Madách: Az ember tragédiája. Műbibliográfia

Fráter Erzsébet emlékének

A salgótarjáni Balassi Bálint Megyei Könyvtár és Közművelődési Intézet helyismereti külön gyűjteményében található kéziratot rögzítette és mutatózta **Bódi Györgyné** nyugalmazott könyvtárigazgató, helyismereti könyvtáros.

Lektorálta Kerényi Ferenc és Radó György

© Balassi Bálint Megyei Könyvtár és Közművelődési Intézet (Salgótarján), 2012

A kötet megjelenését támogatta a

Magnet Magyar Közösségi Bank Zrt.
és
Czellér András

Készült Budapesten, 2012-ben. Felelős kiadó, műszaki szerkesztő, borító:
Andor Csaba

ISBN 978-963-9386-89-1
ISSN 1219–4042

Madách: Az ember tragédiája
Műbibliográfia

Összeállította: Kozocsa Sándor

[1982]

Madách Irodalmi Társaság
Budapest
2012

Madách Könyvtár — Új folyam 75.

Sorozatszerkesztő: Andor Csaba

A sorozat eddig megjelent köteteit lásd az utolsó lapokon!

Tartalom

Előszó 9
1861 13
1862 16
1863 18
1864 19
1865 21
1866 23
1867 24
1868 25
1869 26
1870 27
1871 28
1872 29
1873 30
1874 31
1875 32
1876 33
1877 34
1878 35
1879 36
1880 38
1881 39
1882 40
1883 41
1884 44
1885 47
1886 49
1887 52
1888 54
1889 56
1890 58
1891 60
1892 62

1893 65
1894 67
1895 68
1896 70
1897 74
1898 77
1899 79
1900 83
1901 85
1902 87
1903 88
1904 91
1905 93
1906 96
1907 98
1908 100
1909 103
1910 105
1911 107
1912 109
1913 112
1914 114
1915 118
1916 119
1917 121
1918 123
1919 124
1920 125
1921 126
1922 127
1923 130
1924 142
1925 146
1926 149
1927 153

1928 155
1929 157
1930 159
1931 161
1932 165
1933 170
1934 178
1935 196
1936 203
1937 208
1938 213
1939 218
1940 225
1941 228
1942 230
1943 237
1944 241
1945 242
1946 243
1947 246
1948 251
1949 253
1950 254
1951 255
1952 256
1953 257
1954 259
1955 262
1956 265
1957 268
1958 271
1959 275
1960 279
1961 286
1962 290

1963 294
1964 299
1965 316
1966 325
1967 332
1968 338
1969 343
1970 349
1971 355
1972 359
1973 362
1974 371
1975 374
Névmutató 377
A kiadó utószava 437

Előszó

Kozocsa Sándor, a neves bibliográfus 1968-ban a Palócföld című folyóirat 1. számában szólt arról, hogy egy olyan Madách-bibliográfián dolgozik, amelynek anyaga több mint negyven éven át gyarapodott. 1927-ben fiatal könyvtárosként kapott megbízást az Irodalomtörténeti Közlemények akkori szerkesztőjétől, Császár Elemértől, hogy állítsa össze az adott év irodalomtörténeti munkásságának bibliográfiáját. Így e munkához kapcsolódóan folyamatosan gyűjteni kezdte a Madách Imréről szóló bibliográfiai adatokat. Gyűjtőmunkája során az 1960-as évek elején szoros munkakapcsolatot alakított ki Szabó Józseffel, a nevezetes balassagyarmati Madách-gyűjtővel.

Kozocsa Sándor 1973-ra, Madách Imre születésének 150. évfordulója alkalmából egy két kötetes Madách-bibliográfiát készült megjelentetni, melynek első részében Madách életrajzi vonatkozásait mutatta volna be adatok ezrein keresztül. Külön nagy fejezetet alkotott volna a Tragédia és az irodalom, a hazai és külföldi kiadások és kritikák gyűjteménye, időbeli elrendezésben. Egy másik egységben szándékozott rendszerezni a szépirodalmi és képzőművészeti feldolgozásokat.

Kozocsa Sándor a munka zárását az évtized végére, a kiadást két kötetben, 600–800 oldal terjedelemben szerette volna megvalósítani. 1971-ben, a Palócföld 1. számában, már Madách-emlékérmesként a Madách-bibliográfia előrehaladtáról és további elképzelésekről szólt.

Kozocsa Sándor bibliográfiai gyűjtőmunkáját és kiadási tervét erkölcsileg és pénzügyileg is támogatta a Nógrád Megyei Tanács, de a kiadvány végül is nem jelent meg nyomtatásban.

A salgótarjáni Balassi Bálint Megyei Könyvtár és Közművelődési Intézet helyismereti különgyűjteményének állományába, egy eredeti gépirat és egy stencilezett másolat, 1982-ben Kojnok Nándor könyvtárigazgató támogatásával került be: *„A sors kegyes adományának tartom, hogy személyesen is részt vehettem a megyei Madách-kultusz kialakításában és továbbépítésében… Szívesen említem azt a vitathatatlan tényt, hogy Radó György: „Madách Imre. Életrajzi krónika” című munkájá-*

nak megjelentetése kimagasló eredmény volt. Hasonlóan nagyszabású terv volt Kozocsa Sándor Madách-bibliográfiájának kiadása is. A kéziratot a megyei tanács megvásárolta és a megyei könyvtárnak adta át. Sajnos, több feltétel hiánya miatt ez nem sikerült.” [Kojnok Nándor: *A sors kegyes adománya.* In: Csongrády Béla: „Remény a csillag…” Fejezetek a Nógrád megyei Madách-kultusz legújabbkori történetéből (1964–1999). Mikszáth Kiadó. Horpács. 1999. p. 112–114.]

Jelen kiadás a gépirat alapján, a Kozocsa Sándor által elvégzett kézírásos javításokat követve készült. A mutató nélküli gépirat „Madách: Az ember tragédiája. Műbibliográfia” címet viselte, melyet megőriztünk és feltüntettük az egykori lektorok, Kerényi Ferenc és Radó György nevét is.

A Madách-kutatók azóta is folyamatosan dolgoztak a fenti gépiratból, nem egyszer jelezve a kiadás halaszthatatlan voltát. A Madách Irodalmi Társaság Andor Csaba támogatásával most nyomtatott formában jelentette meg a fenti munkát.

A kézirat és a kiadás szerkezete a következő: a Tragédia teljes magyar nyelvű kiadásai és Tragédia-részletek, ezekhez kapcsolódó ismertetések, a Tragédia magyar nyelvű bemutatói és kritikák. Ezt követik a Tragédia teljes és egy-egy részletének idegen nyelvű kiadásai és megjelenései – nem kis nehézséggel megküzdve a cirill betűs és egyéb idegen nyelvű bibliográfiai leírások során. Minden naptári év az egyéb, Madách Imre életéről és munkásságáról és Az ember tragédiájáról szóló más tanulmányokkal, Madách Imréhez kötődő szépirodalmi alkotásokkal (vers, dráma) záródik.

Miután Kozocsa Sándor kiemelte a Tragédia magyar és idegen nyelvű kiadásait és hazai és külföldi színházi és egyéb (rádió, televízió) bemutatóit a kéziratban, a nyomtatott változatban követtük elképzelését.

Az igen nagy számú, gazdag bibliográfiai leírások tételszámát növelte (hosszas mérlegelés alapján, a visszakereshetőség érdekében), hogy külön tételszámozást kaptak az összevetést szolgáló bibliográfiai leírások, egy-egy Tragédia-kiadáshoz, monográfiához, színházi bemutatóhoz kapcsolódó magyarországi és külföldi reagálások.

Kozocsa Sándor nem mutatózta a bibliográfiát, de jelezte, hogy névmutatót kíván kapcsolni a bibliográfiához, melyet kibővítettünk a

Tragédia bemutatóinak városneveivel és egyéb színterekkel (rádió, televízió). A mutatóban törekedtünk a szerzői nevek egységesítésére. Amennyiben nem sikerült a nevek rövidítéseinek és az egyes nevekhez kapcsolódó névváltozatok egységesítése, feloldása, Kozocsa Sándor névleírásait véglegesítettük.

A bibliográfiában minden naptári év külön oldalon kezdődik, az egy naptári évhez kapcsolódó művek további időbeli követését (kritikák, reagálások) a bal oldali lapszélen kiemelt évszám jelzi, Kozocsa Sándor kéziratának megfelelően. Az egyes tételekről szóló ismertetések végét ✠ jellel jelöltük.

Reméljük, hogy Kozocsa Sándor Madách-bibliográfiájának nyomtatott változata fontos segédletként szolgálja a további Madách-kutatást.

Ezúttal szeretnénk kifejezni köszönetünket Molnár Évának, a Balassi Bálint Megyei Könyvtár és Közművelődési Intézet igazgatójának, Bodor Tiborné és Gecse Zsuzsa helyismereti könyvtárosoknak, Handó Péterné feldolgozó könyvtárosnak és Győriné Mojzes Anikó rendszerszervezőnek támogató együttműködésükért.

Bódi Györgyné dr.

1861

1. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. Pest MDCCCLXI, [1862. január 12-én jelent meg!] Kiadta a Kisfaludy-Társaság, [Emich Gusztáv Magyar Akadémiai Nyomdász.] 218 l. [+1 l. errata]

Ismertette:

1861:

2. [Előzetes.] Fekete Leves. X. 20. sz., X. 29. sz. ([Matkovics Pál] Bús Vitéz.)
3. V. ö. [Arany János válasza.] Szépirodalmi Figyelő. Vegyes rovat. II. évfolyam. 1. fele. 1. (IX. 16.) sz. 15. l.
   – Ua. Arany János: Prózai művek. 3. köt. Kritikai kiadás. (Sajtó alá rendezte: Németh G. Béla.) Budapest 1963, Akadémiai Kiadó. 52–53. l., Jegyzet: 392–393. l. (Arany János összes művei. XII. köt.)
   – Ua. [Ismételt közlés.] Arany János: Hivatali iratok. 1. köt., Kritikai kiadás. Budapest 1966, Akadémiai Kiadó. 255–256 l., Újabb jegyzetek: 546. l. (Arany János összes XIII. köt.)

1862:

4. Divatcsarnok. 2. (I. 14.) sz. (Megjelent „Az ember tragédiája” drámai költemény.)
   – Uo. 4.(II. 4.) sz. – Uo. 5. (II. 5.) sz. – Uo. 6. (II. 11.) sz.
5. Kritikai Lapok. 7. (VI. 1.) sz. 177–180. l. (Zilahy Károly: Levéltöredék)
   – Ua. Zilahy Károly: Munkái. 2. köt. Pest 1866. Eggenberger. 235–241. l.
6. V. ö. Kritikai Lapok. 9. (VII. 1.) sz. 232. l. (Szász Károly: Egy szó Zilahy Károly úr „levéltöredékére”.)
   – Ua. Zilahy Károly: Munkái. 2. köt. Pest 1866, Eggenberger. 241. l.
7. Kritikai lapok. 11. (VIII. 1.) sz. 277–280. l. (Zilahy Károly: Haragos válaszra szelíd felelet. Szász Károlynak.)
   – Ua. Zilahy Károly: Munkái. 2. köt. Pest 1866, Eggenberger. 242–248. l.

8. V. ö. Gyulai Pál: Zilahy Károly Munkái. Budapesti Szemle. Új folyam. XVI. köt. 1866. 465. l.
   – Ua. Gyulai Pál: Kritikai dolgozatainak újabb gyűjteménye. (Összegyűjtötte: Bisztray Gyula.) Budapest 1927, Magyar Tudományos Akadémia. 248–249. l.
9. V. ö. Kozocsa Sándor: Zilahy Károly esztétikája. Esztétikai Szemle. 1936. 174–193. l.
   – Ua. Kny. is. Budapest [1936.] Egyetemi ny. 22. l. (Esztétikai Füzetek. 4.)
10. Magyarország. 197. (VIII. 21.) sz., 198. (VIII. 28.) sz., 199. (VIII. 30.) sz., 201. (IX.2.) sz., 202. (IX. 3.) sz. (Erdélyi János.)
11. V. ö. Koszorú. 1884. 2. sz. 30. l.
12. V. ö. Nemzet. 1884. 5. sz.
13. V. ö. Vasárnapi Újság. 1884. 1. sz. (Götz József.)
14. Pályák és pálmák. [Erdélyi János tanulmányai és bírálatai.] Budapest 1886, Franklin Társulat. 440–488. l.
   – Ua. Haladó kritikánk Bessenyeitől Adyig. (Sajtó alá rendezte: Lukácsy Sándor.) Budapest 1952, Művelt Nép Könyvkiadó. 542–547. l.
   – Ua. A magyar dramaturgia haladó hagyományai. (Sajtó alá rendezte: Csillag Ilona és Hegedüs Géza.) Budapest 1953, Művelt Nép Könyvkiadó. 150–155. l.
   – Ua. Erdélyi János: Válogatott esztétikai tanulmányok. (Összeállította: Heller Ágnes.) Budapest 1953, Művelt Nép Könyvkiadó. 110–116. l. (Filozófiai kiskönyvtár. 3.)
   – Ua. Erdélyi János: Válogatott művei. (Sajtó alá rendezte: Lukácsy Sándor.) Budapest 1961, Szépirodalmi Kiadó. 528–555. l. (Magyar Klasszikusok.)
15. Nefelejts. 14. sz. 167–169. l., 15. sz. 180–181. l., 16. sz. 192–194. l., 17. sz. 204–205. l., 18. sz. 215–1217. l. ([Tolnay Lajos–Hagymássy Lajos]=Kronosz: Észrevételek az Ember [sic!] tragédiájáról.) [Zilahy Lajos feltételezése!]
16. Nővilág. 4. (II. 10.) sz. 60. l. (Vajda János: A jutalomtűzésekről.)
17. Pester Lloyd. 21. (I. 26.) sz., 22. (I. 28.) sz., 27. (II. 2.) sz., 28. (II. 4.) sz., 33. (II. 9.) sz. ([Dux, Adolf] A. D.: Die Tragödie des Men-

schen. Dramatisches Gedicht von Emerich (német) Madách. [Fordítás – szemelvényekkel.]

18. Pesti Napló. 31. (II. 7.) sz. (Greguss Ágost: Titoknoki jelentés.)
19. Szépirodalmi Figyelő. II. évfolyam. 1. fele. 15. sz. 228–231. l., 16. sz. 244–246. l., 17. sz. 260–262. l., 18. sz. 275–277. l., 19. sz. 293–295. l., 20. sz. 308–310. l., 21. sz. 324–326. l., 22. sz. 339–342. l. (Szász Károly.)
– Ua. A kritika bővített szövege. Győr 1889, Gross Testvérek kiadása. 16° 84. l. [Koronda Frigyes és Öveges (?) Z. borítékrajzával.] (Egyetemes Könyvtár. 22.)
– Ua. Győr 1889, Uo. (Egyetemes Könyvtár. 32–34.)
20. Sürgöny. 12. (I. 16.) sz. (A magyar irodalom Fausztja [sic!] megjelent.)

1863:

21. Magazin für die Literatur des Auslandes. [Berlin.] IV. köt. 26. sz. (Theodor Opitz: „Ein ungarischer Dichter-Philosophe" – Egy magyar philosoph költő.)
22. V. ö. [Arany János:] „Madách, Ember tragédiáját a berlini, Magazin für Literatur des Auslandes ismertetésre méltatta". (Koszorú. 1. évfolyam. 16. sz. 383. l.) majd ezután két számmal ismételten említi. 1863. 1. évfolyam. 18. sz. 427–428. l.)
23. Magyar Sajtó. 259. XI. 11. sz. (Zilahy Károly.) ✠

24. **„Az ember tragédiája**" című drámai költeményből, mutatványul a Tizenötödik szín. [Szöveg-részlet.] Nővilág. 5. (II. 20.) sz. 71–73. l.
25. Arany János: Egy üdvözlő szó. [Madách Imre bevezetése a Kisfaludy-Társaságba.] Szépirodalmi Figyelő. 1. folyam. 26. sz. 401–402. l.
– Ua. Madách bevezetése a Kisfaludy-Társaságba címmel. A Kisfaludy-Társaság Évlapjai. Új folyam. 1860–1863. I. köt. Pest 1868, Kisfaludy-Társaság. 162–165. l.
– Ua. Hátrahagyott iratai és levelezése. 2. köt. Hátrahagyott prózai dolgozatai. Budapest 1889, Ráth Mór kiadása. 489–492. l.
– Ua. Összes prózai művei és műfordításai. Budapest 1938, Franklin. 921–924. l.
– Ua. Összes prózai művei. Budapest 1949, Uo. 1154–1157. l.
– Ua. Válogatott művei. 4. köt. Tanulmányok – cikkek – levelek. (Sajtó alá rendezte: Barta János. Budapest 1953, Szépirodalmi Kiadó. 324–326. l. (Magyar Klasszikusok.)
– Ua. [Szöveg-részlet.] A magyar dramaturgia haladó hagyományai. (Összeállította: Csillag Ilona és Hegedüs Géza.) Budapest 1953, Művelt Nép Kiadó. 149. l. (Az ember tragédiája meséjének alapvázlatával.)
26. V. ö. Balogh Károly: Madách, az ember és a költő. Budapest [1934], Vajna György és Társa. 176. l. [Jegyzete.]
– Ua. Kortársak nagy írókról. (Válogatta és jegyzetekkel ellátta: Lukácsy Sándor.) 2. sorozat. Budapest 1956, Művelt Nép Kiadó. 149–151. l.
– Ua. Tanulmányok és kritikák. Válogatás a magyar irodalmi kritika anyagából. (Válogatta, szerkesztette és jegyzetelte: Szilágyi Péterné.) Budapest 1964, Szépirodalmi Kiadó. 29–31. l. (Diákkönyvtár.)
– Ua. Prózai művek. 2. köt. Kritikai kiadás. Budapest 1968, Akadémiai Kiadó. 369–371. l. (Arany János összes művei. XI. köt.)

– Ua. Hivatali iratok. 1. köt. Kritikai kiadás. Budapest 1966, Akadémiai Kiadó. 337–339. l. Jegyzet: 575. l. (Arany János összes művei. XIII. köt.)

27. B….y E.: Madách Imre. Emich Gusztáv Nagy Képes Naptára az 1863. évre. IV. évfolyam. Szerkesztette: Szokolay Viktor és Vadnai Károly. Pest, Emich Gusztáv kiadása. 3–4. l. [Arcképpel.]

28. [Greguss Ágost:] Kisfaludy-Társaság. [Beszámoló Az ember tragédiája megjelenéséről.] Szépirodalmi Figyelő. 2. folyam. 16. (II. 20.) sz. 253. l.

29. Madách Imre. [Vezércikk.] Vasárnapi Újság. 21. (V. 25.) sz. [Arcképpel.]

1863

30. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. (2. tetemesen javított kiadás.) Pest MDCCCLXIII, Emich Gusztáv sajátja. [Nyomtatott Emich Gusztáv magyar akadémiai nyomdásznál.] K4° 218 l. [Az első kiadás sorbeosztásával, nagyobb betűkkel és formátumban.]

31. Die Tragödie des Menschen. Dramatische Gedicht. [Vierte Scene: In Egypten.] Übersetzt von Alexander Dietze. Ungarische Nachrichten. [Wien.] 1863. 6. (I. 9.) sz., 7. (I. 10.) sz.

32. V. ö. [Arany János:] Madáchnak Ditze (Sic!) S[ándor] által németre fordított „Ember tragédiáját” Király [János], a „Pesti hölgydivatlap” kiadó-tulajdonosa, fogja mint a német „Mode-Zeitung” mellékletét 6 füzetben kiadni. Koszorú. 1863. I. évfolyam. 1 félév 19. (V. 10./ sz. 455. l.
– Ua. Prózai művek. 3. köt. Kritikai kiadás. (Sajtó alá rendezte: Németh G. Béla.) Budapest 1963, Akadémiai Kiadó. 111. l., Jegyzet: 434. l. (Arany János összes művei. XII. köt.)
– Ua. [Ismételten közölve.] Hivatali iratok. 1. köt. Kritikai kiadás. Budapest 1966, Akadémiai Kiadó. 268. l., Jegyzet: 570. l. (Arany János összes művei. XIII. köt.)

33. [Arany János:] Madách Imre, mint a „M[agyar] S[ajtó]” értesül s mi is tudjuk „Az ember komédiája” című művön dolgozik, mely „Az ember tragédiájá”-nak ellendarabja lenne [!?] Koszorú. I. folyam. 2. félév. 21. (XI. 22.) sz. 504. l.
– Ua. Hivatali iratok. 1. köt. Kritikai kiadás. Budapest 1966, Akadémiai Kiadó 271. l. (Arany János összes művei. XIII. köt.)

34. [Jókai Mór:] „Az ember comédiája”. [Madách ilyen című művön dolgozik!] A Hon. 263. (XI. 17.) sz.

35. V. ö. Az ember komédiája. Magyar Sajtó. 1863. 261. (XI. 13.) sz. 1083. l.

36. Opitz, Theodor: Ein philosophischer Dichter der Ungarn. Magazin für die Literatur des Auslandes. [Leipzig.] N° 14. 212.

37. Torkos László. Az ifjú küzdelmei. Dramatizált allegória 6 képben. Pest, Lauffer és Társa. 12° 100 l.

1864

38. [Arany János:] A[lsó]Sztregova.[Nyílt levél.] Koszorú. I. félév. 12. (III. 20.) sz. 288. l.
39. [Arany János:] Megdöbbent szívvel vesszük… a leverő hírt, hogy Madách Imre meghalt. Koszorú. II. félév. 15. (X. 9.) sz. 360. l.
40. [Jókai Mór:] Madách Imre meghalt! A Hon. 230. (X. 8.) sz.
– Ua. Írói arcképek. (Sajtó alá rendezte Bisztray Gyula.) Budapest 1955, Művelt Nép Kiadó. 289. l., Jegyzet: 339. l.
– Ua. Cikkek és beszédek. 6. köt. Kritikai kiadás. (Válogatta: Láng József, Rigó László. Jegyzetekkel ellátta: Kerényi Ferenc.) Budapest 1975, Akadémiai Kiadó. 272. l., Jegyzet: 505. l. (Jókai Mór összes művei.)
41. [Kovács Ferenc] K. F.: Madách Imre temetése. A Hon. 234. (X. 11.) sz.
42. [Pajor István] Csalomjai: Madách Imre ravatalánál. 1864. [Vers.] Röplap. [Alsó-Sztregova 1864.]
– Ua. Figyelő. XXVI. köt. 1889. 354–355. l.
43. R. F.: Emlékezés Madách Imrére. Vasárnapi Újság. 50. sz. 537–538. l. [Arcképpel.]
44. Szász Károly: „Az ember tragédiája”. [Vers.] Alföldiek Segélyalbuma. Szerkesztette: Reviczky Szevér és Zilahy Károly. Pest, Pfeifer Ferdinánd kiadása. 278. l.
45. –U.: Madách Imre. Koszorú. II. évfolyam. 16. (X. 16.) sz. 381–382. l.
46. V. ö. Várdai Béla Arany János prózaírói hagyatékához c. cikkében (Egyetemes Philologiai Közlöny. 1911. 785. l.) a szerkesztőnek tulajdonítja.
47. V. ö. Voinovich Géza Arany János életrajzában (3. köt. 1860–1882. Budapest 1938, Magyar Tudományos Akadémia. 55. l.) megcáfolja: „tévedés, hogy a Madách-nekrológot Aranynak tulajdonítja.”
48. Der ungarische Faust-Dichter, Emerich Madách. [Nekrológ.] Illustrierte Zeitung. 1116 (X. 19.) sz. 356–357. l.

49. Emerich Madách. [Nekrológ.] Breslauer Zeitung. 475. sz.
50. Emerich Madách. [Nekrológ.] Fremdenblatt. 279. sz.
51. Emerich Madách. [Nekrológ.] Magazin für die Literatur des Auslandes. [Berlin.] 702. l.
52. Emerich Madách. [Nekrológ.] Literatur des Auslandes. 44. sz.
53. Emerich Madách. [Nekrológ.] Neue Freie Presse. [Wien.] 43. sz.
54. Emerich Madách. [Nekrológ.] Wiener Zeitung. 246. sz.
55. Madách Imre 1823–1864. [Nekrológ.] Magyar Sajtó. II. köt. 16. sz. 231. l.
56. Madách Imre. [Nekrológ.] Pesti Napló. 232. (X. 8.) sz.
57. Madách Imre. [Nekrológ.] Sürgöny. 230. (X. 9.) sz. – [Az ember tragédiája színrevitelének lehetőségéről.]
58. Madách Imre halála. [Nekrológ.] Fővárosi lapok. 231. (X. 9.) sz.
59. Madách Imre halála. [Nekrológ.] Vasárnapi Újság. 42. (X. 16.) sz. 444. l.
60. Madách Imre temetése. Hölgyfutár. II. köt. 31. (X. 13.) sz. 353–354. l. [Molnár György: Az ember tragédiája színrevitelének tervéről tesz említést.]
61. Madách Imre munkálatai. A Magyar Tudományos Akadémia Almanachja. 225. l.

1865

62. **Die Tragödie des Menschen**. Dramatisches Gedicht. Aus dem Ungarischen Übertragen von Alexander Dietze. [Vorwort: Alexander Dietze?] Pest, Adolf Kugler. Druck von Gebrüder Pollack. VIII., 243. l. Folgende Druckfehler: [244.] l.
– Ua. [Kiadásváltozat.] Aus dem Ungarischen übertragen von Alexander Dietze. Vorwort: Wolfgang Deák [Farkas.] Pest, Uo. XII., 243. l. Folgende Druckfehler: [244.] l.

Ismertette:

1863:

63. [Előzetes.] A Hon. 160. (VII. 14.) sz. (Madách Imre „Ember tragédiájá”-t Dietze Sándor németre fordította.)

1864:

64. [Előzetes.] Pester Lloyd. 233. (X. 12.) sz. ([Dux, Adolf] A. D.: Emerich Madách.)

1865:

65. Blätter für literarische Unterhaltung. Bd. I. 34. sz. 540–542. l. (Gottschall Rudolf: Eine ungarische Faustiade.)
66. V. ö. Gottschall Rudolf, egyik legelső német ítész nagy elismeréssel ír az „Ember tragédiájá”-ról. Pesti Napló. 4614. (IX. 5.) sz.
67. – Fővárosi Lapok. 102. (V. 4.) sz. 407. l. (Madách Imre „Ember tragédiájá”-nak német fordítása.
68. V. ö. Károsy Károly: Az ember tragédiája első fordítója. Evangélikus Családi Lap. 1935. 3. sz. ✠
69. Болдаков, Иннокентий Михайлович: Эмерих Мадач. (Венгерский поэт.) Иллюстрированная Газета. Том. N. 16. 253.
70. Deák, Wolfgang [Farkas]: Vorwort. Pest, am. 3. April 1865. Die Tragödie des Menschen. Übertragen von Alexander Dietze. Pest, Druck von Gebrüder Pollack V–XII.
71. [Dietze, Alexander?:] Vorwort. Die Tragödie des Menschen. Übertragen von Alexander Dietze. Pest, Verlag von Adolf Kugler. V–VIII.

72. Jókai Mór: A nemzet halottai. Hazánk s a Külföld. 1. (I. l.) sz. 7–9. l. – [Szalay László – Kazinczy Gábor – Madách Imre – Hajnik Pál – Fáy András.]
– Ua. Írói arcképek. (Sajtó alá rendezte: Bisztray Gyula.) Budapest 1955, Művelt Nép Könyvkiadó. 286–287. l., Jegyzet: 338. l.
73. [Szegfi Mórné Kánya Emilia] Emilia: Madách Imre. Családi Kör. 1. sz.

1866

74. Bérczy Károly: Madách Imre emlékezete. Emlékbeszéd a Kisfaludy-Társaság 1866. febr. 6.-án tartott ülésén. Pesti Napló. 29. (II. 7.) sz., 30. (II. 8.) sz.
– Ua. A Kisfaludy-Társaság Évlapjai. Új folyam. 3. köt. Budapest 1869, Kisfaludy-Társaság. 197–224. l.
– Ua. Madách Imre: Összes művei. 1. köt. (Sajtó alá rendezte: Gyulai Pál.) Budapest [1879] 1880, Athenaeum. XI–XXXVII. l.
– Ua. 2. kiad. Budapest 1895, Uo.
– Ua. Kortársak nagy írókról. (Válogatta és jegyzetekkel ellátta: Lukácsy Sándor.) Budapest 1954, Művelt Nép Könyvkiadó. 214–223. l.
75. V. ö. ([Bérczy Károly] B.:) A Kisfaludy-Társaság közgyűlése. Fővárosi Lapok. 29. (II. 7.) sz.
76. [Kecskeméty Aurél] Idősb Kákay Aranyos: Meghalt Madách Imre. Újabb árny- és fényképek. Pesten, Ráth Mór kiadása. 19. l.

1867

77. Greguss Ágost: Titoknoki jelentés. Pesti Napló. 31. (II. 7.) sz.
– Ua. A Kisfaludy-Társaság Évlapjai. Új folyam. 1860–1863. I. köt. Pest 1868, Kisfaludy-Társaság. 25–27. l.

1868

78. Greguss Ágost: Az ember tragédiája fejtegetése. Budapest [1868], nyomda feltüntetése nélkül. 128. l.
79. V. ö. Staud Géza: Magyar színháztörténeti bibliográfia. I. köt. Budapest 1975, Magyar Színháztörténeti Intézet. 4° 216. l.
80. Szigethy Miklós: Fölfordult világ. Drámai költemény. Pest, Eggenberger bizománya, Kertész József ny. 12° 153 l.

1869

81. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. (3. tetemesen javított kiadás.) Pest, Athenaeum. 16° 280 l.

Ismertette:

1870:

82. Vasárnapi Újság. 10. sz. 125. l. ✠
83. br. Eötvös József elnöki beszéde a Kisfaludy-Társaság XV. közülésében, 1865. II. 6–án. [Az irodalom halottairól.] A Kisfaludy-Társaság Évlapjai. Új folyam. 1863–1864 – 1864–1865. II. köt. Pest, Kisfaludy-Társaság. 23–28. l.
– Ua. Emlék- és ünnepi beszédei. Budapest, 1886, Ráth Mór kiadása. 349–356. l.
– Ua. Beszédek. 1. köt. (Sajtó alá rendezte: Voinovich Géza.) Budapest 1902, Révai Testvérek. 277–281. l. (Eötvös József: Összes munkái. 8. köt.)
84. Greguss Ágost titkári előadása a Kisfaludy-Társaság XV. közülésében, 1865. II. 6-án. A Kisfaludy-Társaság Évlapjai. Új folyam. 1863–1864 – 1864–1865. II. köt. Pest, Kisfaludy-Társaság. 28–42. l.
85. V. ö. Eötvös József Művei. Arcképek és programok. (Sajtó alá rendezte: Fenyő István.) Budapest 1975, Magyar Helikon kiadása. pp. 320–323.

1870

86. Jeszenszky Sándor: Lucifer az „Ember tragédiájá”-ban. A Hon. 92. (IV. 23.) sz. reggeli és esti sz.

1871

87. Alexander Bernát: Faust és az Ember tragédiája. Reform. 320. (XI.10.) sz., 322. (XI. 21.) sz., 323. (XI. 22.) sz., 325. (XI. 24.) sz., 326. (XI.25.) sz., 327. (XI. 26.) sz., 329. (XI. 28.) sz., 330. (XI. 29.) sz.
88. Greguss Ágost: A nő Madách tragédiájában. A Nőképző Egylet estélyén 1871. március 15-én tartott felolvasás.
– Ua. Tanulmányai. 1. köt. Pest 1872, Ráth Mór kiadása. 174–190. l.
– Ua. 2. kiad. Budapest. 1880. Uo.

Ismertette:

1871:

89. A Hon. 62. (III. 16.) sz. (y. y.) ✠

1872

90. Pongrátz Emil, báró: Társaságban. [A közlés jegyzete.] A Divat. 5. (III. 8.) sz. 33. l.
91. V. ö. (C.:) Madách a költő és drámaíró. Figyelő. 11. (III. 17.) sz. 128. l.

1873

92. [Mikszáth Kálmán]: –th –n.: [Pajor István] Csalomjai [és Madách.] Nógrádi Lapok. [Balassa-Gyarmat.] 25. (VI. 22.) sz.
93. V. ö. Mikszáth Kálmán: Csalomjai. M. K.: Cikkek és karcolatok. (Sajtó alá rendezte: Bisztray Gyula.) Budapest 1964. Akadémiai Kiadó pp. 66–69., Jegyzet: pp. 247–249.
94. Vutkovich Sándor: Madách Imre. Magyar írók albuma élet- és jellemrajzokkal. Pozsony, A szerző tulajdona. 273–276. l.

1874

95. [Pajor István] Csalomjai: Madách Imre emlékezete. (Az anya keservében. [1864.] [Vers.]) Nógrádi Lapok. [Balassa-Gyarmat.] 24. (VI. 14.) sz.

1875

96. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. (A nyolcadik színből.) Győri Vilmos: Koszorú a magyar versköltés utóbbi századának virágaiból. Budapest, Légrády Testvérek. 643–649. l.

1876

97. Angyal Dávid: Madách „Lucifer”-e. Fővárosi Lapok. 91. sz. 426–427. l., 92. sz. 430–431. l.
98. Füchszel Ármin: Madách Imre és „Az ember tragédiája”. Biharmegyei Közlöny. 32–41. sz.
99. Jókai Mór: Szíve, mely annyi költői alaknak adott életet… [Vers.] Moenich Károly és Vutkovich Sándor. Magyar írók névtára. (Életrajzi és könyvészeti adatok gyűjteménye.) Pozsony, Nirschy Ferenc nyomdája. 25. l.
100. Kaas Ivor, br.: Ítélet napja. Szomorújáték 3 felvonásban egy előjátékkal. Budapest, Athenaeum kiadása. 12° XVI., 170 l.
101. Klekner Alajos: A társadalmi viszonyok irodalomtörténeti hatása. Figyelő. I. köt. 65–73. l.
102. Moenich Károly és Vutkovich Sándor: Madách Imre. Magyar írók névtára. (Életrajzi és könyvészeti adatok gyűjteménye.) Pozsony, Nirschy Ferenc nyomdája. 25., 294–295. l.
103. Toldy Ferenc: Madách Imre. A magyar költészet kézikönyve. 5. köt. Budapest, Franklin Társulat. 345–350. l.
104. Weisz Ignác: „Az ember tragédiája” című drámai költemény magyarázata. Közli Bergstein Lajos. Szabolcsi Lapok. 20. sz.

1877

105. Hollósy István: „Szegény Goethe Madách alatt”. Sárospatak, A szerző kiadása. 65. l. (A jövő költészetének reformjai. 1.)
106. Hollósy István: A bölcsészet és történeti irodalom reformja. Máramaros-Sziget, A szerző kiadása. 66. l. (A jövő költészetének reformjai. 2.)
107. Klimstein (Kőhalmi) József: Madách Imrének „Az ember tragédiája” című drámai költeményéről. A nagyszombati érseki főgimnázium értesítője. Nagyszombat, 1876–1877, Gimnázium 3–49. l.
– Ua. Kny. is: Nagyszombat, A szerző kiadása. 47. l.
108. Koroda Pál: A túlvilág komödiája. Drámai költemény. Budapest, Tettey és Társa. 12° 50. l.
109. [Pajor István] Csalomjai: Madách Imre. Röpke Ívek. 4. sz., 7. sz., 14. sz.
110. Tomor Ferenc: Éva. Pozsonyi Lapok. 171. sz.
111. Tomor Ferenc: Éva Madách „Az ember tragédiája” c. költeményében. A budapesti II. ker. egyetemi katholikus főgimnázium értesítője az 1876–1877. tanévben. Budapest, 1877.
– Ua. Kny. is. Budapest, Gimnázium. 17. l.

112. Hoffmann Mór: Goethe „Faust”-ja, Madách „Tragédiája” és Byron „Manfred”-je. Zala. 49–52. sz.

113. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. [4. kiadás.] Kiadta: Gyulai Pál. Összes művei. 2. köt. Budapest [1879] 1880, Athenaeum kiadása. 255–485. l.

Ismertette:

1879:

114. Egyetértés. 301. (XI. 1.) sz.
115. – Ellenőr. [Kolozsvár], 524. (XI. 1.) sz. (Névy László)
116. – Fővárosi Lapok. 248. (X. 28.) sz. 1193. l.
117. – Koszorú. 2. köt. 568–573. l.
118. – Magyarország és a Nagyvilág. 45. (XI. 9.) sz. 718. l.
119. – Pesti Napló. 267. (XI. 6.) sz. (e. k.)
120. – Vasárnapi Újság. 43. (X. 26.) sz. 649. l.

1880:

121. Budapesti Szemle. XXI. köt. 328–349. l. (Riedl Frigyes.) ✠
122. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. 5. kiad. Budapest, Athenaeum kiadása. IV., 233, [3] l.

Ismertette:

1879:

123. Vasárnapi Újság. 31. (VIII. 3.) sz. 499. l. ✠
124. Bérczy Károly: Madách Imre emlékezete. Felolvasta a Kisfaludy-Társaság 1866. február 6-i ülésén. Kiadta: Gyulai Pál. Összes művei. 1. köt. Budapest [1879] 1880, Athenaeum kiadása. XI–XXXVII. l.
– Ua. 2. kiad. Budapest 1894, Uo.
125. [Feszl Géza:] Faust és az Ember tragédiája. Két jellemrajz. Máramarosi Tárogató. 29–37. sz.
126. Füredi Lajos: Az ember tragédiája. (Székfoglaló.) A mező-túri Ref. Gymn. Értesítője az 1878–1879. iskolai évről. Mező-túr, 1879, Gimnázium. 28–48. l.
127. Gyulai Pál: Előszó. Kiadta: Gyulai Pál. Összes művei. 1. köt. Budapest, [1879] 1880, Athenaeum kiadása. III–X. l.
– Ua. 2. kiad. 1. köt. Budapest, 1895, Uo.

128. Hoitsy Pál: Madách, mint csillagász. Fővárosi Lapok. 225. sz. 1080–1081. l.
129. Majthényi Flóra: Madách szülőháza és végső nyughelye. Fővárosi Lapok. 252. (XI. 1.) sz. 1212. l.
– Ua. Pesti Napló. 262. (X. 31.) reggeli sz.
130. Levelek Szontagh Pálhoz. Madách Imre összes művei. 3. köt. Kiadta: Gyulai Pál. Budapest [1879] 1880, Athenaeum kiadása. 454–482. l.

1880

131. Bérczy, Karl: Emerich Madách. Pester Lloyd. 24. sz.
132. Riedl Frigyes: Madách Imre. Budapesti Szemle. 22. köt. 328–349. l.
– Ua. Kny. is. Budapest, A szerző kiadása. 24. l.

Ismertette:

1880:

133. Magyarország és a Nagyvilág. 1. (I. 1.) sz.
134. – Pesti Napló. 68. (III. 18.) esti sz. ✠
135. Riedl Frigyes: Tanulmány Madách Imréről. Magyarország. 68. (III. 9.) sz.

136. La Tragédie de l'Homme. Poème dramatique. [Analectes.] Traudit du Hongrois par Valentin Varga. Gazette de Hongrie. [Budapest.] N° 81–84., 1882. N° 1–4.
137. Riedl, Friedrich: Emerich Madách. Literarische Bericht aus Ungarn. IV. köt. 489–519. l.
– Ua. Kny. is. Budapest. Redaktion. 29. l.
– Ua. Die ungarische Literatur. Kultur der Gegenwart. [Berlin–Leipzig.] Teubner. Band. IX.
138. Szabó Imre: Madách Imre Ember tragédiája. (Sic!) Széptani tanulmány. Rozsnyói Híradó. 16–18. sz.

139. Bayer Ferenc: Madách: Ember tragédiája. (Sic!) A lőcsei állami főreáliskola 1881–1882. évi értesítője. Lőcse 1882, Főreáliskola. 12–31. l.

Ismertette:

1882:

140. A Hon. 192. (VII. 19.) sz. ✠
141. Haraszti Gyula: Madách költészetének jellemzése. Magyar Szemle. 41–58. l.
142. Haraszti Gyula: Madách Imre költészetének jellemzéséhez. Tanulmánykísérlet. Kolozsvár, A rk. Lyceum ny. 36. l.
143. Jancsó Benedek: Dr. Faust, Manfréd, Kain, Ádám. Összehasonlító irodalomtörténeti tanulmány. Koszorú. VIII. köt. 438–455., 516–528. l.
144. Koltai Virgil: Korszellem és költészet. [Madáchról és Vajda Jánosról.] (A tanulmány mottója: „Mondottam ember: küzdj és bízva bízzál!”.) Figyelő. 13. köt. 81–98., 183–194., 276–282. l.

1883

145. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Nemzeti Színház [Budapest], 1883. IX. 21. Színre alkalmazta és rendezte: Paulay Ede.

Ismertette:

1883:

146. Előzetes. Budapesti Hírlap. 49. (II. 18.) sz. ([Rákosi Jenő] –ő:
147. V. ö. Szász Károly: Madách. Uo. 51. (II. 20.) sz.
148. Budapesti Hírlap. 261. (IX. 22.) sz., 262. (IX. 23.) sz. ([Rákosi Jenő] –ő:)
149. Budapesti Hírlap. 265. (IX. 26.) sz. ([Rákosi Jenő] –ő: A három arkangyal, az Úr és Jászai Mari.
150. Budapesti Hírlap. 306. (XI. 6.) sz. ([Rákosi Jenő] –ő: Pulszky Ferenc mint kritikus.)
151. Egyetértés. 260. (IX. 22.) sz., 261. (IX.23.) sz. (Mihályi József: Megtestesült a büszke Ige…)
152. Fővárosi Lapok. 220. (IX. 20.) sz., 221. (IX. 21.) sz. (Paulay Ede: Az ember tragédiája a színpadon.)
153. Fővárosi Lapok. 222. (IX. 22.) sz.
154. Fővárosi Lapok. 224. (IX. 24.) sz. (Török János: A tizenegyedik szín Évájáról az Ember tragédiájában.)
155. Fővárosi Lapok. 265. (XI. 13.) sz. (K.: „Mégis lángeszű mű”. Egy kis enyelgés [Pulszky Ferenccel.]
156. Fővárosi Lapok. 270. (XI. 18.) sz. (Török János: Mefisto és Lucifer.)
157. Koszorú. II. köt. 36. sz. 579. l. (Szana Tamás.) [Előzetes.]
158. Koszorú. II. köt. 39. sz. 624–626. l. (Rakodczay Pál.)
159. Magyarország és a Nagyvilág. 38. sz.
160. Magyarország és a Nagyvilág. 38. sz. [Jászai Mari jelmezeiről.]
161. Nemzet. 255. (IX. 17.) sz. (Paulay Ede: Az ember tragédiája. [A Petőfi Társaság felolvasó ülésén bemutatott tanulmány.])
162. Nemzet. 261. (IX. 23.) sz. (Keszler József.)
163. Ország-Világ. 638–639. l. (Csajthay Ferenc.)
164. Pester Lloyd. 260. (IX. 21.) sz. (Silberstein, Adolf: Die Tragödie des Menschen.)

165. Pester Lloyd. 261. (IX. 22.) sz. Silberstein, Adolf: Der ungarische „Faust”.
166. Pesti Hírlap. 259. (IX. 21.) sz. (Szántó Kálmán: Madách és Az ember tragédiája.)
167. Pesti Hírlap. 260. (IX. 21.) sz. (Sziklay János: A magyar Faust.)
168. Pesti Hírlap. 261. (IX. 22.) sz. (Sziklay János: Éva öltözékei Az ember tragédiájában.)
169. Pesti Hírlap. 262. (IX. 23.) sz. (Sziklay János: I. Jászai Mari Évája.)
170. Pesti Hírlap. 264. (IX. 25.) sz. (Sziklay János: II. Ádám és Lucifer.)
171. Pesti Napló. 221. (IX. 23.) sz. (–h.)
172. Pesti Napló. 260. (X. 22.) reggeli sz. (–e.: Éva öltözékei az Ember tragédiájában.)
173. Pesti Napló. 261. (IX. 23.) reggeli sz. ([Beöthy Zsolt] B–y: Madách a színpadon.)
   – Ua. Színházi esték. Budapest. 1895, Hornyánszky Viktor kiadása. 49–57. l.
174. Pesti Napló. 303. (XI. 4.) sz. (Pulszky Ferenc: „Különvélemény”.)
175. Pesti Napló. 310. (XI. 11.) reggeli sz. (Egy kis polémia.)
176. Vasárnapi Újság. 38. (IX. 23.) sz. 609–611. l., 39. (IX. 30.) sz., 636–637. l.
177. V. ö. Szabó Lőrinc: Jászai Mari, az első Éva Az ember tragédiájáról. (Beszélgetés a legnagyobb magyar tragikával.) Az Est. 1923. 16. (I. 21.) sz.
178. V. ö. Váradi Antal: Az ember tragédiájának első előadása. Nemzeti Újság. 1923. 16. (I. 21.)sz.
179. V. ö. Németh Antal: Madách drámai költeményének bemutatója ötven év előtt. (Részlet a szerzőnek „Az ember tragédiája a színpadon” c. sajtó alatt levő könyvéről.) Napkelet. 1933. 681–684. l. ✠
180. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. **Bemutató:** Baja 1883. XII. 23.
181. Antal Géza: Platon és Madách. Pápai Lapok. 44. sz.

182. Beöthy Zsolt: Ádám és Faust. Goethe és Madách hőse. Pesti Napló. 253. (XII. 25.) sz.
– Ua. Tragikum. Budapest 1885, Kisfaludy-Társaság kiadása. 95–105., 453–457. l.
183. Jeszenszky Danó: Madách Imre és Bory László. Pesti Hírlap. 267. (IX. 28.) sz.
184. Mező Lajos: A nő a magyar költészetben. [Vörösmarty, Arany, Madách nőalakjairól.] Pápai Lapok. 51. sz.
185. Sz.: Madách Imre és a képírók. Fővárosi Lapok. 235. (X. 7.) sz.
186. Tóth Pál: Madách Imre. Borsod megyei Lapok. 79. sz.
187. Egy ember tragédiája. [Madách Imre és Bory László.] Vasárnapi Újság. 28. sz. [Arcképpel.]
188. Madách Imre nevelőjének… [Bory Lászlóról.] Fővárosi Lapok. 224. (IX. 25.) sz.

1884

189. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. 6. kiad. A költő arcképével. Budapest, Athenaeum kiadása. 231 [1] l., 1 t.
Ismertette:
1884:
190. Fővárosi Lapok. 117. (V. 17.) sz., 118. (V. 18.) sz.
191. Magyar Polgár. 50. (II. 29.) sz. ([Szász Károly] Sz. K.) ✠
192. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. 7. kiad. Budapest, Athenaeum kiadása. 231 l., 1 t. [Arcképpel.]
193. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. **Bemutató:** Kolozsvár II. 27.
Ismertette:
1884:
194. Élet és Irodalom. 10. sz. 98–99. l. (Hegedűs István.)
195. Kolozsvári Közlöny. II. 29. sz. ✠
196. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. **Bemutató**: Miskolc III.7
197. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. **Bemutató**: Kassa IV. 4.
Ismertette:
1884:
198. Abaúj–Kassai Közlöny. IV. 10. sz. ✠
199. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. **Bemutató**: Pápa VI. 4.
200. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. **Bemutató**: Komárom VII. 12.
Ismertette:
1884:
201. Komáromi Lapok. VII. 19. ✠
202. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. **Bemutató:** Szentes VIII. 22. sz.
203. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. **Bemutató:** Máramarossziget VIII. 30.

Ismertette:
1884:

204. Máramaros IX. 3. ✠
205. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. **Bemutató:** Brassó X. 11.
206. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. **Bemutató:** Sepsiszentgyörgy X. 25.
207. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. **Bemutató:** Kecskemét XI. 15.

Ismertette:
1884:

208. Kecskeméti Lapok. XI. 23. sz. ✠
209. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. **Bemutató:** Szeged XII. 27.

Ismertette:
1884:

210. Szegedi Híradó. XII. 28. ✠
211. Tragedia człowieka. Ustęp z literatury węgierskiej. Tygodnik Mód Powieści. 21. sz. 164–165. l., 22. sz. 173–174. l.
212. Bérczy Károly: Madách emlékezete. [Részlet.] Pesti Napló. 9. (I. 9.) sz.
213. Gajári Lajos: A Faust hatása az Ember tragédiájára. Egyetemes Philologiai Közlöny. 806–812. l.
214. Kálnay Nándor: Madách Imre. Bars. 3. sz.
215. Kálnay Nándor: Madách Imre Csesztvén. Pesti Napló. 9. (I. 9.) sz.
216. Klimstein (Kőhalmi) József: Az Ember küzdelme és sorsa az „Ember tragédiájá”-ban. Pályám emlékei. Értekezések és széptani dolgozatok. Nagyszombat, Winter Zsigmond ny. 1–60. l.
217. Márki Sándor: Madách Imre. Magyar Pantheon. [Pozsony,] Stampfel Károly kiadása. 144–150. l. (A magyar történelem, művészet és irodalom 150 kimagasló alakja képekben és rövid életrajzokban feltüntetve.)
– Ua. Díszkiadás. 4°

Ismertette:
1884:

218. Egyetemes Philologiai Közlöny. 961–963. l. (Ferenczy József.)
219. Pozsonyvidéki Lapok. 239. l. ✠
220. Szomory Károly: Az ember tragédiája. Képes Családi Lapok. 2. sz.
221. Tóth Sándor: Madách Imre életrajza. Magyar Helikon. [Pozsony], Stampfel Károly kiadása. 129–152. l. [Illusztrált.] (Jeles férfiak életrajzai. IV. köt. 36. füzet.)
– Ua. Sorozaton kívüli kiadás. Pozsony, Stampfel Károly. 24. l.
– Ua. Madách Imre és kora címmel. Uo.

Ismertette:
1884:

222. Koszorú. 1. köt. 20. (V. 18.) sz. 315–317. l. [(Prém József) Fanfaron: Két életrajz. (A másik: Ferenczy József: Katona József.)] ✠
223. Wohl, Janka: Lettre de Budapest (sur Liszt, Zichy et Madách.) Budapest, Ráth György. 33 l.

1885

224. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. **Bemutató**: Marosvásárhely I. 16.
Ismertette:
1885:
225. Színpad. II. köt. 1. sz. ✠
226. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. **Bemutató**: Debrecen. A budapesti Nemzeti Színház vendégjátéka, I. 24.
Ismertette:
1885:
227. Debreceni Ellenőr. I. 26. sz. ✠
228. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. **Bemutató**: Pécs II. 3.
Ismertette:
1885:
229. Pécsi Figyelő. II. 7. ✠
230. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. **Bemutató**: Győr II. 14.
231. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. **Bemutató**: Balassagyarmat VI. 9.
232. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. **Bemutató**: Kassa. VII. 14.
233. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. **Bemutató:** Kolozsvár. A nagyváradi Színház vendégjátéka, VII. 14.
Ismertette:
1885:
234. Nagyvárad. VII. 15. ✠
235. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. **Bemutató**: Dés X. 25.
Ismertette:
1885:
236. Színészek Lapja. 214. l. ✠
237. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. **Bemutató**: Szeged XII. 27.

238. **Tragedya ludzkości**. Poemat dramatyczny. (lengyel) Tłumaczył z węgierskiego: Juliusz Hen. Kraków, nakład tłómacza. Gebethner i Sp. Druk. J. Piku w Tarnowier. XV., 197 l. [Előszóval, Jan Matejkonak ajánlva.]
Ismertette:
1886:
239. Swit. 105. sz. 103–105. l. (Maria Konopnicka.) ✠
240. Beöthy Zsolt: A küzdés szenvedélye az Ember tragédiájában. A tragikum. Budapest, Franklin Társulat. 200–202. l.
241. Beöthy Zsolt: Az egyetemes teljességének képe: az Ember tragédiája. Uo. 455–457. l.
242. Beöthy Zsolt: Az egyetemesről általában. Foglalatának változásai: az Ember tragédiájának egyes címei. Uo. 328–331. l.
243. Fischer, Alexander: Emerich Madách's Leben und Werke. Auf der Höhe. Leipzig. VIII. sz. 238–288. l. [Fordítás-részletekkel.]
244. Hen, [Juliusz] – Wójcikiewicz, [Juliusz]: [Wstęp.] Budapest 1884. Tragedya ludzkości. Poemat dramaticzny. Kraków, Nakład tłomacza. V–XV. l.
245. Simonyi Zsigmond: Budenz ugor alaktana. Magyar Nyelvőr. 24–32. l. [A „j" igeképző használata Madáchnál.]

1886

246. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. [1.] Népies kiadás. [A költő arcképével.] Budapest, Athenaeum kiadása. 16° 194 l., 195–200. l. [A kiadó reklám hirdetései.], 1 t. [Arcképpel ill. vászon kötésben.]
247. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. Zichy Mihály 15 rézfény metszetű képével. Budapest [1886] 1887, Atheneaum kiadása. 2° 229 l., 15 t.
Ismertette:
1886:
248. Budapesti Hírlap. 319. (XI. 18.) sz. (–E.)
249. Fővárosi Lapok. 318. sz. (i.)
250. Nemzet. 352. (XII. 21.) sz. (Menior.)
251. Pesti Hírlap. 333. (XII. 20.) sz. (Rudnyánszky Gyula.)
252. Pesti Napló. 318. (XI. 17.) sz. (–i –s.)
253. Protestáns Egyházi és Iskolai Lapok. 48. sz. 1552–1524. l. (–ő–)
254. V. ö. Zichy Mihály: Az ember tragédiája illusztrációi. [Előzetes.] Vasárnapi Újság. 1885. VIII. 30. sz. 569. l. ✠
255. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. **Bemutató**: Arad. A budapesti Nemzeti Színház vendégjátéka, II. 5.
Ismertette:
1886:
256. Alföld. [Arad.] 28. (II. 15.) sz.
257. Aradi Közlöny. II. 7. sz. ✠
258. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. **Bemutató:** Marosvásárhely XII. 12.
Ismertette:
1886:
259. Marosvidék. XII. 13. sz. ✠
260. **Die Tragödie des Menschen**. Dramatische Dichtung. (német) Nach Eduard Paulay's Bühnenbearbeitung übersetzt von Alexander Fischer. Budapest. Eggernberger. 192. l.
– Ua. Leipzig–Berlin [1886], Wilhelm Friedrich. 192. l.
– Ua. 2. Auflage. Uo.

Ismertette:
1886:
261. Berliner National Zeitung. VII. 17–18. sz.
262. Fővárosi Lapok. 76. (III. 17.) sz.
– Uo. 148. (V. 29.) sz.
263. Képes Családi Lapok. 37. sz. 591. l. ✠
264. **Die Tragödie des Menschen**. Dramatisches Gedicht. (német) Aus dem Ungarischen übersetzt von Josef Siebenlist. Pressburg und Leipzig, Comission bei C. Stampfel. [6], 214 l.
Ismertette:
1887:
265. Irodalom. 4. (I. 13.) sz. B. Z.: Madách Ember tragédiájának új német fordítása. [Fordítási idézetekkel.] ✠
266. Hoffmann Mór: Az emberiség problémája a költészet tükrében. [Goethe – Byron – Madách.] Vázlatok és tanulmányok. Nagy-Kanizsa, Fischel Fülöp. 26–32. l.
267. Morvay Győző: Lucifer. Madách-tanulmány. Budapest [1886], Grill Károly kiadása. 16° 58 l.
Ismertette:
1887:
268. Nemzet. 27. (I. 28.) sz. (Szana Tamás.) ✠
269. Rákosi Jenő: A tragikum. Budapest, 1886, Révai-Testvérek kiadása. 202 l.
Ismertette:
1885:
270. Budapesti Szemle. 45. sz. (Beöthy Zsolt: „A tragikum új elmélete".)
271. Egyetértés. 310., 321. sz.
272. Nemzet. 322. sz. ✠

– Ua. 2. kiad. Budapest [1925], Franklin-Társulat. 170 l. (Kultúra és Tudomány. 51. sz.)
Ismertette:
1925:
273. Nemzeti Újság. 244. sz. (Kállay Miklós.)

274. Ország-Világ. 51. sz.
275. Pesti Napló. 272. sz. ([Kárpáti Aurél] K. A.)
276. Újság. 91. sz.
277. Világ. 241. sz.

1926:

278. Nyugat. II. köt. 70–72. l. (Kürti Pál.)
279. Pester Lloyd. 12. esti sz. (Szemere, Sámuel.) ✠
280. Vrchlický, Jaroslav: Tragedie člověka. Hlas Národa. (Nedělné Listy.) IX. 15. sz.
281. Madách Imre levele Erdélyi Jánoshoz. Erdélyi János: Pályák és pálmák. [Tanulmányok és bírálatok.] Budapest, Franklin-Társulat. 500–503. l.

1887

282. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. 2. népies kiadás. Budapest, Athenaeum kiadása. 16° 194 l., 1 t. [Arcképpel.]

Ismertette:

1887:

283. Pesti Hírlap. 348. (XII. 17.) sz. ✠
284. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. Zichy Mihály 15 képével fénymetszetben. Budapest, 4° Athenaeum kiadása. 229. l., 15 t.
285. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. 2. bőv. díszkiadás húsz rézmetszettel. Budapest, [1887] 1888, Athenaeum kiadása. 4° 231 l., 20 t.
286. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. **Bemutató**: Zombor XI. 19.

Ismertette:

1887:

287. Zombor és Vidéke. XI. 24. ✠
288. **Die Tragödie des Menschen**. Dramatisches Gedicht. (német) Aus dem Ungarischen übersetzt von Andor Sponer. Kesmark, Paul Sauter. 230 l. Als Manuscript gedruckt.

Ismertette:

1888:

289. Egyetértés. 15. sz. ✠
290. **De Tragedie van den Mensch.** Dramatisch Gedicht. (holland) Naar het Hongaars bewerkt en ingeleid door A. S. C. Wallis. Opzoomer, 1858–1925.] Amsterdam, J. L. Beijers – W. F. Dannenfelser. Stoomdrukkerij Roeloffzen et Hübner. 287 l., 14 t. (Premie op „Het Niuwe van den Dag”.)
– Ua. 2. kiad. Uo.

Ismertette:

1887:

291. Budapesti Szemle. 51. köt. 472–474. l. (–l. –a.)
292. Het Vaderland. VII. köt. 10–11. sz. (D. C. Nijhoff: Een nieuw kinstwerk van A. S. C. Wallis.)

293. Nemzet. 223. (VIII. 14.) sz. („Az ember tragédiája” holland nyelven.)
294. Utrechtsche Courant. VII. 9. sz. (H. E. Molter.)
295. Utrechtsche Pronciaal et Stedelijk Dagblad. VII. 10. sz.
296. Vasárnapi Újság. 34. sz. 568. l.

1888:

297. Vasárnapi Újság. 1. sz. 16. l. ✠
298. Brink, Jan ten: Emerich Madach. Verspreide letterkundige opstellen van jaar 1887. (Reclam Universal–Bibliothek. 2389–2390.) Den Haag., W. A. Morel. 132–138. l.
299. Gyöngyösi István: Reminiszcenciák Az ember tragédiájához. [Vers.] Költemények. Budapest, Márkus Samu ny. 7–10. l.
300. Náményi T. Lajos: Irodalmunk külföldön 1886-ban. Egyetemes Philologiai Közlöny. 176–183. l.
301. (S:) Zichy és Madách. Fővárosi Lapok. 165. (VI. 17.) sz. 1212. l. [Zichy rajzainak bécsi kiállításáról. Válasz egyik osztrák lap akadékoskodó bírálatára.]
302. Scossa Dezső: Az ördög a színpadon. Nemzet. 213. (VIII. 4.) sz.
303. Székely József: Magyar játékszín. A Nemzet Színház félszázados ünnepélye alkalmából. Budapest, Pest vármegye közönsége. 194 l.
304. Török János: Párhuzamok Lucifer és Mefisztó között. Jász–Nagykun–Szolnok. 41. sz.
305. Wallis, A. S. C: De Tragedie van den Mensch. De Tragedie van den Mensch. Amsterdam, J. L. Beijers – W. F. Dannenfelser. 4–5. l. (Premie op „Het Niuwe van den Dag”.)
306. Az ember tragédiája és a cárné. Vasárnapi Újság. X. 28. sz. 716. l.

1888

307. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. Zichy Mihály öt rézmetszetével illusztrált 2. díszkiadás. Budapest, Athenaeum kiadása. 231 l., 6 t.
308. **Die Tragödie des Menschen**. Dramatische Dichtung. (német) Aus dem Ungarischen übersetzt von Julius Lechner von der Lech. Vorwort von Maurus Jókai. Leipzig [1888], Reclam. VIII, 199 l. Reclam Universal-Bibliothek. 2389–2390.)

Ismertette:

1888:

309. Egyetértés. 126. sz.
310. Fővárosi Lapok. 102. (IV. 12.) sz. 749–750. l. (M.)
311. Irodalmi Értesítő. 11. sz.
312. V. ö. [Alszeghy Zsolt] Zs.: Egy harmincöt éves Madách-fordítás. Élet. 1923. sz. 524. l. ✠
313. Madácii, Emerici „Hominis Tragoedia”. [Az Űr- és az Eszkimó jelenet.] Latine vertit Stephanus Tamaskó. Ungarische Revue. 68–78. l.

Ismertette:

1887:

314. Egyetemes Philologiai Közlöny. 776. l. [Fordítás-részlet.] ✠
315. Erdélyi Károly: Madách Imre a külföldön. Kecskeméti Lapok. 16–19. sz.
316. Jókai, Maurus: Worwort. Die Tragödie des Menschen. Aus dem Ungarischen übersetztc von Julius Lechner von der Lech. Leipzig, Reklam. V–VI. l. (Reclam Universal–Bibliothek. 2389–2390.)
317. Katscher, Romulus: Emerich Madách. Unsere Zeit. [Leipzig.] 12. sz. 548–551. l.
318. Náményi Lajos: Irodalmunk külföldön 1887-ben. Egyetemes Philologiai Közlöny. 92–97. l.
319. Pawlik, Michał: [Madách és Kraszewski.] Katalog księgozbioru, rękopisów pozostałych po sw. p. J. I. Kraszewskim. Lwow. 294. l.

320. Turi Mészáros István: Hogyan született meg az „Ember tragédiája”? (Madách saját elbeszélése alapján.) Ország-Világ. 49. (XII. 1.) sz. 771–773. l. [Pétery Károly hagyatékából előkerült emlékirat: „Kirándulás Madách Imrével 1861-ben nógrádi Szontagh Pálhoz” alapján.]
321. Az ember tragédiája és a meiningeni színtársulat. Vasárnapi Újság. 43. sz. 708. l.
322. Az „Ember tragédiája” és a meiningeniek. Fővárosi Lapok. 289. (X. 19.) sz.
323. Chronegk az „Ember tragédiájá”-ról. Fővárosi Lapok. 295. (X. 25.) sz.
324. P. Szathmáry Károly: Az asszony komédiája. Színi költemény tizenkét énekben. Illusztrálta: Barabás Miklós, Vastagh György és Jankó János. Budapest, Révai Leó. 133 l.
325. V. ö. Galamb Sándor: Magyar drámai költemények. Irodalomtörténeti Közlemények. 1943. 81–88. l.

1889

326. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. **Bemutató:** Temesvár, a budapesti Nemzeti Színház vendégjátéka, I. 9.
327. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. **Bemutató:** Szeged I.
Ismertette:
1889:
328. Délmagyarországi Közlöny. I. 11. sz. ✠
329. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. **Bemutató:** Pozsony V. 1.
Ismertette:
1889:
330. Pozsonymegyei Közlöny. V. 5. sz. ✠
331. [La Tragedia dell’Uomo. Poema Drammatico Ungherese.] (olasz) [Recato in verso italiano da Antonio Fonda, sulla versione letterare di Lodovico Czink.] L’Operajo [Fiume.] [Az egyiptomi szín.]
Ismertette:
1889:
332. Fővárosi Lapok. 245. (IX. 7.) sz. 1812. l.
333. Vasárnapi Újság. 15. (IV. 14.) sz. 244. l.
334. Vasárnapi Újság. 37. (IX. 15.) sz. 600. l.
335. V. ö. Radó György: Az ember tragédiája a világ nyelvein. III. (Kny. a Filológiai Közlöny. 1966. 1–2. sz. 95. l.) ✠
336. Abafi Lajos: Pajor István viszonya Szemere Miklóshoz és Madách Imréhez. [Levélrészletekkel. – Madách levele: 1864.] Figyelő. 26. köt. 351–358. l.
337. Gerece Péter: Madách Imre és Az ember tragédiája. Pécs, Engel Lajos nyomdája. 36. l.
338. Hadzsics Antal: Zmaj-Jovanovics János. Fővárosi Lapok. 148–149. sz.
339. (m. g.) A Petőfi Társaság ülése. [Palágyi Lajos Madách-tanulmányáról.] Fővárosi Lapok. 289. (X. 21.)
340. Münz, Bernhard: Emerich Madách Die „Tragödie des Menschen”. Magazin für die Literatur des In- und Auslandes. N° 37. 579–583. l.

341. [Pajor István] Csalomjai: Egy anya keserve (elhunyt jeles fia fölött.) [Vers.] Figyelő. 26. köt. 355–358. l.
342. Pőcz János: Egy előadás az Ember tragédiájáról. Az Evangélikus Református Gimnázium értesítője az 1888–1889. évről. Békés 1889, Gimnázium. 3–29. l.
343. Tábori Róbert: Az ember tragédiája. Délmagyarországi Közlöny. 3. (I. 4.) sz., 5. (I. 6.) sz.
344. Jovanovics János szerb költő jubileuma a Kisfaludy-Társaságban. Budapesti Hírlap. 148. sz.
– Ua. Fővárosi Lapok. 148. sz.
– Ua. Nemzet. 148. sz.
– Ua. Pesti Napló. 148. sz.
345. Levelezés Madách Imrével. Arany János levelezése író-barátaival. Második kötet. Budapest, Ráth Mór kiadása. 384–408. l.

1890

346. **Čovekova Tragedija**. (szerb) Preveo Z. J. Jovanović. Novi Sad, A. Pajević. 180. str. (700 példány.)
347. **Човекова Трагедија.** (szerb) Превео З. Ј. ЈовановиЋ. Нови Сад. А. ПајевинЋ. 180 стр. (1700 példány.)

Ismertette:

1889:

348. Vasárnapi Újság. 26. sz. 425. l.
349. Vasárnapi Újság. 35. sz. 568. l.

1890:

350. A Hét. I. köt. 420. l. (Az ember tragédiája szerb nyelven.)
351. Fővárosi Lapok. 34. (II. 4.) sz.
352. Fővárosi Lapok. 170. (VI. 22.) sz. ✠
353. Dóczi, Ludwig: Die Welt ein Traum. Neue Freie Presse. [Wien.] XI. sz.
354. Egy nő: Elmélkedés Madáchnak „Az ember tragédiájá”-ról. [Éva alakjáról.] Szilágy-Somlyó. 44–46. sz.
355. [(Kaposy <Kaposi> József) K – i.:] Madách és Dóczi. Magyar Szemle. 45. sz. 533. l.
356. Kulcsár Endre: A magyar nyelv képes beszéde. [Arany János, Tompa Mihály, Madách Imre metaforáiról.] Magyar Nyelvőr. 250–259., 299–307., 344–351., 396–400., 441–447., 491–496. l. – 1891. 4–9., 60–67., 106–112., 155–160., 245–250. l.
357. Münz, Bernhard: Madách et la Tragédie de l’Homme. Gazette de Hongrie. 3. évfolyam. 6., 8. sz.
358. Palágyi Menyhért: Az ember tragédiájáról. Budapesti Újság. IV. 6. sz. mell.
359. Palágyi Menyhért: Madách Imre neje. A Hét. II. köt. 197–200., 213–214., 231–233., 246–248. l. [Madách és Fráter Erzsi levelek.]
– Ua. Nemzet. 267. (IX. 28.) sz.
360. V. ö. Heinrich, Gusztáv: Elise Madách. Pester Lloyd. 1891. 31. (I. 31.)

361. Scherr János [Johann]: A dráma. Madách Imre. Többi drámaírók. [A világirodalom története. III. köt.] A magyar irodalom története. Budapest [1890 ?], Benkő Gyula kiadása. 4° 232–236. l.
362. Tábori Róbert: Madách Imre. Délmagyarországi Közlöny. 36. sz.
363. [Zmaj-Jovan Jovanovič] Z.-J. J.: Dve reči kao pogovor. Covekova Tragedija od Imbra Madača. Novi Sad, A. Pajevič. 180.
364. „Az ember tragédiája" német színpadon. Fővárosi Lapok. 332. (XII. 3.) sz.
365. Dóczi Lajos, mint Madách-fordító. Fővárosi Lapok. 301. (XI. 1.) sz.
366. Madách Imre. Vasárnapi Újság. 44. sz. [Arcképpel.]
367. Madách Imre ünnepély. A Hét. II. köt. 288. l.

1891

368. **Die Tragödie des Menschen.** Dramtisches Gedicht. (német) 2. Auflage. Aus dem Ungarischen übersetzt von Andor Spóner. Leipzig, Otto Wigand. XXVI., 182 l.

Ismertette:

1891:

369. Fővárosi Lapok. 124. (V. 6.) sz. 918. l.
370. Magyar Salon. 15. köt. 439. l.
371. Szepesi Lapok. [Igló.] 19. sz. 4. l.

1892:

372. Vasárnapi Újság. 31. sz. 540–541. l. ✠
373. **Die Tragödie des Menschen.** Dramatisches Gedicht. (német) Aus dem Ungarischen übersetzt von Ludwig Dóczi. Stuttgart, J. G. Cotta. 200 l.
– Ua. 2. Auflage. Uo. 162 l.
– Ua. 3. Auflage. Uo. 164 l.

Ismertette:

1890:

374. Magyar Szemle. 45. sz. ([Keményfi Hartmann János] K-i : Madách és Dóczi.)

1891:

375. Fővárosi Lapok. 201. (VII. 31.) sz.
376. Pester Lloyd. 120. (V. 2.) sz. (Silberstein Ötvös Adolf.)

1892:

377. Élet. 132. 1. (–ad.–)
378. Vasárnapi Újság. 31. sz. 540–541. l. ✠
379. **Die Tragödie des Menschen.** Dramtische Dichtung. (német) Dem ungarischen Originale nachgedichtet von Eugen Planer. Halle an der Saale. [1891], Otto Hendel. VI., 150 l. (Bibliothek der Gesammt Literatur. 541–542.)
380. V. ö. Reichard Piroska: Madách német nyelven. Philologiai dolgozatok a magyar–német érintkezésekről. (Heinrich Gusztáv – Emlékkönyv.) Budapest. 1912. Hornyánszky Viktor kiadása. 298–306. l.

381. V. ö. Leffler Béla: Adalék „Az ember tragédiája” német irodalmáról. Irodalomtörténeti Közlemények. 1911. 498–499. l.
382. Heinrich, Gusztáv: Elise Madách. Pester Lloyd. 31. (I. 31.) sz.
383. Kőrösy György: Az ember tragédiájának szerkezete. A brassói római katholikus főgimnasium 1890–1891. évi értesítője. Brassó 1891, Gimnázium. 3–26. l.
384. Palágyi, Melchior: Elise Madách. Pester Lloyd. 52. (II. 26.) sz.
385. [Spóner, Andor von] U – S–: Vorrede des Uebersetzers. Die Tragödie des Menschen. Leipzig, Otto Wigand. [VII]–XXVI. l.

1892

386. Tragieda człowieka I. szín. (lengyel) Przełozyła na polski Teresa Prażmowska. Kurjer Codzienny. [Warszawa.] Nr. 356. (XII. 12–24.) sz. Str. 1

Ismertette:

1892:

387. Głos. [Warszawa.] Nr. 31. 362. l. ✠
388. **Die Tragödie des Menschen**. Dramatisches Gedicht. Übersetzt von Ludwig Dóczi. **Bemutató**: Stadttheater. [Hamburg.] II. 15.

Ismertette:

1892:

389. Élet. I. köt. 140. l.
390. Fővárosi Lapok. 48. (II. 17.) sz. 336. l. (Az „Ember tragédiája” Németországban.)
391. Hamburger Fredenblatt. II. 20. sz. (Weisse, Arnold.)
392. Képes Családi Lapok. 10. sz. 160. l.
393. Magyar Géniusz. 12. köt. 149–150. l. (Dóczi Lajos: Madách a német színpadon. Interjú Eszterházy Miklós gróffal. Az ember tragédiája hamburgi előadásáról.)
394. Pester Lloyd. 31. (II. 9.) sz.
395. Pesti Hírlap. 57. (II. 9.) sz.
396. V. ö. Németh Antal: Az ember tragédiája német színpadi jubileuma. Napkelet. 1932. II. köt. 801–803. l. ✠
397. **Die Tragödie des Menschen**. Dramatisches Gedicht. Übersetzt von Ludwig Dóczi. **Bemutató**: Ausstellungs-Theater, a hamburgi Stadttheater vendégjátékában. [Wien.] VI. 18.

Ismertette:

1892:

398. A Hét. I. köt. 26. sz. 418–419. l. (Seladon: Madách és Hanswurst. Az ember tragédiája Bécsben.)
399. Fővárosi Lapok. 170. (VI. 20.) sz. 1259–1260. l.
400. Fremden-Blatt. [Wien.] VI. 19–21. sz.
401. Neue Freie Presse. [Wien.] 9992. (VI. 19.) sz.
402. Neue Freie Presse. [Wien.] 9995. (VI. 22.) sz. (W.)

403. Neues Wiener Tagblatt. 169. (VI. 19.) sz.
404. Ország-Világ. VI. 18. sz.
405. Vasárnapi Újság. 26–27. 33. sz.
406. Wiener Allgemeine Zeitung. 4257. (VI. 21.) (Wengraf, Edmund.)
407. V. ö. Szép Ernő: Magyar drámák a bécsi színpadon. Budapest 1930, Szerző kiadása 66–76. l. (A bécsi Collegium Hungaricum füzete. VI.) ✠
408. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. **Bemutató:** a budapesti Nemzeti Színház vendégjátéka, Wien, Austellungstheater, X. 6.

Ismertette:

1892:

409. Fremden-Blatt. [Wien.] X. 7. sz.
410. Neue Freie Presse. [Wien.] X. 7. sz.
411. Neues Wiener Tagblatt. [Wien.] X. 7. sz.
412. Wiener Allgemeine Zeitung. X. 8. sz.
413. V. ö. Hankissné Haraszti Jolán: A Nemzeti Színház bécsi vendégszereplése 1892-ben. Tükör. 1942. 10. sz. 428. l. ✠
414. **Tragedie člověka**. Dramatická báseň. Z madarskeho originalu preložil: František Brábek a Jaroslav Vrchlický. **Bemutató**: Narodni Divadlo. [Praha] VII. 23.

Ismertette:

1892:

415. Čech. VII. 22., 26–27. sz. (K.)
416. Česka Thalia. 261. sz.
417. Hlas Národa. VII. 22. sz. (František Brábek.)
418. Hlas Národa. VII. 26. ([Vrchlický, Jaroslav] J. W.)
419. Národni Listy. VII. 26. sz. ([Kuffner, Josef] S.)
420. Národni Politika. VII. 26. sz. ([Moravek, Jan] –or.)
421. Politik. VII. 21. sz. ([Guth, Viktor] –uh.–)
422. Politik. VII. 22. sz. (Monat, Heinrich.)
423. Svétozor. VII. sz. (P.)

1893:

424. Devátý rok Národniho Divadla. 8–9. sz. (Šubert, F. A.)

425. V. ö. Siklóssy László: Az ember tragédiája Prágában. Vasárnapi Újság. 1904. 49. sz. ✠
426. Alexander Bernát: A művészi phantasiáról. [Jókairól és Madáchról is.] Athenaeum. 104–125. l.
427. [Czirbusz Géza] Cz. G.: Katona – Madách. Magyar Állam. 258. (XI. 11.) sz.
428. Erdélyi Károly: Az ember tragédiája. A. S. C. Wallis előszavával. A temesvári róm. katholikus főgimnázium 1891–1892. évi értesítője. Temesvár 1892, Gimnázium 3–21. l. [A 3. 1.: az idegen nyelven megjelent fordítások és ismertetések bibliográfiája.]

Ismertette:

1893:

429. Egyetemes Philologiai Közlöny. 71–73. l. [Váczy János. (Kiegészítő adatokkal Az ember tragédiája külföldi irodalmához.)] ✠
430. Könyves Kálmán: Madách Imre külföldön. Délmagyarországi Közlöny. 7., 9–11. sz.
431. Kaliban: Emeryk Madách i jego tragedia. [Juliusz Hen fordításáról.] Prawda. 29. sz. 343. l., 30. sz. 356–357. l.
432. Kietlicz: Madacha „Tragedia człowieka”. Tygognik Ilustrowany. 134. sz. 63. l.
433. Lasalde, Carlos: La Tragedia del Hombre. Revista Calasancia. [Madrid.] 12. sz.
434. Monat, Heinrich: Die Tragödie des Menschen. Politik. VII. sz.
435. Nelten, Ludwig: Dramaturgie der Neuzeit. Halle an der Saale, Péter. 152. l.
436. Palágyi Lajos: Madách kastélyában. Pesti Napló. 213. (VIII. 2.) sz.
437. Rényi Rezső: Az ember tragédiája. [Paulay Ede rendezéséről.] Nyugatmagyarországi Híradó. 31. (II. 9.) sz.
438. Wallis, A. S. C: Az ember tragédiája. Hollandból fordította: Erdélyi Károly. A temesvári róm. katholikus gimnázium értesítője az 1891–1892. évre. Temesvár 1892, Gimnázium. 3–45. l.
439. Az ember tragédiája francia előadásának terve. Fővárosi Lapok. VI. 26. sz.
440. Az ember tragédiája Párizsban. Ország-Világ. VII. 2. sz. 440. l.

1893

441. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. 3. népies kiadás. Budapest, Atheneaum kiadása. 194 l., 1 t. [Arcképpel.]
442. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. Zichy Mihály húsz rézfény metszetével ellátott 3. díszkiadás. Budapest, Athenaeum kiadása. 2° 231 l., 20 t.
443. **Tragedie člověka**. Dramatická báseň. (cseh) Z madarského oroginalu prelož František Brábek. Praha [1893], Nakladatelsar J. Otto. 198 l. (Sbornik světové poesie. Vydává Česká Akademie Cisare Františka Josefa pro vědy, slovesnost a uměni. Svazek. 22.)
444. **Die Tragödie des Menschen**. Dramatisches Gedicht. (német) Aus dem ungarischen übersetzt von Ludwig Dóczi. Stuttgart, Verlag der J. G. Cottaschen Buchhandlung. 200 l.
– Ua. Auflage. Uo.
– Ua. Auflage. Uo.
445. **Die Tragödie des Menschen**. Dramatische Gedicht. Aus dem ungarischen übersetzt von Ludwig Dóczi, Oscar Blumenthals Umarbeitung. **Bemutató**: Lessing-Theater. [Berlin.] III. 18.

Ismertette:

1893:

446. A Hét. I. köt. 226. l. (Madách Imre tragikomédiája. Az ember tragédiája németországi zenés-táncos változatáról.)
447. Berliner–Börsen-Courier. III. 19. sz. (J.L.: Vor den coulisen.)
448. Berliner–Börsen-Courier. III. 21. sz. (G. N.)
449. Berliner–Börsen-Zeitung. III. 19. sz.
450. Berliner Fremdenblatt. III. 21. sz. (Paul Linsemann.)
451. Berliner Tageblatt. III. 19. sz. (Ferdinand Runkel: Aus der Werkstatt der Bühnenkunst. – [Otto Neumann-Hofer] O. N.-H.: Theater.)
452. Berliner Zeitung. III. 21. sz. (Ph. St.)
453. Die Post. III, 20. sz. (A. R.)
454. Fővárosi Lapok. 82. (III. 23.) sz. 693–694. l. (Az „Ember tragédiája” Berlinben.)
455. Lokal-Anzeiger. III. 21. sz. (J. K.)

456. Vossische Zeitung. III. 19. sz. (R. F.) ✠
457. Brábek, František: [Prěhovor.] Tragedie člověka. Dramaticka básen. Praha [1893], J. Otto, V. Praze. 5–13. l. (Sbornik světove poesie. Svazek. 22.)
458. V. ö. Slavica. 1965. 246. l.
459. Dudek János: Az ember tragédiája. Katholikus Szemle. 531–543. l.
460. Kármán Mór: Az ember tragédiája. Budapesti Szemle. 124. köt. 56–116. l.
461. Matuszewski, Ignacy: Dyabel w poezyi. Athenaeum. 6. sz. 493–494. l.
462. Тр–и–кий, К. [Иннокентий Михайлович Болдаков]: Эмерих Мадач и его „Трагедия”.] Русское Обозрение. N° 7. 226–253.

463. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** 100. előadás. Nemzeti Színház [Budapest], V. 13.
Ismertette:
1894:
464. Fővárosi Lapok. 129. (V. 10.) sz. 1116. l.
465. Fővárosi Lapok. 133. (v. 15.) SZ. 1153. l.
466. Nemzet. 132. (V. 13.) sz.
467. Nemzet. 133. (V. 15.) sz. ✠
468. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. **Bemutató**: Budai Színkör, VII. 19.
469. **Die Tragödie des Menschen**. Dramatisches Gedicht. Übersetzt von C. H. Schöffer. Liegnitz. Ld. Szinnyei József: Magyar Írók élete és munkái. VIII. köt. Budapest 1902, Hornyánszky Viktor könyvkereskedése. 205. hasáb.
470. Bartal Antal: Találkozások a classicus és modern költészetben. Egyetemes Philologiai Közlöny. 639. l.
471. Erdélyi, Karl: Die Tragödie des Menschen. Neue Temesvarer Zeitung. 11. (I. 10.) sz.
472. Horváth Cyrill: A nő az „Ember tragoediájá”-ban. Hevesvármegyei Hírlap. [Eger.] 148. (XII. 12.) sz., 149. (XII. 14.) sz.
473. Palágyi Lajos: Az ifjú szerzetes. Bölcselmi költemény. Előszóval kísérte: Palágyi Menyhért. Budapest, Lampel Róbert kiadása. 96. l.
474. Silberstein, Adolf: Emerich Madách: Die Tragödie des Menschen. Im Strome der Zeit. Ausgewählte Blätter. II. köt. Budapest, Wiener Druckerei. 144–161. l.

475. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. (Kiadta: Gyulai Pál.) Madách Imre: Összes művei. 2. kiadás. 2. köt. Budapest, Athenaeum kiadása. 255–485. l.
Ismertette:
1895:
476. Magyar Szemle. 22. sz. 264. l.
477. Politikai Hetiszemle. 23. sz. ([Róna Béla] R. B.: Magyar remekírók.) ✠
478. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. 11. kiad. A költő arcképével és Zichy Mihály öt fénynyomatú képével. Budapest, Athenaeum kiadása. [2], 229., [3] l.
Ismertette:
1894:
479. Fővárosi Lapok. 305. (XI. 4.) sz. 2616. l.
480. Vasárnapi Újság. 45. sz. 752. l. ✠
481. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. 4. díszkiadás. Zichy Mihály húsz képével rézfénymetszetben. Budapest, Athenaeum kiadása. 4° 231 l., 20 t.
482. **Tragedie člověka**. Dramatická báseň. (cseh) Přeložil František Brábek. Praha. [1895], J. Otto. 198 [2] l. (Sbornik Světove Poesie. 22.) (IV. 7.)
483. Alexander Bernát: Goethe és Madách. Budapesti Hírlap. 318. (XI. 20.) sz.
484. Beöthy Zsolt: Madách a színpadon. [A Nemzeti Színházi 1883. IX. 21-i első bemutatóról.] Színházi esték. A Színműírók és színészek új folyama. Budapest, Hornyánszky Viktor könyvkereskedése. 48–57. l.
Ismertette:
1895:
485. Egyetemes Philologiai Közlöny. 719–720. l. (Góbi Imre.) ✠
486. Beöthy Zsolt: Bevezetés a művészi képzelet tanába. [Arany János „Toldi”-jának és Madách Imre „Az ember tragédiájá”-nak elemzése.] Fővárosi Lapok. 59. (II. 28.) sz. 667–668. l.

487. Cz. G. [Czirbusz Géza]: Madách népszerűsítése. Fejérmegyei Napló. 140. (XI. 11.) sz.
488. Erdélyi Károly: Madách és fordítói. Magyar Szemle. 7. sz. 74–75. l., 8. sz. 86–88. l.
489. Gyulai Farkas: Az ember tragédiája Kolozsvárt. Kolozsvár. 278., 280. sz.
490. Négyessy László: Madách Imre. Pallas Nagy Lexikona. XI. köt. Budapest, Pallas kiadása. 765–766. l.
491. Rakodczay Pál: „Az ember tragédiája” eszméje. [„Az ember tragédiája” – a boldogságért folytatott küzdelem!] Kecskeméti Lapok. 51. sz.
492. Reményi Ede: Leírások Milton eposzaiban. [Milton és Madách.] Egyetemes Philologiai Közlöny. 218. l.
493. Sayous, Eduard: Madách, poète hongrois et La tragedie humaine. Revue chrétienne. Neuve Serie. 41. köt. 260–269. l.
494. Szalay Mihály: Faust és Az ember tragédiája. Tudori értekezés. Budapest, Országgyűlési Értesítő könyvny. 21 l.
495. Veres Samu: Madách „Évá”-ja. Gömör–Kishont. 7. sz.
496. Levelek Szontagh Pálhoz. Madách Imre összes művei. 3. köt. (Kiadta: Gyulai Pál.) 2. kiad. Budapest, Athenaeum kiadása. 458–486. l.
497. Madách Imre. [Mi van Madách életrajzával?] Nemzet. 141. (V. 23.) sz.
498. Tanulmány Madách Imre „Ember tragédiájá”-ról. Protestáns Szemle. 601. l.

1896

499. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. 3. szín. [Facsimile-részlet.] Beöthy Zsolt: A magyar irodalom története. Képes díszmunka két kötetben. 2. köt. Budapest, Athenaeum kiadása. 4° 512–513. l. között.
– Ua. 2. kiad. Budapest 1900, Uo.
– Ua. 3. kiad. Budapest 1906, Uo.
– Ua. 4. kiad. Budapest 1908, Uo.
500. **La Tragédie de l’Homme.** (francia) Traduit du Hongrois par Charles de Bigault de Casanova. Paris, Société du Mercure de France. [8], 254 l.
– Ua. 2. édition. Paris, Uo.

Ismertette:

1896:

501. Nemzet. (5131.) 333. (XII. 3.) sz. (Huszár Vilmos)

1897:

502. Budapesti Szemle. 91. köt. 487–490. l. (Morvay Győző.)
503. L’Étranger. 6–8. sz.
504. Mercure de France. 1. sz.
505. Revue critique d’histoire. 10. sz. (Kont, I[gnace.])
506. V. ö. Ady Endre: Párizsi levél. Pesti Napló. 1909. 27. (I. 28.) sz. Ua. Ady Endre: Összes prózai művei. 9. köt. Kritikai kiadás. Budapest 1973, Akadémiai Kiadó. 301–303. l., Jegyzet: 583–854. l. ✠
507. La Tragédie de l’Homme. Traduit du Hongrois par Charles de Bigault de Casanova. Mercure de France. 19. köt. 13–48., 294–330., 405–440. l., 20. köt. 80–89. l.
508. Alexander Bernát: Az ember tragédiája. Beöthy Zsolt: A magyar irodalom története. Képes díszmunka két kötetben. 2. köt. Budapest, Athenaeum kiadása. 4° 752–770. l. [Illusztrált.]
– Ua. 2. kiad. Budapest 1900, Uo. 509–531. l.
– Ua. 3. kiad. Budapest 1906, Uo.
– Ua. 4. kiad. Budapest 1908, Uo.

Ismertette:

1896:

509. Irodalomtörténeti Közlemények. 122. l. (Korda Imre.) ✠
510. Beöthy Zsolt: [Madách Imre: Az ember tragédiája.] A magyar irodalom kis-tükre. Budapest, Athenaeum kiadása. 165–166. l.
– Ua. 2., bővített kiad. Budapest 1900, Uo. 199–201. l.
– Ua. 3. bővített kiad. Budapest 1906. Uo.
– Ua. 4. kiad. Budapest [?]. Uo.
– Ua. 5. kiad. Budapest [1918], Uo.
– Ua. 6. kiad. Budapest 1920, Uo.
– Ua. 7. kiad. (Sajtó alá rendezte, bevezetéssel és könyvészeti függelékkel ellátta: Kéky Lajos.) Budapest 1930, Uo.

Ismertette:

1896:

511. Budapesti Napló. 64. sz.
512. Egyetértés. 273. sz.
513. Fővárosi Lapok. 280. sz. (Horváth Cyrill.)
514. Irodalmi Közlöny. 10. sz. (x.)
515. Irodalomtörténeti Közlemények. 380. l. (Sz.)
516. Magyar Hírlap. 260. sz. (ő.)
517. Magyar Szemle. 46. sz. (Kiss Ernő.)
518. Magyarország. 249. (XI. 22.) sz. (Bodnár Zsigmond: Az irodalom nagy tükre.)
519. Ország-Világ. 49. sz. (Róna Béla.)
520. Pesti Hírlap. 259. sz.
521. Politikai Heti-Szemle. 48 sz. ([Császár Elemér] Doktor Apácai.)
522. Protestáns Szemle. 529–530. l. (ss.)
523. Századok. 947. l.
524 Tanulók Lapja. 40. sz.
525. Új Idők. 40. sz.

1897:

526. Magyar Pedagógia. 109–111. l. (Csengeri János.)
527. Nemzet. 186. sz. (Lázár Béla.)

1906:

528. Országos Középiskolai Tanáregyesületi Közlöny. 39. évf. 725–728. l. (Várdai Béla.)

1918:

529. Budapesti Szemle. 174. köt. 460–465. l. (Császár Elemér.)
530. Irodalomtörténeti Közlemények. 347. l. (Király György.)
531. Uránia. 195. l. ([Szász Károly.] ly.)

1920:

532. A Kisfaludy-Társaság Évlapjai. 52. köt. 92. l. (Négyessy László.)
533. Uránia. 48. l. (Szász Károly.)

1930:

534. Pester Lloyd. 283. esti sz. (Turóczi-Trostler, Josef.)

1931:

535. Irodalomtörténet. 286. l. ([Pintér Jenő.])
536. Irodalomtörténeti Közlemények. 115–116. l. (Hegedűs Zoltán.)
537. Magyar Szemle. XI. köt. 1. sz. VI. l. ([Bisztray Gyula.])
538. Új Nemzedék. 70. sz. ([Császár Elemér] –r. –r.)
539. Ungarische Jahrbücher. [Berlin.] 460. l. ([Keresztury Dezső] y.) ✠
540. Beöthy Zsolt: A magyar szellemi élet fejlődése. Az ezredéves magyar állam és népe. (Szerkesztette: Jekelfalussy József.) Budapest, „Kosmos” minta nyomdája. 62–120. l.
541. Bernstein Béla: Az ember tragédiája és a zsidó irodalom. Az Izraelita Magyar Irodalmi Társaság II. Évkönyve. Budapest, IMIT. 118–127. l.
542. Heller Bernát: Madách Mózese és Az ember tragédiája. Az Izraelita Magyar Irodalmi Társaság II. Évkönyve. Budapest, IMIT. 230–238. l.
543. Latkóczy Mihály: A hol az „Ember tragédiáját” írták. (Madách Imre házában.) Magyar Szemle. 36. sz. 422–423. l.
544. Latkóczy Mihály: Madách Imre kastélyában. A Magyar Szemle Emlékalbuma. 1888–1895. Szerk. Kaczvinszky László. Budapest, Hornyánszky Viktor nyomdája. 116–128. l.
545. Lázár Béla: Miszticizmus és modernség. 5. Misztikus dráma. [Madách és Ibsen.] A tegnap, a ma és a holnap. I. sorozat. Budapest, Grill Károly kiadása. 61. l.

Ismertette:

1896:

546. Egyetemes Philologiai Közlöny. 815. l. (Zlinszky Aladár.) ✠
547. Palágyi Lajos: Madách-tanulmányok. Jelenkor. 2. (I. 2.) sz. 18. l.
548. Palágyi Menyhért: Madách Imre és Gyulai Pál. Jelenkor. 2. (I. 2.) sz. 18. l.
549. Rényi Rezső: Az ember tragédiájáról. Pályamunka. Tanulók Lapja. 21–25. sz.
550. [Rényi Rezső:] Madách-tanulmányok. [Az ember tragédiája és a Faust.] Jelenkor. 2. (I. 2.) sz. 18–21. l.
551. A dráma és a színpad. Jelenkor. 11. sz. 174–175. l., 13. sz. 205. l.

1897

552. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. 4. népies kiadás. Budapest, Athenaeum kiadása. 16° 194 [6] l.
553. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. 15. kiadás. A költő arcképével és Zichy Mihály öt fénynyomású képével. Budapest, Athenaeum kiadása. 229. l., 6 t.
554. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. A költő arcképével és Zichy Mihály öt fénynyomású képével. Budapest, Athenaeum kiadása. VI, [2], 242, [2] l., 7 t.
555. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. A költő arcképével, egy kézirat hasonmással és Zichy Mihály öt fénynyomású képével. A „Pesti Napló" olvasóinak. Budapest, Athenaeum kiadása. 4° VI, [2], 242 l., 7 t.
556. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. **Bemutató**: Nemzeti Színház [Budapest], új rendezésben és betanulásban. IV. 9.

Ismertette:

1897:

557. Budapester Tageblatt. 100. sz. ([Ifj. Ábrányi Kornél] X. Y. Z.)
558. Magyar Szemle. 16. sz. 189–190. l. (Hevesi Sándor.)
559. Pesti Hírlap. 100. (IV. 10.) sz.
560. Pesti Napló. 100. (IV. 10.) sz. (Hevesi Sándor.)
561. Új Idők. 1. köt. 344. l. (Az ember tragédiája új kiállításban.)
562. Új Idők. 1. köt. 378. l. (Az ember tragédiája új szereposztással.) ✠
563. Arany János megjegyzései Az ember tragédiájáról. Morvay Győző: Magyarázó tanulmány „Az ember tragédiájá"-hoz. Nagybánya, Molnár Mihály könyvnyomdája. 175–179. l.
564. Bán József: Az ember tragédiája. A váci kegyes rendi főgimnázium 1896–1897. évi értesítője. Vác, 1897, Főgimnázium. 3–40. l.

Ismertette:

1898:

565. Egyetemes Philologiai Közlöny. 295–298. l. (Gyulai Ágost.) ✠
566. Bayer József: Madách és Az ember tragédiája. A magyar drámairodalom története. 2. köt. Budapest, Magyar Tudományos Akadémia kiadása. 315–371. l.

567. Dudek János: Az ember tragédiája. Katholikus Szemle. 531–544. l.
568. V. ö. Becker Hugó: Az ember tragédiája. Cáfolat Dudek János különvéleményére. Magyar Szemle. 43. sz. 513. l.
569. Hevesi Sándor: Meghasonlott lelkek. VI. Ádám. Magyar Szemle. 350. l.
570. Kováts Antal: Katona és Madách női jellemképei. Kecskeméti Lapok. 47–48. sz.
– Ua. A Katona József Kör 1896–1897. Évkönyve. Kecskemét, 1897, A Kör kiadása. 92–99. l.
571. Morvay Győző: Magyarázó tanulmány „Az ember tragédiájá”-hoz. Nagy-Bánya, Szerző kiadása. [Molnár Mihály könyvnyomdája.] [10], 527 [5] l. [A borítórajz Ferenczy Károly műve. Lucifer tükröt tart Ádám- és Évának. Lucifer a művész saját képmása.]
572. V. ö. Genthon István: Ferenczy Károly. [Budapest 1979], Corvina kiadó. 4° 45. kép.

Ismertette:

1897:

573. Magyar Nyelvőr. 217–220. l. (Zlinszky Aladár.)
574. Magyar Szemle. 20. sz. 230. l. (Hartmann [Keményfy] János.)
575. Nagybánya és Vidéke. 17. sz.
576. Ország-Világ. 16. sz. 253–254. l. (Róna Béla.)
577. Politikai Heti Szemle. 13. sz. ([Császár Elemér] Doktor Apácai.)
578. Színészek Lapja. 19. sz. (Rakodczay Pál.)
579. Új Fővárosi Lapok. 7. sz. (Hartmann [Keményfy] János.)
580. Vasárnapi Újság. 14. sz. 219. l.

1898:

581. Egyetemes Philologiai Közlöny. 268–271. l. (Bayer József.)
582. Egyetemes Philologiai Közlöny. 399–400. l. (Morvay Győző: Helyreigazító észrevételek [Bayer József bírálatára.]) ✠
583. [Pajor István] Csalomjai: Madách Imre emlékezete. [Vers.] A Balassa-Gyarmaton, 1890. október 30-án tartott ünnepélyen előadta a szerző. Tarka bokréta. Balassa-Gyarmat, B. Gyarmati ny. 27–30. l.

584. Palágyi Menyhért: Madách Imre ifjúsága. Vasárnapi Újság. 49. sz. 817–821. l., 50. sz. 843–846. l., 51. sz. 857–859. l. [Illusztrált.]
– Ua. Pesti Napló. 266. sz.
585. Az ember tragédiája olaszul. Magyar Géniusz. 26. sz. 625. l.

1898

586. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. 5. díszkiadás. A költő arcképével és Zichy Mihály húsz rézfénymetszetével. Budapest, Athenaeum kiadása. 2° [4], 231 [1] l., 20 t.
587. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. **Bemutató**: Debrecen, Krecsányi Ignác színtársulata, I. 14.

Ismertette:

1898:

588. Debrecen. 12. (I. 15.) sz. ([Kohányi Gyula] Fejő.) ✠
589. Boros Gábor: Madách Imre. Színművek könyve. Deés, Gálocsi Samu kiadása. [Demeter és Kiss ny.] 210–212. l.

Ismertette:

1899:

590. Egyetemes Philologiai Közlöny. 141–144. l. (Kelemen [Wolf] Béla.) ✠
591. Csillag Károly: Sátán útja. Drámai költemény. **Bemutató:** Szabadka, III. 25.
592. Csillag Károly: Sátán útja. Drámai költemény. Szabadka, Krausz és Fischer kiadása. 76 l.
593. Czukrász Róza: Madách szelleme a nevelő oktatásban. Magyar Pestalozzi. 25. sz. 116. l., 26. sz. 122. l., 27. sz.130. l.
594. Morvay Győző: Adalékok Madách életéhez. A budapesti VI. kerületi Állami főreáliskola 1897–1898. évi értesítője. Budapest 1898, Az iskola kiadása. 3–25. l.
– Ua. Kny. is. Budapest, A szerző kiadása. Gutenberg ny. 26 l.

Ismertette:

1899:

595. Egyetemes Philologiai Közlöny. 474–477. l. (Gyulai Ágost.) ✠
596. Négyessy László: Emeric Madách şi „Tragedia omului”. Ungaria. 129–135. l.
597. Szigetvári Iván: Madách és a szocializmus. Egyetemes Philologiai Közlöny. 804–813. l.
– Ua. Kisebb munkái. Budapest 1927, Hajnal kiadó. 11–23. l.
– Ua. Kisebb munkái. Irodalmi tanulmányok. 2. kiad. Budapest 1932, Szerző kiadása. 12–24. l.

598. Vay Sarolta: Ahol Az ember tragédiája született. Új Idők. 2. köt. 103. l. [A vanyarci kastély fényképével.]
599. Zabel, Eugen: Die Tragödie des Menschen von Madách. Zur modernen Dramaturgie. Bd. 2. Studien und Kritiken über ausländische Theater. Oldenburg–Leipzig, 212–217. l.
– Ua. 2. Aufl. 1903.
600. V. ö. Bayer József: Egy német író Az ember tragédiájáról. Egyetemes Philologiai Közlöny. 1903. 51–56. l.
601. Az ember tragédiája Párizsban. Francia előadásának terve. Budapesti Hírlap. 269. (IX. 29.) sz.

1899

602. **Az ember tragédiája.** Jegyzetekkel és magyarázatokkal kiadta Alexander Bernát. Budapest [1899] 1900, Athenaeum kiadása. 326, [2] l. (Iskolai könyvtár. V.)
– Ua. Basch Árpád címlaprajzával. (Magyar Olvasmányok Tára. 5.)

Ismertette:

1899:

603. A Hét. 49. sz. 809. l.
604. Budapesti Hírlap. 342. (XII. 10.) sz. (Béla Henrik.)
605. Élet. 2. sz. (Kőrösy György.)
606. Magyar Kritika. 5. sz. (Kőrösy György.)
607. Magyar Nemzet. 325. (XI. 24.) sz. (Balassa József.)
608. Magyar Szemle. 52–53. sz.
609. Magyar Szó. [Szeged.] 12. sz. (Cryx, dr.: A Madách-kérdés tisztázásához.)
610. Vasárnapi Újság. 47. sz. 791. l.

1900:

611. Budapesti Hírlap. 100. (IV. 11.) sz. (Sebestyén Károly.)
612. Fővárosi Lapok. 5. sz.
613. Irodalmi Tájékoztató. 2. sz.
614. Országos Középiskolai Tanáregyesületi Közlöny. 1899–1900. 13. sz. 312–316. l. ([Morvay Győző.] m. g.)
615. Pester Lloyd. 54. reggeli sz. (Rothhauser, M[ax])

1901:

616. Egyetemes Philologiai Közlöny. 746–751. l. (Váczy János.) ✠
617. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. 3. szín. [Facsimile-részlet.] Palágyi Menyhért: Madách Imre élete és költészete. Budapest [1899], 1900, Athenaeum kiadása. 312–313. l. között.
618. Gondolatok Az ember tragédiájából. Összegyűjtötte: Halász Gyula. Budapest [1899], Athenaeum kiadása. 16° 70 l.
619. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. **Bemutató**: Sepsiszentgyörgy, IV. 8.

620. **Die Tragödie des Menschen**. Dramatisches Gedicht. (német) 3. Auflage. Aus dem Ungarischen übersetz von Andor von Sponer. Leipzig, Otto Wigand. XXVI., 182 l.
621. **Tragedya człowieka**. Poemat dramatyczny. (lengyel) Podług niemieckiego przekładu Juliusza Lechnera von der Lech. Przełozyła na polski T[eresa] Prażmowska. Warszawa [1899], Nakład i druk Salamona Lewentala. 138 l. (Biblioteka Najcelniejszych utworow literatury Europesjskièj. 77. Literatura Węgierska.)
622. Alexander Bernát: A mű magyarázata. Az ember tragédiája. Jegyzetekkel és magyarázatokkal kiadta: A. B. Budapest [1899] 1900, Athenaeum kiadása. 188–254. l.
623. Becker Hugó: Madách Imre életrajza. Magyar Szemle. 11. sz. 242. l., 12. sz. 254. l., 13. sz. 266. l., 14. sz. 278. l., 15. sz. 291. l., 16. sz. 302. l., 17. sz. 314. l., 18. sz. 326. l., 19. sz. 350. l., 20. sz. 363. l., 21. sz. 374. l., 22. sz. 386. l., 23. sz. 398. l., 24. sz. 410. l.
624. [Becker Hugó:] Madách-irodalom. I–II. Magyar Szemle. 52. sz. 621. l., 53. sz., 633–635. l.
625. Costa János: Madách „Ember tragédiájá”-ról. Zombor és Vidéke. 98. sz.
626. Ignotus: Fráter Erzsébet. A Hét. II. köt. 870–874. l.
627. Josephi, J.: Ueber Madách's „Tragödie des Menschen”. A nagyszebeni ágostai hitvallású evangélikus theológiai–pädagogiai seminar értesítője az 1898–1899. évre. Nagyszeben 1899, A Seminárium kiadása. 3–16. l.

Ismertette:

1899:

628. Korrespondenzblatt des Vereins für Siebenbürgische Landeskunde. Nagyszeben. 131 l. ([Schullerus, Adolf] Ss.

1900:

629. Egyetemes Philologiai Közlöny. 852. l. Schneeberger Nándor.) ✠
630. Lengyel József: Giordano Bruno. Drámai költemény 5 felvonásban. [Az ember tragédiája hatása.] Szatmár, Reizel János bizománya. 42 l.
631. Lenkei Henrik: Kain halála. Drámai költemény. Budapest, Franklin. A szerző kiadása. 39. l.

632. Lévay Gyula: Az ember tragédiája alapgondolata. Budapest, Szerző kiadása. Gelléri és Székely ny. 16 l.
– Ua. 2. kiad. Uo.
633. Makai Emil: Madách olvasásakor.[Vers.] Újabb költeményei. 1896–1898. Budapest, Vass József könyvkereskedése. 16° 67–69. l.
634. [Malonyay Dezső:] Md.: Színházi élet. Új Idők. 2. köt. 425–426. l.
635. Palágyi Menyhért: Madách Imre élete és költészete. Budapest [1899] 1900, Athenaeum kiadása. [4], 441 [3] l., 11 t. [Illusztrált.]

Ismertette:

1899:

636. A Könyv. 5. sz. (Morvay Győző.)
637. Alkotmány. 270. (XI. 10.) sz. (Simkó József.)
638. Budapesti Hírlap. 324. (XI. 25.) sz. ([Alexander Bernát] Alfa.)
639. Erdélyi Múzeum. [Kolozsvár.] 648–651. l. (Kunfi Zsigmond.)
640. Hazánk. 261. (X.31.) sz. (Kacziány Géza.)
641. Magyar Kritika. 3. évf. 4. sz. (Kőrösy György.)
642. Magyar Nemzet. 292. (X. 22.) sz. (Lázár Béla.)
643. Magyar Szalon. XII. sz. 619–620. hasáb.
644. Magyar Szemle. 52. sz. 621. l., 53. sz. 632–635. l.
645. Magyar Szó. [Szeged.] 12. sz. (Cryx dr.: A Madách-kérdés tisztázásához.)
646. Művész-Világ. 2. évf. 9. sz. 189–190. l. ([Róna Béla] R.B.)
647. Ország-Világ. 45. sz. 725–726. l. (Mikes Lajos.)
648. Pesti Napló. 340. (XII. 8.) sz. ([Zilahi Kiss Béla] Junius.)
649. Új Idők. 2. köt. 48. sz. 492–494. l. (Tábori Róbert.)
650. Vasárnapi Újság. 44. sz. 742. l.

1900:

651. Budapesti Hírlap. 100. (IV. 11.) sz. (Sebestyén Károly.)
652. Budapesti Szemle. 101. köt. 425–443. l. (Morvay Győző.)
– Ua. Kny. is. Budapest, A szerző kiadása. 22 l. (Madách életrajzáról és költészetéről.)
653. Egyetértés. 10. (I. 8.) sz. (Madách Aladár.)
654. Egyetértés. 327. (XI. 26.) sz. (Juhász Gyula.)

655. Irodalmi Tájékoztató. 1. sz.
656. Kolozsvári Lapok. I. évf. 45. sz. ([Kunfi Zsigmond] K. Zs.: Vita Morvay Győzővel.)
657. Pester Lloyd. 54. (III. 4.) reggeli sz. (Rothhauser, M[ax].: Madách-Denkmäler.)
658. V. ö. Lázár Béla: Antikritika. Magyar Nemzet. 83. (III. 25.) sz.

1901:

659. Egyetemes Philologiai Közlöny. 746–751. l. (Váczy János.) ✠
660. Rakodczay Pál: „Az ember tragédiája” eszméje. Közérdek. 38. sz.
661. Róna Béla: Madách házassága. Nagyváradi Napló. 18. sz.
662. Rothhauser, M[ax]: Goethe und Ungarn. Pester Lloyd. 207. (VIII. 26.) sz.
663. Simkó József: Madách Imre. Alkotmány. 270. (XI. 10.) sz.
664. Аллегории Оливии Шрейнер. Нижегородский Листок. N° 348.
665. Az ember tragédiája. Alkotmány. 270. (XI. 10.) sz.
666. Az ember tragédiája. A Hét. II. köt. 809. l.
667. Erzsi levelei a fogoly Madách Imréhez [és anyjához.] Palágyi Menyhért: Madách Imre élete és költészete. Budapest [1899] 1900, Athenaeum kiadása. 416–425. l.
668. Fráter Erzsébet menyasszonyi levelei. Uo. 406–415. l.
669. Vegyes levelek és okiratok. Uo. 426–441. l.
670. Madách diadalai. Sárosi Hírlap. 26. sz.

1900

671. **Трагедия Человечества.** Драматическая поэма в 15-ти сценах. (orosz) Сочинене Емерика Мадача. Перевод с немецкого. Выпуск I. Керч. Типография Х. Н. Лаго и К°, 1000 экз.
672. V. ö. Л[ев] М[ихайлович] Добровольский. Запрещённая книга в России. 1825–1904. Москва 1962. Издательство Всесоюзной Книжной Палаты. 223–224., 249.
673. V. ö. Dániel György: Ismeretlen Tragédia-fordítás. Magyar Nemzet. 1964. 235. (X.7.) sz.
674. V. ö. Radó György: Az ember tragédiája és az oroszok. Napjaink. [Miskolc.] 1964. 10. sz.
675. Becker Hugó: Faust etikája és Az ember tragédiája. Magyar Szemle. 43. sz. 506. l., 44. sz. 518. l., 45. sz. 530. l., 46. sz. 542. l., 47. sz. 554. l., 48. sz. 566. l., 49. sz. 578. l., 50. sz. 590. l,. 51. sz. 602. l., 52. sz. 614. l.
676. Endrődi Sándor: Az ember tragédiája. Századunk magyar irodalma képekben. Széchenyi föllépésétől a kiegyezésig. Budapest, Athenaeum kiadása. 397–418. l.
677. Fridrik Imre: „Az ember tragédiája” a Nemzeti Színházban. (Széljegyzetek.) Művész-Világ. 9. sz. 21. l.
678. [Hevesi Sándor] H. S.: Madách a Nemzeti Színházban. Új Magyar Szemle. 4. köt. X. 15. sz. 152–154. l.
679. Kovács Gyula. E.: Madách Imre. [Verses tanulmány.] A költő életrajzával Ferenczi Zoltántól. E. költeményei. Kolozsvár, Stein János bizománya. 87–94. l.
680. Perényi József: Mephisto és Lucifer. Nagy-Kanizsa, Fischel Fülöp ny. 16° 96 l.
681. Péterfy Jenő: A tragikum. [Beöthy Zsolt könyvének ismertetésével kapcsolatban.] Új Magyar Szemle. 10. sz.
682. Róna Béla: Fráter Erzsébet. Félegyházi Hírlap. 52. sz.
683. Róna Béla: Madách házassága. Fővárosi Lapok. 4. sz.
– Ua. Nagyváradi Napló. 18. (I. 23.) sz.
684. Szalay Károly: Madách szülőföldjén. Vasárnapi Újság. 100. sz.
685. Tordai Grail Erzsi: Ahol Madách élt és pihen. Nemzeti Nőnevelés. 439–444. l.

686. V.: Az ember tragédiája Londonban. Új Idők. 1. köt. 523. l.
687. Waldapfel János: Isten három attributuma Az ember tragédiája I. színében. Egyetemes Philologiai Közlöny. 175–179. l.
688. Ádám, vagyis az ember Madách „Az ember tragédiájá”-ban. (Szépirodalmi tanulmány.) Budapesti Növendékpapság. Munkálatok. 63.évf. I. köt. Budapest, Stephaneum ny. 129–173. l.

1901

689. Berta Ilona: Madách: Az ember tragédiája. Nemzeti Nőnevelés. 310–316., 373–384., 426–432. l.
– Ua. Budapest, Uránia Magyar Tudományos Színház kiadása 24 l. (Uránia könyvtár.)
690. Bodnár Zsigmond: Madách Imre. [Felolvasás a Madách-Körben.] Új-Világ. 1–3. sz.
691. Erdélyi Károly: Az ember tragédiája. Irodalmi dolgozatok. Kolozsvár, Gombos Ferenc könyvsajtója. 167–188. l.
692. Erdélyi Károly: Madách Imre és fordítói. Uo. 111–125. l.
693. Forgács János: A történeti anyag bírálata az „Ember tragédiájá”-ban. Kalazantinum. 6. sz. 67–69. l., 7. sz. 81–83. l., 8. sz. 86–88. l.
694. Gurnesevics Lajos: Byron a magyar irodalomban. Egyetemes Philologiai Közlöny. 218–231. l.
695. Könye Nándor: A nő Madách „Ember tragédiájá”-ban. [Felolvasás az „Erzsébet-kör” ülésén.] Ungvári Közlöny. 2. sz.
696. Kőrösy György: A társadalmi probléma és a vallásbölcseleti felfogás Az ember tragédiájában. Eperjesi Lapok. 6–11. sz.
697. И[гнатий] Матушевсий: Дывол в поэзии. Русская Мысль. N° 9–10.
698. N. J.: Az ember tragédiája, vagy komédiája? Magyar Pestalozzi. 32. sz.
699. Rakodczay Pál: Madách Imre élete és költészete. Pozsony, Stampfel–Wiegand ny. 48 l. (Nemzetünk nagy költői. 16.)
700. Szabó Endre: A Tízparancsolat. Drámai költemény. Zápor. Költemények. 1890–1900. Budapest, Franklin. 110–186. l.
701. [Szakács Andor] Akácz: Sienkiewicz és Madách. Szegedi Napló. 27. (I. 27.) sz.
702. Szalay Károly: A Madách szobájában. [Vers.] A magam útján. [Versek.] Budapest, Lampel R. és Wodianer F. és fia. 217. l.
703. Szalay Károly: A sztregovai temetőben. [Vers.] Uo. 205–207. l.
704. Szalay Károly: Alsó-Sztregován. [Vers.] Képes Folyóirat. I. köt. 160. l.
– Ua. A magam útján. [Versek.] Budapest, Lampel R. és Wodianer F. és fia. 175–177. l.

705. Szalay Károly: Madách szülőföldjén. Képes Folyóirat. I. köt. 160–163. l. [Illusztrált.]
706. Villányi Béla Árpád: Az ember tragédiája. Magyar Pestalozzi. 34. sz.
707. Faust és Az ember tragédiája. Művészet. 38. sz.

708. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. **Bemutató:** Marosvásárhely, VII. 10.
709. Berta Ilona: Olvassuk az „Ember tragédiáját”. Nemzeti Nőnevelés. 256–264. l.
710. Bodnár Zsigmond: Az ember tragédiája. Aurora. VI. évf. 3. (III.) sz.
– Ua. Eszményeink. Budapest, Pátria ny. 71–82. l.
711. Brenner Miksa: A kultúra hajnalán. Drámai költemény. Budapest, [1902?], A szerző kiadása. 28 l.
712. Kőrösy György: A társadalmi probléma és a vallásbölcseleti felfogás az „Ember tragédiájá”-ban. Eperjesi Lapok. 6–11. sz.
– Ua. Az eperjesi Széchenyi-kör évkönyve, 1901. Eperjes, Széchenyi-kör. 3–20. l.
713. Lándor Tivadar: Zichy Mihály és az illusztráció. Művészet.233–250. l.
714. Pásztor Mihály: A férfi szerepe az „Ember tragédiájá”-ban. Egyetem. 25–33. sz.
715. Pintér Ákos: Gorkijnál. [Az ember tragédiáját készül oroszra fordítani.] Pesti Napló. 347. sz.
716. Szinnyei József: Madách Imre. Magyar írók élete és munkái. VIII. köt. Budapest, Hornyánszky Viktor kiadása. 200–209. hasáb.

717. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. Bevezetéssel ellátta Palágyi Menyhért. Zichy Mihály képeivel. Budapest, Lampel Róbert kiadása. 31.226. l., 7 t. [Illusztrált.] (Remekírók képes kiadása. 12.)
– Ua. Sorozat számozás nélkül.
718. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. [Szöveg-részletekkel.] Becker Hugó: Madách lírája és Az ember tragédiája. Szeged, Traub Brunó és Társa. 26–129. l. (Segédkönyvek a magyar irodalom oktatásához. 7.)
Ismertette:
1903:
719. Magyar Szemle. 16. sz. 192. l. ([Morvay Győző] Meridiesz.) ✠
720. Tragedia omului. Poem dramatic. Traducere în versuri de Octavian Goga. Luceafărul. Revistă literară. [Budapest] Nr. 14–23., 233–235., 265–268., 305–308., 325–329., 342–344., 373–374., 384. l. [Befejezetlen!, az I–V. szín.]
721. **Die Tragödie des Menschen.** Dramatisches Gedicht. Übersetz von Ludwig Dóczi. **Bemutató**: Kaiser-Jubiläums-Stadttheater, [Wien], IX. l.
Ismertette:
1903:
722. Magyar Géniusz. 24–25. l. (Waclawiczek L. Ede: Az ember tragédiája bécsi előadásáról.) ✠
723. **Tragiedya człowieka.** Poemat dramatyczny. Prełożyla Teresa Prażmowska. **Bemutató**: Teatr Krakowski, XI. 14. (6 előadás.)
Ismertette:
1903:
724. Czas. 260. (XI. 13.) esti sz., 261. (XI. 14.) esti sz., 262. (XI. 15.) reggeli sz. [Rakowski, Konrad] (R., K.)
725. Krytyka. 12. sz. 406. l. (Żulawski, Jerzy.)
726. Naprzód. 315. (XI. 16.) sz. (m.)
727. Przegląd Polski. 150. köt. 450. sz. 565–572. l. (Konieczni, Féliks.)

728. V. ö. Kotarbiński, József: W służbie sztuki i poezji. [Warszawa] 1929. 216–217. l.
729. V. ö. Csapláros István: La premiére de la Tragédie de l'Homme á Cracovie. (1903.) Annales Universitatis Scientiarum Budapestiensis. 5. köt. 1946. 17–46. l. ✠
730. Barabás, Ábel: Goethes Wirkung in der Weltliteratur, Goethe, Byron und Madách. Leipzig–Rendnitz, Magazin Verlag. 70 l.
Ismertette:
1903:
731. Új Idők. 2. köt. 467. l. (Goethe és Madách.)
1904:
732. Budapesti Szemle. 119. köt. 476. l.
733. Erdélyi Múzeum. [Kolozsvár.] 346. l. ✠
734. Bodnár Zsigmond, ifj.: Madách és a forradalom. Magyar Pestalozzi. 15. sz.
735. Feszl Géza: Goethétől Madáchig. Budapesti Napló. 349. sz.
736. Gyulai Ágost: Madách Imre életéből. Budapest, Hornyánszky Viktor ny. 16 l., 46 képpel. (Uránia. Népszerű tudományos felolvasások. 1. sz.)
– Ua. Új lenyomat. Budapest 1910, Uo.
737. Kapy Béla: Az „Ember tragédiájá"-nak világnézete. Protestáns Szemle. 1. sz. 22–34. l., 2. sz. 95–107. l.
– Ua. Kny. is.: Budapest, Hornyánszky Viktor ny. 24. l.
738. Orbók Gizella: Az ember tragédiájáról. Kis-Küküllő. [Dicsőszent-Márton.] 8. sz.
739. [Palágyi Lajos] Saul: (Miért dühöngenek az osztrákok Madách ellen?) Magyar Szó. 210. (IX. 5.) sz.
740. Palágyi Menyhért: Jegyzetek Az ember tragédiájához. Válogatott munkái. Budapest [1903], Lampel Róbert. 327–330. l. (Remekírók képes könyvtára. 12.)
– Ua. Sorozat számozás nélkül.
741. Palágyi Menyhért: Az ember tragédiája eredeti szövege. Válogatott munkái. Budapest [1903], Lampel Róbert. 227–229. l. (Remekírók képes könyvtára. 12.)
– Ua. (Sorozat számozás nélkül.)

742. Palágyi Menyhért: Madách Imre. Válogatott munkái. Budapest [1903], Lampel Róbert. 1–129. l. (Remekírók képes könyvtára. 12.)
– Ua. Sorozat számozás nélkül.
743. Palóczy, L[adislaus]: Madách. Neues Pester Journal. 21. sz.
744. Pásztor Mihály: A férfi szerepe az „Ember tragédiájá"-ban. Egyetem. 25–32. l.
745. Pekár Károly: A tragikum pszichológiája. Huszadik Század. 2. köt. 898–906. l.
746. Ravasz László: Mefisztó és Lucifer. Kolozsvári Egyetemi Lapok. VII. évf. 10. sz. 182–186. l.
747. Szász Ferenc: A történeti anyag bírálata az „Ember tragédiájá"-ban. Székely Nemzet. 167–173. sz.
748. Tolnai Vilmos: Madách egyik sorához. [„Oh lesz-e a ki egykor megteszi?"] Egyetemes Philologiai Közlöny. 188–189. l.
749. Az „Ember tragédiája" orosz nyelven. [Makszim Gorkij fordítási tervéről.] Vasárnapi Újság. 9. sz. 142. l.
750. Zilahy [Balog] Gyula [színész] tulajdonát képező Madách Ember tragédiája díszleteinek ismertetése. Eszterházy Miklós gróf által készítetett fényes felszerelések és díszletek, melyek Zichy Mihály festőművész tervei után Burghardt Ferenc [Ármin] bécsi festő remekművei. Arad [1903], Aradi ny. 12. l.

1904

751. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta: Alexander Bernát. Budapest, Franklin Társulat. 41–177. l., 1 arcképmelléklet. [Hirsch Nelly rajza.] (Magyar remekírók. 49.)
– Ua. Sorozaton kívül.
752. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. 16. kiad. Zichy Mihály 5 rézfény nyomatú képével. Budapest, Athenaeum kiadása. [2] 229 [3] l., 6 t.
753. **Tragedie člověka**. Dramatická báseň. (cseh) Z madarského oroginalu preložil František Brábek. 2. vydáni. V Praze, Nakladatelstvi J. Otty. 198 [2] l.
754. **Трагедия Человечества**. (orosz) Перевод Н. А. Холодковского. С.-Петербург. А. С. Суворин, 255 стр. (Дешевая Библиотека. N° 362.)
Ismertette:
1905:
755. Вопросы жизни. N° 2. 205–222. (Бульгаков, С.)
756. Мир Божий. N° 1.стр. 92–94. ✠
757. Трагедия Человека. Драматическая поэма. Перевод с венгерсого В. А. Мазуркевича. Всемирный Вестник. N° 1. стр. 63–84., N° 2. стр. 148–194., N° 3. стр. 129–145., N° 4. стр. 118–123., N° 5. стр. 114–134., N° 6. стр. 67–81., N° 7. стр. 80–85., N° 8. стр. 80–92.
758. Трагедия Человека. Драматическая поэма. [A két prágai és a párizsi szín.] Перевод Н[иколая] А[лександровича] Холодковского. Мир Божий. N° 5. стр. 104–133.
759. **Tragedie člověka**. Dramatická báseň. Preložil František Brábek a Jaroslav Vrchlický. **Felújítás:** Národni Divadlo [Praha] VI. 10.
Ismertette:
1904:
760. Az Újság. 176. (VI. 28.) sz. (Róbert Jenő: „Az ember tragédiája” Prágában.)
761. Čas. VI. évf. 12. sz. [Jindřich Vodák?]

762. Čas. VI. évf. 24. sz. (K. L.)
763. Čech. VI. évf. 12. sz. ([Emánuel Žák] – ež.)
764. Divadelni Listy. VI. 20. sz. 280. l.
765. Národni Politika. VI. köt. 12. sz. ([Matej Anastazia Simaček] S.)
766. Prager Abendblatt. VI. köt. 12. sz. (W.)
767. Právo Lidu. VI. köt. 12. sz. ([F. V. Krejči.) ? (r.)
768. Vasárnapi Újság. 49. sz. 829–830. l. (Siklóssy László: Az ember tragédiája Prágában.)
769. V. ö. A szomszéd népekkel való kapcsolataink történetéből. (Összeállította: Kemény G. Gábor.) Budapest 1962, Tankönyvkiadó. 461–463. l. ✠
770. Alexander Bernát: Madách Imre. 1823. I. 23. – 1864. X. 2. Munkái. Budapest, Franklin Társulat. 5–40. l. (Magyar remekírók. 49.)
– Ua. Sorozaton kívül.
771. Berta Ilona: A nőkérdés „Az ember tragédiájá”-ban. Nemzeti Nőnevelés. 6. sz. 229–240. l.
772. Czirbusz Géza: Modern dramaturgia.Délmagyarországi Közlöny. 124. (VI. 1.) sz., 125. (VI. 2.) sz.
– Ua. Arany János Társaság Könyvei 1. köt. Temesvár, Arany János Társaság. 234–248. l.
773. Л[ев] М[ихайлович] Добровольский: Запрещённая книга в России. 1825–1904. Москва. Издальсто Всесоюзной Книжной Палаты. 223–224., 249.
774. Ferke (Franke) Ágost: Ész és erő. A Magyar Tudományos Akadémia gróf Károlyi-pályázatán dicséretet nyert drámai költemény. Budapest, Dobrowsky és Franke kiadása. 16° 141 l.
775. Palágyi Menyhért: Madách Imre és Szontagh Pál barátsága. (Madách Luciferje.) Magyar Szó. 145. (VI. 19.) sz.
776. Versényi György: Az ember tragédiája. A Nemzeti Színház Évkönyve. [Kolozsvár.], Igazgatóság. 77–80. l.

1905

777. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. 5. népies kiadás. Budapest, Athenaeum kiadása. 16° 194 [2] l., 1 t.
Ismertette:
1906:
778. Uránia. 6–8. sz. 323. l. ([Szász Károly] –ly.)
779. Pester Lloyd. 121. (V. 16.) sz. ✠
780. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. 6. díszkiadás. Zichy Mihály 20 képével rézfény metszetben. Budapest, Athenaeum kiadása. 2° 231 l., 20 t.
781. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Nemzeti Színház [Budapest], IV. 20.
Ismertette:
1905:
782. Budapesti Hírlap. 111. (IV. 21.) sz. ([Ady Endre] Dyb.)
– Ua. Ady Endre összes prózai művei. 6. köt. Kritikai kiadás. (Sajtó alá rendezte: Varga József.) Budapest 1966, Akadémiai Kiadó. 135–136. l.
783. Pester Lloyd. 102. (IV. 21.) sz. ([Ruttkay-Rothauser Miksa.] ser)
784. Színház és Élet. 3. sz. (Paulay Ede: „Az ember tragédiája" a színpadon. [1883-as cikkének újra közlése.])
785. Vasárnapi Újság. 18. sz. 288. l. ([Sebestyén Károly] S. K.)
786. Pesti Napló. 111. (IV. 21.) sz. (Tábori Róbert.) ✠
787. Az ember tragédiájának egy illusztrációja. 15. szín. Zichy Mihály műve. Vende Ernő: A magyar irodalomtörténet képekben. 2. köt. Budapest, Athenaeum kiadása. 2° 49. l.
788. Az ember tragédiája harmadik színéből. Madách Imre kézirata. [Facsimile.] Vende Ernő: A magyar irodalomtörténet képekben. 2. köt. Budapest, Athenaeum kiadása. 2° 49. l.
789. **Человеческая Трагедия**. Драматическя поэма.(orosz) Перевод и предисловие З. Крашенинниковой. С.-Петербург. Товарищество „Знание". 137 стр.
Ismertette:
1909:
790. Alkotmány. 39. (II. 16.) sz. (Szémán István.)

791. V. ö. Waldapfel József: Gorkij és Madách. Budapest, 1958, Akadémiai Kiadó. 72 l. (Irodalomtörténeti Füzetek. 17.)
792. V. ö. Radó György: Az ember tragédiája a világ nyelvein. II. Kny. a Filológiai Közlöny 1–2. számából. ✠
793. **Tragedie človeka.** Dramatická báseň. (szlovák) Přeložil Hviezdoslav [Pavol Országh.] Turčiansky Sv. Martin., Slovenskych Pohl'adov. 270 [2] l.
Ismertette:
1905:
794. Magyar Állam. 267. (XI. 22.) sz. ✠
795. Tragedie človeka. Dramatická báseň. Přeložil Hviezdoslav [Pavol Országh.] Slovenské Pohľady. Str. 358–378., 430–443., 472–483., 550–562., 606–614., 682–695. l., 1906. Str. 173–182., 325–336., 391–400., 441–452., 552–559.
796. **Tragedie človeka**. Dramatická báseň. Přeložil František Brábek a Jaroslav Vrchlický. **Bemutató:** [Brno] II. 18.
Ismertette:
1905:
797. Divadelni Listy. Máje. 80. l.
798. Lidové Noviny. [Brno] II. 19. sz. (W. W.) ✠
799. **Tragedie človeka.** Dramatická báseň. Přeložil František Brábek a Jaroslav Vrchlický **Bemutató:** [Plsen] V. 14.
Ismertette:
1905:
800. Plzeňské Listy. V. 15. sz. (nb.)
801. Plzeňské Obzor. V. 15–16. sz. ✠
802. Bakonyi [1903-ig Becker] Hugó, R: Az ember tragédiájának keletkezése. Uránia. 9. sz. 321–331. l.
803. Bodor Aladár: Az ember tragédiája, mint az egyén tragédiája. A pápai Református Főiskola 1904–1905. évi értesítője. Pápa, 1905, Főiskola. 31–76. l.
– Ua. Kny. is. A szerző kiadása. [Lampel R.] 52. l.
Ismertette:
1907:
804. Századok. 184–185. l. (Lukinich Imre.) ✠

805. Farkas Pál: Lucifer és Ádám. (Madách „Ember tragédiájá”-ról.) Nógrádi Hírlap. 12. sz.
806. Kalocsai Emil: Madách és a szociális eszme. [Az ember tragédiája XI–XII. színéről.] Jövendő. 21. sz.
807. Kármán Mór: Az ember tragédiája. Budapesti Szemle. 124. köt. 57–115. l.
– Ua. Kny. is. Budapest, Franklin ny. 61 l. (A Gyakorló Főgimnázium Egyesület Közleményei. I/1.)
Ismertette:
1905:
808. Figyelő. 10. sz. 662–664. l. (Reflexiók Kármán Mór Madách-tanulmányához.)
1907:
809. Magyar Tanítóképző. 435–436. l. (Bánóczi József.) ✠
810. Szinnyei, Frans [Ferenc]: Emerik Madách. Unkarilaisen kirjallisuuden historia. Helsingissä [1905], Kustannusosakeyhtiö Otava. 49–52. l. [Arcképpel.] (Ylipianos „Yleisestä kirjallisuuden historiasta”.)
811. Vay Sándor, gróf: Madách életéből. Pesti Hírlap. 271. sz.
812. Jankó János rajza: Madách Imre arcképe. Vende Ernő: A magyar irodalomtörténet képekben. 2. köt. Budapest, Athenaeum kiadása. 2° 48. l.
813. Roskovics Ignác festménye: Madách Imre arcképe Balassagyarmaton. Vende Ernő: A magyar irodalomtörténet képekben. 2. köt. Budapest, Athenaeum kiadása. 2° 48. l.

1906

814. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. Alexander Bernát bevezetőjével. Basch Árpád címlaprajzával. Budapest, Athenaeum kiadása. 16° XXXIII., 179 l.
815. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. 6. népes kiadás. Bevezetéssel ellátta: Kármán Mór. Budapest, Athenaeum kiadása. 16° LXVI., 194 l.
Ismertette:
1906:
816. Budapesti Hírlap. 263. (IX. 25.) sz. (Az ember tragédiája. [Vezércikk.])
817. Pester Lloyd. 234. (IX. 25.) sz. (R.)
818. Uránia. 11. sz. 468. l.
1907:
819. Magyar Tanítóképző. 435. l. (Bánóczi József.)
820. Protestáns Szemle. 555. l. ✠
821. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató**: Nemzeti Színház [Budapest], 200. előadás, IX. 24.
Ismertette:
1906:
822. Magyar Színpad. IX. sz.
823. Pesti Hírlap. 263. (IX. 25.) sz. ([Ráskai Ferenc] –kai.)
824. Pesti Napló. 262. (IX. 24.) sz.
825. Pesti Napló. 263. (IX. 25.) sz. ([Szini Gyula] Sz. gy.)
826. Szerda. 1. (X. 3.) sz. 44–45. l. ([Ignotus] I – s: Az ember tragédiája kétszázadszor.) ✠
827. Farkas Pál: Lucifer és Ádám. Nógrádi Hírlap. 12. sz.
828. Kármán Mór: Bevezetés. Az ember tragédiája. 6. népes kiadás. Budapest, Athenaeum kiadása. I–LXVI. l.
– Ua. (Irodalmi kincsek. 1.)
829. Kiss Ernő: Az ember tragédiája. A kolozsvári Nemzeti Színház Évkönyve. Kolozsvár, Nemzeti Színház. 98–104. l.
830. Lengyel Miklós: Az ember tragédiája és Arany János egyik balladája. [A „Hídavatás” és a XI. szín.] Egyetemes Philologiai Közlöny. 315–316. l.

831. Lőwy Ferenc: Érdekes találkozások. [Madách és a Talmud kapcsolata.] Az Izraelita Magyar Irodalmi Társaság Évkönyve, IMIT. 334–352. l.
832. Nagy Sándor: Faust és Az ember tragédiája. Debreceni Főiskolai Lapok. 4–5. sz.
833. Nádor testvér: Madách emléke. Serlegavató beszéd. Madách-páholy almanachja. 151–155. l.
834. Oppler Emil: Szksi [szabadkőművesi] szellem „Az ember tragédiájá”-ban. Madách-páholy almanachja. 43–53. l.
835. Péczely Ignác följegyzései Madách Imre haláláról. Orvosi Hetilap. 4. sz. 452–458. l.
836. Riedl, Friedrick: Madách Imre. A History of Hungarian Literature Short Histories of the Literatures of the World. XIII. köt. London, Heineman. 249–261. l.
837. Riedl Frigyes: A magyar dráma története. Egyetemi jegyzet. Budapest, 377 l. (Kőnyomatos.)
838. Szalay Károly: A Sivatagban. Bölcselmi költemény. Budapest, Károlyi György ny. 139 l.
839. Szelényi Ödön: Madách és Luther. Protestáns Szemle. 7. sz. 438–446. l.
840. Vidacs Aladár: Madách Imre élete és munkái. A besztercebányai Madách-Társaság Évkönyve. I. köt., Besztercebánya, 11–46. l.

1907

841. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. **Bemutató**: Marosvásárhely XII. 11.
Ismertette:
1907:
842. Székely Ellenzék. 298. (XII. 31.) sz. ✠
843. Balogh Irma: A. S. C. Wallis. Budapesti Hírlap. 90. (IV. 14.) sz.
844. Dézsi Lajos: Az ember tragédiája. A kolozsvári Nemzeti Színház Évkönyve. Kolozsvár, Nemzeti Színház. 49–54. l.
845. Dézsi Lajos: A magyar drámairodalom története. Egyetemi jegyzet. Készítette: Kónya Sándor. Kolozsvár, Gombos Ferenc ny. 97–101. l.
846. Domokos-Haraga Balázs: A nő Madách „Ember tragédiájá”-ban. Egyetemi Lapok. [Kolozsvár.] IX. köt. 5–6., 10. sz.
847. Farkas Pál: Ádám és Lucifer az Ember tragédiájában. (Részlet a Madách-felolvasásokból.) Balassa-Gyarmati m. kir. áll. Főgimnázium 1906–1907. évi értesítőjéből. Balassa-Gyarmat, 1907, Gimnázium. 3–20. l.
Ismertette:
1908:
848. Egyetemes Philologiai Közlöny. 320–321. l. (Császár Ernő.)
849. Századok. 760. l. (Lukinich Imre.) ✠
850. Gálos Rezső: A bolygó zsidó mondájának újabb irodalma. Katholikus Szemle. 692–706. l.
851. Lánczy Jenő: Az ember tragédiája tragikumának szelleme. A „buta tömeg”. Jegyzetek a reakció ideológiájáról.
852. Budapesti Napló. 53. (III. 2.) sz.
853. Mráz Gusztáv: Az ember tragédiája és Goethe Faustja. Nógrádi Hírlap. 19–20. sz.
854. Palágyi Lajos és Farkas Pál: Madách – saját művéről. Új Idők. 1. köt. 2. sz. 32–35. l.
855. Szabó Sándor: Éva az Ember tragédiájában. Nógrádi Hírlap. 16. sz.

856. Szabó Sándor: Madách drámái. (Szemelvény felolvasásából.) Nógrádi Hírlap. 23–24. sz.
857. Szoják Rezső: Művészeti képzelet az Ember tragédiájában. Garamvidék. 7. sz.
858. Toncs Gusztáv: „Az ember tragédiája” az iskola szempontjából. Magyar Pedagogia. 257–270. l.

1908

859. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. Válogatott munkái. Bevezetéssel ellátta: Palágyi Menyhért. Illusztrálta: Zichy Mihály. Budapest [1908], Lampel R. 332 l. (Remekírók képes könyvtára. 28.)
– Ua. Sorozat számozás nélkül.
860. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató**: Népszínház [Budapest], VI. 16.

Ismertette:

1908:

861. Budapesti Hírlap. 145. (VI. 17.) sz.
862. Független Magyarország. VI. 17. sz.
863. Magyar Színpad. VI. 16. sz. (Hevesi Sándor.)
864. Pester Lloyd. 145. (VI. 17.) sz. ([Gerő Ödön] E. G.)
865. Pesti Hírlap. 145. (VI. 17.) sz.
866. Pesti Napló. 145. (VI. 17.) sz. ✠
867. **The Tragedy of Man**. Dramatic poem. (angol) Translated from the original Hungarian by William N. Loew of the New York bar. New York [1908], The Arcadia Press. 224 l.

Ismertette:

1909:

868. A Hét. 8. sz. 139–140. l. ([Kiss József?:] Magyar poetry.)
869. Pester Lloyd. 32. (II. 7.) sz. ([Löwith Márta] L.: Ungarische Dichter in englischer Sprache.) ✠
870. **La Tragedia dell’Uomo.** Poema Drammatico Ungherese. (olasz) Recato in verso italiano da Antonio Fonda, sulla versione letterale di Lodovico Czink con illustrazioni tratte dai cartoni de Conte Michele Zichy. Fiume, Tipografia P. Battara. [2], 206 [1] l. Zichy Mihály színes borítójával és 5 illusztrációjával: 0–1., 48–49., 64–65., 176–177., 192–193. l. között.

Ismertette:

1908:

871. Il Piccolo della sera. IX. 19. sz. (Antonio Mazzuccetti.)
872. Pester Lloyd. 131. (V.31.) sz. (Hajnal, David.)

873. Új Idők. 2. köt. 15. l. ✠
874. Tragedia omului. Traduc. de Octavian Goga. Lucefarul. 20. sz.
875. Bayer József: Magyar drámairodalom osztrák megvilágításban. Egyetemes Philologiai Közlöny. 78–81. l.
876. Bóth Antal: Ádám és Lucifer. Nógrádi Hírlap. 1., 3. sz.
877. C., A.: Al Lettore. La Tragedia dell'Uomo. Poema Drammatico. Fiume, Tipografia P. Battara. 7–10. l. [Bibliográfiai jegyzettel.]
878. Hevesi Sándor: Az ember tragédiája színpadi karrierje. Magyar Színpad. VI. 21. sz.
879. Lévay Gyula: Csupa materializmus és egy csöpp kegyelet. (Madách-tanulmány Az ember tragédiája XI. színéről.) Bácska. 26–28. sz.
880. Loew, William N.: Introduction. The Tragedy of Man. New York [1908], The Arcadia Press. 7–16.l
881. Mikola Sándor: A történeti Kepler vonatkozással az Ember tragédiájára. Emlékkönyv Beöthy Zsolt születésének hatvanadik évfordulójára. Budapest, Az Athenaeum nyomása. 4° 375–390. l.
– Ua. Kny. is. Budapest, Szerző kiadása. 18 l.
882. Morvay Győző: Adalékok Madách Imre életéhez. Emlékkönyv Beöthy Zsolt születésének hatvanadik évfordulójára. Budapest, Az Athenaeum nyomása. 4° 368–374. l.
– Ua. Kny. is. Budapest, Szerző kiadása. 9 l.
883. [Nádai Pál] Baburin: A színházi hét. A Hét. I. köt. 406–407. l.
884. Palágyi Menyhért: Jegyzetek Az ember tragédiájához. Válogatott munkái. Budapest [1908], Lampel R. 327–330. l. (Remekírók képes könyvtára. 28.)
– Ua. Sorozat számozás nélkül.
885. Palágyi Menyhért: Az ember tragédiája eredeti szövege. Válogatott munkái. Budapest [1908], Lampel R. 227–239. l. (Remekírók képes könyvtára. 28.)
– Ua. Sorozat számozás nélkül.
886. Palágyi Menyhért: Madách Imre. Válogatott munkái. Budapest [1908], Lampel R. 1–29. l. (Remekírók képes könyvtára. 28.)
– Ua. Sorozat számozás nélkül.

887. Lucifer az Úrral szemben. I. szín. Zichy Mihály képe. Válogatott munkái. Budapest [1908], Lampel Róbert. 38–39. l. között. (Remekírók képes könyvtára. 28.)
– Ua. Sorozat számozás nélkül.
888. Lucifer: Pár ezredév gúláidat elássa. IV. szín. Zichy Mihály képe. Válogatott munkái. Budapest [1908], Lampel Róbert. 66–67. l. között. (Remekírók képes könyvtára. 28.)
– Ua. Sorozat számozás nélkül.
889. Péter apostol: istennek dicsőség! VI. szín. Zichy Mihály képe. Válogatott munkái. Budapest [1908], Lampel Róbert. 98–99. l. között. (Remekírók képes könyvtára. 28.)
– Ua. Sorozat számozás nélkül.
890. Izaura búcsúja Tankrédtól VII. szín. Zichy Mihály képe. Válogatott munkái. Budapest [1908], Lampel Róbert. 116–117. l. között. (Remekírók képes könyvtára. 28.)
– Ua. Sorozat számozás nélkül.
891. Ádám: Az Édenkertnek egy késő sugára. XII. szín. Zichy Mihály képe. Válogatott munkái. Budapest [1908], Lampel Róbert. 204–205. l. között. (Remekírók képes könyvtára. 28.)
– Ua. Sorozat számozás nélkül.
892. Az Úr: Küzdj és bízva bízzál! XV. szín. Zichy Mihály képe. Válogatott munkái. Budapest [1908], Lampel Róbert. 232–233. l. között. (Remekírók képes könyvtára. 28.)
– Ua. Sorozat számozás nélkül.
893. Szinnyei Ferenc: Arany a compositióról. [Az ember tragédiája és a compositio.] Irodalomtörténeti Közlemények. 130–131. l.
894. Torkos László: Ádám „Az ember tragédiájá"-ban. Uránia. 6–8. sz. 277–285. l.

1909

895. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. Jegyzetekkel és magyarázatokkal ellátta: Alexander Bernát. 2. javított kiadás. Budapest, Athenaeum kiadása. 254 [2] l.
896. **Tragedie člověka**. Dramatická báseň. Přeložil František Brábek a Jaroslav Vrchlický. **Bemutató**: Národni Divadlo [Praha], VIII. 11.

Ismertette:

1909:

897. Den. VIII. 12. sz. ([Václav Tille?] T.)
898. Pravo Lidu. VIII. 14. sz.
899. Venkov. VIII. 12. sz. (Karel Čvančara.) ✠
900. Alexander Bernát: Az ember tragédiája. Budapesti Szemle. 145. köt. 455–460. l.
– Ua. A Kisfaludy-Társaság Évlapjai. 45. köt. 54–59. l.
901. Alexander, Bernhard: Die Tragödie des Menschen. Dramatisches Gedicht von Emerich Madách. Syllabus von Alexander Hevesi. Galavorstellung zu Ehren der Mitglider des XVI. Internationalen Medizinischen Kongress. Budapest, Franklin Társulat. 32 l.
902. Alexander, Bernhard: La tragédie de l'Homme, poeme dramatique de Imre Madách. Résumé par le Alexander Hevesi. Représentation de gala en l'honneur des Memores du XVIe Congres International de médicine. Budapest, Franklin Társulat. 32 l.
903. Alexander, Bernhard: The Tragedy of Man. A dramatic poem by Emerich Madách. Extract by Alexander Hevesi. Gala performance in honour of the Members of the XVI. th International Medical Congress. Budapest, Franklin Társulat. 32. l.
904. V. ö. Hevesi, Alexander: Emerich Madách. Die Tragödie des Menschen. – La tragedie de L'Homme. – The Tragedy of Man. Syllabus nach Bernhard Alexander. Budapest, Franklin ny. 31. l.
905. Barabás Ábel: Az ember tragédiája. A kolozsvári Nemzeti Színház Évkönyve. Kolozsvár, Nemzeti Színház. 40–42. l.
906. Bárány Zsigmond: Madách. Magyar Népfőiskola. 26. sz.

907. Farkas Pál: „Az ember tragédiájá"-nak magyarázata. A Balassa-Gyarmati Állami főgimnázium 1908–1909. évi értesítője. Balassa-Gyarmat, 1909, Gimnázium. 3–24. l.

Ismertette:

1910:

908. Egyetemes Philologiai Közlöny. 68–69. l. (Kristóf György.) ✠
909. Glatz Ernő: Madách Imre. Az álom a költészetben különös tekintettel a magyar költészetben. Budapest, Eggenberger-féle kiadó. 45–47. l.
910. Jankó László: Madách és „Az ember tragédiája". A pápai Jókai-Kör Évkönyve. 15. köt. 51–57. l.
911. Jászai Mari: A jövő Évája. A tükröm. Budapest, József-Szanatórium Egyesület. 145–149. l.
912. Kardeván Károly: Az ember tragédiájának magyarázata. A nagyváradi Állami Főreáliskola 1908–1909. évi Értesítője. Nagyvárad. 1909, Reáliskola. 5–31. l.
– Ua. Kny. is Nagyvárad, Szent László ny. Szerző kiadása. 29. l.
913. Kristóf György: A világirodalom alakjai. Erdélyi Múzeum. [Kolozsvár.] 399–406. l.
914. Lenkei Henrik: Epilóg Az ember tragédiájához. [Vers.] Az én hőseim. Költemények. Budapest, Franklin Társulat kiadása. 179. l.
915. Nógrádi László: Arany, mint kritikus. [Madáchról is!] Irodalomtörténeti Közlemények. 1. l.
916. Ravasz Árpád: Keresztyén lélek a magyar költészetben. 2. Madách Imre. Protestáns Szemle. 84–97. l.
917. Schwarzstein Dezső: Éva tragédiája. Éva szerepe Madách Imre „Az ember tragédiájá"-ban . Felvidék. [Verebély.] 10. sz.
918. Szalay Károly: Madách sírja. Vasárnapi Újság. 36. sz. 741–742. l.
919. Wohlmuth Ernő: Madách feminizmusa. Népnevelő. 35. sz. 290–291. l.
920. Goldmark és Madách. A Hét. II. köt. 564. l.

1910

921. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. **Bemutató**: Nemzeti Színház [Budapest], 250. előadás, III. 13.
Ismertette:
1910:
922. [Előzetes.] Pester Lloyd. 4. (I. 5.) sz.
923. Pester Lloyd. 71. (III. 15.) sz. ✠
924. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. **Bemutató**: Népszínház [Budapest], VI. 16. Hevesi Sándor rendezésében.
Ismertette:
1910:
925. Budapesti Hírlap. VI. 17. sz. ✠
926. Beöthy Zsolt: Az ember tragédiája. Budapesti Szemle. 146. köt. 373–388. l.
927. Kardeván Károly: Az ember tragédiájának magyarázata. Magyar Közművelődés. 195–240. l. 1. köt. 5. füzet.
– Ua. Kny. is. Budapest, Franklin ny. Szerző kiadása. 40 l.
Ismertette:
1910:
928. Egyetemes Philologiai Közlöny. 68. l. (Kristóf György.)
929. Országos Középiskolai Tanáregyesületi Közlöny. 43. évf. 698. l. (Nagy Barnabás.) ✠
930. Kisparti János: A tudomány Az ember tragédiájában. A váci Múzeumegyesület Évkönyve az 1911. esztendőről. Vác. 1910, Dercsényi ny. 57–70. l.
931. Palágyi Lajos: Hatvan év irodalma. [Tiltakozik az ellen, hogy az utolsó hatvan év irodalmát – Vajda Jánosra és Madáchra hivatkozva – epigonnak nevezzék.] Magyar Nemzet. 198. (VIII. 26.) sz.
932. Sík Sándor: Az ember tragédiájának értelme. A váci Múzeumegyesület Évkönyve az 1911. esztendőről. Vác 1910, Dercsényi ny. 71–90. l.
933. Tolnai Vilmos: Madách és a szocializmus. Nemzeti Nőnevelés. 12–14. l.

934. Tolnai Vilmos: Madách londoni és phalanster-jelenetének egyik forrásáról. [Lukács Móric]: Néhány szó a' szocializmusról. Olvastatott a' m. academia heti ülésében, dec. 19. 1842. Athenaeum. Új folyam. I. köt. 1843. 53–66. l.] Egyetemes Philologiai Közlöny. 377–386. l.
– Ua. Kny. is. Budapest [1911], Szerző kiadása. Franklin ny.
– Ua. [Kivonat.] Akadémiai Értesítő. 85–86. l.
935. Várdai Béla: Arany János prózaírói hagyatékához. [A Madáchról készített nekrológról.] Egyetemes Philologiai Közlöny. 785–792. l.
936. Vende Ernő: Madách Imre. Nógrád vármegye. Magyarország vármegyéi és városai. Budapest, A Vármegye kiadása. 286–288. l.
937. Wohlmuth Ernő: Madách Imre. Népnevelő. 23. sz.
938. Madách Imre hagyatéka. A Budapesti Újságírók Almanachja. Budapest, Újságírók Egyesülete. 106–107. l.

1911

939. Barabás, Abel von: Jubiläum der „Tragödie des Menschen”. [A 250. előadásról.] Pester Lloyd. 4. (I. 5.) sz.
940. Beöthy Zsolt: Az ember tragédiája. – Költőisége, jelentése, magyarsága. – Feolvasás az Akadémia 1911. május 2-iki közgyűlésén. Akadémiai Értesítő. 317–329. l.
– Ua. Budapesti Hírlap. 103. (V. 3.) sz.
– Ua. Budapesti Szemle. 146. köt. 373–388. l.

Ismertette:

1911:

941. Pester Lloyd. 99. (V. 2.) sz. ([Gerő Ödön] E. G.) ✠
942. Beöthy Zsolt: Elnöki megnyitó beszéd [a Kisfaludy-Társaság ünnepélyes közgyűlésén, 1911. II. 5-én.] A Kisfaludy-Társaság Évlapjai. Új folyam. 1910–1911. 45. köt. 7–12. l.
943. Bölöni György: Írói és művészi hagyatékok. A Budapesti Újságírók Almanachja. Budapest, Magyar Újságírók Egyesülete. 81–125. l.
944. Gálos Rezső: Arany és Madách. Temesvári Hírlap. 56. sz.
945. Gyulai Farkas: Levél a szerkesztőhöz: Goga Octavian. [Goga Madách- és Petőfi-fordításairól.] Budapesti Hírlap. 48. sz.
946. Gondán Felicián: A pesszimizmus irodalmunkban. [Kemény Zsigmond és Madách Imre.] Eger. 11. sz.
– Ua. irodalomtörténeti összefoglalások. Pécs, Dunántúli ny. 36–39. l.
947. Hörl Gyula: „Az ember tragédiájá”-nak filozófiája és theológiája. Hittudományi Folyóirat. 163–197. l.
948. Karl, Louis: Sur le romantisme français en Hongrie. [Madách Imre és Katona József.] Revue de Hongrie. 154–163. l.
949. Kont Ignác: Emlékezés. Charles de Bigault de Casanove. (1847–1910.) A Kisfaludy-Társaság Évlapjai. 45. köt. 1910–1911. Budapest 1911, Franklin Társulat. 164–166. l.
950. Kristóf György: Madách világképe. Protestáns Szemle. 9–30. l.
951. Kristóf György: Petőfi és Madách. Budapest, Hornyánszky Viktor kiadása. 49 l. Ld. Petőfi és Madách című könyvében is. (1923)

Ismertette:

1911:

952. Egyetemes Philologiai Közlöny. 416–417. l. (Király György.)
953. Protestáns Szemle. 550–552. l. ([Szelényi Ödön] Sz. Ö.)

1912:

954. Erdélyi Múzeum. [Kolozsvár.] 358–359. l. ([Gálos Rezső], Schanner Pál.) ✠
955. Linhart Vilmos: Az ember tragédiája Eszterházy Miklós gróf által készítetett bécsi díszleteinek másolatai. Útmutató a színházi festés és díszletezésről. Budapest, Athenaeum kiadása. 92 l.
956. Overmann, Jakob: Die Weltanschaung in Madách’s „Tragödie des Menschen.” Stimmen aus Maria Laach. [Freiburg im Breisgau], 14–28. l.

Ismertette:

1911:

957. Élet. 1. köt. 133. l. (Sík Sándor.)
958. Irodalomtörténeti Közlemények. 498–499. l. (Leffler Béla: Adalékok „Az ember tragédiája” német irodalmához.) Religio. 5. sz. ([Dudek János] Dudek.) ✠
959. ([Riedl Frigyes] Rdl.:) Az ember tragédiájának eszkimó jelenete. [A jelenet forrásai: a Biblia és Nendtvich Károly Miksa: A Föld jövője geológiai szempontból tekintve. Új Magyar Múzeum. 1851. X. (VII. 1.) füzet. 525–544. l.] Egyetemes Philologiai Közlöny. 434–435. l.
960. Szekeres Fábián: „Az ember tragédiájá”-nak világnézete. Religio. 7. sz. 97–99. l.
961. Tolnai Vilmos: Az anyaság Madách Ember tragédiájában. Nemzeti Nőnevelés. 370–378. l.
– Ua. Kny. is. Budapest, Franklin ny. Szerző kiadása. 9 [3] l.

Ismertette:

1912:

962. Egyetemes Philologiai Közlöny. 384. l. ([Morvay Győző] mgy.)
963. Irodalomtörténet. 96. l.
964. Országos Középiskolai Tanáregyesületi Közlöny. 45. évf. 978–979. l. (Bittenbinder Miklós.)

1912

965. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. 21. kiadás. A költő arcképével és Zichy Mihály 5 fénynyomatú képével. Budapest, Athenaeum kiadása. 4° [2] 229, [3] l., 6 t.
966. Beöthy Zsolt: Madách és Az ember tragédiája. Egyetemi előadásai után jegyezte és kiadta: ifj. Kiss Gyula. Budapest, 1911–1912, Poszler ny. sokszorosítása. 4° 53 l.
967. Czóbel Ernő: Madách és Cormenin-Timon. Az ember tragédiája IX. színéhez. Egyetemes Philologiai Közlöny. 860–864. l.
– Ua. Válogatott írásai. Budapest 1963, Kossuth Kiadó. 416–422. l.
968. Farnos Dezső: Költői művek befejezése. Erdélyi Lapok. 20. sz. 357–360. l., 21. sz. 372–373. l.
969. Gálos Rezső: A bolygó zsidó mondája és Madách. Philologiai dolgozatok a magyar–német érintkezésről. [Heinrich Gusztáv – Emlékkönyv.] Budapest, Hornyánszky Viktor kiadása. 293–297. l.
970. Gondán Felicián: Erkölcsi eszmék irodalmunkban. Irodalomtörténeti összefoglalások. Pécs, Szerző kiadása. 22–24. l.
971. Haltenberger Mihály: Természettudományi gondolatok Madách „Az ember tragédiájá”-ban. A miskolci kir. kath. főgimnázium 1911–1912. évi értesítője. Miskolc 1912, Főgimnázium. 3–21. l.
– Ua. Kny. is. Miskolc [1912], Főgimnázium. 21. l.

Ismertette:

1912:

972. Egyetemes Philologiai Közlöny. 428–429. l. (Mikola Sándor.)

1913:

973. Irodalomtörténet. 447. l. ✠
974. Haraszti Gyula: Madách Imre. Budapest [1912], Athenaeum kiadása. 52 l. (Modern Könyvtár. 128.)
– Ua. (Nagy Emberek. III.)
– Ua. (Tudomány és művészet. 3.)

Ismertette:

1912:

975. Élet. 1. köt. 652. l.

976. Irodalomtörténet. 322–324. l. (Morvay Győző.)
977. Magyar Nemzet. 101. sz. ([Palágyi Lajos] P. L.) ✠
978. Horváth Árpád: Az ember tragédiája. Vármegyei Közélet.41–43. sz.
979. Karinthy Frigyes: Tizenhatodik szín. („Az ember tragédiájá”-nak újonnan felfedezett része…) Újság. 93. (IV. 7.) sz.
– Ua. Görbe tükör. Budapest [1912], Athenaeum kiadása.[9–]29. l.
– Ua. Új lenyomat. Budapest [1913], Uo.
– Ua. Karinthy Frigyes: Cirkusz. (Válogatott írások.) 1. köt. (Válogatta és az előszót írta: Kolozsvári Grandpierre Emil.) [Budapest] 1956, Szépirodalmi Kiadó. 524–539. l.
– Ua. Karinthy Frigyes: Így írtok ti. 1. köt. [Budapest] 1959, Szépirodalmi Kiadó. 351–372. l.
980. Kristóf György: Madách és Aristophanes. Egyetemes Philologiai Közlöny. 229–234. l.
– Ua. Petőfi és Madách. Tanulmányok. Kolozsvár 1923, Minerva kiadása. 110–130. l.
981. Lukács György: Magyar drámairodalom. A modern dráma fejlődésének története. 1. köt. Budapest, Franklin Társulat. 39. l., 2. köt. 494–532. l.
982. Mikola Sándor: Kepler és anyjának boszorkánysági pere. Emlékkönyv Schuschny Henrik iskolaorvosi és egészségtan tanári működésének 25. évfordulója megünneplésére. Budapest, Franklin Társulat. 158–170. l.
983. Nagy József: [később Halasy Nagy József]: A magyar irodalomtörténet korszakai. Irodalomtörténet. 170. l.
984. V. ö. Kardos Albert hozzászólása. Uo. 248. l.
985. V. ö. Nagy József viszontválasza. Uo. 297. l.
986. Reichard Piroska: Madách német nyelven. Philologiai dolgozatok a magyar–német érintkezésekről. [Heinrich Gusztáv – Emlékkönyv.] Budapest, Hornyánszky Viktor kiadása. 298–306. l.
987. Riedl Frigyes: Madách. Előadás. A magyar dráma története. Egyetemi jegyzet Grexa Gyula feljegyzésében. Budapest 1911–1912. (Kőnyomat.)

988. V. ö. Hanvai Ilona: Tájékoztató. Riedl Frigyes: Madách. Budapest [1933], Egyetemi ny. 16° 5–6. l. (Magyar Irodalmi Ritkaságok. 26. sz.)
989. Szomori Emil: Magyar darabok külföldön. Az Újság. 84. (IV. 7.) sz.
990. Tolnai Vilmos: Adalékok Az ember tragédiája és a Faust viszonyához. Philologiai dolgozatok a magyar–német érintkezésekről. [Heinrich Gusztáv – Emlékkönyv.] Budapest, Hornyánszky Viktor kiadása. 287–292. l.

1913

991. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. 6. népies kiadás. Budapest [1913], Athenaeum kiadása. 16° 194 l., 1 t.
992. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. **Bemutató**: Nemzeti Színház [Budapest], 300. előadás, IX. 28.
993. El „La Tragedio de la Homo”, de Emeriko Madách. [4., 6., 9., 13–15. szín.] El la hungara lingvo tradukis [Bárczi Geysa, majd Géza] Cezaro Barczi. La Verda Standardo. [Eger], N° 8. 118–122. l., N° 9. 133–137. l., N° 10. 149–150. l., N° 11. 167–169. l., N° 12. 180–183. l., 1914. N° 6. 82–86. l.
994. Bakkay Béla: Irodalmunk nőalakjai. Szatmár és Vidéke. 4–6. sz.
995. Endrődi Sándor: Az ember tragédiája. A magyar irodalom története 1900-ig. (Szerkesztette: Ferenczi Zoltán.) Budapest [1913], Athenaeum kiadása. 4° [516–] 522. l. [Illusztrált.] (A műveltség könyvtára.)
996. Forgách Balázs gróf: A nő Az ember tragédiájában. Esztétikai értekezés. Kassa, „Szent Erzsébet” ny. 22. l.
997. Gazdag Lajos: Madách Imre és a nőkérdés. Katholikus Szemle. 738–747. l.
998. Hauser, Otto: Das magyarische Drama. Das drama des Auslands seit 1800. Leipzig, Voigtländer Verlag. 143–147. l.

Ismertette:

1914:

999. Irodalomtörténet. 73–74. l. (Sas Andor.) ✠
1000. Kont, I[gnác]: Bibliographie Francaise de la Hongrie. (1521–1916.) Paris, Ernst Leroux, Editeur. 107., 115., 135., 141., 176. l. (Travaux de la conférence d’études honrgoises á la Sorbonne.)
1001. Kristóf György: Böhm és Madách. Böhm Károly élete és munkássága. (Szerkesztette: Kajlós Keller Imre.) 3. köt. Besztercebánya, Madách-Társaság. 243–246. l.
– Ua. Petőfi és Madách. Tanulmányok. Kolozsvár. 1923, Minerva kiadása. 160–163. l.
1002. Kristóf György: Széchenyi és Madách. Irodalomtörténet. 143–153. l.

– Ua. Petőfi és Madách. Tanulmányok. Kolozsvár 1923, Minerva kiadás. 164–176. l.

1003. Móricz Zsigmond: Magyarosság és nemzetietlenség. Felolvasás. A magyar dráma fejlődése. Nagyvárad, 183–184. l.

1004. Morvay Győző: Byron Magyarországon. Koeppel Emil: Byron. Ford. Esty Jánosné. Budapest, Magyar Tudományos Akadémia. 345–350. l. (A Magyar Tudományos Akadémia Könyvkiadóvállalata.)

Ismertette:

1914:

1005. Irodalomtörténeti Közlemények. 118. l. (Kardos Lajos.) ✠

1006. R. R.: Intimitások Madách életéről. Pesti Napló. 242. (X. 12.) sz.

1007. Vende Ernő: Madách Imre. (1823–1864.) Magyar irodalomtörténeti életrajzok. 2. köt. Debrecen [1913], 45–51. l.

1008. Írói emlékünnepek. [Madách-ereklyék a Nemzeti Múzeumban.] Irodalomtörténet. 552. l.

1009. A magyar dráma fejlődése. A kolozsvári Nemzeti Színház által rendezett drámatörténelmi sorozatos előadások bevezető beszédei. Budapest, Országos Irodalmi és Közművelődési Szövetség. Nagyváradi ny. 196 l.

1010. Madách Amerikában. [The tragedy of man. Translated from the original hungarian by William N. Loew.] New York. [1908.] Élet. 1. köt. 155–156. l.

1011. Az ember tragédiája héberül. (Feuerstein Avigdor fordításáról, mely Moszkvában volt megjelenendő, 1924-ben Varsóban adták ki.) Világ. 195. (VIII. 17.) sz.

1012. Madách Imre kézirata Arany János javításaival. (Részlet „Az ember tragédiájá”-ból.) [„A kéjet, a mit egy ital víz ád…”] [Facsimile.] Budapest [1913], Athenaeum kiadása. 4° 518–519. l. között. (A műveltség könyvtára.)

1914

1013. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató**: Kolozsvár, Ifjúsági előadás, I. 24.

1014. **Čovekova Tragedia.** Preveo Milan Bogdanović, Ferdo Ž. Miller. Milan Ogrizović. [Jaroslav Vrchlický cseh fordítása alapján.] **Bemutató**: Hrvatske Narodne Kazalište, [Zagreb] V. 2.

Ismertette:

1914:

1015. Narodne Novine. 103. (V. 6.) sz. (V – r – r.)

1016. Novosti. V. 5. sz.

1017. Obzor. V. 3. sz.

1018. Slobodna Riječ. V. 3. sz.

1019. V. ö. Magyarság. 1929. 184. (VIII. 15.) sz. (Az ember tragédiája szerb nyelven. A zágrábi Nemzeti Színházban.)

1020. V. ö. Németh Antal: Az ember tragédiája a színpadon. Budapest 1933, Budapest Székesfőváros kiadása. 95–96. l. ✠

1021. Beöthy Zsolt: Esztétika. A művészi képzelet tana. Egyetemi előadásai után. Budapest 1913–1914. I. félév. 7–11. l.

1022. Beöthy Zsolt: The development of intellectual life of Hungaryans. Hungary. 14–15. sz.

1023. Gulyás József: Lucifer tragédiája. Sárospataki Református Lapok. 9. sz.

1024. V. ö. Kristóf György: Lucifer tragédiája? (Felelet Gulyás Józsefnek.) Uo. 12. sz.
– Ua. Petőfi és Madách. Tanulmányok. Kolozsvár 1923, Minerva kiadása. 157–159. l.

1025. V. ö. Gulyás József válasza. Sárospataki Református Lapok. 1914. 34. sz.

1026. Gulyás Pál: Magyar szépirodalom idegen nyelven a Magyar Nemzeti Múzeum Könyvtárában. Magyar Könyvszemle. 54–67., 131–152., 240–255., 302–332. l., 1915. 29–45., 173–213., 1916. 19–76., 160–176., 1917. 23–93., 151–200. l.

1027. V. ö. Irodalomtörténet. 1915. 48. l.

1028. Horváth Zoltán: Az ember tragédiája. (Bevezető magyarázatul a színi előadás alkalmával.) Gömör–Kishont. 7–8. sz.

1029. Kardeván Károly: Eötvös és Madách. A lőcsei főreáliskola 1913–1914. évi értesítője. Lőcse 1914, Főreáliskola. 3–16. l.
– Ua. Kny. is. Lőcse 1914, Reiss I. T. ny. 16 l.

Ismertette:

1915:

1030. Egyetemes Philologiai Közlöny. 770–774. l. (Király György.) ✠
1031. Kardeván Károly: Madách és Büchner. Irodalomtörténet. 408–409. l.
1032. Krecsányi Ignác: Az „Ember tragédiája" Sárospatakon. Régi dolgok – régi színészetről. Történeti feljegyzések a múltból. Temesvár, Hunyadi ny. 53–59. l.
1033. Marót Károly: Madách egyik gondolatának származásához. [Xenophanes és Epicharmos műveivel azonosítja Az ember tragédiája szövegét.] Irodalomtörténet. 255–258. l.
1034. Morvay Győző: Madách és Hogarth. [Hogarth vásárt ábrázoló metszetén a londoni vásár majd minden alakja feltalálható.] Irodalomtörténet. 464. l.
1035. V. ö. Voinovich Géza: Madách Imre és Az ember tragédiája. Budapest, Franklin Társulat. 588. l.
– Ua. 2. kiad. Budapest 1922, Uo.
1036. Rakodczay Pál: Szigligeti forrásaihoz. [Szigligeti és Madách.] Irodalomtörténeti Közlemények. 400–401. l.
1037. Rákosi Jenő: Madách. (1883.) A magyarságért. Budapest [1914], Élet kiadása. 100–106. l. (Bibliotheca Vitae. – Az Élet könyvei. 17.)

Ismertette:

1916:

1038. Irodalomtörténet. 213. l. (Szász Károly.) ✠
1039. Szász Károly: Megjegyzései „Az ember tragédiájá"-ra. Voinovich Géza: Madách Imre és Az ember tragédiája. Budapest, Franklin Társulat. 559–568. l.
– Ua. 2. kiad. Budapest 1922, Uo.
1040. Szilárd Ferenc: A bor és a mámor az Ember tragédiájában. Buziásfürdői Közlöny. 4. sz.
– Ua. Érsekújvár. 4. sz.
– Ua. Kis-Küküllő. [Dicső-Szent-Márton.] 4. sz.

1041. Tolnai Vilmos: Az Ember Tragédiájának londoni színéhez. Irodalomtörténet. 317–318. l.
1042. Tolnai Vilmos: Madách Ember Tragédiájához. [Aluminium.] Irodalomtörténet. 408. l.
1043. Vértessy Jenő: Madách írói hagyatéka. Irodalomtörténet. 294–305. l.
1044. Voinovich Géza: Madách Imre és Az ember tragédiája. Budapest, Kiadja a Kisfaludy-Társaság, Franklin-Társulat. 594 l.
– Ua. 2. kiad. Budapest 1922, Franklin-Társulat. 594 l. Pótlék: 595–596. l.

Ismertette:

1915:

1045. A Hét. 28. sz. ([Kárpáti Aurél] K. A.)
1046. Athenaeum. 340–348. l. (Sebestyén Károly.)
1047. Budapesti Hírlap. 330. sz. (Jakab Ödön.)
1048. Erdélyi Múzeum. [Kolozsvár.] 220–222. l. (Kristóf György.)
1049. Néptanítók Lapja. 32. sz.
1050. Új Idők. II. köt. 466–467. l.
1051. Uránia. 10. sz. 344–345. l. ([Szász Károly] –ly.)

1916:

1052. Egyetemes Philologiai Közlöny. 45–47. l. (Vértessy Jenő.)
1053. Huszadik Század. 32. köt. 237–242. l. (Sas Andor.)
1054. Irodalomtörténet. 41–45. l. (Morvay Győző.)
1055. Irodalomtörténeti Közlemények. 240–245. l. (Angyal Dávid.)
1056. Magyar Figyelő. 2. köt. 451–458. l. (Alexander Bernát.)
1057. Nyugat. I. köt. 189–191. l. (Schöpflin Aladár.)
1058. Protestáns Szemle. 183–185. l. (Nagy József.)
1059. V. ö. Kárpáti Aurél: Régi és új könyvek margójára. Madách Imre és Az ember tragédiája. [Voinovich Géza könyvének (1914) ismertetése.] A búsképű lovag. 1911–1919. Budapest 1920, Táltos Kiadó. 109–111. l. ✠
1060. Wallis, A. S. C.: Az ember tragédiája. 2. kiad. Ford. Erdélyi Károly. Budapest [1914], Lampel R. 41 l. (Magyar Könyvtár. 719. sz.)

Ismertette:

1914:

1061. Erdélyi Múzeum. [Kolozsvár.] 63–64. l. (Kristóf György.)
1062. Irodalomtörténet. 141. l. ([Kristóf György] K. Gy.) ✠
1063. Wilbrandt, Karl: Der Meister von Palmyra. Dramatisches Gedicht. [Az ember tragédiája „némi halvány hatásáról".]
1064. V. ö. Voinovich Géza: Madách Imre és Az ember tragédiája. Budapest. A Kisfaludy-Társaság kiadása. Franklin Társulat 234. l.
– Ua. 2. kiad. Budapest 1922, Uo.
1065. Arany János kiadatlan két levele sztregovai látogatásáról. Uo. [555]–559. l.
– Ua. 2. kiad. Budapest 1922, Franklin Társulat.
1066. Szász Károly megjegyzései „Az ember tragédiájá"-ra. Uo. 559–568. l.
– Ua. 2. kiad. Budapest 1922, Franklin Társulat.

1915

1067. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. Kiadta: Császár Ernő. Budapest [1915], Lampel R. 16° 164 l. (Magyar Könyvtár. 767–768.)
– Ua. Sorozaton kivüli kiadás.

Ismertette:

1915:

1068. Nemzeti Nőnevelés. 262. l. ([Tolnai Vilmos] t – s.)
1069. Uránia. 9. sz. ([Szász Károly?]) ✠
1070. [Bajza József] Szücsi József: Madách Imre könyvtára. Magyar Könyvszemle. 5–28. l.
1071. Karinthy Frigyes: Erzsébet színházba megy. I–II. [Novella.] Két hajó. Budapest, Athenaeum kiadása. 125–132. l.
– Ua. 2. bőv. kiad. Budapest [1929], Uo. 80–86. l. (Karinthy Frigyes Munkái. 10.)
– Ua. 3. kiad. Budapest [1929], Uo.
– Ua. 4. kiad. Budapest [1928 sic !], Uo.
– Ua. Budapest [1944], Új Idők. (Singer és Wolfner kiadása.) 84–91. l. (Új egyetemes regénytár.)
– Ua. A lélek arca. Összegyűjtött novellák. 1. köt. (Szerkesztette: Abody Béla és Szalay Károly.) Budapest 1957, Magvető Kiadó. 244–249. l.
– Ua. Dalforrás. Irodalmi összeállítás. Madách Imre műveiből. Összeállította: Szécsi Lajos. [Budapest], 1964, Népművelési Intézet. 67–70. l.
1072. Kürthy György: Az ember tragédiájának egy új képzőművészeti megoldása. [Előadás-tervekről is.] Művészet. 405–413. l.
1073. Marót Károly: Egy pillantás Madách műhelyébe. Egyetemes Philologiai Közlöny. 783–787. l.
1074. Madách Imre. Révai Nagy Lexikona. 13. köt. Budapest, Révai Kiadó. 90–91. l.
1075. Madách und der Weltkrieg. Geflügelte Worte aus der „Tragödie des Menschen." Der Alte vom Berge. Pester Lloyd 168. (VI. 18.) sz.

1916

1076. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Arad, II. 6.
1077. **Die Tragödie des Menschen.** Dramatische Dichtung. (német) 2. Auflage. Aus dem Ungarischen übersetzt von Julius Lechner von der Lech. Mit Vorwort von Maurus Jókai. Leipzig, Philipp Reclam. VIII., 199 l. (Reclam Universal-Bibliothek. 2389–2390.)
1078. **Tragödie des Menschen.** Dramatische Dichtung. Übersetzt von Ludwig Dóczi. **Bemutató:** Stadttheater. [Zürich.] Freistudentenschaft der Universität, II. 15., 19.

Ismertette:

1916:

1079. Az Újság. 54. (II. 23.) sz.
1080. Budapesti Hírlap. 48. sz.
1081. Neue Zürcher Zeitung. 238. sz. (Liennert, M. G.)
1082. Neues Pester Journal. 54. sz., 238. sz., 243. sz., 258. sz. (T.)
1083. V. ö. Irodalomtörténet. 244–245. l.
1084. V. ö. Neu Zürcher Zeitung. 1943. II. 9. reggeli sz.
1085. Újság. 1942. 214. sz.
1086. Pester Lloyd. 49. (II. 18.) sz. ✠
1087. Cihlar, Milutin: Fünf Jahre kroatisches Theater. Pester Lloyd. 8. (I. 9.) sz.
1088. Császár Elemér: Shakespeare és a magyar költészet. [Katona József, Madách Imre, Vörösmarty Mihály.] Akadémiai Értesítő. 548–562. l.
1089. Csengery János: Faust [és hatása Az ember tragédiájára.] Erdélyi Szemle. [Kolozsvár.] 46. sz.
1090. Fejér József: A Biblia hatása az Ember tragédiájára. A kisújszállási ref. főgimnázium 1915–1916. évi értesítője. Kisújszállás, Gimnázium. 7–22. l.

Ismertette:

1917:

1091. Egyetemes Philologiai Közlöny. 679–680. l. (Tolnai Vilmos.) ✠
1092. Jókai, Maurus: Vorwort. Die Tragödie des Menschen. Leipzig, Philipp Reclam, V–VIII. l.

1093. Madarász Lujza: Madách tanulmány. Budapest [1916], Grund ny. 93 [3] l.
1094. Rapaics Rajmund: A fejlődés eszméjének bírálata. Uránia. 10. sz.
1095. Roboz Imre: „Az ember tragédiája tantièmepöre”. Az irodalom boudoirjában. Első kötet. [Több nem jelent meg!] Budapest, Rózsavölgyi és Társa. 102–111. l.

Ismertette:

1916:

1096. Irodalomtörténeti Közlemények. [494.] l. ✠
1097. Sas Andor: Madách és Hegel. Athenaeum. 206–220. l.
1098. [Sas Andor] S. A.: Magyar színdarabok horvátul és szerbül. Pesti Napló. 220. sz.
1099. Szász Károly: A magyar dráma hagyományai. Budapesti Szemle. 165. köt. 57–73. l.
1100. Vértessy Jenő: Gibbon mint szépíróink forrása. Irodalomtörténet. 16–30. l.
1101. A Vígszínház az Urániában. [A Hungaria Filmforgalmazó Vállalat Az ember tragédiája megfilmesítésére készül.] Színházi Élet. 34. sz.

1917

1102. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. Kiadta: Császár Ernő. Budapest [1917?], Lampel R. kiadása. 164 l. (Magyar Könyvtár. 767–768a.)
1103. Az ember tragédiája. Drámai költemény. VIII. szín. Prága – Páris – Prága. Szemelvények drámai művekből. Budapest, Tudományegyetemi ny. 109–129. l. Az Országos M. Kir. Színművészeti Akadémia növendékei használatára. (Az Országos M. Kir. Színművészeti Akadémia tankönyvei.)
1104. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Kolozsvár, Nemzeti Színház, X. 30.
1105. Bakonyi Hugó: Az ember tragédiája és egyik német rokonműve: Schack gr. „Világkorszakai". [Adolf Friedrich, graf von Schack]: Nächte des Orients oder die Weltalter. Stuttgart, 1874. Belgrád (sic!), [Kiadó és nyomda nincs feltüntetve.] 64 [2] l.
– Ua. 2. kiad. 1878, Cotta kiadás. 277 l.
Ismertette:
1918:
1106. Irodalomtörténet. 319–320. l. (Ágner Lajos.)
1107. Országos Középiskolai Tanáregyesületi Közlöny. 51. köt. 336. l. (F. S.)
1108. Polgáriskolai Közlöny. 22. l. (Feltóthy László.)
1109. Uránia. 2. sz. 60. l. (Petrich Béla.)
1919:
1110. Egyetemes Philologiai Közlöny. 162–163. l. (Brisits Frigyes.)
1111. V. ö. Voinovich Géza: Madách Imre és Az ember tragédiája. 2. kiad. Budapest 1922, Franklin Társulat. 595–596. l.
1112. V. ö. Baros Gyula: Madách nyomai szépirodalmunkban. Budapesti Szemle. 193. köt. 1923. 104–105. l. ✠
1113. Császár Elemér: Shakespeare és a magyar költészet. Budapest, Franklin Társulat. 41–61., 88–90., 127–147., 171–191. l. (Olcsó Könyvtár. 1837–1842. sz.)
1114. Galamb Sándor: Kant és Madách. Irodalomtörténeti Közlemények. 181–183. l.

1115. Gulyás Pál: Magyar szépirodalom idegen nyelven. Budapest 1915, [1917], Magyar Nemzeti Múzeum. Magyar Nemzeti Múzeum Könyvtára. Ranschburg Gusztáv bizománya. 347 l. (A Magyar Nemzeti Múzeum Könyvtárának címjegyzéke. IV. köt.)
Ismertette:
1918:
1116. Irodalomtörténet. 186–187. l. (Friedrich Endre.)
1921:
1117. Irodalomtörténeti Közlemények. 266–268. l. (Kereszty István.) ✠
1118. Lux, Joseph August: Madách, Jókai, Kemény. Ungarn. Eine mitteleuropäische Entdeckung. München, C. H. Beck'sche Verlagsbuchhandlung. XV., 355 l.
Ismertette:
1918:
1119. Irodalomtörténeti Közlemények. 238. l. ([Gálos Rezső] gr.) ✠
1120. Marót Károly: Madách és a Byron-féle Don Juan. Egyetemes Philologiai Közlöny. 629–638. l.
1121. V. ö. Zsigmond Ferenc: A magyar irodalomtörténet írás munkája 1917-ben. Irodalomtörténet. 1918. 296. l.
1122. Szász Károly: A magyar dráma a politikai elnyomás időszakában. Uránia. 4. sz. 109–118. l.
1123. Tolnai Vilmos: Madách Imre forrásaihoz. [Karl Julius Weber: Demokritos oder hinterlassene Papiere eines lachenden Philosophen. 1–12. kötet. (1832–1835), melyet Aszalay József (1798–1874) „átültetett" magyarra Szellemi Omnibus kéjutazásra az élet útain 1–3. kötet. (1855–1856) címen.]
1124. V. ö. Tolnai Vilmos: Madách és Weber Demokritosa. Irodalomtörténeti Közlemények. 1937. 273–276. l.

1125. Angyal János: Madách a nőkről. Ország-Világ. 41. sz. 477–478. l.
1126. Emőd Tamás: Madách. [Vers.] Pesti Hegedű. [Versek.] Budapest, Singer és Wolfner kiadása. 49. l.
1127. Faust Antal: Madách történelembölcseleti felfogása. Religio. 10. sz. 690–694. l.
1128. Lukács György: Magyar drámairodalom. Balázs Béla és akiknek nem kell. (Összegyűjtött tanulmányok.) Gyoma, Kner Imre kiadása. 121. l.

Ismertette:

1918:

1129. Élet. 24. sz. (c.) ✠
1130. Pais Dezső: Madách és Eötvös. Irodalomtörténet. 175. l.
1131. V. ö. Marót Károly: Madách és Eötvös? Uo. 360–361. l.
1132. [Az ember tragédiája Svédországban.] Göteborgs Aftonblad. 141. sz.
1133. Madách, Emerich. Das Geistige Ungarn. Zweiter Band. Biographisches Lexikon. (Herausgegeben von Oskar von Krücken und Imre Parlagi.) Wien und Leipzig [1918], Wilhelm Braumüller K. K. Universitäts-Verlagsbuchhandlung-Gesellschaft M. B. H. 4° 190. l.

1134. **Az ember tragédiája.** [Drámai költemény.] jegyzetekkel és magyarázatokkal kiadta: Alexander Bernát. 3. kiad. Budapest, Athenaeum kiadása. 254 [2] l.
1135. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Kassa, XII. 24.

Ismertette:

1919:

1136. Kassai Munkás. 52. (XII. 25.) sz. ([Kultsár Miklós] K. M.) ✠
1137. Faust Antal: Az égi jelenet. Isten mindenhatósága, bölcsessége és méltósága Madáchnál. Religio. 2. sz. 103–110. l.
1138. Haid Ferenc: A nő az „Ember tragédiájá”-ban. Sümegi Újság. 6–8. sz.
1139. Harsányi Kálmán. Kérdések a magyar kultúra szóvivőihez. [Madách kritikai kiadását sürgeti! 1919!] Élet. 1. sz.
1140. Pais Dezső: Madách és Lamartine. [Az ember tragédiája és Jocelyn.] Egyetemes Philologiai Közlöny. 107–120. l.
1141. Pais Dezső: Marót és Madách? Irodalomtörténet. 131. l.
1142. A falanszter. Világ. 136. sz.

1143. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. Haranghy Jenő illusztrációival. Budapest, Pantheon kiadás. Globus ny. 4° 167 [1] l., 15 t.
– Ua. 50 amatőr példányban. Uo.

Ismertette:

1920:

1144. Magyarország. 292. (XII. 12.) sz.
1145. Pester Lloyd. 294. esti sz. (Eine Prachtausgabe der „Tragödie des Menschen.”) ✠
1146. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Nemzeti Színház [Budapest], IX. 25.
1147. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Arad, VII. 24.
1148. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Kolozsvár, X. 24.
1149. Duncan [álnév?]: Még egy jelenet Az ember tragédiájából. Borsszem Jankó. 30. sz.
1150. Gulyás Pál: Madách „Ember tragédiájá”-nak bölcselete. (Pap Károly bírálatával.) [Debrecen], Szerző kiadása. 80 l.
1151. Kosztolányi Dezső: Az ember tragédiája. [Helyteleníti, hogy hat éve nem játszották.] Színházi élet. 18. sz.
1152. Sokoropátkai Madách István [álnév?]: A városi ember tragédiája. Drámai költemény. Borsszem Jankó. 35. sz.

1153. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. jegyzetekkel és magyarázatokkal kiadta: Alexander Bernát. 4. kiad. Budapest, Athenaeum kiadása. 254 [2] l.
1154. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. Sajtó alá rendezte és az utószót írta: Király György. Kozma Lajos borítórajzával és könyvdíszeivel. Gyoma, Kner Izidor kiadása. 16° 196 l. (Kner-klasszikusok. 12.)
1155. **Az ember tragédiája.** Dámai költemény. Haranghy Jenő illusztrációival. [2. kiad.?] Budapest [1921], Pantheon kiadás. 16° 172 l.
1156. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Kolozsvár, a temesvári színház újraépítésének alapjára, I. 21.
1157. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Marosvásárhely, I. 31.

Ismertette:

1921:

1158. Színházi Élet. 3. sz. ✠
1159. Tragedia człowieka. [Részlet.] Ford. Teresa Prażmowska. [Warszawa], Panteon. 86–89. l.
1160. Király György: Utószó. Az ember tragédiája. Gyoma, Kner Izidor kiadása. 16° [191]–195. l.
1161. Molnár Jenő: Kilencedik szín Az ember tragédiájából. Borsszem Jankó. 13. sz.
1162. Tolnai Vilmos: A „Képmutogató” eredete. (A német Bänkelsänger s néhány magyar adalék.) Ethnographia. 109–113. l.
1163. „Az ember tragédiája” a román Nemzeti Színházban. Jövő. [Bécs.] 20. sz.

1922

1164. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. A szerző végsöül megállapított szövegének 2. kiadása. Előszóval ellátta és a szöveget az 1863-iki kiadás nyomán gondozta: Mészöly Gedeon. (A fejléceket és a záródíszeket Dankó Ödön rajzolta.) Budapest, Rózsavölgyi kiadása. 267 l.
Ismertette:
1923:
1165. Napkelet. 89. l. (M. N.) ✠
1166. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. Pintér Jenő bevezető tanulmányával és magyarázó jegyzeteivel. Budapest, Pantheon kiadása. XV., 165 [2] l.
Ismertette:
1922:
1167. Élet. 5. sz. 117–119. l. ([Alszeghy Zsolt] Zs.)
1923:
1168. Magyar Középiskola. 20. sz. ([Brisits Frigyes] bs.)
1169. Magyar Művelődés. 1–6. sz. (–i. –s.)
1170. Pesti Napló. 31. (II. 9.) sz. (Vádirat Madách ellen.)
1924:
1171. Katholikus Szemle. 381–382. l. (Brisits Frigyes.) ✠
1172. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Nemzeti Színház [Budapest], I. 21. Hevesi Sándor új rendezésében.
Ismertette:
1922:
1173. Bécsi Magyar Újság. 295. sz.
1174. Jövő. [Bécs.] 225. sz. (Milyen lesz Az ember tragédiája új előadása?)
1175. Jövő. [Bécs.] 295. sz. (Az új „Ember tragédiája.”) ✠
1176. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Budai Színkör [Budapest], IX. 19.
Ismertette:
1922:
1177. Színházi Élet. 36. sz., 37. sz. (A krisztinavárosi paradicsom.) ✠

1178. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Nemzeti Színház.[Miskolc.] X. 6.
Ismertette:
1922:
1179. Reggeli Hírlap. [Miskolc.] 228. (X. 7.) sz. ✠
1180. **De Tragedie van den Mensch.** Dramatisch Gedicht. (holland) [3. uitgaaf.] Vertaald door A. S. C. Wallis. Ingeleid door Kees Meijer. Amsterdam, Wereldbibiotheek onder leiding van L. Simons. XXVIII., 182 l. (Maatschappij voor Goede en Goedkoope Lectur. Wereldbibiotheek.)
Ismertette:
1921:
1181. [Előzetes.] Magyarság. 98. (V. 7.) sz. (Az ember tragédiája holland nyelven.)
1182. Szózat. 98. (V. 7.) sz.
1922:
1183. Het Vlaamsch Heelal. [Amsterdam?] 45. évfolyam. 19. sz.
1184. V. ö. Lampért Géza: A. S. C. Wallis. Protestáns Szemle. 1926. 28–33. l. ✠
1185. Horváth János: [Petőfi és Madách.]
1186. Petőfi Sándor. Budapest, Pallas kiadás. 4° 307. l.
– Ua. 2. kid. Budapest 1926, Uo.
1187. [Illyés] Illyés János Jenő: Madách centenárium előtt. Pásztortűz. [Kolozsvár.] 2. köt. 188–189. l.
1188. [Juhász Gyula] –gy–: Madách. Hétfői Rendkívüli Újság. [Szeged.] 25. sz.
1189. [Juhász Gyula:] Csevegés. [Madách-hét a szegedi színházban.] Szeged. 138. (VI. 18.) sz.
– Ua. Juhász Gyula: Összes művei. Kritikai kiadás. VI. köt. Prózai írások. 1918–1922. Budapest 1969, Akadémiai Kiadó. 488–490. l.
1190. Kármán Mór: Az ember tragédiája. Elemző tanulmány. [Új lenyomat.] Budapest [1922], Athenaeum kiadása. LXVI l.
1191. Király György: Tompa, Arany, Kemény, Jókai, Madách… Nyugat. 701–708. l.

1192. Meijer, Kees: Ingeleiding. De Tragedie van den Mensch. Vertaald dorr A. S. C. Wallis. Amsterdam, Wereldbibiotheek onder leiding van L. Simons. [V]–XXVIII. l. (Maatschappij voor goede en Goedkoope Lectur. Wereldbibiotheek.)
1193. Pintér Jenő: Bevezető. Az ember tragédiája. Budapest, Pantheon kiadása. V–XV. l.
1194. [Polgár Géza] Citoyen: Az ember tragédiája magyar előadása Pozsonyban. Színházi Élet. 26. sz.
1195. Rudnay [József]né Veres Szilárda: Madách Imre az „Ember tragédiájá”-t az édes anyámnak [Veres Pálné] ajánlott példányból felolvassa családunknál. [1862. I. 26-án.] Emlékeim. 1847–1917. Budapest, Légrády Testvérek kiadása. 75–79. l.
1196. Voinovich Géza: Madách Imre és Az ember tragédiája. 2. [bőv.] kiad. Budapest, Franklin Társulat. 596 l.

Ismertette:

1923:

1197. Budapesti Szemle. 194. köt. 161–172. l. (Császár Elemér.)
1198. Független Szemle. 3. sz. (Czakó Ambro.)
1199. Napkelet. 160–161. l. (M–N.) ✠
1200. A vörös Madách. Munkás. [Kassa.] 171. (IX. 17.) sz.
1201. Ady és Madách héberül. [Awigdor Hameiri fordításáról. Warszawa, 1924.] Bécsi Magyar Újság. 138. sz.
1202. Arany, Petőfi, Tompa, Madách és Ady indexen. (Mit tiltott be a rendőrség az év folyamán?) Az Est. 293. (XII. 24.) sz.
1203. Az ember tragédiája New Yorkban. [A New York-i magyar nyelvű előadásról.] Magyarság. 77. (IV. 4.) sz.
1204. Az idők szárnyán. Dráma [Az ember tragédiája utánzat. A Magyar Tudományos Akadémia pályázatára. Akadémiai Értesítő. 234. l.
1205. Hogy írta meg Madách Az ember tragédiáját? [Madách háziorvosának emlékezései.] A Tűz. [Wien], 15–17. sz.
1206. Madách Prágában. Bécsi Magyar Újság. 231. sz.
1207. V. ö. Szózat. 233. (X. 11.) sz.
1208. Madách sírjára. Munkásújság. (Fáklya.) [Kassa.] 41. (X. 8.) sz.
1209. Elkészült „Az ember tragédiája” új kísérőzenéje. (Buttykay Ákos műve.) Magyarország. 288. (XII. 19.) sz.

1210. **Az ember tragédiája**.[Drámai költemény.] Első kritikai szövegkiadás. Sajtó alá rendezte: Tolnai Vilmos. Budapest, Magyar Tudományos Társulatok Sajtóvállalata. 16° [2], 248 l. (A Napkelet Könyvtára. [1.])

Ismertette:

1923:

1211. Napkelet. 89. l. (M. N.: Az ember tragédiája új kiadása.)

1924:

1212. Irodalomtörténeti Közlemények. 70–71. l. (K. K. J.)
1213. Katolikus Szemle. 382. l. (Brisits Frigyes.)
1214. Napkelet. 173–175. l. (M. N.: A „Napkelet Könyvtára” Madách-kiadása.)
1215. Ungarische Jahrbücher. [Berlin.] 200. l. ✠
1216. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. 22. kiadás. Babits Mihály előszavával, Zichy Mihály öt rajzával, a költő arcképével és sztregovai kastélyának képével. Budapest [1923], Athenaeum kiadása, VI., 229 l.
– Ua. Bibliofil kiadás. 200 számozott példányban.
1217. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. 7. népies kiadás. Budapest [1923], Athenaeum kiadása. 16° 194 [2] l., 1 t.
1218. **Az ember tragédiája.** [Drámai költemény.] [Új lenyomat.] Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Alexander Bernát. Budapest [1923], Franklin Társulat. 292 l. (Magyar remekírók. 49.)
– Ua. Sorozaton kívül.
1219. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. [Új borítékkiadás.] Kiadta: Császár Ernő. Budapest [1923], Lampel R. (Sorozaton kívüli kiadás.) 16° 164 l.
1220. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. Jubileumi kiadás. Kolozsvár [1923], Lepage. 215 l. (Örökbecsű könyvek.)

Ismertette:

1924:

1221. Erdélyi Irodalmi Szemle. 2. sz. 82–87. l. (György Lajos.) ✠
1222. **Az ember tragédiája.** Színmű. Budapest, Tolnai Világlapja kiadása. 16° 125 [2] l. (Tolnai regénytára.)

1223. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató**: Nemzeti Színház [Budapest], I. 22. Hevesi Sándor második rendezése.
Ismertette:
1923:
1224. Budapesti Szemle. 193. köt. 221–236. l. ([Voinovich Géza] v. g.: Színház.)
1225. Magyar Élet. 4. sz. 306–308. l. (Rédey Tivadar.)
1226. Magyar Kultúra. 180–182. l. (Sík Sándor.)
1227. Magyar Színpad. 3. (I. 22.) sz. (Hevesi Sándor.)
1228. Napkelet. 275–277. l. (Galamb Sándor: Az új Ember tragédiája.)
1229. Nemzeti Újság. 15. (I. 21.) sz.
1230. Nemzeti Újság. 52. (III. 6.) sz. (Az ember tragédiája új szereplőkkel.)
1231. Népszava. 17. (I. 23.) sz. (–ó–.)
1232. 8 Órai Újság. 22. sz. ([Szász Károly] sz – ly.: Az új Ember tragédiája.)
1233. Pesti Napló. VI. 23. sz. (Kárpáti Aurél.)
– Ua. Színház. Budapest 1959, Gondolat Kiadó. 245–247. l.
1234. Szózat. 18. (I. 24.) sz. (Schöpflin Aladár.)
1924:
1235. Magyarság. 233. (XI. 2.) sz. ([Harsányi Kálmán] H. K.)
– Ua. Színházi esték. 1921–1927. Budapest 1928, Győző Andor kiadása. 116–119. l. (Harsányi Kálmán Munkái. 6. köt.)
1236. V. ö. Az ember tragédiája premierjének kritikái. Színházi Élet. 4. sz.
1237. V. ö. Interjúk a premier szereplőivel. Uo. ✠
1238. The Tragedy of Humanity. [Fordítás-töredék az egyiptomi színből.] [Ford. Gáspár Bernát.] Világ. 204. sz. ([Pünkösti Andor] p. a.)
1239. a.: A Madách-centennárium. Az Újság. 16. (I. 21.) sz.
1240. A. B.: Újabb kiadványok Petőfiről és Madáchról. Napkelet. 966. l.
1241. Ajtay Miklós: Madách Imre. Új Élet. 2. sz.
1242. Alexander Bernát: Előadás az Omikében. [Az ember tragédiájáról.] Egyenlőség. 47. sz.

1243. Alexander Bernát: Madách Imre. Budapest, Ethika Kiadó. [Lantos bizománya.] 16° 32 l. (Az Ethika Tudományos Gyűjteménye. 1.)
1244. Alexander, Bernhard: Emerich Madách. – Zur hundertjährigen Wende Seiner Geburt. – Pester Lloyd. 16. (I. 21.) reggeli sz.
1245. B. J.: Az ember tragédiájának múltja. Színházi Élet. 4. sz.
1246. Babits Mihály: Előszó egy új Madách-kiadáshoz. (Az Athenaeum jubileumi Madách-könyve számára.) Nyugat. I. köt. 170–172. l.
– Ua. Az ember tragédiája. Zichy Mihály 8 rajzával. 22. kiadás. Budapest [1923], Athenaeum kiadása. 4° [5]–9. l.
– Ua. Írás és olvasás. Tanulmányok. Budapest [1938], Athenaeum kiadása. 4° 257–260. l. (Babits Mihály összegyűjtött munkái. 2.)
1247. Balassa József: Ki játssza Évát? Az Érdekes Újság. 5. sz.
1248. Balla Antal: Madách Imre. Az Érdekes Újság. 3. sz. [Illusztrált.]
1249. Balogh, Karl von: Persönliche Erinnerungen an Madách. Pester Lloyd. 13. (I. 14.) sz., 24. (I. 31.) sz.
1250. Bányai Kornél: Az ember tragédiája. [Vers.] Nyugat. I. köt. 172. l.
1251. Barcsai Károly: Az ember tragédiájáról. Néptanítók Lapja. 2–3. sz.
– Ua. Költők és írók jellemrajza. Beszédek. Győr, 1926, Baross ny. 26–29. l.
1252. Baros Gyula: Madách Imre és Veres Pálné. Napkelet. II. köt. 701–704. l.
1253. Baros Gyula: Madách nyomai szépirodalmunkban. Budapesti Szemle. 193. köt. 85–117. l.
– Ua. Kny. is. Budapest, Studium kiadása. 35. l.
Ismertette:
1923:
1254. Napkelet. 883. l. ([Hartmann Keményfy János] rtm.)
1255. Élet. 14. sz. 334–335. l. ([Alszeghy Zsolt] Zs.)
1924:
1256. Katholikus Szemle. 382–383. l. (Brisits Frigyes.)
1257. Protestáns Szemle. 182–183. sz. ([Zsigmond Ferenc] -mond.) ✠

1258. Beöthy Zsolt: Az ember tragédiája. Költőisége, jelentése, magyarsága. Romemlékek. I. köt. Tanulmányok. Budapest, Franklin Társulat. 278–298. l.
– Ua. Munkái. Budapest [1928], Uo. 177–194. l. (Élő könyvek.)
1259. Beöthy Zsolt: 1861 – irodalmunkban. Romemlékek. II. köt. Franklin Társulat. 231–241. l.
1260. Bernát Pál: Ember tragédiája. Keresztény tragédia. Élet. 3. sz. 69. l.
1261. Bernstein Béla: „Az ember tragédiája” és a zsidó irodalom. Madách Imre századik születési évfordulója alkalmából. Egyenlőség. 4. sz.
1262. Berzeviczy Albert: Elnöki megnyitó beszéd Madách Imre születésének 100. évfordulójára. Ünnepi ülés Madách Imre emlékezetére 1923. X. 7-én. Akadémiai Értesítő. 146–151. l.
1263. Berzeviczy Albert: Madách. Budapesti Szemle. 194. köt. 136–141. l.
1264. Berzeviczy, Albert von: Madách und die Tragödie des Menschen. Pester Lloyd. 228. (X. 9.) esti sz.
1265. Berzsenyi Fábián: Madách Imre Kőszeg és Vidéke. 51. sz.
1266. Bodor A[ladár]: Az ember tragédiája. Élet. 93–94. l.
1267. Bokor Imre: Madách. Színjáték egy felvonásban. Történik az alsósztregovai kastélyban 1923. január 21-én éjjel. Madách-emlék. Budapest, La Fontaine Társaság. 3–16. l.
– Ua. 2. kiad. Uo.
– Ua. 3. kiad. Uo.
– Ua. 4. kiad. Uo.
– Ua. 5. kiad. Uo.
1268. Boros György: Madách és Vas Gereben. [Születésének 100-dik évfordulóján.] Pásztortűz. [Kolozsvár.] 1. köt. 577–580. l.
1269. Bökényi Dániel: Madách, mint nemzeti költő. Nyírvidék. 22. sz.
1270. Brisits Frigyes: Madách világfelfogása és a XX. század. Élet. 23. sz. 505–508. l.
1271. Császár Elemér: Madách Imre. [Előadás a Petőfi Társaságban.] Új Nemzedék. 16. (I. 21.) sz.
1272. Császár Elemér: Madách Imre és Az ember tragédiája. Budapesti Szemle. 194. köt. 161–172. l.

1273. f. l.: Madách Imre. Prágai Magyar Hírlap. 16. sz.
1274. Füst Milán: Emlékezés kétféle nevelőmről. Nyugat. I. köt. 146–151. l.
– Ua. H. bácsi és Madách alcímmel. Emlékezések és tanulmányok. Budapest 1956, Magvető Kiadó. 165–175. l.
1275. Gáspár Kornél: Madách és lelki rokonai. [Giordano Bruno – Keppler (sci!) – Pascal.] Nyugat. I. köt. 124–134. l.
1276. Gellért Oszkár: Ádám. [Vers.] Nyugat. I. köt. 113. l.
1277. Hamvas József: „Az ember tragédiája” és a kereszténység. Budapesti Hírlap. 85. sz.
1278. V. ö. Prohászka Ottokár: „Az ember tragédiája” és a pesszimizmus. Katholikus Szemle. 193–201. l.
1279. Hamvas József: Az „Ember tragédiája” olvasásához. Budapesti Hírlap. 16. sz.
1280. Harsányi Zsolt: A szerep. Nyugat. I. köt. 161–165. l.
1281. [Herczeg Ferenc:] Madách. Új Idők. I. köt. 61. l.
1282. Hevesi Sándor: Az ember tragédiája egykor és most. Színházi Élet. 4. sz.
1283. Hevesi Sándor: Az új Ember tragédiája. Nemzeti Újság. I. 21. sz.
1284. Hevesi Sándor: Madách és „Az ember tragédiája.” Új Idők. 2. köt. 353–355. l.
1285. Huszár G[uillaume]: À propos du centenaire d’Emerich Madách. Revue de Hongrie. I. köt. 95–96. l.
1286. Jászai Mari: Levél. Nyugat. I. köt. 275. l.
1287. Juhász Gyula: A sztregovai remete. Hétfői Rendkívüli Újság. I. 22. sz.
– Ua. Összes művei. Kritikai kiadás. 7. köt. Budapest 1969, Akadémiai Kiadó. 343. l.
1288. Kardos István: Madách és Bessenyei. Nyírvidék. 16. sz.
1289. Karinthy Frigyes: Madách. [Az ember tragédiája és Faust.] Nyugat. I. köt. 113–123. l.
– Ua. Miniatűrök. Összeállította és bevezette Szalay Károly. Budapest 1966, Gondolat Kiadó 135–149. l.
1290. Klebelsberg Kuno, gr.: Elnöki megnyitó beszéde a Magyar Történelmi Társulat 1923. december 27-i közgyűlésén. Gr. Klebels-

berg Kunó beszédei, cikkei és törvényjavaslatai 1916–1926. Budapest 1927, Egyetemi ny. 4° 66–73. l.

1291. Komlós Aladár: Az ember tragédiája. Bécsi Magyar Újság. 17 sz.

1292. Kosztolányi Dezső: Lucifer a katedrán. (Játék egy felvonásban.) Történik a Madách-ünnep évében, 1923-ban. Nyugat. I. köt. 152–160. l.

1293. Kovács László: Jegyzetek Az ember tragédiájához. Pásztortűz. [Kolozsvár.] I. köt. 321–325., 387–390. l.
– Ua. Az irodalom útján. Tanulmányok. Kolozsvár, [1941], Erdélyi Szépműves Céh. 7–19. l.
– Ua. [Budapest 1941], Révai Testvérek. 7–19. l.
Ismertette:
1941:

1294. Irodalomtörténet. 176. l. ([Brisits Frigyes] bs.) ✠

1295. Kőhalmi Béla: A századik Madách-évfordulón. Panoráma. [Bécs.] 4. sz.

1296. Kristóf György: Az ember tragédiája és a Marseillaise. Újság. [Kolozsvár.] VI., 2–3. sz. sz.

1297. Kristóf György: Eötvös és Madách. Petőfi és Madách. Tanulmányok. Kolozsvár, Minerva Kiadó. 136–156. l.

1298. Kristóf György: Madách emlékezete. Pásztortűz. [Kolozsvár.] 2. köt. 29. sz. 934–941. l., 30. sz. 993–999. l.

1299. Kristóf György: Petőfi és Madách. Tanulmányok. Kolozsvár, Minerva Kiadó. 192 l. [Előszóval.]
Ismertette:
1923:

1300. A Hírnök. 7. sz. 194–195. l. (–y.)

1301. Irodalomtörténeti Közlemények. 206. l. ([Gálos Rezső] – LS. –)

1302. Pásztortűz. [Kolozsvár.] I. köt. 423–425. l. (Reményik Sándor.)

1303. Napkelet. 780–781. l. ([Farkas Gyula] F. Gy.)

1304. Református Szemle. 142. l.
1925:

1305. Protestáns Szemle. 35–36. l. (Gulyás Sándor.) ✠

1306. Kristóf György: Petőfi és Madách világszemlélete. Petőfi és Madách. Tanulmányok. Kolozsvár, Minerva Kiadó. 66–110. l.

1307. Kristóf György: A világirodalom alapjai. Erdélyi Múzeum. [Kolozsvár.] 399–406. l.
– Ua. Petőfi és Madách. Tanulmányok. Kolozsvár, Minerva Kiadó. 184–191. l.

1308. Krúdy Gyula: A Madách-legenda. Az Újság. 16. (I. 21.) sz.
– Ua. Írói arcképek. 1. köt. (Válogatta: Kozocsa Sándor.) Budapest 1957, Magvető Kiadó. 283–288. l.

1309. Krúdy Gyula: Az éjféli Madách. Magyarország. 16. (I. 21.) sz. [A „Pesti levelek” c. rovatban.]
– Ua. Írói arcképek. 1. köt. (Válogatta: Kozocsa Sándor.) Budapest 1957, Magvető Kiadó. 280–282. l.

1310. [Krúdy Gyula] –a: Ma száz éve. A Madách-centennárium. Az Újság. 16. (I. 21.) sz.
– Ua. Írói arcképek. 1. köt. (Válogatta: Kozocsa Sándor.) Budapest 1957, Magvető Kiadó. 276–279. l.

1311. Krúdy, Julius: Emerich Madách. Pester Journal. 16. sz.

1312. Kumlik, Emil: Der verbesserte Madách. Pester Journal. 57. sz.

1313. Kuncz Aladár: A mi Madáchunk. Pásztortűz. [Kolozsvár.] 1. köt. 717–721. l.
– Ua. Nyugat. I. köt. 139–142. l.
– Ua. Tanulmányok, kritikák. (Összeállította Pomogáts Béla.) Bukarest 1973, Kriterion. 135–140. l.

1314. Kunossy János: Madách. [Vers.] Színházi Élet. 4. sz.

1315. Laczkó Géza: Madách Imre. Szocializmus. 16–18. l.

1316. Laczkó Géza: A XIX. századi férfi tragédiája. Nyugat. I. köt. 135–139. l.

1317. Lőw Immanuel: Madách Imre. Centennáriumi beszéd. 1923. I. 21. Múlt és Jövő. 48–51. l.

1318. V. ö. -l -s.: Egy tudós hitszónok Madách Imréről. Irodalomtörténet. 1929. 100–101. l.

1319. M. P. de: Emeric Madách. Les pays du Danube. 126–127. l.

1320. [Márai Sándor:] Einsamer Madách. Frankfurter Zeitung. VIII. 20. sz.

1321. Markó Miklós: Madách Imre. Ország-Világ. 4. sz.

1322. Markó Miklós: Madách Imre születésének századik évfordulója. Szózat. 15. (I. 20.) sz.

1323. Marton Andor: Madách és költészete. Elhangzott a Torontálmegyei (bánáti) Közművelődési Egyesület Madách-ünnepélyén. Veliki-Becskerek, [1923], Pleitz ny. 18 [2] l.
1324. Miklóssy Kálmán: Madách Imre. (1923–1864.) [Budapest], Sajtótanfolyam. Kísérleti ny. 8 l.
1325. Molnár Jenő: Madách tragédiája, vagy ha ma akarná elhelyezni Az ember tragédiáját. Borsszem Jankó. 6. sz.
1326. Moór Gyula: Az ember tragédiája jogbölcseleti megvilágításban. Napkelet. II. köt. 615–627. l.
1327. Móra Ferenc: A nógrádi Bacon. (Bory László.) Világ. 216. (IX. 26.) sz.
1328. Négyessy László: Az ember tragédiájáról. Budapesti Hírlap. 227. (X. 9.) sz.
– Ua. Nógrádi Hírlap. 4. sz.
1329. Négyessy László: Elnöki megnyitó beszéd a Magyar Irodalomtörténeti Társaság 1923. évi közgyűlésén. Irodalomtörténet. 3–9. l.
1330. Novák Sándor: Gondolatok Az ember tragédiájáról. Sárospataki Református Lapok. 3–4. sz. sz.
1331. Palágyi Lajos: A Jelenkor. [Gyulai Pál Madách szöveg-változtatásairól.] Világ. 130. (VI. 12.) sz.
1332. ([Pásztor Árpád] p. á.:) The Tragedy of Humanity. (Gáspár Bernát Az ember tragédiája angol fordításáról.) Világ. 204. (IX. 12.) sz.
1333. Pataki József: Egy kis színpadi elmélkedés. Nyugat. I. köt. 177–178. l.
1334. Pauler Ákos: Költészet és filozófia. Athenaeum. 81–87. p.
1335. Pauler Ákos: Madách Imre születésének százéves évfordulójára. Napkelet. I. köt. 79–80. l.
1336. Pekár Gyula: Madách Imre. Új Nemzedék. 239. sz.
1337. Pfeifer János: Madách Imre. Új Aurora. [Pozsony.] 209–215. l.
1338. Pitroff Pál: Madách. Élet. 18. sz. 405–409. l.
1339. Polányi Károly: Megjegyzések egy Madách-bírálathoz. Bécsi Magyar Újság. 18. sz.
1340. Prohászka Ottokár: „Az ember tragédiája” és a pesszimizmus. Katholikus Szemle. 193–201. l.
1341. V. ö. Hamvas József: Az ember tragédiája és a kereszténység. Budapesti Hírlap. 85. sz.

1342. Prohászka, Ottokár: Emerich Madách. Pester Lloyd. 84. sz.
1343. ([Pünkösti Andor] p. a.:) The Tragedy of Humanity. (Gáspár Bernát fordításáról.) Világ. 204. sz.
1344. Radványi Sándor, ifj.: Petőfi és Madách. Debreceni Képes Kalendárium az 1924-ik szökőévre. Debrecen [1923], Méliusz Kiadó. 53. l.
1345. Rass Károly: Madách. Pásztortűz. [Kolozsvár.] 1. köt. 65–69. l.
1346. Rédey Tivadar: Madách ünnepén. Élet. 167–170., 405. l.
1347. Révay József: Az ember tragédiája álom-motívumának ősei. [Cicero – Vergilius.] Nyugat. I. köt. 165–169. l.
1348. Sajó Sándor: A nagy századévi forduló. Madách és Petőfi. Magyar Művelődés. 1–6. sz.
1349. Sajó Sándor: Üdvözlő beszéd a nógrádvármegyei Madách-Társaságnak Madách Imre születése századik évfordulóját ünneplő közgyűlésén, Balassagyarmaton 1923. I. 21-én. A Kisfaludy-Társaság Évlapjai. Új folyam. 1922–1923. 55. köt. 140–141. l.
1350. Sándor Lajos: Az ember tragédiája. Irodalmi és esztétikai tanulmány a Madách ünnepélyek alkalmára. Budapest, Szerző kiadása, nyomda feltüntetése nélkül. 24. l.

Ismertette:

1923:

1351. Napkelet. 966. l. (A. B.) ✠
1352. ([Sassi Nagy Lajos] S. N. L.:) Hogyan biztosítható a magyar jövő? – Az ember tragédiája új világításban. Budapest [1923], Athenaeum ny. 28 l.
1353. Schöpflin Aladár: Az ember tragédiájának lírája. Nyugat. I. köt. 173–175. l.
1354. Schöpflin Aladár: Madách Imre. Új Nemzedék. 16. sz.
– Ua. Prágai Magyar Hírlap. 16. sz.
1355. Sebestyén, Karl: Die Tragödie des Menschen auf der Bühne. Pester Lloyd. 18. reggeli sz.
1356. Sebestyén Károly: Madách Imre. Pesti Napló. 16. (I. 21.) sz.
1357. Siklóssy Pál: Az ember tragédiája külföldi színpadokon. Egyetemes Philologiai Közlöny. 121–124. l.
1358. (-st.:) Madách, a „szláv” költő. Szózat. 51. (III. 4.) sz.

1359. Supka Géza: Madách, a politikai költő. Független Szemle. 8–11. l.
1360. Supka, Géza: Madách, der politische Dichter. Unabhängige Rundschau. 23. sz.
1361. [Szabadi Béla]: Sz. B.: Petőfi és Madách. (1823–1923.) Diákvilág. 4. (II. 3.) sz.
1362. Szabó Lőrinc: Isten. [Vers.] Madách Imre emlékének. Nyugat. I. köt. 143–145. l.
– Ua. Kalibán. Versek. Budapest, Athenaeum Kiadó. 103–110. l.
– Ua. Összes versei. Budapest [1943], Singer és Wolfner kiadása. 109–112. l.
– Ua. Összegyűjtött versei. [Sőtér István utószavával.] [Budapest 1960], Magvető Kiadó. 127–132. l.
– Ua. 2. kiad. Budapest 1962, Uo.
– Ua. Összegyűjtött versei. I. köt. Budapest 1974, Szépirodalmi Kiadó. 98–[101.] l.
1363. Szász Károly: Madách Imre. Budapesti Hírlap. 283. sz.
1364. Székely István: „Az ember tragédiájá”-nak történelembölcselete. A Szent István Akadémia Értesítője. 109–126. l.
1365. Takács Menyhért: Aesopus, Dante, Madách. [Kassa], „Athenaeum”, Kassai ny. 43 [5] l. (Kassai Újság Olvasótára. III.)
Ismertette:
1923:
1366. Nemzeti Újság. 267. sz. ✠
1367. Telekes Béla: Az ember tragédiája. [Vers.] Nyugat. I. köt. 175–176. l.
1368. Tolnai Vilmos: Az ember tragédiájának szövegéről. Az ember tragédiája. Első kritikai szövegkiadása. Budapest, Magyar tudományos Társulatok Sajtóvállalata. 16° [V]–IX. l. (A Napkelet Könyvtára. [1.])
– Ua. [2. javított és bővített kiadás.] Budapest [1924], Uo.
1369. Tolnai Vilmos: Madách. Haagsche Courant. [Hága.] I. 19. sz.
1370. Tolnai Vilmos: Madách Évája. Erő. 76. l.
1371. Várdai Béla: Az ember tragédiája. [Előadás a Szent István Akadémiában.] Katholikus Szemle. 577–597. l.

1372. Varga Damján: Üdvözlő beszéd a nógrádmegyei Madách-Társaságnak Madách-centennáriumi ünnepén, Balassagyarmaton 1923. január hó 21-én. A Szent István Akadémia Értesítője. 277–278. l.
1373. Váry Rezső: Petőfi és Madách. Az Állami Berzsenyi Dániel főgimnázium 1922–1923. évi értesítője. Budapest 1923, Főgimnázium. 3–4. l.
1374. Vikár Béla: Madách. [Vers.] Madách-emlékek. Budapest, La Fontaine Társaság. 1–2. l.
– Ua. 2. kiad. Uo.
– Ua. 3. kiad. Uo.
– Ua. 4. kiad. Uo.
– Ua. 5. kiad. Uo.
1375. Voinovich Géza: Madách művének magyarsága. Budapesti Szemle. 194. köt.142–144. l.
– Ua. A Kisfaludy-Társaság Évlapjai. 1923–1924. 56. köt. Budapest 1928, Kisfaludy Társaság kiadása. 72. l.
1376. Waldapfel János: Madách Imre, nemzetének nevelője. Nógrádi Hírlap. [Balassagyarmat.] 7. sz.
– Ua. Kny. is. Balassagyarmat, Szerző kiadása. 10 l.
1377. Walentiny Dezső: Madách sírjánál. Prágai Magyar Hírlap. I. 24. sz.
1378. Walter Gyula: Az ember tragédiája. Pásztortűz. [Kolozsvár.] 1. köt. 475–476. l.
1379. Zs.: Egy harmincöt éves Madách-fordítás. [Julius Lechner von der Lech.] Élet. 23. sz.
1380. A destruktív Madách. Jövő. [Bécs.] 34. sz.
1381. A Kisfaludy-Társaság Madách-ünnepe. Szózat. 234. (X. 16.) sz.
1382. A losonci Madách-ünnepség. Prágai Magyar Hírlap. I. 24. sz.
1383. A Szent István Akadémiának Madách Imre születésének századik évfordulója alkalmából tartott rendkívüli ünnepi ülése 1923. évi november 25–én. A Szent István Akadémia Értesítője. 109–146. l.
1384. A Tragédia díszletei. Színházi Élet. 40. sz.
1385. Apróságok „Az ember tragédiájá”-ról. Bécsi Magyar Újság. 20. sz.
1386. Az ember tragédiája zenéje. Színház. 4. sz.

1387. Emlékezés Petőfi és Madách születésének 100. évfordulójára. Az Állami Fáy András főgimnázium 1922–1923. évi értesítője. Budapest 1923, Főgimnázium. 3–4. l.
1388. „Éva ruhái”. (Madách premiére most negyven éve.) Világ. 226. sz.
1389. Madách. 1823–1923. Népszava. 16. (I. 21.) sz.
1390. Madách centennárium az Akadémián. Szózat. 228. (X. 9.) sz.
1391. Madách emlékezete a Petőfi-Társaságban. Szózat. 240. (X. 23.) sz.
1392. Madách-Emlék. Budapest, La Fontaine-Társaság. 16 l., 1 t.
1393. Madách-emlékünnep Debrecenben. Szózat. 263. (XI. 20.) sz.
1394. Madách észrevételei Arany megjegyzéseire. Madáchnak 1861. november 2-án Aranyhoz intézett levelében. Sajtó alá rendezte: Tolnai Vilmos. Az ember tragédiája. Első kritikai szövegkiadás. Budapest, Magyar Tudományos Társulatok Sajtóvállalata. 16° 250–252. l. (A Napkelet Könyvtára. [1.])
– Ua. [2. javított és bővített kiadás.] Budapest [1924], Uo.
1395. Madách illusztrátora. Zichy Mihály és Az ember tragédiája. Színházi Élet. 4. sz.
1396. Madách Imre. Színházi Élet. 4. sz.
1397. Madách ünnepe a Nemzeti Színházban. Szózat. 17. (I. 23.) sz.
1398. Madách ünnepség a Szent István Akadémiában. Szózat. 269. 17. (XI. 27.) sz.
1399. Mauzóleumot terveznek Madách sírja fölé. Szózat. 63. (III. 18.) sz.
1400. Oláh lapok az ember tragédiája ellen. [Az ember tragédiáját irredentának találják!] Szózat. 29. (II. 7.) sz.

1924

1401. **Az ember tragédiája.** [Drámai költemény.] Első kritikai szövegkiadás. Sajtó alá rendezte: Tolnai Vilmos. [2. javított és bővített kiadás.] Budapest [1924], Magyar tudományos Társulatok Sajtóvállalata. 16° IX, 256 l. (A Napkelet Könyvtára. [1.])
Ismertette:
1924:
1402. Irodalomtörténeti Közlemények. 70–71. l. (K. K. J.)
1403. Napkelet. 173–175. l.(M. N.: A „Napkelet Könyvtára” Madách-kiadása.)
1404. Szózat. 10. (I. 12.) sz. ([Galamb Sándor] G. S.)
1926:
1405. Literatura. 8. sz. 26. l.
1928:
1406. Ungarische Jahrbücher. [Berlin.] 8. köt. 200. l. ✠
1407. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. Zichy Mihály öt rajzával. Budapest [1924], Athenaeum kiadása. [8], 230 l., 6 t.
1408. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. Budapest, Pantheon kiadása. 16° 134 l.
1409. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. (héber) Imre Madać: Wizja Człowieka. Warszawa, Wydawnictwo Sztybel. Druk. „Hacefira”, Warszawa Leszno. 54. Fordította: [Kova-Feurstein Albert] Avigdor Hameiri. [I]–V, 315 l.
Ismertette:
1924:
1410. Múlt és Jövő. 234–235. l. (Patai József: Az ember tragédiája héberül.)
1925:
1411. Múlt és Jövő. 300. l. (Az ember tragédiája – jidisül.)
1927:
1412. Pesti Hírlap. 76. (IV. 3.) (Rákosi Jenő: Az ember tragédiája héberül.) ✠

1413. **La Tragedio de l'homo.** Drama poemo.(eszperantó) El la Hungara origalno K[olomano] Kalocsay. Kun dudek desegnajoj de Mihaelo Zichy. Budapest, Hungaria Esperento Istituto. I–VIII., 237, IX–XXIV. l., 20 t.

Ismertette:

1924:

1414. Hungara Esperantisto. 2. sz. 24. l.
1415. Színházi Élet. 44. sz. (h. e.: Az ember tragédiája – eszperantóul.)
1416. V. ö. Juhász Gyula: Remény. Délmagyarország. [Szeged.] IX. 29. sz.
1417. V. ö. Prózai írások. 1923–1926. Kritikai kiadás. Budapest 1969, Akadémiai Kiadó. 209–211. l. (Juhász Gyula összes művei. 7.) ✠
1418. Ihmisen murhenäytelmä. Kuudes kuvaelma. [A római szín.] Suomentanut Otto Manninen. Valvoja-Aika. siv. 73–85.
1419. Alapi Gyula: Madách és Arany. Új Auróra. [Pozsony.] 69–77. l.
1420. Balogh Károly: Madách Imre otthona. Budapest [1924], Athenaeum kiadása. 90 l.

Ismertette:

1924:

1421. Irodalomtörténeti Közlemények. 69–70. l. (Mitrovics Gyula.)
1422. Katholikus Szemle. 382. l. (Brisits Frigyes.)
1423. Pester Lloyd. 57. (III. 8.) esti sz.
1424. Új Nemzedék. 40. (II. 17.) sz. ([Császár Elemér] r. r.) ✠
1425. Barabás Kún József: Madách és Eötvös. Budapesti Szemle. 196. köt. 98–108. l.
1426. Berzeviczy Albert: Madách Imre emlékezete. Akadémiai Értesítő. 9–12. sz.
1427. Boda, Stefano: „La Tragedia dell'Uomo" di Madách e il problema della felicità. Corvina. 8. köt. 55–67. l.
1428. Császár, Elemér: Storia della letteratura ungherese. Roma [1924], insituto per l'Europa Orientale. 58. (Publicazioni dell'Istitito per l'Europa Orientale. I.a serie. XXI.)
1429. Császár, Elemér: Sviluppo della letteratura ungherese. (Traduttore di Luigi Zambra.)Budapest, Franklin Társulat. 50 l. (Bibliotheca della „Mattia Corvino". 4.)

1430. Faragó József: Imre Madách ja Ihmisen Murhenäytelmä. Suomen Heimo. [Helsinki.] 164–165. l.
1431. Faust Antal: Ádám és Lucifer „Az ember tragédiájá"-ban. Religió. 1. sz. 47–58. l.
1432. Fennofil: Jókai- és Madách-ünnep Finnországban. Turán. 30–32. l.
1433. Herzog Manó: Jób, Faust, Madách. Múlt és Jövő. 1. sz.
1434. Hevesi Sándor: Az ember tragédiája amerikai előadásáról. [A „West Sicle Theater" Az ember tragédiája bemutatására készül.] Színházi Élet. 14. sz.
1435. V. ö. Az ember tragédiáját magyar rendező viszi színre. Hevesi Sándor, a Nemzeti Színház igazgatója készíti a szcenáriumot. Színházi Élet. 32. sz.
1436. Hevesi Sándor: Az ember tragédiája és a külföld. Színházi Élet. 7. sz.
1437. Kalocsay, K[olomano]: La Tragedia de l'homo. Budapest, Hungaria Esperanto Istituto. I–XXIV. l.
1438. [Kova-Feuerstein Albert] Avigdor Hameiri: Az ember tragédiája. Wizja Człowieka. Warszawa, Druk „Hacefira". [I]–V. l.
1439. Kristóf György: A nagy év. Cultura. [Kolozsvár.] 1. sz.
1440. Mátrai Rudolf: Az ember tragédiája problémája a világirodalomban. Élet. 4. sz.
1441. Mitrovics Gyula: Az egység és sokféleség esztétikai elve „Az ember tragédiájá"-ban. Debrecen, Tisza István Tudományos Társaság. Csáthy ny. 17 l. (A Debreceni Tisza István Tudományos Társaság I. Osztályának Kiadványai. I. köt. 6. sz.)

Ismertette:

1924:

1442. Irodalomtörténeti Közlemények. 137–139. l. (Tolnai Vilmos.)
1443. Katholikus Szemle. 380–381. l. (Brisits Frigyes.)
1444. Protestáns Szemle. 182–183. l. ([Zsigmond Ferenc] –mond.) ✠
1445. Négyessy László: Egyetemesség, magyarság és egyéniség Az ember tragédiájában. Budapesti Szemle. 195. 1–19. l.
1446. Oláh Gábor: Madách világnézete. Budapesti Hírlap. 97. (V. 27.) sz.

– Ua. Költők és írók. Tanulmányok. Debrecen 1932, Kertész József ny. 130–134. l.

1447. Ravasz László: Madách pesszimizmusa. Protestáns Szemle. 24–30. l.
– Ua. Százados ének. Budapest 1925, „Studium” kiadása. 3–17. l.

Ismertette:

1925:

1448. Budapesti Szemle. 201. [200!] köt. 156. 1., ([Kéky Lajos] -i.)
1449. Napkelet. II. köt. 55–56. l. (Tolnai Vilmos.)
1450. Pásztortűz. 251. 1. (-f. -y.)
1451. Protestáns Szemle. 328–331. l. (Zsigmond Ferenc.) ✠
1452. Szász Károly: Madách Imre. Budapesti Hírlap. 283. sz.
1453. Szigetvári Iván: Madách és a francia forradalom. Irodalomtörténet. 35. l.
1454. Tolnai Vilmos: Arany és Madách „aranyalmái”. Egyetemes Philologiai Közlöny. 87–88. l.
1455. Tolnai Vilmos: Az ember tragédiájának szövegéről. Az ember tragédiája. Első kritikai szövegkiadása. [2. javított és bővített kiadás.] Budapest [1924], Magyar Tudományos Társulatok Sajtóvállalata. 16° [V]–IX. l. (A Napkelet Könyvtára. [1.])
– Ua. [2. javított és bővített kiadás.] Budapest [1924], Uo.
1456. Várdai Béla: Madách Imre és „Az ember tragédiája”. Budapest, Szent István Akadémia, Stephaneum ny. 22, [2] l.
– Ua. A Szent István Akadémia Értesítője. 127–146. l.
– Ua. Kny. is.

Ismertette:

1925:

1457. Irodalomtörténet. 114–131. l. (Alszeghy Zsolt: A legutóbbi év legjelentősebb irodalomtörténeti munkái.) ✠
1458. Varga Gyula: Elnöki megnyitó beszéd a Madách-ünnepélyen. A Kisfaludy-Társaság ÉvlapjaI. Új folyam. 56. köt. 62–67. l.
1459. Vucskits Jenő: Az ember tragédiája magyarsága. Az egri Gárdonyi Géza Társaság 1924–es Évkönyve. Eger. A Gárdonyi Társaság kiadása. 140–147. l.
1460. ([Zsigmond Ferenc] -mond): A Madách-centenárium termékeiből. Protestáns Szemle. 182–183. sz.

1461. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató**: Nemzeti Színház [Budapest], III. 9.

Ismertette:

1925:

1462. Magyarság. III. 10. sz. ([Harsányi Kálmán] H. K.)
1463. Napkelet. I. köt. 201–206. l. (Rédey Tivadar.)
1464. Pásztortűz. [Kolozsvár.] 58. l. ([Vajthó László] v. l.)
1465. Pesti Napló. III. 10. sz. (Kárpáti Aurél.) ✠

– Ua. Színház. Válogatott szinikritikák. (Szerkesztette és válogatta: Kenessey Béla.) Budapest 1959, Gondolat Kiadó. 358 l.

Ismertette:

1959:

1466. Élet és Irodalom. 42. sz.
1467. Esti Hírlap. 287. (XII. 6.) sz. ✠
1468. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Arad, III. 1.
1469. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Kolozsvár, II. 2.
1470. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Marosvásárhely, VII. 4.
1471. Ihmisen murhenäytelmä. Kuudes kuvaelma. [A római szín.] Suomentanut Otto Manninen. **Bemutató:** Suomen Kansallisteatteri. [Helsinki], II. 23.
1472. Berzeviczy Albert: Üdvözlő beszéde Nógrád vármegyének Madách Imre és Mikszáth Kálmán emlékére Balassagyarmaton 1925. szeptember 6-án tartott ünnepi ülésén. Akadémiai Értesítő. 195–197. l.
– Ua. A Kisfaludy-Társaság Évlapjai. Budapest 1928, A Társaság kiadása. 354–356. l.
1473. [Blaustein, ?:] Előadás Az ember tragédiájáról. Múlt és Jövő. 75. l.
1474. Csekey, István: Valtiofilosoofisia ajatuksia Madáchin „Ihmisen murhenäytelmässä”. Valvoja-Aika. [Helsinki.] 239–243. l.

1475. Dénes Szilárd: Arany János és Az ember tragédiájának stílusa. Magyar Nyelvőr. 35–42. l.
1476. Galamb Sándor: 1823–1925. [Az év nagy szülöttjeiről.] Az Állami Bolyai Reáliskola 1924–1925. évi értesítője. Budapest 1925, Reáliskola. 5–10. l.
1477. Harsányi Kálmán: Egy sor Lucifer Madách Az ember tragédiájában. Magyarság. 101. (V. 6.) sz.
– Ua. Színházi esték. Budapest 1928, Győző Andor kiadása. 120–127. l. (Harsányi Kálmán munkái. 6. köt.)
1478. Hegedűs Lóránt: Akadályverseny a halhatatlanság felé. Új Idők. 1. köt. 597. l.
– Ua. A halahatatlanok útja. Budapest 1926, Petőfi Társaság kiadása. 14–18. l.
Ismertette:
1926:
1479. Literatura. 4. sz. (Dánielné Lengyel Laura: Hegedűs Lóránt, az álmodozó.)
1480. Protestáns Szemle. 644–646. l. (Mitrovics Gyula.) ✠
1481. Hegedűs Lóránt: Magyar Lucifer. Új Idők. 2. köt. 9–92. l.
– Ua. A halahatatlanok útja. Budapest 1926, Petőfi Társaság kiadása. 19–27. l.
1482. Kéky Lajos: A Nemzeti Színház súgókönyvei. [Az ember tragédiája Paulay Ede kézírásával és rendezői utasításaival.] Magyar Bibliofil Szemle. 197–201. l.
1483. Kertész Kálmán: Lucifer az Aranylegendában. [Longfellow művében.] Vasárnap. [Arad.] 344–348. l.
1484. Kozáky István: „Az ember tragédiája” és a modern haláltánc-költészet. Napkelet. II. köt. 497–504. l.
1485. Kozáry Gyula: A Madách-kérdés az „Emberi okmányok” világításában. Pécs, Taizs ny. 107 l.
Ismertette:
1926:
1486. Napkelet. 777–778. l. (Könyves Gábor.) ✠
1487. Kristóf György: Az ember tragédiája. Keleti Újság. [Kolozsvár.] 13. sz.

1488. Medveczky Károly: A Madách-irodalom egyik problémája. Napkelet. II. köt. 6. sz. 90–96. l.
– Ua. Kny. is. Budapest, Szerző kiadása. 7 l.
1489. Négyessy László: A magyar irodalom és költészet fejlődése. Akadémiai Értesítő. 263–279. l.
1490. Oláh Gábor: Madách. [Vers.] Patkánybűvölő. [Versek.] Budapest, Athenaeum kiadása. 98–99. l.
1491. Pekár Gyula: Madách és Mikszáth. 8 Órai Újság. 200. sz.
1492. Preszly Elemér: Politikai eszmék az Ember tragédiájában. Budapesti Hírlap. 63. sz.
1493. Sándor Sándor: Az ember tragédiája a szlovák Nemzeti Színházban. Színházi Élet. 39. sz.
1494. Sándor Sándor: Az ember tragédiájára [bemutatójára?] készül a pozsonyi Nemzeti Színház. Színházi Élet. 21. sz.
1495. Sassi Nagy Lajos: Az ember tragédiája új világításban. Turán. 1–4. sz.
1496. Szász Károly: Madách és a reformáció. Protestáns Szemle. 9. sz. 626–629. l.
1497. V. ö. Tolnai Vilmos hozzászólása. Uo. 10. sz. 703–705. l.
1498. Szigethy László: Madách hazatér. Mindent Tudok. Az Újság Hetilapja. IV. 18. sz. [Illusztrált.]
1499. Tolnai Vilmos: Madách-ereklyék. [Az első kiadás Madách sk. javításaival.] Irodalomtörténeti Közlemények. 84–90. l.
1500. Tolnai Vilmos: „Madách és a reformáció.” Protestáns Szemle. 10. sz. 703–705. l.
1501. Az ember tragédiája – jidisül. [New-Yorkban a zsargon-színház készül előadni Holder József jidis fordításában.] Múlt és Jövő. 11. sz.

1926

1502. Madách-breviárium. [Idézetek Az ember tragédiájából is.] (Összeállította: Balogh Károly és Várkonyi Hildebrand.) [Pécs], Danubia kiadás. 16° XXXIII., 78 l.

Ismertette:

1926:

1503. Literatura. 7. sz. 23–24. l. (Madách ismeretlen írásai és aforizmái.)
1504. Napkelet. 677–679. l. (Müller Lipót.) ✠
1505. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Nemzeti Színház [Budapest], X. 30. Hevesi Sándor harmadik, új színre alkalmazása és rendezése.

Ismertette:

1926:

1506. Budapesti Szemle. 204. köt. 456–459. l. (Rédey Tivadar: Bemutatók és felújítások.)
1507. Este. [Pozsony.] 11. sz. ([Kállay Miklós] K. M.: Budapesti színházi levél.)
1508. Magyar Színpad. X. 29–30. sz. (Hevesi Sándor: „Az ember tragédiája" misztériumszínpadon.)
1509. Napkelet. 982–983. l. (Galamb Sándor.)
1510. Népszava. 248. (X. 31.) sz. ([Gergely Győző] G. gy.)
1511. Népszava. 261. (XI. 17.) sz. ([Nyigri Imre] –ri.)
1512. Nyugat. II. köt. 795–797. l. (Kárpáti Aurél: Az ember tragédiája mint misztérium.)
1513. Színházi Élet. 34. sz. (Endrődy Béla.) ✠
1514. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Városi Színház [Budapest], VIII. 17.

Ismertette:

1926:

1515. Napkelet. 782–785. l. (Galamb Sándor.)
1516. Népszava. 187. (VIII. 18.) sz.
1517. Nyugat. II. köt. 400–401. l. (Németh Andor: Az ember tragédiája a Városi Színházban.) ✠

1518. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Kolozsvár, a Jászai Mari emlékünnep keretében, X. 12.
1519. **Tragédia Človeka.** Dramatická báseň. Preložil: [Pavol Országh] Hviezdoslav. **Bemutató:** Slovenské Národné Divadlo. [Bratislava], XII. 11.

Ismertette:

1926:

1520. Grenzbote. [Bratislava], XII. 14. sz. (Eugen Holly.)
1521. Híradó. [Pozsony.] 275. (XII. 12.) sz. (Krepelka Elek: „Az ember tragédiája" bemutatója a pozsonyi szlovák színházban.)
1522. Magyar Újság. [Pozsony.] XII. 11. sz. (Darvas Sándor: Az ember tragédiája – szlovákul.)
1523. Magyar Újság. [Pozsony.] XII. 14. sz.
1524. Színházi Élet. 39. sz. (Hevesi Sándor: Az ember tragédiája a szlovák Nemzeti Színházban.)

1927:

1525. Slovenské Poh'lady. 110–114. l. ([Krčméry, Štefan] S. K.: Revolučná scéna v „Tragedii Človeka".) ✠
1526. Babits Mihály: [Flaubert és Madách.] Nyugat. II. köt. 65–66. l.
1527. Balogh Károly: Madách írói működése Az ember tragédiájáig. Madách-breviárium. [Pécs], Danubia kiadás. 16° IX–XXI. l.
1528. Császár Elemér: Madách Imre. A XIX. század nagy magyar költői. [Egyetemi előadások.] Budapest, Egyetemi ny. 332–345. l.
1529. Daday István: Madách filozófiája „Az ember tragédiájá"-ban. Doktori értekezések kivonatai. 1925–1926. Budapest 1926, Pázmány Péter Tudományegyetem kiadása. 79–80. l.
1530. Faragó József: Ihmisen murhenäytelmä. Panu. [Helsinki.] 11–12., 30–31., 40–41. sz.
1531. Gulyás József: Jókai és Madách. Dolgozatok. Sárospatak, Sárospataki ny. 30–34. l.
1532. Gulyás József: Madách, az önzetlen munka költője. Sárospataki Ifjúsági Lapok. 92–95. l.
– Ua. Dolgozatok. Sárospatak, Sárospataki ny. 16–26. l.
1533. Hegedűs Lóránt: Madách Imre. A halhatatlanok útja. Budapest, Singer és Wolfner kiadása. 13–28. l.

1534. Keresztury Sándor: Madách Luciferje a kereszténység itélőszéke előtt. Vasárnap. [Arad.] 13. sz. 267–269. l.
1535. Kristóf György: Madách emlékezete. Az Erdélyi Irodalmi Társaság ünnepélyén elhangzott beszéd. Három jellemzés. [A másik kettő: Vörösmarty rózsái. – Jókai lelke.] Kolozsvár, Minerva Kiadó. 16° 28–59. l. (Minerva Könyvtár. 7.)

Ismertette:

1926:

1536. Pásztortűz. [Kolozsvár.] 550–551. l. (György Lajos.)
1537. Ungarische Jahrbücher. [Berlin.] 482. l. (Barta János] B.)

1927:

1538. Napkelet. I. köt. 66. l. ([Baros Gyula] V. M.)
1539. Protestáns Szemle. 644–646. l. (Karácsony Sándor.)

1928:

1540. Irodalomtörténet. 323. l. (Bíró Miklós.) ✠
1541. Láczer István: Az ember tragédiája. Diákhistóriák. Budapest, Thália kiadás. 29–43. l.
1542. Lampért Géza: A. S. C. Wallis. Protestáns Szemle. 86–88. l.
1543. Mohácsi Jenő: Jegyzetek az Ember tragédiájához. Nyugat. II. köt. 873–876. l.
1544. pr.: Madách pesszimizmusáról. Századok. 173–174. l.
1545. Szigetvári Iván: Madách Imre és a francia forradalom. Irodalomtörténet. 157. l.
– Ua. Kisebb munkái. Budapest 1927, Hajnal Kiadó. 279–280. l.
– Ua. Kisebb munkái. 2. kiad. Budapest 1932, A szerző kiadása. 296–297. l.

Ismertette:

1932:

1546. Irodalomtörténet. 51. l. ✠
1547. Tolnai Vilmos: Az ember tragédiája római színének forrásaihoz. [Juvenalis – Tibullus – Bulwer – Heine – Antologia Graeca – Teleki László.] Egyetemes Philologiai Közlöny. 167–170. l.
1548. Visnovszky Rezső: Madách Imre és a Veres-család. Balassagyarmat, Kondor ny. 16 l.
– Ua. [Új lenyomat.] Uo.

Ismertette:

1927:

1549. Néptanítók Lapja. 21–22. sz. (d. sz.) ✠
1550. Zulawski Andor, ifj. : Megnyitó beszéd az április hó 5-i Petőfi–Madách–Jókai emlékünnepélyen. Az Aurora Kör Értesítője. Budapest, Aurora Kör kiadása. 17–26. l.
1551. Madách Imre. Magyar irodalmi lexikon. (Szerkesztette: Ványi Ferenc.) Budapest [926], A „Studium” kiadása. 4° 532–535. l. [Madách autogramjával.]

1927

1552. Fischer Gyula: Hazon ho-odom – Az ember tragédiája. Egyetértés. II. 3. sz.
1553. Csahihen Károly: Madách. Drámaírók. Budapest, Stephaneum ny. 14–16. l.
1554. Cserny Rózsi: A három utolsó jelenet Madách remekművében. Vasárnap. [Arad.] 94–96. l.
1555. Juhász Andor: Az ember tragédiája. A világirodalom élettörténete. Budapest, Révai Testvérek. 316–317. l. (Új Könyvek.)
1556. Juhász Géza: A prágai színek jelentősége. Debreceni Szemle. 3. sz. 196–197. l.
1557. Kállay Miklós: Az ember tragédiájának három színpadi formája. [Paulay Ede – Hevesi Sándor – Misztérium színpadon.] Literatura. 1. sz. 17–18. l.
1558. Kéky Lajos: A Kisfaludy-Társaság ereklyetára. [Madách kéziratai.] Könyvbarátok Lapja. 1. sz. 52–56. l.
1559. Klebelsberg Kuno, gr. : Elnöki megnyitó beszéde a Magyar Történelmi Társulat 1923. december 27-i közgyűlésén. Gr. Klebelsberg Kuno beszédei, cikkei és törvényjavaslatai. 1916–1926. Budapest 1927, Egyetemi ny. 4° 66–73. l.
1560. Krčméry, Štefan: Revolučná scena v Tragédii človeka. [A forradalmi szín.] Slovenska Pohlady. 45. köt. 110–114. l.
1561. Lengyel Miklós: Madách Imre. Irodalmi Lexikon. (Szerkesztette: Benedek Marcell.) Budapest, Győző Andor kiadása. 712–713. l. [Illusztrált.]
1562. Marót Károly: Madách egyik gondolatának származásához. [Mindkét helyen Lucifer szól Ádámhoz; először mikor még a paradicsomban kisérti őket, másodszor az eszkimóval hasonlítja össze.] Egyetemes Philologiai Közlöny. 170–171. l.
1563. V. ö. Irodalomtörténet. 1914. 255–258. l.
1564. Mohácsi Jenő: Hogyan kell Az ember tragédiáját színrehozni? Literatura. 1. sz. 18–19. l.
1565. Pollák Illés: Lucifer tragédiája. Budapest, Pester Lloyd ny. 70 [2] l.

1566. Sebestyén Károly: A rászedett ördög. Budapesti Szemle. 205. köt. 343–374. l.
1567. T. F.: Négyszemközt Lenkei Henrikkel, aki nem tud Madách pesszimizmusával megbékélni. [„A nagy előjáték” c. drámai költemény és „Az ember tragédiája.”] Literatura. 7. sz. 230–231. l.
1568. Waldapfel János: Madách állítólagos pesszimizmusa. Budapesti Hírlap. 184. sz.
1569. Elkészült „Az ember tragédiájá”-nak új német fordítása. [Mohácsi Jenő műve.] Literatura. 11. sz. 390. l.
1570. Magyar darabok vezetnek a szlovák Nemzeti Színház vidéki turnéjának repertoárján. Színházi Élet. 26. sz.

1928

1571. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. Jegyzetekkel és magyarázatokkal kiadta: Alexander Bernát. 5. kiad. Budapest [1928], Athenaeum kiadása. 254 [2] l.
1572. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. (Sajtó alá rendezte: Voinovich Géza.) Munkái. [Az ember tragédiája. – Költemények.] Budapest [1928], Kisfaludy-Társaság. – Franklin ny. 1–135. l. (Élő Könyvek. – Magyar klasszikusok. 30. köt.) [Hiányzik a szövegből a IV. szín 37. sora: „Dicsőséget csak, s az megnyílt előttem".]
1573. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Felújítás:** Nemzeti Színház [Budapest], IX. 1.

Ismertette:

1928:

1574. Napkelet. II. köt. 71–73. l. (Galamb Sándor.)
1575. Népszava. 199. (IX. 2.) sz. ([Révész Mihály] Rm.) ✠
1576. Beöthy Zsolt: Az ember tragédiája. Költőisége, jelentősége, magyarsága. Munkái. Budapest [1928], Kisfaludy-Társaság. – Franklin ny. 177–193. l. (Élő Könyvek. – Magyar klasszikusok. 38. köt.)
1577. Emőd Tamás: Sztregova. [Vers.] Új Idők. 41. sz. 7. l.
1578. Kardeván Károly: Az ember tragédiájának iskolai olvastatása. Országos Középiskolai Tanáregyesületi Közlöny. 1927–1928. 5–6. sz. 117–122. l.
1579. [Kolba Gyula] K. Gy.: Madách és a társadalmi kérdés. Religió. 4. sz. 281–292. l.
1580. Lám Frigyes: Madách és Rudolf császár. Katholikus Szemle. 353–358. l.
1581. Magyary-Kossa Gyula: Madách Imre orvosai és betegségei. Orvosi Hetilap. 1–9. l.
1582. Mitrovics Gyula: Madách Imre. A magyar esztétikai irodalom története. Debrecen–Budapest, Csáthy Ferenc kiadása. Egyetemi könyvkereskedés. 183–184. l.

1583. Palágyi Lajos: Madách Imre és Gyulai Pál. Írók sorsa. XII. Magyar Hírlap. 136. (VII. 17.) sz.
1584. Surányi Miklós: Magyar úr és dilettáns zseni. [Madách Imre születésének 105. évfordulójára.] Új Idők. 106. l.
1585. Vida Imre: Madách Imre életének vázlata új életrajzi adatok alapján. Budapest [1928], Lampel R. kiadása. 31 l.

Ismertette:

1928:

1586. A Sajtó. 2. sz. 108. l.
1587. Magyar Kultúra. 1. köt. 283. l.
1588. Ország-Világ. 186. l. (J – y.)
1589. Pesti Hírlap. 87. (IV. 17.) sz.

1929:

1590. Irodalomtörténeti Közlemények. 128. l. (Császár Ernő.)
1591. Ungarische Jahrbücher. [Berlin.] 342. l.

1930:

1592. Országos Középiskolai Tanáregyesületi Közlöny. 3. sz. 118–119. l. (Dittrich Vilmos.)
1593. (vl.:) „A szellem tragédiája". Dr. Péczely Ignác, a nagy költő orvosa emlékirataiban fölfedte Madách Imre halálának titkát. Pesti Napló. 170. (VII. 28.) sz.
1594. Voinovich Géza: Madách és műve. Munkái. [Az ember tragédiája. – Költemények.] Budapest [1928], Kisfaludy-Társaság. Franklin ny. V–XV. l. (Élő Könyvek. – Magyar klasszikusok. 30. köt.)

1929

1595. Ditrói Mór: Beugrás Ádám szerepébe. Komédiások. (Színházi emlékek.) Budapest, A szerző kiadása. 76–77. l.
1596. Friedman Dénes: Az ember tragédiája formai tartalmához. Magyar–Zsidó Szemle. 4–6. sz. 127–129. l.
1597. Hankiss János: A magyar irodalom sajátos értékei. Magyarok a kultúráért. Budapest, Magyar–Francia Kultúrliga. 162–168. l.
1598. Hevesi, Alexander: Great figures in Hungarian literature. In four lectures delivered at the London University. Kings college ont he 14-th, 17-th, 18-th, 21-st. Octobre 1929. Budapesti Hírlap. 4. sz.
1599. Hevesi Sándor: Az ember tragédiája angolul. Előadás [Gáspár Bernát kéziratban maradt fordításáról.] Pesti Hírlap. 277. (XII. 5.) sz.
1600. Jancsó Elemér: Madách Imre. Ifjú Erdély. [Kolozsvár.] 12. sz.
1601. Magyary-Kossa Gyula: Madách Imre orvosai és betegségei. Magyar orvosi emlékek. 2. köt. Budapest, Eggenberger-féle könyvkereskedő bizománya. 127–133. l.
1602. [Papp Viktor] P. V.: Az ember tragédiájának új zenéje a Rádióban. [Buttykay Ákos kisérőzenéje.] Új Nemzedék. 139. (VI. 22.) sz.
1603. Prőhle Vilma: Az ember tragédiája és a Faust. Budapest, Szerző kiadása. [Kertész ny.] 114 l.

Ismertette:

1929:

1604. Új Nemzedék. 262. (XI. 17.) sz. ([Császár Elemér] r. r.)

1931:

1605. Deutsch–Ungarische Heimatsblätter. 352. l. (Pukánszky, Béla.)
1606. Irodalomtörténeti Közlemények. 119. l. ([Császár Elemér] Kerekes Emil.) ✠
1607. Tichy Kálmán: Világot átfogó erő. Kazinczy Évkönyv. [Kassa.] 22–43. l.
1608. Villat, Louis: Az örök Magyarország igazi arca. Magyarok a kultúráért. Budapest, 47–57. l.
1609. [Waldapfel János] -l -s: Egy tudós hitszónok Madách Imréről. [Lőw Immanuel.] Irodalomtörténet. 100–101. l.

1610. A sztregovai faggyúgyertya… Pesti Hírlap. 138. (V. 21.) sz.
1611. Andreas Haukland norvégra fordítja Az ember tragédiáját. Pesti Napló. 228. (X. 7.) sz.
1612. Az ember tragédiája Amerikában. [Feleky Károly a kanadai Guild Theaterben színre hozza Az ember tragédiáját.] Literatura. 2. sz. 41. l.
1613. Az ember tragédiája románul. [Goga Octavian készülő fordításáról.] Magyar Világ. 8. sz.
1614. Az ember tragédiája szerb nyelven. A belgrádi vagy a zágrábi Nemzeti Színházban hozzák színre. [Jankulov és Zmaj J. Jovanovics fordításáról.] Magyarság. 184. (VIII. 15.) sz.
1615. Goga Octavian elkészült „Az ember tragédiája” verses fordításával. Az Est. 175. sz.

1930

1616. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Kolozsvár, X. 4.
1617. Di Tragedie frum Mensch. [Részlet.] Fordította: Josef Holder. Zukunft. [New-York], X. sz. (?)
1618. **Die Tragödie des Menschen**. Dramatisches Gedicht. Aus dem Ungarischen übertragen von Jenő Mohácsi. Wiener Rundfunk, IV. 6.

Ismertette:

1930:

1619. Az Est. IV. 8. sz. (Az ember tragédiája a bécsi Rádióban.)
1620. Budapesti Hírlap. IV. 8. sz.
1621. Budapesti Hírlap. IV. 11. sz. ([Büky György] B. Gy.: Hogyan rendezik Az ember tragédiáját a bécsi studióban.)
1622. Budapesti Szemle. 212. köt. 293–297. l. (Mohácsi Jenő: Az ember tragédiája a bécsi rádió színpadon.)
1623. Der Deutsche Rundfunk. [Berlin.] 8. Jahrgang. Heft 16. (IV. 18.) sz. 66. l. (Madáchs „Die Tragödie des Menschen" in Wien.)
1624. Magyarság. IV. 9. sz. ([Irinyi Jenő] I. J.: Az ember tragédiája a bécsi rádióban.)
1625. Nemzeti Újság. 79. (IV. 6.) sz. mell. (Madách a Rádióban.)
1626. Nemzeti Újság. 80. sz. ([Zilahi Kiss Béla] Junius: Az ember tragédiája a bécsi Studióban.)
1627. Neues Wiener Tagblatt. IV. 10. (Die Tragödie des Menschen.)
1628. Pesti Napló. 80. (IV. 8.) sz. (Bolgár Imre: „Az ember tragédiája" X. jelenet; Madách az Űrben.)
1629. Radio-Wien. 14. (IV. 6.) sz. (Anton von Laban: Die Tragödie des Menschen. [Illusztrált.])
1630. Radiowelt. [Wien.] 14. (IV. 6.) sz. (Mohácsi, Jenő.) [5 Zichy Mihály illusztrációval.] ✠
1631. B. S.: Goga Octavian: „Vonjuk le a földrajzi predesztináció következményeit!" Nyilatkozat az erdélyi Ady-kultuszról és „Az ember tragédiájá"-ról, melyet fordításban mutat be a román Nemzeti Színház. Pesti Napló. 158. (VII. 15.) sz.

1632. Baloghy Béla, Balogi: A Madáchok. Pesti Hírlap. 4. sz.
1633. Császár Elemér: Madách Imre. A magyar dráma története a szabadságharc után. Császár Elemér egyetemi előadásai után jegyezte és kiadta: Tóth Lajos. Budapest, Stachora Károly sokszorosító üzeme. 208–281. l. (Császár Elemér előadásai. XII. köt.)
1634. Figyelő: Madách a világhírnév útján. [Az ember tragédiája készülő új angol fordításáról.] Pásztortűz. [Kolozsvár.] 491–492. l.
1635. Hevesi Sándor: Az ember tragédiája világsiker előtt. Pesti Napló. 191. (VIII. 24.) sz.
1636. Juhász László: Un disciple du romantisme français. (Madách et la Tragédie de l'Homme.) Szeged, Bartos kiadás. 60 [4] l. (Etudes françaises. – Francia tanulmányok. 4.)

Ismertette:

1931:

1637. Ungarische Jahrbücher. [Berlin.] 463. l. (B. A.)

1932:

1638. Irodalomtörténet. 11–12. l. ([Elek Oszkár] E. O.)

1933:

1639. Revue des Études hongrois. 145–146. l. (Sipos, Louis.) ✠
1640. Cs. Juhász László: Madách és Lamennais. Széphalom. [Szeged.] 89–92. l.
1641. Cs. Juhász László: [Robert Franz] R. F. Arnold Madáchról. Széphalom. [Szeged.] 209–210. l.
1642. Sebestyén Károly: Gondolatok a tragikumról. Budapesti Szemle. 217. köt. 391–414. l.
1643. Szép Ernő: Az ember tragédiája. Magyar drámák a bécsi színpadon. Budapest, Szerző kiadása. Egyetemi ny. 60–66. l. (A bécsi Collegium Hungaricum füzetei. 6. sz.)

Ismertette:

1931:

1644. Ungarische Jahrbücher. [Berlin.] 308. l. ([Nyitrai Nagy László] Ny. N. L.) ✠
1645. Masaryk és Madách. Pesti Hírlap. 213. (IX. 20.) sz.

1931

1646. **La Tragedie de l'Homme.** Poéme dramatique. (francia) Traduction de G[uillaume] Vautier. Préface de J[oseph] Louis Fóti. Budapest [1931], Librairie Francaise. 249 l., 1 t. (Les chefs d'o euvre de la littérâture hongroise. 3. köt.)
– Ua. Paris [1931], Piccard.
Ismertette:
1931:
1647. Literatura. 146–147. l.
1648. Magyar Hírlap. 150. (VII. 5.) sz.
1649. Nemzeti Újság. 144. (VI. 28.) sz. (S.: Az ember tragédiája franciául.)
1650. Pesti Hírlap. 185. (VIII. 15.) sz.
1651. A Pesti Hírlap Vasárnapja. 220. (IX. 20.) sz. (Kosztolányi Dezső: Madách franciául.)
– Ua. Kosztolányi Dezső: Lenni vagy nem lenni. (Sajtó alá rendezte és a bevezetőt írta: Illyés Gyula.) [Budapest 1940], Nyugat. 234–238. l. (Kosztolányi Dezső hátrahagyott művei. II. köt.)
1932:
1652. Debreceni Szemle. 115–116. l. (Szegő Endre [Gyergyai Albert]: Az ember tragédiája franciául.)
1653. Diárium. 30. l.
1933:
1654. Marseille-Matin. X. 25. sz. (Marcel Brion.)
1655. Revue des Etudes Hongroises. [Budapest.] 86–87. l. (Tronchon, Henri.)
1656. Ungarische Jahrbücher. [Berlin.] 386. l.
1657. V. ö. Birkás Géza: Guillaume Vautier. Irodalomtörténet. 1938. 71–73. l.
1658. V. ö. Birkás Géza: Az ember tragédiája és a franciák. Irodalomtörténet. 1942. 65–76. l.
– Ua. Önállóan is. Budapest 1942, Magyar Irodalomtörténeti Társaság kiadása. 14 [2] l. (Az Irodalomtörténet Füzetei. Szerkesztette: Kozocsa Sándor. 8. sz.)

1659. V. ö. Justh Zsigmond: Naplója. (Sajtó alá rendezte: Halász Gábor.) [Budapest 1944], Athenaeum kiadása. 263 l. ✠
1660. Tragédie Človeka**.** Dramatická báseň. Sobrané Spisy Básnické. Svázok XV. Preklady z Madarskych Basnikov. Turčiansky Sv. Martin, Pečlivostou Matice Slovenskej. str. 131–144.
1661. **Tragédie Človeka.** Dramatická báseň. 2. ed. Preložil: František Brábek. Rendezte: Miloš Kareš. Radio Praha, I. 1.
Ismertette:
1931:
1662. Literatura. [157.] l. (Madách a cseh rádióban.)
1663. Magyarság. 19. (I. 24.) (Nemzetközi irodalmi mozgalmak.) ✠
1664. **The Tragedy of Man.** Dramatic poem. From the original Hungarian by Charles Henry Meltzer and Paul Vajda. **Bemutató**: Nemzeti Színház Kamaraszínháza [Budapest], I. 2. [Részletek, angolul beszélő magyar színészek előadása.]
1665. **Die Tragödie des Menschen.** Dramatische Gedicht. Aus dem ungarischen übertragen von Jenő Mohácsi. Bayerisché Rundfunk. [München.] X. 11.
Ismertette:
1931:
1666. Bayerische Radio-Zeitung. [München.] 41. (X. 11.) sz. (Mohácsi, Jenő: Die Tragödie des Menschen. 7 Zichy Mihály illusztrációval.)
1667. Bayerische Radio-Zeitung. [München.] 42. (X. 12.) sz. (Dr. M. I.: Imre Madách: Die Tragödie des Menschen.)
1668. Bayerische Staatszeitung und Bayerischer Staatsanzeiger. [München.] 238. (X. 15.) (Paul Ehlers: Die Tragödie des Menschen im Bayerischen Rundfunk.)
1669. Der deutsche Rundfunk. 9. Jahrgang. 43. Heft. X. 23. sz. (Dr. H.: Tragödie des Menschen in München.)
1670. Magyarság. 226. (X. 4.) sz.
1671. Münchener Nachrichten. X. 17. sz. (F. V.: Die Tragödie des Menschen.)
1672. Münchener Neueste Zeitung. X. 13. sz.
1673. Münchener Süddeutsche Sonntagspost. X. 11. sz. (Nestor: Das Rundfunkereignis der Woche.)

1674. Münchener Telegramm-Zeitung. X. 13. sz.
1675. Népszava. 236. (X. 14.) sz. ✠
1676. Barta János: Az ismeretlen Madách. Budapest, Szerző kiadása. 83 l.

Ismerette:

1931:

1677. Irodalomtörténet. 267. l. ([Pintér Jenő.])
1678. Irodalomtörténeti Közlemények. 237.240. l. (Tolnai Vilmos.)
1679. Magyar Psychologiai Szemle. 1–2. sz. 176–180. l. (Boda István.)
1680. Nyugat. II. köt. 48–49. l. (Schöpflin Aladár.)
1681. Pester Lloyd. 161. (VII. 18.) esti sz. (Turóczi-Trostler József.)

1932:

1682. Napkelet. 278–280. l. (Kardeván Károly.)
1683. Protestáns Szemle. 69–72. l. (Joó Tibor.) ✠
1684. Császár, Elemér: Emerich Madách: Die Tragödie des Menschen. Südostdeutsche Forschungen. 757–780. l.
– Ua. Kny. is. [München, 1931.] Schick kiadása.
1685. Fóti, J[oseph] Louis: Avant-Propos. La Tragédie de l'Homme. Budapest [931], Libraire Française. 5–15. l. (Les chefsed'oeuvre de la littérature hongroise. 3. köt.)
1686. Hevesi, Alexander: „Madách and, The Tragedy of Man." The Slavonic and East European Rewiew. [London.] IX. köt. 26. sz. 391–402. l.
1687. Hevesi Sándor: Az ember tragédiájának külföldi szerencséje. Budapesti Hírlap. 132. (VI. 14.) sz.
1688. Cs. Juhász László: Madách és Lamartine. Széphalom. [Szeged.] 174–182. l.
1689. Kardeván Károly: Madách-revízió. Napkelet. I. köt. 493–502. l.
1690. Kemény István: Híres plágiumok az irodalomban. [Madách „Az ember tragédiája" Bory László műve is lehet!?] Magyar Hírlap. 26. (II. 1.) sz.
1691. Preszly Elemér: A nő az Ember tragédiájában. A nagykörösi Arany János Társaság Évkönyvei. VI. köt. Nagykörös, A Társaság kiadása. 61–67. l.
1692. Pukánszky B[éla]: Ungarische Goethegegner und -kritiker. Ungarische Jahrbücher. [Berlin.] 353–376. l.

1693. Tolnai Vilmos: Madách és Széchenyi. Irodalomtörténeti Közlemények. 53–54. l.
1694. Turóczi-Trostler, Joseph: Neue Wege zu Madách. Pester Lloyd. VII. 18. sz.
1695. „Az ember tragédiája – gigászi alkotás!" – Grein angol kritikus és színiigazgató németül akarná előadatni adatni Londonban. Magyarság. 74. (IV. 1.) sz.
1696. Bemutatják Az ember tragédiáját Bukarestben. [Isac Emil nyilatkozata Octavian Goga fordításáról.] Színházi Élet. 44. sz.
1697. Egy eltévedt puskagolyó jelölte ki előadásra Az ember tragédiáját Drezdában. Karl Wolff a drezdai állami színház igazgatója Budapesten. Pesti Napló. 49. sz.

1932

1698. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Brassó, VII. 17.
1699. From The Tragedy of Man. [XV. színből.] Translated by M. A. Watson Kirkconnell. The Magyar Muse. Anthology of Hungarian Poetry 1400–1932, edited and translated, together with Specimens from Ostiak and Vogul by – – Foreword by Francis Herczeg. Winnipeg, Kanadai Magyar Újság Press. 103–105. l.
1700. **The Tragedy of Man.** Translated by Henry Meltzer and Paul Vajda. **Bemutató:** Magyar követség. [London.] XII. 23. Részletek.]
1701. **Människans Tragedi.** [I. szín.] Översättning: Olaf Lundgren. **Bemutató:** Svéd–Magyar Társaság. [Stockholm.] III. 15.
1702. (b. o.:) Angel Valbuena-Prat, a barcelonai egyetem tanára spanyolra fordítja „Az ember tragédiáját". Literatura. 318–319. l.
1703. Guttman Simon: Az ember tragédiája a világirodalomban. [Egy zombori író új szerb fordításáról. – Avigdor Hameiri (Kova Feuerstein Albert) héberre fordította.] Reggeli Újság. [Újvidék] 2. sz. melléklete: A mi irodalmunk.

Ismertette:

1932:

1704. Irodalomtörténet. 113–114. l. ✠
1705. György József: Az ember tragédiája német fordítása. Dóczi Lajos. Budapest, Dunántúli ny. Pécs. 52–53. l., 1 t. [Bibliográfiával és repertóriummal.]

Ismertette:

1933:

1706. Igaz Szó. 3. sz. (Kozocsa [Sándor].)

1934:

1707. Ungarische Jahrbücher. 267–268. l. ([Keresztury Dezső] y.) ✠
1708. Hameiri, Avigdor: A magyar irodalom élete Palesztinában. [Madách – Petőfi – Ady.] Évkönyv. Kiadja az Izraelita Magyar Irodalmi Társulat. Budapest, IMIT. 74–103. l.

Ismertette:

1933:

1709. Irodalomtörténet. 101–102. l. ([Baros Gyula] B. Gy.)
1710. V. ö. Scheiber Sándor: Hameiri, Avigdor. Világirodalmi Lexikon. IV. köt. Budapest 1975, 4° 185–186. l. ✠
1711. Harsányi Zsolt: Adat Madáchról. A Pesti Hírlap Vasárnapja. 16. sz.
1712. Harsányi Zsolt: Az Ottlikok. A Pesti Hírlap Vasárnapja. 50. sz.
1713. Harsányi Zsolt: Ember küzdj'… Madách életének regénye. Budapest [1932], Singer és Wolfner kiadása. 280., 238., 251 [3] l. – 1–3. kötet.
– Ua. 2. kiad. Budapest [1932], Uo.
– Ua. 3. kiad. Budapest [1939], Uo.
– Ua. 4. kiad. Budapest [1943], Uo.
– Ua. [5. kiadás.] Újvidék – Bécs. [Wien.] 1970, Forum–Nowak kiadó. 571 l.

Ismertette:

1932:

1714. Pester Lloyd. 286. reggeli sz. ([Turóczi-Trostler, Josef] J. T–T.)
1715. Új Idők. 2. köt. 737. l. (Székely Tibor.)

1933:

1716. Igaz Szó. 129. sz. (Kozocsa Sándor.)
1717. Irodalomtörténet. 101. l. (X.)
1718. Kalangya. [Újvidék.] 420–422. l. (Szenteleky Kornél.)
1719. Keleti Újság. [Kolozsvár.] I. 7. sz. (Kristóf György.)
1720. Literatura.139. l.
1721. Magyar Hírlap. 41. sz. (Kemény István.)
1722. Magyar Kultúra. 1. köt. 468–470. l. (Ijjas Antal.)
1723. Magyarság. 18. sz. (Dóczy Jenő.)
1724. Napkelet. 135–138. l. (Kardeván Károly.)
1725. Nemzet Szava. 129. sz.
1726. Nemzeti Újság. 1. sz. (Kállay Miklós.)
1727. Ország-Világ. 11–12. sz. (Kozocsa Sándor.)
1728. Pannonhalmi Szemle. 369. l. (Sümegh Lothár.)
1729. Pásztortűz. [Kolozsvár.] 16. l. (–nyi.)

1730. Pesti Napló. 1. sz. (S. Gy.)
1731. Protestáns Szemle. 287–288. l. (Kerecsényi Dezső.)
1732. Ungarische Jahrbücher. [Berlin.] 172. l. (St. V.)

1934:

1733. Budapesti Hírlap. 94. sz.
1734. Budapesti Szemle. 253. köt. (Kéky Lajos.)
1735. V. ö. Harsányi Zsolt: Hogyan írtam a Madách-regényt? Új Idők. II. köt. 638–640. l. [Illusztrált.] ✠
1736. Harsányi Zsolt: Koszorúk a Madách-kriptában. [Masaryk szlovák köztársasági elnök és lányának koszorúja.] Pesti Hírlap. 152. (VII. 10.) sz.
1737. Harsányi Zsolt: Madách anyja. Új Idők. II. köt. 449–450. l.
1738. Harsányi Zsolt: Madách és Borka. [Makovnyik Jano felesége, Gyuros Borka.] Új Idők. II. köt. 103–104. l.
1739. Harsányi Zsolt: Madách életének eseményei. Az ember tragédiája. Budapest [1932], Singer és Wolfner kiadása. 197–224. l.
– Ua. Magyar halhatatlanok című sorozatban is.
1740. Harsányi Zsolt: Madách végrendelete. Új Idők. II. köt. 292–293. l.
1741. Harsányi Zsolt: Tragédiák Madách családjában. Új Idők. II. köt. 573–574. l.
1742. Kapy Béla: Mire tanítja Madách a magyar tragédia szereplőit? A Nagykörösi Arany János Társaság Évkönyve. 1931–1932. 7. köt. Nagykörös, 1932, A Társaság kiadása. 12–18. l.
1743. Kardos Albert: Dóczi Imre és Az ember tragédiája. Protestáns Tanügyi Szemle. 276–279. l.
1744. Kardos Albert: Mikor halt meg Madách? Debreceni Szemle. 427–429. l.
1745. Kardos Albert: Sajtóhiba vagy szerkezeti maradvány Az ember tragédiájában? Irodalomtörténet. 6–8. l.
1746. V. ö. Pásztortűz. [Kolozsvár.] 4. sz. 55. l.
1747. L. M.: Szeptemberben színre kerül a teljes Ember tragédiája (sic!) Londonban. Pesti Napló. 158. sz.
1748. Mohácsi Jenő: Az ember tragédiája a Burgtheaterben. Délibáb. 16. (IV. 16.) sz.
1749. Molnár Jenő: Látogatás Goga Octaviánnál. Magyar Hírlap. 204. (IX. 11.) sz.

1750. Németh Antal: Az ember tragédiájának német színpadi jubileuma. Napkelet. 801–803. l.
1751. Pukánszky Béla: Hegel és magyar közönsége. Minerva. [Pécs.] 3–21. l.
1752. [Rónay Mária?] Madách diadalútja. [Az ember tragédiája-fordításokról.] Pesti Hírlap. 4. (I. 6.) sz.
1753. Rónay Mária: Schlachta Margit filmcenáriumot írt az Ember tragédiájából. (Sic!) Pesti Napló. 170. (VIII. 31.) sz.
1754. Semper Victor: Börtönviselt írók. [Kazinczy Ferenc – Batsányi János – Kossuth Lajos – Czuczor Gergely – Sárosy Gyula – Tompa Mihály – Madách Imre – Jókai Mór.] Literatura. 326–332. l.
1755. Sz.: Az ember tragédiája a bécsi Burgtheaterben – magyar rendezővel. [Mohácsi Jenő fordításában és Hermann Röbbeling rendezésében.] Nemzeti Újság. 154. (VII. 13.) sz.
1756. Szegő, André [Gyergyai Albert]: Un chef d'o euvre hongrois: „La Tragédie de l'Homme" de Madách. Novelle Revue de Hongrie. 2. köt. 9. sz. 175–177. l.
1757. Szirák Ferenc: A tragikum körvonalai Ádám sorsában. A kiskunfélegyházi Szent László reálgimnázium 1931–1932. évi értesítője. Kiskunfélegyháza, 1932, A Gimnázium kiadása. 6–10. l.

Ismertette:

1932:

1758. Irodalomtörténet. 109. l. ([Nagy Sándor] N. S.) ✠
1759. Tolnai Vilmos: Sajtóhiba Az ember tragédiájában. Irodalomtörténet. 46–47. l.
1760. V. ö. Kardos Albert: Irodalomtörténet. 6–8. l.
1761. V. ö. Tolnai Vilmos: Az ember tragédiája. kritikai kiadás. [2. javított és bővített kiadás.] Budapest [1924], 16° 238. l. (A Napkelet könyvtára. [1.])
1762. Várady, Emerico: L'Ungheria nella letteratura italiana. Roma [1932], Istituto per l'Europa. 53. l. (Pubblicazione dell' „Istituto per l'Europa Orientale". Seria Iª. X XIII.)
1763. [Zolnai Béla] Z. B.: Madách és Napoleon. Széphalom. [Szeged.] 60. l.

1764. A német „Ember tragédiájá”-ról beszél Hans Nüchtern, a bécsi rádió irodalmi vezetője Budapesten. Pesti Napló. 47. (II. 27.) sz.
1765. Az ember tragédiája a bécsi Burgtheaterben. Pesti Napló. 252. (XI. 10.) sz.
1766. Az ember tragédiája bukaresti premierjével egyidejüleg Budapesten Goga-darabot akarnak játszani. [„Manolas mester”.] Magyarország. 32. (II. 10.) sz.
1767. Az ember tragédiája nem adható elő a szegedi Templom téren. Pesti Hírlap. 86. (IV. 20.) sz.
1768. Az ember tragédiája Palesztinában. Diárium. 94. l.
1769. Hivatalos jelentés Az ember tragédiája bécsi premierjéről. Magyarország. 75. (IV. 3.) sz.
1770. Madách Imre és Fráter Erzsi levelei. Harsányi Zsolt: Ember küzdj’… Madách életének regénye. Budapest [1932], Singer és Wolfner kiadása. 280 l., 1 t., 238 l., 251 l. –1–3. köt.
1771. Madách, Petőfi és Heltai a csehszlovák kolónia kultúrestjén. Pesti Napló. 26. (II. 2.) sz.

1933

1772. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. 23. kiadás. Babits Mihály előszavával és Zichy Mihály nyolc rajzával. Budapest [1933], Athenaeum kiadása. 4° 239 l., 8 t.
Ismertette:
1933:
1773. Magyar Hírlap. 271. (XI. 29.) sz. ✠
1774. **Az ember tragédiája.** [Drámai költemény.] Pintér Jenő előszavával. [Budapest 1933], Tolnai nyomda műintézete. 208. l.
Ismertette:
1934:
1775. Magyar Könyvbarátok Diáriuma. 188. l. (Sándor István.) ✠
1776. **Az ember tragédiája.** [Drámai költemény.] Budapest [1933], Singer és Wolfner kiadása. 224. l.
– Ua. Magyar halhatatlanok c. sorozatban is.
– Ua. Sorozaton kívül.
Ismertette:
1933:
1777. Budapesti Szemle. 230. köt. 125–128. l. (Kardos Albert: Egy felesleges „Ember tragédiája”. [Sic!]
1778. Irodalomtörténet. 102. l.) (-r -s -t.: Az ember tragédiájának egy új kiadása.) ✠
1779. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. Mátrai Rudolf tanulmányával. A borítékot Reiter László tervezte. Budapest, Magyar Könyvkiadók és Könyvkereskedők Országos Egyesülete. 179–283. l. [Katona József: Bánk bán. – Vörösmarty Mihály: Csongor és Tünde.]
Ismertette:
1933:
1780. Irodalomtörténet. 151–153. l. (Kardos Albert: „Az ember tragédiája” a Könyvnap kiadásában.) ✠
1781. **Az ember tragédiája.** (Drámai költemény.) [Rövidített kiadás.] Bevezetéssel és magyarázattal. Budapest [1933], Vastag ny. Felelős kiadó: Rácz Gyula. 32 l.

1782. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Nemzeti Színház [Budapest] színészei a Székesfőváros Közoktatási ügyosztálya által rendezett ifjúsági előadások keretében, IV. 29. Rendező: Horváth Árpád.
1783. **Az ember tragédiája.** drámai költemény.**Bemutató:** A Szegedi Dóm-téren, VIII. 26.
Ismertette:
1933:
1784. Láthatár. 1. sz. 18–20. l. (Farkas Geiza: Beszámoló a szegedi hétről.)
1785. Magyarország. 177. (VIII. 7.) sz. (Féja Géza.)
1786. Magyarság. 194. (VIII. 27.) sz. (Thury Lajos.)
1787. Népszava. 195. (VIII. 27.) sz. (k – a.)
1788. Pesti Napló. 194. (VIII. 27.) sz. (Pásztor Árpád.)
1789. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató**: Nagyvárad, a Kolozsvári Színház vendégjátéka, III. 5. ✠
1790. **Die Tragödie des Menschen.** Dramatische Gedicht. (német) Aus dem ungarischen übertragen von Jenő Mohácsi. Budapest–Leipzig, George Vajna. 208. l.
– Ua. [2. Auflage.] 3–4. Tausend. Uo.
Ismertette:
1933:
1791. Budapesti Hírlap. 131. sz. (K. E.)
1792. Erdélyi Helikon. [Kolozsvár.] 665–666. l. (Molter Károly: [Octavian Goga „Az ember tragédiája" román fordítását is tárgyalja.])
1793. Képes Krónika. 29. sz. (Kállay Miklós.)
1794. Literatura. 271. l. (Két Madách-fordítás. [Mohácsi, Jenő – Charles Henry Meltzer and Paul Vajda.])
1795. Magyar Hírlap. 131. sz. ([Relle Pál] r. p.)
1796. Magyarság. 291. sz. ([Bodor Aladár] B. A.)
1797. Nemzeti Újság. 136. sz. (Kállay Miklós.)
1798. Pester Lloyd. 137. reggeli sz. (X. Y. Z.)
1799. Pesti Napló. 147. sz. ([Szántó Rezső] Sz–ó R.)
1800. Új Idők. II. köt. 124. l. (Mohácsi Jenő Madách-fordítása.)

1801. Ungarische Jahrbücher. 386. l.
1802. V. ö. Turóczi-Trostler József: Madách németül. Nyugat. 1934. I. köt. 226–229. l.
1803. V. ö. Turóczi-Trostler József: Mohácsi Jenő, a műfordító. Filológiai Közlöny. 1963. 336–343. l.
1804. V. ö. Turóczi-Trostler, József: Jenő Mohácsi, der Übersetzer. [Text eines Vortrags, gehalten in Rahmen des Mohácsi-Gedechtnisabends im Ungarischen Pen Club am 27. März 1962. Zum Druck vorbereitet von Ilona Komor.] Acta Litteraria. Tomus VII. Fasciculi 1–2. 179–186. l. [Mohácsis Madách-Übersetzung. 181–183. l.] ✠
1805. **The Tragedy of Man.** A dramatic poem in fifteen scenes. (angol) Translated from the Hungarian by C. P. Sanger. London, Leonard and Virginia Woolf. Hogarth Press. 156 l.
Ismertette:
1933:
1806. Magyarság. 269. ([Megyeri Ella] m. e.: A Hogarth Press Madácha.)
1934:
1807. Ungarische Jahrbücher. [Berlin.] 276. l. ([Keresztury Dezső] y.)
1808. V. ö. Gál István: Virginia Woolf angol Madách-kiadása. Igaz Szó. [Marosvásárhely.] 1969. 6. sz. 534–536. l. ✠
1809. **The Tragedy of Man.** A dramatic poem in fifteen scenes. (angol) From the original Hungarian by Charles Henry Meltzer and Paul Vajda. Foreword by R. W. Seton-Watson and introduition by Sandor Hevesi. Budapest [1933], George Vajna 8 Co. 180 l.
Ismertette:
1933:
1810. Budapesti Hírlap. 159. sz. (D.–)
1811. Képes Krónika. 29. sz. (Kállay Miklós.)
1812. Magyarság. 269. sz. [Megyeri Ella] (m. e.)
1813. Nemzeti Újság. 136. sz. ([Kállay Miklós.])
1814. Novelle Revue de Hongrie. 1075–1076. l. (Vernon Duckwort Barker.)
1815. Pester Lloyd. 158. reggeli sz. (Sebestyén, Karl.)

1816. Times Literary Supplement. 1659. (XI. 16.) sz. 790. l. ✠
1817. **„Den Menneskelige Tragedie".** (dán) Paa Dansk ved: Karl Dumreicher. København, Skandinavsk Theaterforlag. 4° 132 lap. [Xerox másolata az Országos Széchényi Könyvtárban.]
1818. Z „Tragedii człowieka" [Részlet.] Wielka Literatura. Warszava, 609–611. l. (Powszecha. VI.)
1819. Babits Mihály: Előszó a 22. kiadáshoz. [!] Az ember tragédiája. 23. kiadás. Budapest [1933], Athenaeum kiadása. 4° 5–9. l.
1820. Bisztray, Jules: Emerich Madách. Novelle Revue de Hongrie. II. köt. 12. sz. 1028–1038. l.
1821. Bisztray Gyula: Madách a színpadon. 1883–1933. Magyar Szemle. 19. köt. 251–260. l.
– Ua. Kny. is. Budapest, Magyar Szemle kiadása.
– Ua. Színházi esték. Budapest, 1942, Egyetemi ny. 80–97. l.
Ismertette:
1942:
1822. Dunántúli (Vasi) Szemle. 311–312. l. ✠
1823. Császár Elemér: Az ember tragédiájának világnézete. Pásztortűz. [Kolozsvár.] 379–381. l.
1824. Császár Elemér: Madách Imre és Az ember tragédiája. Nemzeti Kultúra. [Komárom.] 20–28. l.
1825. Dóczy Jenő: Madách Imre. Magyarság. 18. sz.
1826. Farkas Imre: Irodalmi ünnep Gyarmaton. Új Idők. I. köt. 648. l.
1827. Gerhauser Albert: A rajtavesztett zseni. (Az ember tragédiája jelmezei és alapeszméje.) Széphalom. [Szeged.] 35–37. l.
1828. Hankiss János: Jegyzetek Az ember tragédiájához. Debreceni Szemle. 1–6. l.
1829. Hevesi, Sándor: Introduction. The Tragedy of Man. From the original Hungarian by Charles Henry Meltzer and Paul Vajda. Budapest [1933], Georg Vajna & C°. 7–18. l.
– Ua. Kny. is. Debrecen, A szerző kiadása. 6 l.
1830. Ignotus: Madách. Magyar témák. Magyar Hírlap. 103. (V. 7.) sz.
1831. Kardeván Károly: Madách és Heine. Irodalomtörténet. 189–196. l.
1832. Kardeván Károly: Madách és Luther. Irodalomtörténet. 84–88. l.

1833. Kardos Albert: Az ember tragédiája és a zsoltároskönyv. Protestáns Szemle. 366–370. l.
1834. Kardos Albert: Három angol „Az ember tragédiájá"-ról. [R. W. Seton-Watson – Charles Henry Meltzer – Bernard Pares.] Pesti Napló. 177. (VIII. 6.) sz.
1835. Kárpáti Aurél: A halhatatlan tragédia. Pesti Napló. 292. sz.
1836. Kemény Gábor: Madách és Marx. Szocializmus. 4. sz. 125–126. l.
1837. Kornis Gyula: Madách és korunk. Vácon 1933. május 21-én a Madách serleggel elmondott beszéd. A váci kegyesrendi gimnázium 1932–1933. évi értesítője. Vác, 1933, A Gimnázium kiadása. 3–7. l.
– Ua. Budapesti Szemle. 230. köt. 114–120. l.
Ismertette:
1933:
1838. Irodalomtörténet. 187. l. ([Nagy Sándor] N. S.) ✠
1839. Kozocsa Sándor: Ahonnan „Az ember tragédiája" elindult. Az Újság Rádiója. 18. (XI. 12.) sz.
– Ua. Rádió Újság. 46. sz.
1840. Lakatos László: Madách, a tragédia embere. A Toll. 2. (66.) sz. 30–32. l.
1841. Lelkes István: A magyar–francia barátság aranykora. (1879–1899.) Fejezet a magyar liberalizmus történetéből. Budapest, A szerző kiadása. 322 l. (Bibliothéque de l'Institut Françaisé a l'Université de Budapest. 23. sz.)
Ismertette:
1933:
1842. Irodalomtörténet. 215–216. l. ([Baros Gyula] B. Gy.) ✠
1843. (m. e.:) A Hogarth Press Madácha. [Az ember tragédiája két angol fordításáról.(C. P. Sanger – Charles Henry Meltzer–Paul Vajda.)] Magyarság. 29. sz.
1844. Márffy, Oscar: „La Tragedia dell'Uomo" di Emerico Madách. Convivium. [Torino–Milano.] Soc. Ed. Internationale. 2. sz. 161–192. l.
– Ua. Kny. is.
1845. Mohácsi, Jenő: Einleitung. Die Tragödie des Menschen. Budapest–Leipzig, Georg Vajna. 5–16. l. [Jegyzettel.]

Ismertette:

1933:

1846. Új Idők. II. köt. 124. l. ✠
1847. Németh Antal: Az ember tragédiája a színpadon. (Sipőcz Jenő bevezetésével.) Budapest, Budapest Székesfőváros kiadása. 159 [1] l., 14 t.

Ismertette:

1933:

1848. A Pesti Hírlap Vasárnapja. 39. sz. (Tamás Ernő.)
1849. Magyar Szemle. XI. sz. 81–97. l. (Bisztray Gyula.)
– Ua. Színházi esték. Budapest 1942, Egyetemi ny. 260–262. l.

1934:

1850. A Toll. 70. sz.
1851. Erdélyi Helikon. [Kolozsvár.] 81–94., 173–177., 247–251. l. (Bánffy Miklós.)
1852. Erdélyi Helikon. 310–311. l. (Tolnai Gábor.)
1853. Irodalomtörténeti Közlemények. 199–204. l. (Bisztray Gyula.)
1854. Katholikus Szemle. 1. köt. 189–190. l. (Pukánszkyné Kádár Jolán.)
1855. Láthatár. 79–80. l. ([Csuka Zoltán.])
1856. Magyar Könyvbarátok Diáriuma. 77–78. l. ([Czakó Pál] Cz. P.)
1857. Magyar Könyvbarátok Diáriuma. 125. l. (U.)
1858. Nemzeti Újság. 27. sz.
1859. Nyugat. II. köt. 90. l. (Kürti Pál.)
1860. Pesti Napló. 107. (V. 13.) sz. ([Kárpáti Aurél] K. A.)
1861. Protestáns Szemle. 246–247. l. (Vajthó László.)
1862. Szabadság. 24. (VI. 17.) sz.
1863. Századok. 201–204. l. (M. Császár Edit.)
1864. Újság. 175. sz. ([Pünkösti Andor] P.)
1865. Ungarische Jahrbücher. [Berlin.] 331. l.

1935:

1866. A Színpad. 104. l. (Tolnai Gábor.)
1867. Németh Antal: Az ember tragédiájának szerkezete.
1868. Debreceni Szemle. 413–417. l. ✠
1869. Németh Antal: Madách drámai költeményének bemutatója ötven év előtt. Napkelet. 681–684. l.

1870. o. d.: A magyar géniusz legragyogóbb bizonyítéka. Nemzeti Újság. X. 29. sz.
1871. Pintér Jenő: Előszó. Az ember tragédiája. [Budapest 1933], Tolnai Nyomdai műintézet. 3–6. l.
1872. Pintér Jenő: Madách Imre. Magyar irodalomtörténete. Tudományos rendszerezés. Hatodik kötet: A magyar irodalom a XIX. század második harmadában. Budapest, A Magyar Irodalomtörténeti Társaság kiadása. [587–] 626. l.
1873. Riedl Frigyes: Madách. (Sajtó alá rendezte: Hanvai Ilona.) Budapest [1933], Egyetemi ny. 16° 128., 1 t. [Kozocsa Sándor: Riedl Frigyes-bibliográfia.] (Magyar irodalmi ritkaságok. 26.)
1874. V. ö. Németh László: Madáchot olvasva. Magyar Csillag. 1943. II. köt. 441–4560. l.

Ismertette:

1933:

1875. Irodalomtörténeti Közlemények. 339–340. l. (Hegedűs Zoltán.)
1876. Literatúra. 391. l.
1877. Magyar Könyvbarátok Diáriuma. 143. l.

1934:

1878. Irodalomtörténet. 89. l. ([Nagy Sándor] N. S.)
1879. Pesti Napló. 107. (V. 13.) sz. ([Kárpáti Aurél] K. A.)
1880. Protestáns Szemle. 118–119. l. (Karácsony Sándor.)

1935:

1881. Napkelet. 194–195. l. (Boronkay Antal.)
1882. Seton-Watson, R. W.: Foreword. The Tragedy of Man. From the original Hungarian by Charles Henry Meltzer and Paul Vajda. Budapest [1933], George Vajna & C°. 5–6. l. ✠
1883. Simándy Pál: Madách. Magyar Írás. [Kassa.] 475–481. l.
1884. Sinko, Tadeusz: Hellada i Romaw Polsce. [Az ember tragédiája és Jerzy Żulawski „Ámor és Psyché”-jének hasonlóságáról.] Lwów. 328–331. l.
1885. Sivirsky, Antal: De tragedie van de Mens van Imre Madách. Groningen–Djakarta, J. D. Wolters. 20 l.
1886. Szabó Richárd: Az ember tragédiája Stockholmban. [Beszélgetés Olaf Lundgrennel.] Pesti Hírlap. 206. (IX. 12.) sz.

1887. Szenes Tilda: Madách Imre házassága. Két szegény árva napernyő. Újság. 126. (VI. 4.) sz.
1888. Tabéry Géza: Egy pár bepiszkolt lakkcipő. [Fráter Erzsi utolsó éveiről.] Újság. VI. 11. sz.
1889. Tóth Imre: A Tragédia premierje. Emlékirataiból. Nemzeti Újság. 214. (IX. 21.) sz.
1890. Wallentini Samu: Madách életéből. Wallentini Samu emlékezete. Eperjes, ny. n. 71–86. l.
1891. A Munkásszínpad a mikrofon előtt. [Részletek Az ember tragédiájából.] Csehszlovákiai Népszava. 50. (XII. 10.) sz.
1892. Madách Imre levelezéséből. (Kiadta: Komlós Aladár.) Budapest [1933], Egyetemi ny. kiadása. 16° 143 l. (Magyar Irodalmi Ritkaságok. 27. köt.)

Ismertette:

1933:

1893. Magyarság. 280. sz. ([Bodor Aladár] B. A.)
1894. Pester Lloyd. 279. esti sz. ([Turóczi-Trostler, Joseph.])

1934:

1895. A Toll. 53. l.
1896. Irodalomtörténet. 88–89. l. (Morvay Győző.)
1897. Magyar Írás. 2. sz. ([Féja Géza] F. G.)
1898. Pesti Hírlap. 261. sz.
1899. Pesti Napló. 107. sz. ([Kárpáti Aurél] K. A.)
1900. Protestáns Szemle. 118–119. l. (Karácsony Sándor.)
1901. Szabadság. 24. sz.

1935:

1902. Egyetemes Philologiai Közlöny. 317–318. l. ([Kerecsényi Dezső] K. D.)
1903. Élet. 100. l. (Kunszery Gyula.)
1904. Napkelet. 194–195. l. (Boronkay Antal.) ✠

1905. Gondolatok [Az ember tragédiájáról.] Balogh Károly: Madách az ember és a költő. Budapest [1934], Vajna Gy. és Társa. 366. l.
1906. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** 500. előadás, Nemzeti Színház [Budapest], I. 19.

Ismertette:

1934:

1907. Az Est. 15. sz. ([Kárpáti Aurél] K. A.)
1908. Budapesti Hírlap. 15. (I. 20.) sz. ([Dömötör István] Dö–r.)
1909. Budapesti Hírlap. 55. (III. 9.) sz. ([Hevesi András] H. A.)
1910. Erdélyi Helikon. [Kolozsvár.] 81–89., 173–177., 247–251. l. (Gr. Bánffy Miklós.)
1911. Független Szemle. 23., 174–175. l. (Dénes Béla.)
1912. Katholikus Szemle. 151–156. l.(Alszeghy Zsolt: Az ember tragédiájának félszáz esztendeje.)
1913. Láthatár. 6–7. l. (Tamás Ernő.)
1914. Magyar Hírlap. 19. sz.
1915. Magyar Kultúra. 1. köt. 130–131. l.(Semjén Gyula.)
1916. Magyar Minerva. [Kassa.] 33–35. l. (Farkas Géza.)
1917. Magyar Otthon. 1. sz.
1918. Magyar Szemle. 20. köt. 264–266. l. (Bisztray Gyula: Színházi krónika.)
1919. Magyarország. 55. (III. 9.) sz.
1920. Magyarság. 18. sz. (Papp Jenő: A nagy bemutató.)
1921. Napkelet. 21–22. l. ([Németh Antal] N. A.)
1922. Napkelet. 153–156. l. (Rédey Tivadar: Ötszázadik előadás a Nemzeti Színházban.)
– Ua. Kny. is. Budapest, Stephaneum ny. 1–4. l.
1923. Nemzeti Újság. 6. sz. (j. a.)
1924. Nemzeti Újság. 14. sz. ([Kállay Miklós] –l.–)
1925. Nemzeti Újság. 15. sz. (Kállay Miklós.)
1926. Népszava. 14. (I. 19.) sz. ([Révész Mihály] Rm.)
1927. Népszava. 15. (I. 20.) sz.
1928. Népszava. 104. (IV. 29.) sz.

1929. Népszava. 197. (VI. 18.) sz. ([Szélpál Árpád] szp. á.)
1930. Nouvelle Revue de Hongrie. I. köt. 401–404. l. (Bisztray, Jules: 50 ans – 500 représentations.)
1931. Nyugat. I. köt. 88–89. l. (Schöpflin Aladár: Színházi mérleg.)
1932. Nyugat. I. köt. 176–177. l. (Schöpflin Aladár: Színház.)
1933. Nyugat. II. köt. 430–432. l. (Bory István: Az igazi Lucifer.)
1934. Pásztortűz. [Kolozsvár.] 89–90. l. (Kovács László.)
1935. Pásztortűz. [Kolozsvár.] 102. l. (–yi.)
1936. Pester Lloyd. 15. (I. 20.) reggeli sz. (Sebestyén, Karl.)
1937. Pester Lloyd. 225. (XII. 28.) reggeli sz.
1938. Pesti Hírlap. 15. (I. 20.) sz. (Fóthy János.)
1939. Pesti Hírlap. 16. (I. 21.) sz. (Herczeg Ferenc.)
1940. Pesti Hírlap. 29. (II. 7.) sz. (p. k: Éva, Ádám, Lucifer.)
1941. Pesti Napló. 10. (I. 14.) sz.
1942. Pesti Napló. 15. (I. 20.) sz. (Kárpáti Aurél.)
1943. Pesti Napló. 22. (I. 27.) sz. (Karinthy Frigyes.)
1944. Pesti Napló. 33. (II. 11.) sz., 51. (III. 4.) sz., 76. (IV. 1.) sz., 84. (IV. 12.) sz. (Bánffy Miklós.)
1945. Protestáns Szemle. 100–192. l. (Vajthó László.)
1946. Revue des Etudes Hongroises. 5–11. l.(Bidou, Henry: Un cri de détresse: „La tragédie de l'homme.")
1947. Szabadság. 3. sz.
1948. Tükör. 2. sz. ([Schöpflin Aladár.])
1949. Új Idők. I. köt. 5. sz. 161. l. (Ebeczki György.)
1950. Újság. 15. sz. (Pünkösti Andor.)
1951. Újság. 37. sz. (Röbbeling, Hermann.) ✠
1952. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Szabadtéri Színpad. [Szeged], VIII. 4.

Ismertette:

1934:

1953. Az Est. 188. (VIII. 22.) sz. (Csortos Gyula: A szegedi Tragédiáról, a kritikáról és a közönségről.)
1954. Budapesti Hírlap. 176. (VIII. 5.) sz. (Bibó Lajos.)
1955. Élet. 620–623. l. (Zombory György.)
1956. Élet. 630–631. l. (Szabó Zoltán.)

1957. Erdélyi Helikon. [Kolozsvár.] 540–543. l.(Bibó Lajos.)
1958. Katholikus Szemle. 568–569. l. (Saád Béla: Riport a szabadtéri színpad szociális művészetéről.)
1959. Magyar Út. 1. sz. (K.)
1960. Magyarország. 112. (V. 19.) sz., 113. (V. 20.) (Hevesi Sándor: Szabad szó a szabadtéri játékokról.)
1961. Magyarország. 116. (V. 23.)sz. (Hétszer adják elő a szegedi Dom-téren Az ember tragédiáját.)
1962. Magyarország. 117. (V. 24.) sz. (Vita a szabadtéri játékokról.)
1963. Magyarország. 127. (VI. 31.) sz. (Szeged és a szabadtéri játékok.)
1964. Magyarország. 131. (VI. 7.) sz. (Váradi Tibor.)
1965. Magyarország. 173. (VIII. 3.) sz. (Oláh Gusztáv: Nyilatkozata Az ember tragédiája „látomásszerű" előadásáról.)
1966. Magyarország. 177. (VIII. 7.) sz. (Féja Géza: Az ember tragédiája és a magyar tragédiája. Búcsújárás Madách szelleméhez és a Fekete Máriához. Az új nemzeti korszak és a fiatalság.)
1967. Magyarország. 182. (VIII. 2.) sz. (Goga Octavian Szegeden megnézi Az ember tragédiája előadását.)
1968. Magyarság. 132. (VI. 7.) sz. (Pásztor József: Kritika és pipafüst.)
1969. Nemzeti Újság. 187. sz. (Kállay Miklós.)
1970. Népszava. 175. (VIII. 5.) sz. (-s -s.)
1971. Népszava.197. (IX. 3.) sz. ([Szélpál Árpád] szp. á.)
1972. 8 Órai Újság. 176. (VIII. 5.) sz. (Balázs Sándor: Tündéri látványosság az Ember tragédiájának szegedi előadása.)
1973. Nouvelle Revue de Hongrie. 51. köt. 316–317. l. (Doblhoff Lily.)
1974. Nyugat. II. köt. 224–226. l. (Mohácsi Jenő: A szabadtéri Tragédia.)
1975. Nyugat. II. köt. 227–228. l. (Schöpflin Aladár.)
1976. Nyugat. II. köt. 285–286. l. (Balassa József: Utóhang Az ember tragédiája szegedi előadásához.)
1977. Pásztortűz. [Kolozsvár.] 16. sz. 324–325. l. (Szentimrei Jenő: Az ember tragédiája a szegedi csillagos ég alatt.)
1978. Pester Lloyd. 177. (VIII. 7.) reggeli sz. (Mohácsi, Eugen.)
1979. Pesti Hírlap. 176. (VIII. 5.) sz. (Magyar László.)

1980. Pesti Napló. 62. (III. 18.) sz. (d. j.: Gróf Bánffy Miklós nyilatkozik Madách: Az ember tragédiája szegedi szabadtéri előadásáról és kisérőzenéjéről.)
1981. Pesti Napló. 169. (VII. 28.) sz. (Gr. Bánffy Miklós.)
1982. Pesti Napló. 186. (VIII. 17.) sz. (Vér György.)
1983. Pesti Napló. 187. (VIII. 18.) sz. (Bródy Lili: Szabadtéri előadás – az idő után szabadon.)
1984. Pesti Napló. 176. (VIII. 4.) sz., 203. (IX. 2.) sz. (Kárpáti Aurél: Az igazi Lucifer.)
1985. Pesti Napló. 205. (IX. 4.) sz. (Hont Ferenc: Az igazi Lucifer problémája.)
1986. Pesti Napló. 207. (IX. 6.) sz. (Mohácsi Jenő: Még egyszer az „igazi Lucifer”.)
1987. Szabolcsi Szemle. 183–185. l. (Belohorszky Ferenc.)
1988. Szivárvány. 17–18. sz. 24–25. l. (Széchy András.) ✠
1989. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Arad, X. 12.
1990. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Felújítás:** Kolozsvár, II. 29.
1991. **Tragedia Omului.** Poem dramatic. (román) Traducerein versuri de Octavian Goga. Bucureşti, Fundația Pentru Literatură şi Artă „Regele Carol II.” 252 l. (Scriitorii ’streim moderni.)
Ismertette:
1934:
1992. Țara Noastră. [Bukarest.] 12. sz.
1993. V. ö. Szemlér Ferenc: Román folyóiratszemle. Erdélyi Helikon. 1935. 382–384. l.
1994. Vasárnap. [Arad.] 25. sz. 516–518. l. (Bitay Árpád: Egy ünnepi esemény a magyar irodalmi életben.)
1935:
1995. Egyetemes Philologiai Közlöny. 219–220. l. (Gáldi László.)
1996. Erdélyi Helikon. [Kolozsvár.] 64. l. (Bánffy Miklós.)
1997. Erdélyi Helikon. [Kolozsvár.] 176–181. l. (Szemlér Ferenc.)
1998. Erdélyi Szemle. [Kolozsvár.] 6. sz. (Tamásy György: Köszönjük Gogának a román Madáchot.)

1999. Irodalomtörténet. 69–71. l. (Kristóf György: Az ember tragédiája román nyelven.)
2000. Magyar Minerva. [Pozsony.] 1. sz. 1–2. l. (Goga Octavian előszava „Az ember tragédiájá”-hoz.)
2001. Magyar Út. 10. sz. (E. J.)
2002. Pesti Hírlap. 12. (I. 17.) sz. (A proskribált Madách. [1925-ig Az ember tragédiáját nem engedték előadni Romániában, azóta is csak megcsonkítva!])
2003. Vasárnap. [Arad.] 17–18. l. (Gáldi László: Jegyzetek Goga Madách-fordításáról.)
1936:
2004. Archivum Europae Centro-Orientalis. 183–188. l. (Gáldi, Ladislas.)
1937:
2005. Études Hongroises. 282–284. l. (Gáldi, László.)
2006. Ungarische Jahrbücher. [Berlin.] XVII. köt. Folyóiratszemle. 43. l. ✠
2007. Részletek „Az ember tragédiája” új olasz fordításából. [A 8. és 9. színből.] [Fordította: Antonio Widmar és Alberto Gianola.] Napkelet. 618–621. l.
– Ua. Kny. is. Budapest, Napkelet kiadása. 4 l.
2008. Di Tragedie frum Mensch. Fordította: Josef Holder. Múlt és Jövő. 282. l.
– Ua. Czernowitzer Blätter. 7. sz.
Ismertette:
1935:
2009. Heti Újság. I. 6. sz. (Egy jiddis lapban folytatásokban megjelenik Az ember tragédiája.) ✠
2010. **Die Tragödie des Menschen.** Dramatisches Gedicht. Übersetzt von Jenő Mohácsi. **Bemutató:** Burgtheater. [Wien.] I. 23. Rendezte: Hermann Röbbeling.
Ismertette:
1933:
2011. Egyenlőség. 10. sz. (e: „Az ember tragédiájá”-nak diadalútja magyar–zsidó szempontból. [Mohácsi Jenő fordítása és a bécsi bemutató.])

2012. Magyarság. 288. (XII. 20.) sz. [Előzetes.] (Irinyi Jenő: Az ember tragédiája Bécsben.)
2013. Pester Lloyd. X. 18. sz. [Előzetes.] ([Sebestyén, Karl] K. S.: Direktor Röbbeling über die „Tragödie des Menschen" im Burgtheater.)
2014. Pesti Napló. 292. sz. [Előzetes.] (Kárpáti Aurél: A halhatatlan Tragédia.)

1934:

2015. Az Est. 15. (I. 20.) sz. [Előzetes.] (Ruttkay György: „Az ember tragédiája" próbáján a Burgszínházban.)
2016. Az Újság. 17. (I. 23.) sz. (Pünkösti Andor [a főpróbáról.])
2017. Az Újság. 19. (I. 25.) sz. ([Pünkösti Andor] P. A.: Megtörte a Burgszínházi tradiciót Az ember tragédiájának elementáris sikere.)
2018. Az Újság. 37. (II. 10.) sz. (Vándor Kálmán: Röbbeling a Tragédiáról. Párizsban is bemutatják Madách remekművét.)
2019. Budapesti Hírlap. 18. (I. 24.) sz. (Illés Endre: Magyar író Nyugaton.)
2020. Budapesti Hírlap. 131. (VI. 11.) sz. ([Kulinyi Ernő.] K. E.)
2021. Élet. 74–75. l. (Kunszery Gyula.)
2022. Erdélyi Helikon. [Kolozsvár.] 81–89., 173–177., 247–251. l. (Bánffy Miklós.)
2023. Függetlenség. 17. sz. (Mikes-Mischek Ferenc.)
2024. Gazette de Hongrie. 4. sz. (ke.)
2025. Kalangya. [Újvidék.] 235–237. l. (Farkas Geiza.)
2026. Képes Krónika. 9. (I. 23.) sz. (Lábán Antal.)
2027. Literatura. 1. sz. (Tolnai Gábor: Az ember tragédiája a bécsi Burgszínházban.) Literaturnachweis. 106. l.
2028. Magyar Hírlap. 17. (I. 24.) sz. (Feleky Géza.)
2029. Magyar Hírlap. 18. (I. 24.)sz. ([Feleky Géza] f. g.: Madách győzött a Burgszínházban.)
2030. Magyar Írás. [Kassa.] 2. sz. 91. l. (D. L.)
2031. Magyar Minerva. [Kassa.] 33–35. l.
2032. Magyarország. 19. (I. 25.) sz. (A bécsi közönség nagy lelkesedéssel fogadta Az ember tragédiáját.)

2033. Magyarság. 17. (I. 23.) sz. (Papp Jenő: Nagy színházi élmény volt Bécsben Az ember tragédiájának főpróbája.)
2034. Magyarság. 19. (I. 25.) sz. (A bécsi lapok nagy elragadtatással írnak Az ember tragédiája sikeréről. Dollfuss kancellár és Innitzer hercegérsek a tragédiáról.)
2035. Napkelet. 157–172. l. (Németh Antal: Az ember tragédiája ünnepi előadásai.)
– Ua. Kny. is. Budapest, Stephaneum ny. 6–10. l.
2036. Nemzeti Figyelő. 5. (I. 23.) sz. (Németh Antal.)
2037. Nemzeti Újság. 6. (I. 10.) j. a.: A mi világunk kétségei, kérdései, vágyakozásai harsognak Madách látnoki drámájában. [F. Onno nyilatkozik Az ember tragédiájáról.]
2038. Népszava. 17. (I. 23.) sz. (Zilahy László.)
2039. Népszava. 18. (I. 24.) sz.
2040. 8 Órai Újság. 18. sz. (vl.)
2041. Nyugat. I. köt. 593–597. l. (Kárpáti Aurél: Az ember tragédiája a Burgtheaterben.)
– Ua. Színház. Budapest 1959, Gondolat Kiadó. 248–252. l.
– Ua. Tegnaptól máig. Válogatott irodalmi tanulmányok. Budapest 1961, Szépirodalmi Kiadó. 81–86. l.
2042. Nyugat. I. köt. 597–600. l. (Mohácsi Jenő: Disputa a Burgtheater Madách-előadásáról.)
2043. Nyugat. II. köt. 224–228. l. (Az ember tragédiája Bécsben.)
2044. Pásztortűz. [Kolozsvár.] 2. sz. 42. l. (Kunszery Gyula.)
2045. Pester Lloyd. 18. (I. 24.) reggeli sz., 19. (I. 25.)reggeli sz. (Sebestyén, Karl.)
– Ua. Munkák és napok. Válogatott tanulmányok. Budapest [1941], Rózsavölgyi és Társa. 343–345. l.
2046. Pester Lloyd. 19. (I. 25.) reggeli sz. ([Turóczi-Trostler, Josef] –ti.)
2047. Pester Lloyd. 177. reggeli sz. (Mohácsi, Jenő: Die Tragödie des Menschen in Wien.)
2048. Pesti Hírlap. 17. (I. 23.) sz. (Lányi Viktor.)
2049. Pesti Hírlap. 22. (I. 28.) sz. (Bethlen Margit.)
2050. Pesti Napló. 17. (I. 23.) sz. (Ruttkay György: Páratlanul fényes külsőségek között mutatják be „Az ember tragédiáját" a bécsi Burgszínházban.)

2051. Pesti Napló. 18. (I. 24.) sz. (Páratlan ünnepség és rendkivüli siker.)
2052. Pesti Napló. 22. (I. 28.) sz. (Karinthy Frigyes: Madách. Jegyzet a bécsi közönség számára.)
2053. Pesti Napló. 91. (IV. 24.) sz. (Kárpáti Aurél.)
– Ua. Színház. Budapest 1959, Gondolat Kiadó. 72–75. l.
2054. Református élet. 5. sz. 38–39. l. (Incze Gábor.)
2055. Szabadság. 4. (I. 28.) sz. (vitéz Bajcsi-Zsilinszky Endre: Szomorú párhuzam. Az ember tragédiájának 1893–as és 1934–es Berlini ill. Bécsi bemutatójáról.)
2056. Új Élet. 2. sz. 113. l. (Tamás Lajos: Madách fölfedezésének margójára.)
2057. Új Idők. I. köt. 161. l. (Ebeczki György.)
2058. Új Idők. I. köt. 199–200. l. (Aszlányi Károly: Madách a Burgszínházban.)
2059. Új Idők. II. köt. 124. l. (Mohácsi Jenő Madách-fordítása.)
2060. Új Magyarság. 107–109. l. (Németh Antal.)
2061. V. ö. Mohácsi, Jenő: Zur Erstaufführung der „Tragödie des Menschen" den 23. Jänner. Burgtheater. (Wien.) Offizielles Programm. Wien [1934], Weiner. 16 l. ✠
2062. **The Tragedy of Man.** Translated by Henry Charles Meltzer and Paul Vajda. **Bemutató:** National Broadcasting Company [New York] hullámhosszán, IV. 21.

Ismertette:

1934:

2063. Budapesti Hírlap. 86. sz. ✠
2064. Alszeghy Zsolt: Az ember tragédiájának félszáz esztendeje. Katholikus Szemle. I. köt. 151–156. l.
2065. Balassa Imre: A költő három stációja. Képes Krónika. 4. sz.
2066. Baldensperger, Fernand: La „Tragédie de l'Homme" et les prévisions positivistes. Revue des Etudes Hongroises. 225–228. l.
2067. Balogh Károly: A Napasszony. [Elbeszélés.] Nemzeti Újság. (III. 6.) sz.
2068. Balogh Károly: Madách az ember és a költő. Budapest [1934], Vajna György és Társa. 366 l. , 16 t.

Ismertette:

1934:

2069. Budapesti Hírlap. 238. (X. 21.) sz. (Mohácsi Jenő.)
2070. Budapesti Szemle. 235. köt. 114–120. l. (Kéky Lajos.)
2071. Dunántúl. [Szombathely.] X. 31. sz. (Tolnai Vilmos.)
2072. Egyetemes Philologiai Közlöny. 202–204. l. (Tolnai Vilmos.)
2073. Híradó. [Pozsony.] 279. (XII. 8.) sz. ([Kállay Miklós.] s.)
2074. Képes Krónika. 49. sz. (Kállay Miklós.)
2075. Könyvtári Szemle. 46. l. ([Kozocsa Sándor.])
2076. Literatura. 337. l. (Kozocsa Sándor.)
2077. Magyar Írás. [Kassa.] 8–9. sz. 167–168. l. (Marék Antal.)
2078. Nemzeti Újság. 272. sz. ([Kállay Miklós] –s.)
2079. Pásztortűz. 454. l. ([Tavaszy Sándor] T. S.)
2080. Pester Lloyd. 244. (X. 27.) sz. (Turóczi-Trostler, Josef.)
2081. Pesti Napló. 278. sz. (Sebestyén Károly.)
2082. Új Magyarság. 60. sz.

1935:

2083. Erdélyi Múzeum. [Kolozsvár.] 303. l. ([Kéky Béla] K. B.)
2084. Irodalomtörténet. 160. l. (M. V.)
2085. Irodalomtörténeti Közlemények. 204–206. l. (Hegedűs Zoltán.)
2086. Katholikus Szemle. 371–372. l. (Alszeghy Zsolt.)
2087. Magyar Út. 4. sz. (Tolnai Gábor.)
2088. Magyarság. 51. (III. 3.) sz. (Bodor Aladár.)
2089. Napkelet. 188. l. ([Brisits Frigyes] bs.)
2090. Nyugat. I. köt. 418–419. l. (Schöpflin Aladár.)
2091. Országos Középiskolai Tanáregyesületi Közlöny. 68. köt. 1934–1935. 138–139. l. (Kardeván Károly.)
2092. Új Idők. I. köt. 808. l. (Szentmihályiné Szabó Mária.)

1936:

2093. Diárium. 1. sz. (Divinyi Mihály.) ✠
2094. Balogh Károly: Madách Imre tragikus házassága Fráter Erzsébettel. A Tragédia elzüllött Évájáról. Magyar Hírlap. 244. (X. 25.) sz.
2095. Bencze, E[ugéne]: La „Tragédie de l'Homme" est–elle „Faust hongrois"? Revue de Littérature Comparée. 14. köt. 142–154. l.

Ismertette:

1934:

2096. Nouvelle Revue de Hongrie. 51. köt. 220. l. (Rónai, Paul.) ✠
2097. Berend Pál: Az ember tragédiája tervezett római előadása. [150.000 líra költséggel október végére tervezik az „Ember tragédiája" római előadását Németh Antal rendezésében.] Magyar Hírlap. 141. (VI. 24.) sz.
2098. Berta Ilona: A nőkérdés az Ember tragédiájában. Az Állami Erzsébet Nőiskola leánygimnáziumának 1933–1934. évi értesítője. Budapest, 1934, A Gimnázium kiadása. 61–69. l.
2099. Bibó Lajos: Az utolsó Madách-emlék. [Látogatás Sztregován.] Budapesti Hírlap. 152. (VIII. 8.) sz.
2100. Bisztray, Jules: Emeric Madách et „La Tragédie de l'Homme". Revue des Études Hongroise. 1–2. sz. 12–32. l. – Bibliographie: 32–35. l.
2101. Bodor Aladár: Madách Imre. Magyarság. 105. (V. 10.) sz.
2102. Boros László: Madách – otthon. Alsósztregova, július 3. 8 Órai Újság. 148. (VII. 7.) sz.
2103. F. J.: A Tragédia őskorából. 8 Órai Újság. 16. (I. 14.) sz.
2104. Farkas Gyula: „Az ember tragédiája." A magyar irodalom története. Budapest, Káldor könyvkiadó váll. 248–252. l.
2105. Gál László: Madách a Sorbonne-on. [Hankiss János előadásáról: „Madáchról és Az ember tragédiájáról".]
2106. Gerlóczy Zsigmond–Harsányi Zsolt–Keleti Gábor–Pifát Emilné–Zsirkay János: Szobrot Madách Imrének! Budapesti Hírlap. 41. (II. 21.) sz., 45. (II. 26.) sz.
2107. Goga, Octavian: Prefață. Tragedia omului. Traducere în versuri de Octavian Goga. Bucureşti, Fundatia Pentru Literatură şi Artă „Regele Carol II." 5–9. l. (Scriitorii streim moderni.)
2108. György Lajos: Ahasverus. A magyar anekdota története és egyetemes kapcsolatai. Kétszázötven vándor anekdota. Az anekdota forrásai. Budapest, A „Studium" kiadása. 85–86. l.
2109. Gulyás Pál: Madách. [Az ember tragédiája és Versei.] Válasz. 40–47. l.
2110. Halasy-Nagy József: Madách bölcsessége. Athenaeum. 1–14. l.

– Ua. Kny. is. Budapest, Szerző kiadása. 16 l.
– Ua. Korunk szelleme. [Tanulmányok.] Budapest [1937], Dante Kiadó. 104–127. l.

Ismertette:

1935:

2111. Erdélyi Múzeum. [Kolozsvár.] 187–188. l. (V. J.) ✠
2112. Harsányi Zsolt: Madách. [Regény.] Budapest [1934], Singer és Wolfner kiadása. 340 l. , 5 t.
2113. Harsányi Zsolt: Madách Imre hamvai. Pesti Hírlap. 147. sz.
2114. Hegedűs Lóránt: A nézőközönség Ember tragédiája. Pesti Hírlap. 16. sz.
2115. Hegedűs Zoltán: Madách lelki fejlődése. Irodalomtörténeti dolgozatok. Császár Elemér Emlékkönyv. Budapest, Győregyházmegyei Alap Nyomdája. 108–116. l.
– Ua. Kny. is. Győr, A szerző kiadása. 12 l.
2116. Hevesi Sándor: Az ember tragédiája és az „egyművű" írók misztériuma. Magyar Hírlap. 73. (IV. 1.) sz.
2117. Hevesi Sándor: Hogyan jött világra Lucifer? Új Idők. II. 247–248. l.
2118. Horánszky Lajos: Madách Imre hamvai mellett. Budapesti Szemle. 234. köt. 228–229. l.
2119. Horváth Árpád: Madách a színpadon. Nyugat. I. köt. 119–122. l.
2120. V. ö. Horváth Árpádot, a Nemzeti Színház főrendezőjét első és másodfokú itélettel megfosztották állásától egy esztétikai tanulmány miatt. Magyarország. 24. (I. 21.) sz.
2121. Illés Endre: Magyar író Nyugaton. Budapesti Hírlap. 18. sz.
2122. Jakab Géza: Madáchtól – Gogáig. Aradi Közlöny. IV. 15. sz.
2123. Jancsó Elemér: Scotus Viator előszava „Az ember tragédiája" angol fordításához. Pásztortűz. [Kolozsvár.] 155. l.
2124. Jankovich Marcell: Madách Imre. Híradó. [Pozsony.] 262. (XI. 18.) sz.
2125. Janovics Jenő: Az ember tragédiája a színpadon. Pásztortűz. [Kolozsvár.] 5. sz. 93–96. l.

2126. (k. t.:) A Madách-rejtélyről, az „egykönyves” írók misztériumáról beszélt: Voinovich Géza, Kosztolányi Dezső és Harsányi Zsolt. [A „rejtély”: Madách minden más műve művészi színvonalon és értékben messze elmarad Az ember tragédiája mögött.] Magyar Hírlap. 68. (III. 25.) sz. mell.
2127. Karafiáth Jenő: Madách Imre. A budapesti VII. ker. Madách Imre Fiúgimnázium 1933–1934. évi értesítője. Budapest, 1934, A Gimnázium kiadása. 13–17. l.
2128. Kardeván Károly: Az ember tragédiájának magyarázata. Budapest, Egyetemi ny. 96 l. – Bibliográfia: 94–95. l. (Magyar Írók. I. sz.)

Ismertette:

1935:

2129. Irodalomtörténet. 29–30. l. (Földessy Gyula.)
2130. Irodalomtörténeti Közlemények. 95. l. ([Császár Elemér] Szabó Dávid.)
2131. Képes Krónika. 3. sz. (Kállay Miklós.)
2132. Literatura. 5. sz. 79. l.
2133. Magyar Könyvbarátok Diáriuma. 77–78. l. (Kozocsa Sándor.)
2134. Magyar Kultúra. I. köt. 472. l. (Molnár Lajos.)
2135. Magyar Művelődés. 42. l. (U. P.)
2136. Magyar Szemle. 1. sz. VI. l. (Bisztray Gyula.)
2137. Magyar Út. 7. sz. (Koczogh Ákos.)
2138. Napkelet. 326–327. l. (Hamvas József.)
2139. Népművelési Tájékoztató. 354. l.
2140. Néptanítók Lapja. 3. sz. 106–107. l.
2141. Országos Középiskolai Tanáregyesületi Közlöny. 1934–1935. 6. sz. 225–226. l. (E. N.)
2142. Pannonhalmi Szemle. 354. l. ([Sümegh Lothár] S. L.)
2143. Pester Lloyd. 62. (III. 16.) sz. (Turóczi-Trostler, Josef.)
2144. Pesti Hírlap. 18. (I. 22.) sz.
2145. Szepesi Híradó. 48. sz.

1936:

2146. Katholikus Szemle. 461. l. ([Barta János] B. J.) ✠

2147. Kardos Albert: Hogy végződik „Az ember tragédiája”? [Az ember tragédiája utólsó soráról.] Debreceni Szemle. 420–422. l.
2148. V. ö. Tolnai Vilmos: Hogy végződik „Az ember tragdiája”? Uo. 1935. 1. sz. 28–29. l., 131–133. l.
2149. V. ö. Kardos Albert: Hogy végződik „Az ember tragédiája”? – mégegyszer. Válasz Tolnai Vilmosnak. Uo. 1935. 130–131. l.
2150. Kardos Albert: Madách halála napja. Debreceni Szemle. 27–28. l.
2151. Kárpáti Aurél: Az igazi Lucifer. Pesti Napló. 203. sz.
– Ua. Színház. Budapest 1959, Gondolat Kiadó. 68–71. l.
2152. Kenedy Géza: Lucifer dicséreti. Budapesti Szemle. 233. köt. 48–56. l.
2153. Korenchy Rezső, Id. : Madách Imre. Magyar Nyelv. 323. l.
2154. Kovács Dezsőné: Kepler anyja. Pásztortűz. [Kolozsvár.] 91–92. l.
2155. Kovács Ernő: Madách Imre és a klasszikus ókor. Hódmezővásárhely, Friss Újság ny. 44 [4] l.
2156. Kovács László: A Tragédia. Pásztortűz. [Kolozsvár.] 89–90. l. [Jegyzettel.]
2157. Kozocsa Sándor: Madách Imre könyvtára. Híradó. [Pozsony.] 4. sz., 10. sz.
– Ua. Könyvtári Szemle. 1935. 13. sz. 99–100. l.
– Ua. Magyar Írás. [Kassa.] 936. 1. sz. 55–58. l.
– Ua. Vasárnap. [Arad.] 1935. 258. l.
2158. V. ö. Gosztonyi Lajos: Madách Imre – könyvei között. Literatura. 1935. 13. sz. 193–194. l.
2159. Kozocsa Sándor: Madách Imre papucsban. Literatura. 337. l.
2160. Környei Elek: Madách és Ady. Hiradó. [Pozsony.] 22. sz.
2161. Kühár Flóris: A mai ember tragédiája. Győri Szemle. 4–5. sz. 130–132. l.
2162. Kühár Flóris: Az ember tragédiája és a katholikus világnézet. Budapesti Hírlap. 209. (IX. 16.) sz., 215. (IX. 23.) sz., 221. (IX. 30.) sz.
2163. Laczkó Géza: Goethe Werther-je. [A Faust és Az ember tragédiája.] Goethe: Werther szerelme és halála. Fordította: Szabó Lőrinc. Bevezette: Laczkó Géza. [Budapest 1934], Az Est kiadása. 13–14. l. (Filléres Klasszikus Regények.)

2164. Lehel Ferenc: Zichy Mihály Madách-illusztrációi.Nemzeti Művészet. 1. sz. 10–13. l., 2. sz. 25–28. l.
2165. Mohácsi, Jenő: Bemerkungen zur „Tragödie des Menschen”. Emlékkönyv Balassa Józsefnek, a Magyar Nyelvőr szerkesztőjének 70. születésnapjára. Budapest, Ranschburg bizománya. Dunántúl ny. [Pécs.] 94–95. l.
2166. Mohácsi, Jenő: Emerich Madách, zweite Begrabung. Pester Lloyd. 147. reggeli sz.
2167. Mohácsi Jenő: Madách Aladár Az ember tragédiájáról. [Madách Aladár Kármán Mórhoz intézett levele.] Pesti Napló. 147. (VII. 1.) sz.
2168. Mohácsi Jenő: Madách Imre második temetése. Pesti Napló. 146. sz.
2169. Mohácsi Jenő: Madách második unokája. Pesti Napló. 129. sz.
2170. Mohácsi Jenő: Még ma sincs bocsánat? [Fráter Erzsiről.] Pesti Napló. 291. sz.
2171. Mohácsi Jenő: Zur Erstaufführung der „Tragödie des Menschen” den 23. Jäanner 1934 Burgtheater. Offizielles Programm. Wien [1934], Weiner. 16. l.
2172. Morvay Győző: Az ember tragédiája és a koponyatan. Irodalomtörténet. 80. l.
2173. Németh Antal: Madách Rómában. [Antonio Widmar készülő fordításáról.] Tükör. 7. sz. 66. l.
2174. Östör József: A törvényhozó költő. Budapesti Hírlap. 113. sz.
2175. [Pais Dezső] P. D.: Madách Imre. Magyar Nyelv. 323. l.
2176. Pataki József: Az ember tragédiájának színpadi emlékei. Magyarság. 10. (I. 14.) sz.
2177. (r. a.:) A „Times” két angol Madách-fordításról. [C. P. Sanger – Charles Henry Meltzer és Paul Vajda.] Budapesti Hírlap. 4. (I. 6.) sz.
2178. Ravasz László: Az ember tragédiájának igazsága. Köszöntő a Gyulai-serleggel a Kisfaludy-Társaság ünnepi lakomáján 1934. február 11-én. Budapesti Szemle. 232. köt. 360–363. l.
– Ua. Pásztortűz. [Kolozsvár.] 87–88. l.
– Ua. A Kisfaludy-Társaság Évlapjai. Új folyam. 1933–1936. 59. köt. Budapest 1936, A Társaság kiadása. 85–88. l.
2179. Ravasz László: Szobrot Madách Imrének. Budapesti Hírlap. 26. sz.
2180. Relle Pál: Séták egy nagy íróval. Híradó. [Pozsony.] 124. sz.
2181. Reményik Sándor: Ádám az Űrben. Pásztortűz. [Kolozsvár.] 5. sz. 91. l.
2182. Révész Mihály: Madách és a Tragédia. Népszava. 104. (V. 10.) sz.
2183. Róheim Géza: Ádám Álma. [Az ember tragédiájának freudista elemzése.] Nyugat. II. köt. 323–325. l.
2184. Röbbeling Hermann: Madáchot díszhely illeti meg a világirodalomban. Budapesti Hírlap. 38. (II. 17.) sz.
2185. Sándor István: Az ember tragédiája és a katolicizmus. Magyar Kultúra. I. köt. 337–342. l.
2186. Schöpflin Aladár: Színészek, színházak, színdarabok. Tükör. 2. sz. 67–68. l.
2187. Sebestyén, Karl: Zum Zentralproblem der „Tragödie des Menschen”. Pester Lloyd. 104. (V. 9.) reggeli sz.
2188. Sebestyén Károly: Két püspök – két Madách? [Prohászka Ottokár és Ravasz László Madách-elemzéséről.] Emlékkönyv Balassa Józsefnek, a Magyar Nyelvőr szerkesztőjének. Budapest, Ranschburg Gusztáv kiadása. 129–131. l.
2189. Seton-Watson, R. W. : Előszó „Az ember tragédiája” angol fordításához. Fordította: Jancsó Elemér. Pásztortűz. [Kolozsvár.] 135. l.
2190. Sík Sándor: Az ember tragédiájáról. Budapesti Szemle. 234. köt. 229–243. l.
2191. Szabó Zoltán: Az ember tragédiája és a franciák. [Fernand Baldensperger előadása a Sorbonne-on.] Pesti Napló. 103. sz.
2192. Szerb Antal: Madách Imre. Magyar irodalomtörténet. II. köt. Kolozsvár, Erdélyi Szépmíves Céh kiadása. 100–109. l.
– Ua. 16. ezer. [Budapest 1943], Révai Kiadó. 388–394. l.
– Ua. 19. ezer. Budapest 1946, Uo. 389–390. l.
– Ua. 23. ezer Budapest 1943 [1947], Uo.
– Ua. Budapest [1947], Uo.
– Ua. 25. ezer. Budapest [1948], Uo.

– Ua. [Bevezetés: Sőtér István.] Budapest 1958, Magvető Kiadó.
– Ua. Utánnyomás. Budapest 1959, Uo.

2193. Szetei [András] Endre: Embersorsunk problémái Az ember tragédiájában. Az Újpesti Könyves Kálmán Reálgimnázium 1933–1934. évi értesítője. Újpest, 1934, A Gimnázium kiadása. 13–40. l.
– Ua. Kny. is. Újpest, A szerző kiadása. 31 l.

Ismertette:

1934:

2194. Irodalomtörténet. 157. l. ([Nagy Sándor] N. S.) ✠
2195. Szombathy Viktor: A szerelem végzetes hatalma a Madách-családban. Beszélgetés a Madáchok egyik meghitt ismerősénél. [Henriczy Béla apja a Madách-család barátja volt.] – Fráter Erzsi védelme. Híradó. [Pozsony.] 233. (X. 14.) sz.
2196. T. Gy.: „Madách a színpadon" – a főrendező [Horváth Árpád] a színházi törvényszék előtt. [Voinovich Géza nyilatkozatával.] Pesti Napló. 23. (I. 30.) sz.
2197. Tamás Ernő: 50 éve él a színpadon Az ember tragédiája. Literatura. 1. sz. 6–7. l.
2198. Tamás Lajos: Madách fölfedezésének margójára. Új Élet. 113. l.
2199. Thorstad, Axel: Menneskeheteus tragédie eller den ungarske Faust. Aftenposten. [Oslo.] III. 6. sz.
2200. Tolnai Vilmos: A Madách-„kérdés" körül. Emlékkönyv Berzeviczy Albert, a Magyar Tudományos Akadémia elnökének tiszteleti taggá választása 30. évfordulója alkalmából. Budapest Kókai bizománya. Franklin ny. 4° 228–237. l.
– Ua. Kny. is. Budapest, Franklin ny. 12 l.

Ismertette:

1934:

2201. Budapesti Szemle. 234. köt. 370. l. ([Hegedűs Zoltán] H. Z.) ✠
2202. Tolnai Vilmos: Madách szövegei. [Az Arany János által javított szöveg problémái.] Irodalomtörténet. 198–201. l.
2203. Trikál József: Érdemes-e élni? (Madách-tanulmány.) Balassagyarmat, Hollósy ny. 19 l. (Kny. a Nógrádi Hírlapból.)
– Ua. Kny. is. Szerző kiadása. 19 l.

2204. Turóczi-Trostler József: Madách németül. [Német fordítóiról.] Nyugat. I. köt. 226–229. l.
2205. Zádor Tamás: Az ember tragédiáját várja az Istenek városa. 8 Órai Újság. 212. (IX. 20.) sz.
2206. A proskribált Madách. [Romániában nem engedték Az ember tragédiáját előadni.] Pesti Hírlap. 12. (I. 17.) sz.
2207. A Tragédia a newyorki rádióban. Budapesti Hírlap. 86. (IV. 18.) sz.
2208. Az ember tragédiája [filmesítésére készülnek Londonban.] Idegenforgalmi Tudósítás. 10. sz.
2209. Az ember tragédiája az amerikai rádióban. [Charles Henry Meltzer fordításában.] Pesti Napló. 86. (IV. 18.) sz.
2210. „Az ember tragédiája" és a külföld. Napkelet. 432. l.
2211. Az ember tragédiája filmen. Nemzeti Újság. 64. sz.
2212. Az ember tragédiája Hamburgban. [A Deutsches Schauspielhaus felvette jövő évi programjába.] Budapesti Hírlap. 159. (VII. 17.) sz.
2213. Az ember tragédiája német fordítójának ünneplése. [Mohácsi Jenő.] Magyarság. 8. (I. 7.) sz.
2214. Az ember tragédija Stockholmban. [A nyári eszperantó egyetemen akarják előadni.] Idegenforgalmi Tudósító. 18. sz.
2215. Az ember tragédiája útja a nagyvilágban. Charles Henry Meltzer búcsúja. Pesti hírlap. 9. (I. 13.) sz.
2216. Madách a bécsi rádióban. Idegenforgalmi Tudósító. 3. sz.
2217. Madách Imre és Fráter Erzsébet levelei. Balogh Károly: Madách az ember és a költő. Budapest [1934], Vajna György és Társa. 366 [2] l.
2218. Madách Imre tragikus házassága. Magyar Hírlap. 244. sz.
2219. Madách méltatása francia irodalmi folyóiratokban. Budapesti Hírlap. 137. (VI. 20.) sz.
2220. Madách und Die Tragödie des Menscheb. [Részlet Voinovich Géza és Mohácsi Jenő kis Madách-monográfiájából.] 1935. Pester Lloyd. 225. (X. 5.) reggeli sz.
2221. Madáchról – Párizsban. Hankiss János előadása Az ember tragédiájáról. Idegenforgalmi Tudósító. 10. sz.

2222. Megalakult a Madách Imre Országos Emlékbizottság. Pesti Napló. 78. (IV. 8.) sz.
2223. Ősszel bemutatják Bukarestben Az ember tragédiáját. Magyarország. VIII. 15. sz.

1935

2224. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. Babits Mihály előszavával, Zichy Mihály nyolc rajzával. Budapest [1935], Athenaeum kiadása. 242 l., 8 t.
Ismertette:
1936:
2225. Nyugat. I. köt. 319. l. (Kardos László: A legújabb Madách-kiadás.) ✠
2226. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. Somogyi István tíz tusrajzával. Budapest, „Madách" Könyvkiadó vállalat. 219 [1], 10 t.
Ismertette:
1935:
2227. Irodalomtörténet. 239–241. l. (Kardos Albert: A „Madách"-cég Ember tragédiája. [Sic!]) ✠
2228. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Szabadtéri Színpad. [Szeged.] VIII. 4.
Ismertette:
1935:
2229. Napkelet. 617–621. l. (Kállay Miklós.)
2230. Nemzeti Újság. 177. (VIII. 6.) sz. (Kállay Miklós.)
2231. Népszava. 176. (VIII. 4.) sz. ([Szélpál Árpád] szp.)
2232. Pesti Napló. 176. sz. ([Vér György] V. Gy.)
2233. Új Magyarság. 176. (VIII. 4.) sz. (Thury Lajos.) ✠
2234. Madách. (Mohácsi Jenő hangdrámája a Rádióban.)
Ismertette:
1935:
2235. Függetlenség. 7. sz. (h. k.) ✠
2236. **Die Tragödie des Menschen.** Dramatisches Geditcht. Übertragung von Jenő Mohácsi. Mit Holzschnitten von György Buday. 3. Aufl. 5–6. Tausend. Budapest–Leipzig, [1935], Georg Vajna Verlag. 280 l.
2237. **The Tragedy of Man.** A dramatic poem in fifteen scenes. 2. ed. From the original Hungarian by Charles Henry Meltzer and Paul Vajda. With a foreword and an introduction. New York, The Mcmillen Company. XXX., 241 l.

Ismertette:

1935:

2238. Nemzeti Újság. 141. sz. ✠
2239. Alszeghy Zsolt: Az élet kérdése a XIX. század magyar irodalmában. Vasárnap. [Arad.] 3. sz. 66–67. l.
2240. Babits Mihály: Küzdj és bízva bízzál! Az európai irodalom története 1760–1925. [1935], Nyugat Kiadó. 290–292. l.
– Ua. Átdolgozott és bővített kiadás. Budapest [1936], Uo. 611–612. l.
– Ua. 3. kiad. Budapest [1937], Uo.
– Ua. 4. kiad. Budapest [1938], Uo.
– Ua. 5. kiad. Budapest [1946], Uo.
– Ua. 6. kiad. Budapest 1957, Európa Kiadó–Szépirodalmi Kiadó. (Babits Mihály Művei.)
– Ua. Graz 1959, Akademische Druck- und Verlagsanst. 1–2. Bücher. (Illusztrált.) Fotómechanikai utánnyomás. OSzK. (Magyar Könyvtár.)
2241. Babits, Mihály: Geschichte der europäischen Literatur. Übersetzt von E. Bitay-Radloff und H. G. Gerlich. Wien–Zürich, [1949], Eurropa Verlag. 382., 522–523., 543. l.
2242. Balogh Károly: Egy pillantás a sztergovai oroszlánbarlangba. A szerző székfoglalója a Nógrád-megyei Madách-Társaság 1935. évi január 21-én Balassagyarmaton tartott ünnepi ülésén. Budapest, Vajna és Társa, Franklin ny. 16 l.

Ismertette:

1935:

2243. Literatura. 79. l.
2244. Magyar Út. 8. sz. (F. D.)
2245. Pester Lloyd. 57. (III. 9.) esti sz. ✠
2246. Bory István: Pesszimista volt Madách? Literatura. 55–56. l.
2247. Dräxler Aladár: Bibliai hagyományok Az ember tragédiájában. Győri Szemle. 181–188. l.
2248. [Galamb Sándor] G. S.: Az ember tragédiája munkáselőadáson. Magyarság. 257. (XI. 12.) sz.

2249. Gáldi László: Madách és Eminescu. [Az ember tragédiája és a Memento mori hasonló vonásairól.] Vasárnap. [Arad.] 17. sz. 327–329. l.
2250. Gianola, Alberto Lovag: A magyar lelkület elemei „Az ember tragédiá”-jában. Debreceni Szemle. 5. sz. 189–190. l.
2251. Goga, Octavian: Előszó az oláh Ember tragédiájához. Magyar Minerva. [Kassa.] 1–2. l.
2252. Hajtay Etelka, H.: Küzdj és bízzál! [Sic!] Az ember tragédiájának teljes, népszerű magyarázata Madách életrajzával. Budapest [1935], Kókai Lajos kiadása, Burkus ny. Szeged. 48 l.
2253. Hankiss, Jean: La Tragédie de l’homme. L’Adam honrois. Revue des Etudes Hongroises. [Paris.] 13. köt. 1–4. sz. 262–268. l.
– Ua. Kny. is. Paris, Librairie Leroux. 8 l.
2254. Harsányi Zsolt: Petőfiről, Madáchról, Zrínyiről, Munkácsyról, Lisztről. Új Idők. II. köt. 633–635. l.
2255. Házy [azelőtt Gerhauser] Albert: Az individuálizmus haláltánca. (Az ember tragédiája londoni színének értelmezése.) A színpad. 18–24. l.
2256. Házy Albert: Die Zeitgemässheit des ungarischen Dichters Imre Madách. [Szeged, 1935, Szerző kiadása.] 17 l. (Beiträge zur Soziologie der Wissenschaften. A–1.)
2257. Házy Albert: Kétség és remény. Jelentés-tanulmány Madách Ember Tragédiájához. Széphalom. [Szeged.] 12–15. l.
2258. Házy Albert: Miért korszerű Az ember tragédiája? Szeged. [1935], Szerző kiadása. 16 l. (Adalékok a tudomány szociológiájához. A. Adalékok az irodalomtörténet szociológiájához.)

Ismertette:

1935:

2259. Literatura. 365. l.

1937:

2260. Magyar Kultúra. I. köt. 62. l. (Mérő Mihály.)
2261. Napkelet. 554. l. (Sárkány Oszkár.) ✠
2262. Herczeg Ferenc: Madách. Új Idők. I. köt. 597–599. l.

2263. Hevesi, Sándor: Introduction. The Tragedy of Man. New York, The Macmillen Company. IX., XVI., XVIII., XXI. l. [Innocent Ernő] Mascagni: Az ember tragédiájáról. Budapesti Hírlap. 185. (VIII. 15.) sz.
2264. K.: Madách Imre „küszöbön álló világsikeréről". Vasárnap. [Arad.] 13. sz. 258. l.
2265. Kállay Miklós: Metafizika az irodalomban és a magyar irodalom „metafizikátlansága". Vigilia. 1. sz. 19–34. l.
2266. Kaprinayné Krüger Eugénia: Madách Imre. A kispesti-munkástelepi m. kir. áll. polgári leányiskola 1934–1935. évi értesítője. Budapest [1935], Állami Polgári Leányiskola. 3–4. l.
2267. Károsy Pál: Az ember tragédiája első fordítója. [Alexander Dietze.] Evangélikus Családi Lap. 1. sz., 3. sz.
2268. Kosztolányi Dezső: Madách Imre. A Pesti Hírlap Vasárnapja. 31. (VIII. 4.) sz.
– Ua. Lenni vagy nem lenni. (Sajtó alá rendezte: Illyés Gyula.) Budapest [1940], Nyugat Kiadó. 227–238. l. (Kosztolányi Dezső hátrahagyott művei. II. köt.)
2269. Környei Elek: „Az ember tragédiája" filmen. [Korda Sándor tervéről.] Híradó. [Pozsony.] 237. (X. 17.) sz.
2270. Mohácsi Jenő: Az ember tragédiája és a zsidók. Múlt és Jövő. 282–283. l.
– Ua. Az Izraelita Magyar Irodalmi Társaság Évkönyve. Budapest, 1937, IMIT. 90–101. l.
Ismertette:
1938:
2271. Irodalomtörténet. 34–35. l. ([Agárdi László] A. L.) ✠
2272. Mohácsi Jenő: Fráter Erzsi Nagyváradon. Pesti Napló. 69. sz.
2273. Mohácsi Jenő: Lidércke. Madách Imréné regényes élete. Budapest [1935], Nyugat Kiadó. 187 [5] l. (Nyugat-könyvek.)
– Ua. 2. kiad. [Budapest 1943], Pharos Kiadó. 216 l.
Ismertette:
1935:
2274. Budapesti Hírlap. 108. (V. 12.) sz. (Kulinyi Ernő.)
2275. Budapesti Szemle. 239. köt. 119–126. l. ([Kéky Lajos] k. l.)

2276. Irodalomtörténet. 157. l. ([Rubinyi Mózes] R. M.)
2277. Katholikus Szemle. 709–710. l. (Alszeghy Zsolt.)
2278. Literatura. 194. l.
2279. Magyar Figyelő. 336–337. l. (Egri Viktor.)
2280. Múlt és Jövő. 220. l. (Peterdi Andor.)
2281. Napkelet. 393–394. l. (Tolnai Gábor.)
2282. Nemzeti Újság. 141. sz. ([Kállay Miklós] –s.)
2283. Nyugat. I. köt. 504–507. l. (Illés Endre.)
2284. Pásztortűz. [Kolozsvár.] 495–496. l. (Reményik Sándor.)
2285. Pester Lloyd. 113. (V. 18.) esti sz. (Turóczi-Trostler, Josef.)
2286. Pesti Napló. 114. (V. 19.) sz. ([Kárpáti Aurél] K. A.)
2287. Polgáriskolai Tanáregyesületi Közlöny. 39. évf. 473. l. ([Havas István] H. I.)
2288. Prágai Magya Hírlap. 241. sz. ([Komlós Aladár] k – s a – r.)
2289. Szabolcsi Szemle. 230–231. l. (Nagy Vilmos.)
2290. Új Élet. [Kassa.] 660. l.
2291. Vármegye. IX. 1. sz. (Gorzó Nándor.)
2292. Vasárnap. [Arad.] 416. l. (Fényi András.)
1936:
2293. Erdélyi Helikon. [Kolzsvár.] 1. sz. 68–69. l. (Thurzó Gábor.)
2294. Magyar Könyvbarátok Diáriuma. 9. l. (Kozocsa Sándor.)
2295. Szocializmus. 3. sz. 142. l. (Pintér Géza.)
1939:
2296. Ungarische Jahrbücher. [Berlin.] 353. l. (L. H.)
1944:
2297. Vigilia. 2. sz. 78. l. (Possonyi László.) ✠
2298. Mohácsi Jenő: Nógrádban, ahol Fráter Erzsi járt. Budapesti Hírlap. 91. (IV. 21.) sz.
2299. Nagy Emil: Séta Madách és Petőfi körül. Pesti Hírlap. 91. (IV. 21.) sz.
2300. Pollák Miksa: Madách Imre és a Biblia. Az Izraelita Magyar Irodalmi Társulat Évkönyve. Budapest, IMIT. 73–108. l.
– Ua. Uo. 1936. 135–167. l.
– Ua. Uo. 1937. 56–89. l.
– Ua. Uo. 1938. 46–97. l.

Ismertette:

1936:

2301. Irodalomtörténet. 36–37., 219. l. (A. B.)
2302. Irodalomtörténet. 219. l. ([Baros Gyula] B. Gy.)

1938:

2303. Irodalomtörténet. 34–35. l. ([Agárdi László] A. L.) ✠
2304. ([Révész Mihály] rm.:) Az ember tragédiája munkáselőadásai. Népszava. 255. (XI. 9.) sz.
2305. Sebestyén, Charles: Emerich Madách. Danubian Rewiew. [Pécs?] 1934–1935. I. köt. 145–146. l.
2306. Simándi Pál: Madách. A párizsi magyarok évkönyve. Párizs, A Magyar Kolónia kiadása. [18–19.] l.
2307. Szabó Lőrinc: Könyv és színház. [Az ember tragédiája előadásának bevezetője.] Magyarország. 126. (VI. 4.) sz.
2308. Szemlér Ferenc: Madách és Goga. Erdélyi Helikon. [Kolzsvár.] 23–29. l.
– Ua. A költészet értelme. [Tanulmányok.] Bukarest, 1965, Irodalmi Kiadó. 148–156. l.
2309. Szirmay-Pulszky, H. v.: Imre von Madách. Genie und Irrsinn im ungarischen Geistesleben. München, Ernst Reinhardt Verlag. 59–68. l.

Ismertette:

1936:

2310. Nyugat. I. köt. 315–316. l. (Erdélyi Gusztáv: Magyar zsenik elmekórtana.)

1938:

2311. Ungarische Jahrbücher. [Berlin.] 51. l. ✠
2312. Vicsay Lajos: Küzdj – és bízva bízzál. (Sic!) A szegedi II. ker. Madách utcai m. kir. áll. polgári fiúiskola 1934–1935. évi értesítője. Szeged, [1935], A Polgári Fiúiskola kiadása. 3–6. l.
2313. Voinovich, Géza–Mohácsi, Jenő: Madách und die Tragödie des Menschen. (Umschlagentwurf von Gustav Végh.) Budapest – Leipzig [1935], Geog Vajna und Co. 164 [4] l.

Ismertette:

1935:

2315. Budapesti Hírlap. 4. (I. 5.) sz. ([Rákosi Jenő] – ő.)

2315. Képes Krónika. 3. sz. (Kállay Miklós.)
2316. Literatura. 5. sz. 79. l.
2317. Magyar Könyvbarátok Diáriuma. 52. l. (Máté Károly.)
2318. Magyar Hírlap. 17. sz. ([Kemény István] k. i.)
2319. Napkelet. 251. l. (Tolnai Gábor.)
2320. Pester Lloyd. 14. (I. 17.) reggeli sz. (–n.)
2321. Pesti Hírlap. 51. (II. 2.) sz.
2322. Pesti Napló. 40. sz. ([Rónai Mihály András] Rma.) ✠
2323. –x.: Madách Imre a világsiker küszöbén. Pesti Napló. 157. sz.
2324. Zolnai Gyula: Korszerűség a költői nyelvben és a műfordításban. 1–2. Magyarosan. 33–45., 76–84. l.
2325. A mi örökségünk. Madách Imre: Az ember tragédiája. Munkás. [Kassa.] 46. (XI. 17.) sz.
2326. A Nemzeti Színház munkáselőadásai. Népszava. 257. (XI. 12.) sz.
2327. Az ember tragédiája. Magyar Hírlap. 237. (X. 17.) sz.ááá
2328. Az ember tragédiája – holland nyelven. Literatura. XXV. l.
2329. Buday György fametszetei az Ember tragédiája (sic!) svéd kiadásához. Új Kor. 16. sz. 19–20. l.
2330. Buday György színpadképei. Házy Albert bevezetésével. [Szeged 1935], Szegedi Fiatalok Művészeti Kollégiuma. 7 l., 7 t. (A Színpad Könyvtára. 1.)

1936

2331. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Szabadtéri Színpad, [Szeged.] VIII. 1.
Ismertette:
1936:
2332. Literatura. 223. l.
2333. Magyar Szemle. 28. köt. 1. sz. X. 1. (Házy Albert és Reh Ernest: Az ember tragédiája, mint szabadtéri tömegjáték.)
2334. Népszava. 175. (VIII. 2.) sz.
2335. Népszava. 176. (VIII. 4.) sz. (iksz.)
2336. Pester Lloyd. 176. reggeli sz. (Sebestyén, Karl.)
2337. Pesti Napló. 161. (VII. 16.) sz. ([Vér György] V. Gy.)
2338. Pesti Napló. 176. (VIII. 2.) sz. (Vér György.)
2339. **La Tragedia dell'Uomo.** Poema drammatico. (olasz) A cura di Umberto Norsa. Torino, Unione Tipografico–Editrice Torinese. 284 l. (Grandi Scrittori Stranieri. Collana di Traduzioni. 69.)
– Ua. Ristampa stereotipa della lª edizione. Torino, [1936], Uo.
2340. **La Tragedia dell'Uomo**. Poema drammatico. (olasz) Traduzione in versi di Antonio Widmar. 28 xilografie originali di Dezső Fáy [e András Fáy.] [Signo: D/A] Prefazione del Seniore. Alberto Berzeviczy. Milano MCMXXXVI, S. A. Editrice Genio. 272 [4] l. ✠
Ismertette:
1936:
2341. Budapesti Hírlap. 239. sz. (Radó Antal.)
2342. Függetlenség. 147. sz. (Tóth Dénes.)
2343. Magyarság. 245. (X. 25.) sz. (Kőszegi László.)
2344. Napkelet. 718–719. l. ([Kállay Miklós] K. M.)
2345. Nemzeti Újság. 152. (VII. 5.) sz. (Kállay Miklós.)
2346. Nyugat. II. köt. 145–146. l. (Lányi Viktor.)
2347. Pester Lloyd. 147. reggeli sz. (Radó, Anton.)
2348. Pester Lloyd. 153. reggeli sz. (Sebestyén, Karl.)
2349. Pesti Hírlap. 164. (VII. 19.) sz. (Balla Ignác.)
2350. Pesti Napló. 152. (VII. 5.) sz. ([Rónai Mihály András] R. M. A.)

2351. Új Magyarság. 245. sz.
2352. Újság. 152. (VII. 5.) sz. ([Elek Artur] e. a.)
1937:
2353. Il Meridiano di Roma. 12. sz. (Ilia Stux.)
2354. Katolikus Szemle. 175. l. (Mester János.)
2355. Magyar Kultúra. I. köt. 1. sz. 24–25. l. (Semjén Gyula.)
1938:
2356. Ungarische Jahrbücher. [Berlin.] 18. köt. 379. l.
2357. V. ö. Vidmar Antal: Az ember tragédiája olaszul. A Kisfaludy-Társaság Évlapjai. Új folyam. 59. köt. 346–347. l.
– Ua. Koszorú. 1935–1936. 193–197. l.
2358. **Manniskans Tragedi.** Dramatiskt diktverk i 15 scener. (svéd) Översättining av Olaf Lundgren med en inledning av Béla Leffler och med 25 träsnitt av Georg Buday. Stockholm, Ungerska Institutet vid Stockholms Högskola. 295 [3] l.
Ismertette:
1936:
2359. A Színpad. 3–4. sz. 216–218. l. (Széll István.) ✠
2360. Dagens Nyheter. IV. 21. sz.
2361. Göteborgs handels- och sjöfarts-tidning. III. 30. sz. (H. S-m.)
2362. Literatura. 77. l.
2363. Napkelet. 286–287. l.
2364. Őserő. 5. sz. ([Kozocsa Sándor.])
2365. Sydsvenska Dagbladed. VIII. 15. sz.
1938:
2366. Ungarische Jahrbücher. [Berlin.] 18. köt. 61. l. ([Dibelius, Helmut] H. D.)
2367. V. ö. Lakó György: Hazánk és a Nagyvilág. Irodalomtörténet. 1947. 119. l.
– Ua. Önállóan is: „Magyarok és svédek". Budapest 1947, Magyar Irodalomtörténeti Társaság kiadása. 8. l. (Az irodalomtörténet Füzetei. [Szerkeszti: Kozocsa Sándor.] 24. sz.) ✠
2368. **Трагедията на човъка.** Драматическа поема. (bolgár) Преведе отъ унгарски Константинъ Дим. БЪлчевъ. София. 1936. VIII, 130 стр.

Ismertette:

1936:

2369. Napkelet. 791. l. (Az ember tragédiája bolgárul.)

1937:

2370. Napkelet. 216. l.
2371. V. ö. „Az ember tragédiája” bolgár nyelven. Népszava. 1940. 293. (IX. 8.) sz. ✠
2372. **Tragedie Člověka.** Prel. František Brábek. Rendezte: Miloš Kareš. Radio Praha, XI. 2.
2373. V. ö. Fülöp Éva: Magyar klasszikus a csehszlovák rádióban. Magyar Nap. [Praha.] 202. (XI. 1.) sz.
2374. Ágoston Julián: Új fények felé. A századforduló magyar költészete. Vigilia. 1. sz. 76–82. l.
2375. B. M.: Madách Amerikában. Nyugat. I. köt. 407–408. l.
2376. V. ö. North Nelson, Jessica: Poetry. [Chicago.] 1935.
2377. V. ö. Nyugat repertóriuma a B. M. szignót Binét Menyhérttel azonosítja. (Összeállította: Galambos Ferenc. Budapest 1959, Akadémiai Kiadó. 202. l.), viszont Radó György Az ember tragédiája a világ nyelvein. IV. közlemény különnyomatában (a Filológiai Közlöny 1968. 1–2. számából. 84–85. l.) tartja Babits Mihályt a Madách Amerikában cikk szerzőjének.
2378. Benedek András: Az ember tragédiája tárgytörténeti szempontból. A Színpad. 7–8. sz. 355–364. l.
2379. Berzeviczy, Alberto de: Madách e la „Tragedia dell’Uomo”. Milano, Editrice Genio. 9–20. l.
2380. Bory István: Madách a mikrofon előtt. Nyugat. I. köt. 224–228. l.
2381. V. ö. Németh Antal válasza. Uo. 228–231. l.
2382. V. ö. Bory István viszonválasza. Uo. 297–298. l.
2383. Brophy, John: Angol író a magyar irodalomról. Literatura. 12. (XII. 10.) sz.
2384. Dräxler Aladár: Bibliai hagyományok az Ember tragédiájában. Győr., Győregyházmegyei alap ny. 8 l. (Kny. a Győri Szemléből.)
2385. Erőss Alfréd: Az ember tragédiájának vallásbölcseleti problémája. Katolikus Szemle. 436–445. l.

2386. Fülöp Éva: Magyar klasszikus a csehszlovák rádióban. Magyar Nap. 202. (XI. 1.) sz.
2387. [Galamb Sándor] G. S.: Az ember tragédiája munkáselőadáson. Magyarság. 257. sz.
2388. Hankiss, Giovanni: Il coronamento dell’etá classica: La tragedia dell’uomo. Storia della letteratura ungherese. (Traduzione di Filippo Faber.) Torino [1936], Paravia Co. 247–255. l.
2389. Házy Albert: Kétség és remény. Jelentéstanulmány Madách Ember tragédiájához. Széphalom. [Szeged.], 12–15. l.
– Ua. Kny. is. Suzeged, A szerző kiadása. 6 l.

Ismertette:

1937:

2390. Magyar Kultúra. 2. sz. 62. l. (Mérő Mihály.) ✠
2391. Házy Albert és Reh Ernest: Az ember tragédiája, mint szabadtéri tömegjáték. Szeged, [1936], Ablak ny. 46 l. (Adalékok a tudományok szociológiájához. B. l.)

Ismertette:

1936:

2392. Literatura. 223. l. ✠
2393. Juhász Andor: Az ember tragédiája a bécsi színházi múzeumban. Magyar Hírlap. 296. sz.
2394. Матушка, Петеръ de: Ваздоу. Трагедията на човъка. Драматическа поема. София. [III–]– VIII. l.
2395. Móra Ferenc: Ki írta Az ember tragédiáját? Napok, holdak, elmúlt csillagok. Budapest, Révai Kiadó. 123–127. l.
2396. Nagy Adorján: Az ember tragédiája és a színész. 1–2. A Színpad. 178–195., 273–292. l.
– Ua. Kny. is. Budapest, A szerző kiadása. 65 l. (A Színpad Könyvtára. 5.)

Ismertette:

1936:

2397. A Színpad. 404–405. l. (M. B.)
2398. Esti Kurír. 252. sz. (b. m.)
2399. Magyar Szemle. 28. köt. 4. sz. IX. 1.
2400. Művészet. 77. l.

1937:

2401. Nyugat. II. köt. 295–296. l. (Schöpflin Aladár.)
2402. Literatura. 18. sz. hátsó boríték.
2403. Pesti Hírlap. 66. (III. 23.) sz. (Hegedűs Lóránt.)
2404. Németh Antal: Madách a mikrofon előtt.
2405. Nyugat. I. köt. 228–231. l. ✠
2406. Nógrádi Béla: A Kisfaludy-Társaság centenáriuma. [Érdekességek Az ember tragédiájáról.] Magyar Hírlap. 21. (I. 26.) sz.
2407. Ravasz László: Az ember tragédiájának költői igazsága. A Kisfaludy-Társaság Évlapjai. Új folyam. 59. köt. 85–88. l.
2408. Ritter Sándor: Az ember tragédiája igazi értéke. (Faust és Az ember tragédiája.) Szeged, Ablak ny. 52 l.
2409. Telekes Béla: Madách homlokán túl. [Vers.] Fekete gályán. [Versek és Rákóczi Ferenc. Drámai költemény.] Budapest, A szerző kiadása, Kellner Albert könyvny. 57–58. l.
2410. Tolnai Vilmos: Madách és Tisza Domokos. [Az ember tragédiája egyiptomi színe és Tisza Domokos versei.] Irodalomtörténet. 206–210. l.
2411. Vidmar Antal – Widmar, Antonio: Dante és Madách. – Dante e Madách. Budapest, Intézeti kiadvány. 197 [3] l. (A budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem Olasz Intézetének kiadványai. 10. sz.)

Ismertette:

1937:

2412. Egyetemes Philologiai Közlöny. 271–272. l. (Varjas Béla.)

1938:

2413. Ungarische Jahrbücher. [Berlin.] 374. l. ([Dibelius, Helmut] H. D.) ✠
2414. Widmar Antonio: Introduzione. La Tragedia dell'Uomo. Milano MCMXXXVI, S. A. Editrice Genio. 5–8. l.
2415. Császár Elemér Madách-előadása a berlini és boroszlói egyetemen. Koszorú. 53. l.
2416. Madách és Paulay Ede. Pesti Hírlap. 65. (III. 18.) sz.
2417. Madách Imre. Új Lexikon. 4. köt. Szerk. Dormándi László és Juhász Vilmos. [Budapest 1936], Dante–Pantheon Kiadó. 2485. l.
2418. Madách szobrot kap. Magyar Nap. 9. (III. 12.) sz.

2419. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Nemzeti Színház [Budapest], Új betanulásban, X. 21. Németh Antal rendezésében.

Ismertette:

1937:

2420. Az Est. 241. (X. 23.) sz ([Hajó Sándor] H–ó.)
2421. Élet. 44. sz. 1123. l. (Galamb Sándor.)
2422. Magyar Kultúra. II. köt. 251–252. l. (Máthé M. Lajos.)
2423. Magyar Út. 45. sz. (Gombos Gyula.)
2424. Magyarország. 241. (X. 23.) sz. (S. E.)
2425. Magyarság. 241. (X. 23.) sz. (Galamb Sándor.)
2426. Magyarság. 241. (X. 23.) sz. (Papp Jenő.)
2427. Napkelet. 842–844. l. (Rédey Tivadar.)
2428. Népszava. 240. (X. 22.) sz. (Révész Mihály.)
2429. Nyugat. II. köt. 461–466. l. (Schöpflin Aladár.)
2430. Pásztortűz. [Kolozsvár.] 425–426. l. (v. l.: Színházi levél Budapestről.)
2431. Pester Lloyd. 176. reggeli sz. (Sebestyén, Karl.)
2432. Protestáns Szemle. 597–598. l. (Vajthó László.)
2433. Új Idők. II. köt. 121–122. l. (Janovics Jenő.)
2434. Új Idők. II. köt. 639–640. l. (Fodor Gyula.) ✠
2435. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Szabadtéri Színpad. [Szeged.] VII. 31.

Ismertette:

1937:

2436. Élet. 883. l. (Sándor István: Szeged tornyai alatt. Az ember tragédiája szabadtéri előadása.)
2437. Magyarság. 173. (VIII. 1.) sz. (Thury Lajos.)
2438. Pesti Napló. 173. (VIII. 7.) sz. (Vér György: Az ötödik Tragédia szabadtéri ünnepe a szegedi Dom-téren.) Tükör. 683–684. l. ✠
2439. **Die Tragödie des Menschen.** Dramatisches Gedicht. (német) Übertragung von Jenő Mohácsi. Mit 23 Holzschnitten von György Buday. 4. Auflag. 7–8. Tausend. Budapest–Leipzig, Georg Vajna. 208 l.

2440. **La Tragédie de l'Homme.** [Marionnettes.] Traduction: Fernand Pignatell et Sigismond Cselényi-Walleshausen. **Bemutató:** Arc-en-Ciel. [Paris.] X. 29. [A szövegkönyv a Magyar Színháztudományi Intézetben található.]

Ismertette:

1937:

2441. Esti Kurir. III. 23. sz.
2442. Pesti Napló. 161. (VII. 18.) sz. (Mohácsi Jenő: Az ember tragédiája – francia bábjáték formájában.)
2443. V. ö. Birkás Tibor: Az ember tragédiája francia–magyar bábjáték. Színház és Mozi. 1948. 5. sz. ✠
2444. La Tragedia dell'Uomo. [Fragmenti.] [Zichy Mihály: Római és Londoni szín.] (olasz) [Traduzioni di Antonio Widmar e Umberto Norsa.] Márffy, Oscar: Palpiti del cuore magiaro nella sua letteratura. Torino–Milano–Padova–Firenze–Roma–Napoli–Catania–Palermo. [1937], G. B. Paravia & C. 197–203. l.
2445. Inimese tragöödia. Löpptseeni katkend 15-pildilisest draamast. (finn) [XV. szín vége.] Ungari keelest tölkinud A[nts] Murakin. Bernhard Linde ja Ants Murakin: Valimik Ungari Kirjandust Kirjandusloolistе andmete ja ungari kirjanduse ülevaatega. Tallin, Arak Kirjastus Tallinas. 43–46. l.
2446. **Die Tragödie des Menschen.** Dramatisches Gedicht. Übertragung von Jenő Mohácsi. **Bemutató:** Staaliches Schauspielhaus. [Hamburg.] IV. 15.

Ismertette:

1936:

2447. Altonaer Nachrichten. IV. 16. sz.
2448. [Előzetes.] Literatura. I. köt. 15. sz. hátsó borítékon.
2449. A Színpad. 43., 46. l. (Mohácsi Jenő.)
2450. Frankfurter Zeitung. IV. 20. sz.
2451. Hamburger Fremdenblatt. IV. 16. sz.
2452. Hamburger Nachrichten. IV. 11. sz.
2453. Kölnische Zeitung. IV. 11. sz.
2454. Magyarság. 291. sz. ([Bodor Aladár] B. A.)
2455. Nyugat. I. köt. 457–458. l. (Mohácsi Jenő.)

2456. Pester Lloyd. 91. (IV. 23.) esti sz. (Mohácsi, Jenő.)
2457. Pesti Napló. 85. (IV. 16.) sz.
2458. Theater der Welt. [Amsterdam.] X. 549. l. ✠
2459. (ákos:) Az ember tragédiája és a „János vitéz". Népszava. 174. (VIII. 30.) sz.
2460. Bakos József: A filológia árnyékában. Karcag, Szabolcsvármegyei Bessenyei Kör kiadása. 20 l. (Szabolcsi Szemle Füzetei. 3.)
2461. Kárpáti Aurél: Az ember tragédiája. Pesti Napló. 241. (X. 23.) sz.
2462. Kozocsa Sándor: Imre Madáč. Istorija madjarske književnosti, narocito u XIX i XX veku. Jugoslavensko–Madjarska Revija. [Beograd.] 5–6. l.
2463. Magyar Bálint: Paulay Ede. A százéves Nemzeti Színház. Budapest, Magyar Szemle kiadása. 16° 78 l. (Kincsestár. A Magyar Szemle kiskönyvtára. 51.)
2464. Makay Gusztáv: A halálszépség első költője: Madách Imre. A halál költészete a magyar lírában Vörösmartytól Adyig. Pécs, Kultúra ny. 102–111. l. (Bölcsészetdoktori értekezés.)
2465. Márffy, Oscar: Emerico Madách. Palpiti del cuore magiaro nella sua litteratura. Torino [1937], Paravia & C. 197. l.
2466. Máthé M. Lajos: Az ember tragédiája. Magyar Kultúra. II. köt. 251–252. l.
2467. Merényi Oszkár: Shelley Queen Mabje és Az ember tragédiája. Irodalomtörténeti Közlemények. 70–72. l.

Ismertette:

1939:

2468. Ungarische Jahrbücher. [Berlin.] 38. l. ✠
2469. Mohácsi Jenő: „Dicsőség a' magasban…" [Elbeszélés.] Budapesti Szemle. 244. köt. 351–363. l.
– Ua. A Kisfaludy-Társaság Évlapjai. Új folyam. 1937–1940. 60. köt. Budapest 1940, Kisfaludy-Társaság. 182–191. l.
2470. P. J.: Fricsay Ferenc új zenét komponált Az ember tragédiájához. Nemzeti Újság. 165. (VII. 23.) sz.
2471. Pukánszky Béla: Az ember tragédiája és az osztrák irodalom. Budapesti Szemle. 245. köt. 34–49. l.
– Ua. Kny. is. Budapest, Franklin ny.

Ismertette:

1937:

2472. Ungarische Jahrbücher. [Berlin.] 38–39. l. ✠
2473. Sugár Sándor: Az „Ember tragédiája” Rembrandt és Spinoza városában. Csehszlovákiai Népszava. Pozsony. 20. sz.
2474. Szent-Iványi B[éla] von: Das hundertjährige ungarische Nationaltheater. Ungarische Jahrbücher. [Berlin.] 317–318. l.
2475. Tolnai Vilmos: Madách és Weber Demokritosa. [Az ember tragédiája és Karl Julius Weber: Domokritos oder hinterlassene Papiereeines lachenden Philosophen című munkája.] Irodalomtörténeti Közlemények. 273–276. l.

Ismertette:

1939:

2476. Ungarische Jahrbücher. [Berlin.] 39. l. ✠
2477. Várkonyi Nándor: Madách, az optimista. Elmék, eszmék. [Tanulmányok.] Pécs, Az IGE [Írók Gazdasági Egylete] kiadása. 101–103. l.
2478. Zolnai Gyula: Veszedelmek közepette. [A névutós kifejezés Madáchnál.] Magyarosan. 136–141. l.
2479. Az ember tragédiája. Drámai költemény. [Ismertetés.] Budapest, Nemzeti Színház kiadása. 16 l. [Illusztrált.] (Krónika. A Nemzeti Színház műsorkisérő füzetei.)
2480. Az ember tragédiája. Literatura. XI. 15. sz. hátsó borítóján.
2481. „Az ember tragédiája” Londonban. [Gilbert Miller londoni színházi vállalkozó tervéről: az 1937–es őszi évadban angol színészekkel tervezte bemutatni Az ember tragédiáját.] Magyar Nap. [Moravska Ostrava-Privoz.] 171. (VII. 27.) sz.
2482. Deutsch–ungarische Bühnenkunst. [Staatliches Schauspielhaus: Goethe: Faust. – Budapest [Nemzeti Színház]: Madách Imre: Die Tragödie des Menschen. Regie–Austauschgastspiel 1937. Hamburg, Druck Petermann. [16] l. [Photoalbum.] (Deutsch–ungarische Bühnenkunst Regie–Austauschgastspiel.)
2483. Die Tragödie des Menschen in Bayerischen Rundfunk. Bayerische Stadtszeitung und Bayerischer Stadtsanzeiger. 238. (X. 15.) sz.

2484. Madách Imre. Irodalomtörténet. 38. l.
2485. Miért nem szerepel Mohácsi Jenő neve „Az ember tragédiája” hamburgi színlapján? Egyenlőség. 15. sz.

1938

2486. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Városi Színház [Budapest], X. 20.
Ismertette:
1938:
2487. Magyarország. 275. sz. (Féja Géza: Madách-premier.)
2488. Népszava. 218. (X. 22.) sz. (k. gy.: Az ember tragédiája a Városi Színházban.)
1939:
2489. Pester Lloyd. 241. reggeli sz. (Keresztury Dezső von: Madách Tragödie des Menschen im Stadttheater.) ✠
2490. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Szabadtéri Színpad. [Szeged], VII. 22.
Ismertette:
1938:
2491. Függetlenség. 165. sz. (O. T.: Hatadik éve hirdeti a magyar erő diadalát a Tragédia a szegedi Dom-téren.)
2492. Népszava. 165. (VII. 23.) sz.
2493. Népszava. 166. (VII. 24.) sz.
2494. Pesti Napló. 142. (VII. 23.) sz. (Vér György: A Tragédia a szegedi Dóm-téren.)
2495. V. ö. Lugosi Döme: A szegedi szabadtéri játékok története 1931–1937. Budapest, „Színpad" kiadása. 131 l.
2496. V. ö. Pásztor József: A szegedi szabadtéri játékok története. Három év. Monográfia. Szeged, Délmagyarország kiadása. 222 l. ✠
2497. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Szabadtéri Színház. [Brassó.] VII. 26.
2498. **Die Tragödie des Menschen.** Dramatisches Gedicht. (német) Deutsche Bearbeitung unter Benutzung der Übersetzung Andor von Sponers von Ernst Leopold Stahl. Berlin–Steglitz, Otto Strese. 114 l.
Ismertette:
1938:
2499. Berliner Illustrierte. 10. sz.

2500. Erika. [Berlin.] 41. sz.
2501. Esti Kurir. IX. 23. sz. ([Horváth Béla.])
2502. Függetlenség. 187. sz. (Mikes Ferenc: Elkészült a Tragédia új német fordítása, Ernst Leopold Stahltól.) ✠
2503. **La Tragedia dell'Uomo.** (olasz) A cura di Umberto Norsa. Ristampa 2ª. Torino, [1938?]
2504. Alexander Bernát: Nagy emberek. Madách Imre. Megemlékezés születésének 100. évfordulóján. Tanulmányok. Budapest [1938], Pantheon Kiadó. 222–232. l.
2505. Arany János: Madách bevezetése a Kisfaludy-Társaságba. Arany János: Összes prózai művei. Budapest, Franklin Társulat kiadása. 921–924. l.
2506. Benedek Marcell: [Madách és Az ember tragédiája.] A magyar irodalom története. Budapest [1938], Singer és Wolfner kiadása. 4° 206–210. l. [Illusztrált.]
2507. Birkás Géza: Guillaume Vautier (1866–1937.) Megemlékezés egy Petőfi- és Madách-fordító magyarbarát íróról. Irodalomtörténet. 71–73. l.
2508. Bory István: Madách a fekete lemezen. Nyugat. I. köt. 317–319. l.
2509. (–c.:) Az ember tragédiája a Rádióban. Esti Újság. 15. sz.
2510. Császár Elemér: Emerich Madách, Die Tragödie des Menschen. Südostdeutsche Forschungen. [München.] 757–780. l.
– Ua. Kny. is. München. [1938], Schick Kiadó.
Ismertette:
1940:
2511. Egyetemes Philologiai Közlöny. 112–117. l. (Réz Henrik.) ✠
2512. Gáldi László: Három költő a múltba tekint. (Baudlaire –Eminescu – Madách.) Vasárnap. [Arad.] 366–368. l.
2513. Hevesi Sándor: [Az ember tragédiája.] Színház. Budapest [1938], Singer és Wolfner kiadás. 66., 104. l.
2514. Iván Gizella: Az igazi Ember tragédiája. Magyar Asszony. 396. l.
2515. Kalek, Heinrich: Ungarische Bühnenwerke in Deutschland. Ungarische Jahrbücher. [Berlin.] 46–48. l.
2516. V. ö. Magyar szerző darabjára készül a berlini Schiller-Theater. Magyar Nemzet. 13. (IX. 8.) sz.

2517. V. ö. Uo. 18. (IX. 15.) sz.
2518. V. ö. Népszava. 152. (VII. 8.) sz.
2519. Kardeván Károly: „Mondottam, ember: küzdj és bízva bízzál!" [A „mondottam" szó magyarázata.] Magyar Nyelv. 244–245. l.
2520. Károsy Pál: A Kerepesi úti temető nagy halottai. [Sírköveken található idézetek Az ember tragédiájából.] Pintér Jenő előszavával. Budapest, Uránia kiadása. 208 l.
2521. Lakner, Clara: „Die Tragödie des Menschen" im Aether. Pester Lloyd. 14. reggeli sz.
2522. Manojlovity, Todor: Madách Imre és Az ember tragédiája. Fordította: Somorjai Sándor. Kalangya. [Novisad.] 544–549. l.
2523. Márffy, Oscar: Due nuove versioni de „La tragedia dell'Uomo" di Imre Madách. [Umberto Norsa és Antonio Widmar fordításának ismertetése szemelvényekkel.] Convivium. [Torino.] 464–470. l.
– Ua. Kny. is. Torino, Soc. Ed. Internationale.
2524. Relle Pál: Madách. Magyar Hírlap. 47. sz.
2525. Réti István: Madách és Luther. Az Est. 227. sz.
2526. Scheiber Sándor: A magyar nyelv és irodalom bibliai kapcsolataihoz. Libanon. 5. sz.
2527. Staud Géza: Magyar színészeti bibliográfia. Budapest, Magyar Színháztudományi és Színpadművészeti Társaság. 351 [1] l., 2 t. (Bibliográphia Theatralis Hungarica.)

Ismertette:

1939:

2528. Új Idők. I. köt. 919. l. (Kozocsa Sándor.)

1940:

2529. Egyetemes Philologiai Közlöny. 99–100. l. (Galamb Sándor.)
2530. Irodalomtörténet. 26. l. (Solt Andor.)
2531. Katolikus Szemle. 249–250. l. ([Dénes Tibor] –d. t.–)
2532. Magyar Középiskola. 58. l. (–h –a.) ✠
2533. Szabó Lőrinc: Az ember tragédiája. Az Est Hármaskönyve. Kétezer év szerelmes levelei. Az Est – Pesti Napló – Magyarország előfizetőinek 1939. (Szerkesztette: Szabó Lőrinc.) [Budapest 1938], Az Est Lapkiadó. 231. l.

2534. Szőke Sándor: Az ember tragédiája a századik év műsorán. A százéves Nemzeti Színház Emlékkönyve. Budapest, Nemzeti Színház kiadása. 4° 185–201. l. [Illusztrált.]
2535. Thein Alfréd: Bábtragédia. [Az ember tragédiája párizsi bábszínházi előadásáról.] Nyugat. I. köt. 78–79. l.
2536. Vághidi Ferenc: A Grève-tér. Madách Imre történelmi tévedéséről. Új Idők. I. köt. 285. l.
2537. [Vass László] V. L.: Óriási siker „Az ember tragédiája" pozsonyi bemutatója. Magyar Nap. 146. (VI. 18.) sz.
2538. Vita Zsigmond: Madáchról a Valeni de Munte-i szabadegyetemen. Láthatár. 440–441. l.
2539. Wallesz Jenő: A Tragédia tragédiája. Újság. 15. (I. 20.) sz.
– Ua. Népszava. 15. (I. 20.) sz.
2540. – y – : Nem való rádióba az Ember tragédiája. 8 Órai Újság. 15. (I. 20.) sz.
2541. Zolnai Gyula: „Mondottam ember, küzdj és bízva bízzál!" [A „mondottam": jelen idő!] Magyar Nyelv. 43–44. l.
2542. A belgrádi Nemzeti Színház bemutatja Madách Imre „Az ember tragédiája" című művét. Magyar Nemzet. 3. (VIII. 27.) sz.
2543. A Nemzeti Színház országzászlót állít Madách felszabadult szülőhelyén. Magyar Nemzet. 62. (XI. 5.) sz.
2544. A Petőfi Társaság Madách szülőföldjének visszacsatolását kéri. Magyar Nemzet. 70. (XI. 15.) sz.
2545. Az ember tragédiája. [A Nemzeti Színházban 1883-tól!] A százéves Nemzeti Színház. Budapest, Nemzeti Színház kiadása. 4° 215–216. l.
2546. „Az ember tragédiája" Stockholmban. Magyar Nemzet. 25. (IX. 23.) sz.
2547. Az ismeretlen Madách. Nemzeti Újság. 216. sz.
2548. Karácsonykor mutatják be Belgrádban „Az ember tragédiájá"-t. Magyar Nemzet. 22. (IX. 20.) sz.
2549. Madách Imre levelezése. Magyar írók levelei. (XV–XX. század.) Összeállította: Fábián István. Buddapest [1938], Egyetemi ny. 319–328. l. Jegyzet: 402–403. l. (A tanítás problémái. 21.)

2550. Fráter Erzsébet 1865-ben. [Fotó.] Kétezer év szerelmeslevelei. (Szerkesztette: Szabó Lőrinc.) [Budapest 1938], Az Est Lapkiadó. 233. l. (Az Est Hármaskönyve.)
2551. Madách Imre fényképe 1862-ből. Kétezer év szerelmeslevelei. (Szerkesztette: Szabó Lőrinc.) [Budapest 1938], Az Est Lapkiadó. 232. l. (Az Est Hármaskönyve.)
2552. Szontagh Pál fényképe 1863-ból. Kétezer év szerelmeslevelei. (Szerkesztette: Szabó Lőrinc.) [Budapest 1938], Az Est Lapkiadó. 231. l. (Az Est Hármaskönyve.)
2553. Szerémy Alajos rajza: A sztregovai régi Madách-kastély. [1890 körül.] Kétezer év szerelmeslevelei. (Szerkesztette: Szabó Lőrinc.) [Budapest 1938], Az Est Lapkiadó. 234. l. (Az Est Hármaskönyve.)

1939

2554. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. Előszóval és jegyzettel ellátta: Hankiss János. Budapest [1939], Forrás Kiadó. 207 l.
2555. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. Budapest [1939], Singer és Wolfner kiadása. 224 l. (Magyar Halhatatlanok.)
Ismertette:
1940:
2556. Irodalomtörténet. 86. l. (Kardos Albert: A megcsonkított „Ember tragédiája”. [Az olcsó, ún. „népies” kiadásról.]) ✠
2557. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Nemzeti Színház Kamaraszínház [Budapest], V. 15.
Ismertette:
1939:
2558. Az Est. 111. (V. 16.) sz. (Egyed Zoltán: Az ember tragédiája kamara-színpadon.)
2559. Katolikus Szemle. 404–412. l. (Kunszery Gyula: Az új életre támadt Tragédia.)
2560. Magyar Kultúra. I. köt. 346–347. l. (Semjén Gyula: Az ember tragédiája stúdió-előadásban.)
2561. Magyar Nemzet. 58. (III. 11.) sz. („Az ember tragédiája” kamaraszínházi előadásainak előkészületei.)
2562. Magyar Nemzet. 111. (V. 16.) (Galamb Sándor.)
2563. Magyarország. 111. (V. 16.) sz. (Nagy András.)
2564. Népszava. 10. (I. 29.) sz.
2565. Népszava. 84. (V. 9.) sz.
2566. Nyugat. I. köt. 417–418. l. (Schöpflin Aladár: Színházi események.)
2567. Országos Középiskolai Tanáregyesületi Közlöny. 73. köt. 60–61. l. ([Kardeván Károly] kk.: Az ember tragédiája a Kamaraszínházban.)
2568. Pesti Napló. 111. (V. 16.) sz. (Kárpáti Aurél: Az ember tragédiája kis színpadon.)
– Ua. Főpróba után. Budapest 1956, Magvető Kiadó. 334–337. l.
2569. Tükör. 64–66., 464–467. l. (Schöpflin Aladár: Színházi tükör.)

2570. Új Magyarság. 111. (V. 16.) sz. (Dékány András.) ✠
2571. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Városi Színház [Budapest]. X. 21.
Ismertette:
1939:
2572. Magyar Nemzet. 241. (X. 22.) sz.([Bodor Aladár] B. A.)
2573. Népszava. 216. (X. 10.) sz. ([Jemnitz Sándor] J. S.)
2574. Népszava. 218. (X. 22.) sz. ([Kállai Gyula] k. gy.)
2575. Pester Lloyd. 241. (X. 22.) reggeli sz. (Dezső von Keresztury.)
2576. Pesti Napló. 241. (X. 22.) sz. (Baráth Ferenc.) ✠
2577. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Szabadtéri Színpad. [Szeged.] VII. 21.
Ismertette:
1939:
2578. Nemzeti Újság. 173. (VIII. 1.) sz. (Iván Mihály: Az ember tragédiája a szegedi Dóm-téren.)
2579. Pester Lloyd. 173. (VIII. 1.) reggeli sz. (Sebestyén, Karl: Szegeder Festspiele.
2580. Dritter Abend: „Die Tragödie des Menschen", dramatisches Gedicht von Emerich Madách.)
2581. Pesti Napló. 175. (VIII. 3.) sz. (Vér György: A Bizánc és Az ember tragédiája bemutatója a szegedi Dóm-téren.) ✠
2582. **Die Tragödie des Menschen.** Philosophische Dichtung. (német) Aus dem Ungarischen Übertragen von Elsa Reitter Podhradszky. Budapest [1939], Übersetzerin. 188 l.
Ismertette:
1940:
2583. Pester Lloyd. 10. (I. 13.) esti sz. ([Turóczi-Trostler, Josef] t. t.)
2584. V. ö. Karsai Géza: Pannonhalmi Szemle. 1943. 237. l. ✠
2585. **Трагедија Човека.** (szerb) С мађарског превео Клеарх. Уводни есеј од Тодора Манојловића. Предговор од Борислава Јанкулва. [Conrád Gyula fametszeteivel.] Суботица. Каланђа. 228 стр.

Ismertette:
1938:
2586. Erdélyi Szemle. [Kolozsvár.] 6. sz. (Sznérvári András.)
1939:
2587. Erdélyi Szemle. [Kolozsvár.] 9–10. sz. (Haller Gábor. [Interjú a mű fordítójával, Jankulov Vladiszlavval.])
2588. Kalangya. [Novi-Sad.] 1. sz. 49–51. l. (Herceg János.)
2589. Kalangya. [Novi-Sad.] 2. sz. 68–72. l. (Kázmér Ernő.)
1940:
2590. Kalangya. [Novi-Sad.] 12. sz. 560–561. l. (Herceg János.)
2591. Láthatár. 185–186. l. (Farkas Geisa: Az ember tragédiája új szerb fordítása.)
2592. Láthatár. 345–347. l. (Hadrovics László.)
2593. Magyar Nemzet. 79. (IV. 6.) sz. (Elkészült „Az ember tragédiája" szerb fordítása.) [Kéky Lajos bejelentése a Kisfaludy-Társaság ülésén.]
2594. Magyar Nemzet. 195. (VIII. 27.) sz.
2595. Népszava. 174. (VIII. 30.) sz.
2596. Népszava. 207. (X. 10.) sz. (Kultúra és megértés.) ✠
2597. **[A Tragedia do Homen. Drama.]** (spanyol) [Az „Angyalok kará"-nak szövegét kihagyták.] (Fordította: Carlos Marcel Neuschloss?) ? [1939?] 4° 87 l., [Gépirat.] Fol. Hisp. 6. (Országos Széchényi Könyvtár.)
2598. V. ö. Madách „Tragédiája" spanyolul Buenos-Airesben. [Miklós Elemér beszámolója.] Magyar Nemzet. 250. (XI. 4.) sz.
– Ua. Magyar Nemzet. 276. (XII. 5.) sz.
2599. Tragedija človeka. (szerb) Dramatiska pesnitev. [1. szín.] Prevedla Vilko Novak in Tine Debeljak. Dom in Svet. [Ljubljana.] XII. sz. 573–578. l.
Ismertette:
1939:
2600. Kalangya. [Novi Sad.] 49–51. l. (Herceg János.)
2601. Népszava. 3. (I. 5.) sz. ✠
2602. **Die Tragödie des Menschen.** Dramatisches Gedicht. Übersetzung Andor von Sponer. Deutsche Bearbeitun durch Ernst Leopold Stahl. **Bemutató:** Volksbühne. [Berlin.] IX. 22.

Ismertette:

1939:

2603. Der Stern. [Berlin.] 41. sz. (Hans Karbe.)
2604. Erika. X. N° 41.
2605. Esti Kurir. IX. 23. sz. ([Horváth Béla.])
2606. Magyar Nemzet. 216. (IX. 22.) sz. ([A Völkischer Beobachter után.])
2607. Magyar Nemzet. 217. (IX. 23.) sz. („Az ember tragédiája" nagy sikere Berlinben.)
2608. Magyar Nemzet. 223. (IX. 30.) sz.
2609. Népszava. 193. (IX. 22.) sz.
2610. Pester Lloyd. 195. (VIII. 27.) reggeli sz. („Die Tragödie des Menschen" in Berlin.)
2611. Pester Lloyd. 219. (IX. 26.) reggeli sz. (Wanderscheck, Hermann.)
2612. Volksbühne. [Berlin.] XI. 21. sz. (Karbe, Hans.) ✠
2613. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** A sárospataki gimnazisták előadásában, angol nyelven.

Ismertette:

1939:

2614. Hungarian Quaterly. 2. sz. 373–375. l. (Barber, Vincent.)
2615. Magyar Nemzet. 71. (III. 28.) sz. (F. A.: A sárospataki gimnazisták előadták angolul „Az ember tragédiája" 8. színét.)
2616. Magyarország. 69. (III. 24.) sz. (Féja Géza.)
2617. Népszava. 51. (III. 28.) sz.
2618. Népszava. 52. (III. 29.) sz. (Andreánszky [István]: Bodrogparti…)
2619. Pesti Napló. 68. (III. 23.) sz.
2620. Újság. 71. (III. 28.) sz. (A Tragédia első angol nyelvű előadása Sárospatakon.) ✠
2621. Adriányi László: Madách Ember tragédiája a rávonatkozó kritikai irodalom tükrében. (Pap Károly professzor birálatával.) [Debrecen], A szerző kiadása. 182. l.
2622. Antal Péter: Eötvös és Madách. Magyar irodalomtörténet 1939. Emlékkönyv Kristóf György hatvanadik születés-napjára. Kolozsvár, Minerva kiadása. 17–20. l.

2623. Doskár Éva: Hegel magyar utókora. Budapest, Minerva kiadás. 90 l. (Minerva Könyvtár. 132. sz.)

Ismertette:

1939:

2624. Irodalomtörténet. 147. l. ([Lotz János] L. J.) ✠
2625. Emőd Tamás: Madách. [Vers.] Emőd Tamás versei. [Budapest 1939], Officina Kiadó. 338. l.
2626. (f. j .:) Az ember tragédiája hatszázadszor. Pesti Hírlap. 123. (VI. 1.) sz.
2627. Harsányi, Zsolt: Dreiundvierzig unbekannte Handschriften Emerich Madáchs. Pester Lloyd. 81. (IV. 9.) sz.
2628. K. I.: Ma 75 éve halt meg Madách Imre. Pesti Napló. 227. sz.
2629. Kállai Gyula: A Tragédia munkáselőadása elé. Népszava. 228. (XI. 5.) sz.
2630. Kardeván Károly: Az angyalok második kara Az ember tragédiájában. Irodalomtörténet. 176–179. l.
2631. Keresztury, Dezső: Verse translations of Hungarian poets. [Magyar költők angol fordításai: Madách – Kisfaludy Károly – Vörösmarty Mihály – Petőfi Sándor – Ady Endre.] Hungarian Quarterly. 4. sz. 752–754. l.
2632. Kohlmann Dezső: Szerb Madách-fordítások. Kalangya. [Novi-Sad.] 2. sz. 84–86. l.
2633. Kolba Gyula: Az ember tragédiája Kassán. Nemzeti Újság. 101. (V. 4.) sz.
2634. Lénárd János: Ádám a Parlamentben. (Kiegészítő szín Az ember tragédiájához.) [Jelenet.] Magyar Nemzet. 143. (VI. 25.) sz.
2635. Lugosi Döme: A szegedi Dóm-téri színpad díszletfestője: Varga Mátyás. Szeged, Szegedi Új Nemzedék kiadása. 16 l.
2636. Madarassy Gábor: Látogatás Madách Imre sztregovai kastélyában. Népszava. 56. (IV. 2.) sz.
2637. Владислав Манојловић Тодор: Ваздэу свимепохама… Трагедија Човека. С мађарског превео Клеарх. [Борислав Јанкулов.] Суботица. Каланђа. 5–19. l.
2638. Marék Antal: A hazatért Felvidék magyar szellemisége. Napkelet. I. köt. 6–11. l.

2639. Mohácsi Jenő: Egy Madách-bemutató kisjubileuma. [Burgtheater, Wien.] Nyugat. I. köt. 139. l.
– Ua. Magyar Nemzet. 18. (I. 22.) sz.
2640. Mohácsi, Jenő: Imre Madách: Die Tragödie des Menschen. Neue Zürcher Zeitung. 24. sz.
2641. V. ö. Mohácsi Jenő: Madách-tanulmánya a „Neu Zürcher Zeitung”-ban. Magyar Nemzet. 22. (I. 27.) sz.
2642. Pálffy Endre: Mihail Eminescu şi Emerich Madách. Neamul Romanesc. [Bucureşti.] 11–12. sz.
2643. Penttilä, Aarni: Ihmisen murhenäytelmä. [Toivo Lyy Otto.] Unkarin kirjallisuuden historia. [Helsinki.] 147–148. l.

Ismertette:

1939:

2644. Magyar Nemzet. 54. (III. 7.) sz. („Az ember tragédiája” finn nyelven.) ✠
2645. Frau Pukánszky, Jolantha Kádár: Hundert Jahre ungarisches Nationaltheater. Theater der Welt. [Amsterdam.] 1. Jahrgang. 10–11. sz.
2646. Rex: Emlékezzünk! [Madách Imrére.] Erdélyi Szemle. [Kolozsvár.] 8. sz.
2647. Riedl Frigyes: [Madách Imre.] A magyar dráma története. 2. köt. (Sajtó alá rendezte: Somogyi Ferenc.) Budapest [1939], Egyetemi ny. 180–181. l. (Magyar Irodalmi Ritkaságok. 44.)
2648. Szabó István: Román folyóiratszemle. [Octavian Goga, Petőfi, Ady és Madách fordításairól.] Erdélyi Helikon. [Kolozsvár.] 299–301., 668. l.
2649. Szász Károly: A magyar dráma története. Budapest [1939], Franklin ny. 352 l.
2650. Szerb Antal: Keserű pohár. [Vörösmarty, Zrinyi, Madách költészetéből próbál erőt meríteni a magyar nemzet a 2. világháború kitörése sötét napjaiban.] Magyar Nemzet. 195. (VIII. 27.) sz.
2651. Varga István: „Az ember tragédiája”, mint az egyetemes magyarság világfilmje. (Tanulmány.) [Budapest 1939], Kellner A. ny. 30 l.

Ismertette:

1940:

2652. Nyugat. I. köt. 62–64. l. (Mohácsi Jenő.) ✠
2653. A „Tragédia” román nyelven. Magyar Nemzet. 142. (VI. 24.) sz.
– Ua. Magyar Nemzet. 163. (VII. 20.) sz.
– Ua. Magyar Nemzet. 184. (VIII. 13.) sz. (Készül a román nyelvű Tragédia.)
2654. „Az ember tragédiája” külföldön. [Bécsben, Berlinben, Bernben.] Magyar Nemzet. 18. (I. 22.) sz.
2655. Madách és Erzsike a bálon. Fráter Erzsébet levelei. Kétezer év szerelmeslevelei. Az Est Hármaskönyve.[Budapest], Az Est Lapkiadó Rt. kiadása. 231–234. l. [Illusztrált.]
2656. Madách Imre Az ember tragédiáját Andrzej Ribicki (?) új lengyel fordításban fogja bemutatni a vilnai színház. Nemzeti Újság. IV. 1. sz.
2657. Madách is hozzászól. Új Hang. 1. sz.
2658. Madách-serleglakoma volt Balassagyarmaton. (Madách Imre születésnapján.) Magyar Nemzet. 20. (I. 25.) sz.

1940

2659. **Az ember tragédiája**. [Drámai költemény.] Kamaraszínpadra alkalmazta: Németh Antal. [Rendezőpéldány.] [Budapest 1940, Nemzeti Színház kiadása.] 4° 224 l. [Házi sokszorosítás.]
2660. **Tragediai omului**. Poem dramatic. (román) [Utánnyomás.] Traducere in versuri de Octavian Goga. Bucuresti, Fundația pentru literatură şi artą „Regele Carol II." 252 l. (Scritorii streim moderni.)
2661. **Човекова трагедија.** (szerb) Превео Д-р Свет[ислав] Стефановић. Београд. Цвијановић. 168 стр. [Zichy Mihály illusztrációval, az eszkimó színt Fáy Dezső metszete alapján készítette: Djordje Jankovič Duka.]
Ismertette:
1940:
2662. Kalangya. [Novi-Sad.] 12. sz. 560–561. l. (Herceg János: Ma dách Tragédiájának új szerb fordítása.)
2663. Láthatár. 12. sz. 345–347. l. (Hadrovics László: Az ember tragédiája új szerb fordítása.)
2664. 8 Órai Újság. 220. (IX. 30.) sz. (Megjelent Az ember tragédiájának szerb fordítása.)
1941:
2665. Budapesti Szemle. 260. köt. 365–368. l. (Hadrovics László.)
2666. Jugoslavenska–Madjarska Revija. 33–36. l. (Hadrovics László: Človekova Tragedija v novom srpskom prevodu.) ✠
2667. **Tragedija človekova**. Dramatska pesnitev. (szlovén) Prevelda Vilko Novak in Tine Debeljak. Lesorezi Dezsője Fáy–a. Urejuje Niko Kuret. Ljubljana, Založba Ljudskih Iger. 277 l. (Komisijska zaloga Jugoslovanske Knjigarne.)
Ismertette:
1940:
2668. Jugoslavenska–Madjarska Revija. 185–187. l. (Pavel, Agoston.)
2669. Jutro. No. 291. 1–2. l. (Božidár Bovko.)
2670. Magyarság. 224. (X. 1.) sz.
2671. Mariborski Večernik. No. 288.

2672. Mladi Prekmurec. No. 61–62.
2673. Nyugat. 148–150. l. (Pável Ágoston: Az ember tragédiája – szlovénül.)
2674. Obisk. No. 396.
2675. Slovonec. XII. 5. sz. 280. l. (France Steele.)
1941:
2676. Híd. 5. sz. 31. l. (B. L.) ✠
2677. Tragedija človeka. Dramatska pesnitev. (szlovén) [A 2. prágai szín.] Prevedla Vilko Novak in Tine Debeljak. Dom in Svet. [Ljubljana.] 402–404. l.
2678. V. ö. Pável Ágoston: „Az ember tragédiája" – szlovénül. Dunántúli Szemle. (Vasi Szemle.) 3–4. sz. 214–216. l. [A „Dom in Svet" ljubljanai folyóiratban megjelent fordításról.]
2679. **Die Tragödie des Menschen.** Dramatisches Gedicht. – Übersetzung Andor von Sponer und Ernst Leopold Stahl. **Bemutató:** Städtische Bühne. [Frankfurt am Main.] XI. 16.
Ismertette:
1940:
2680. Frankfurter Generalanzeiger. XI. 18. sz. (Castagne, Helmut und Margendorff, Wolfgang.)
2681. Népszava. 262. (XI. 19.) sz.
2682. Pesti Hírlap. 263. (XI. 19.) sz. (Frankfurtban bemutatták Az ember tragédiáját.)
2683. Szózat. 47. (XI. 25.) sz. (Németh Antal: Sohasem fogom elfelejteni, hogyan ragadta magával Madách a német színészeket.)
2684. Thüringer Gauzeitung. XII. 10. sz. (Margendorff, Wolfgang.)
2685. Türinger Landeszeitung Deutschland. XII. 11. sz. (Uő.)
2686. Ungarische Jahrbücher. [Berlin.] 348–350. l. (Hoffmann, E. E. : Aufführung der „Die Tragödie des Menschen" im Frankfurter Schauspielhaus.) ✠
2687. (–dy –s:) A Tragédia születésnapján. Népszava.68. sz.
2688. ([Farkas Gyula] F.:) Petőfi, Jókai és Madách. Magyar Irodalomtörténet 1939. Emlékkönyv Kristóf György 60. születésnapjára c. könyvben. Ungarische Jahrbücher. [Berlin.] 354–355. l.
2689. Gassner, John: Masters of the Drama. New-York. 478 l.

2690. Goga, Octavian: Prefață. Tragedia omului. Traducere în versuri de Octavian Goga. Bucureşti. Fundația Pentru Literatură şi Artă „Regăle Carol II.” 5–9l.
2691. Hadrovics László: A délszláv Madách. [Zmaj-Jovanovics Jovan – Klearchos – Stefanović Svetislav – Novak Vilko – Debeljak Tine.] Magyar Szemle. 39. köt. 138–142. l.
2692. Hankiss János: Ádám és Lucifer, magyar és francia romantika. Irodalomtörténet. 14–15. l.
2693. Kovács Sándor: Madách történelemszemlélete. Pannonia. [Pécs.] 4. sz. 335–349. l.
– Ua. Kny. is. Pécs, Dunántúli ny. 18 l.

Ismertette:

1941:

2694. Budapesti Szemle. 260. köt. 368–369. l. (–n.–) ✠
2695. Lugossi Irén: Kemény, Madách és Vajda pesszimizmusa. [Péterffy László bírálatával.] Debrecen, A szerző kiadása. 115 l.
2696. Mohácsi Jenő: Az ember tragédiája és a film. Nyugat. 62–64. l.
2697. Németh László: A Nyugat elődei. A minőség forradalma. 3. köt. Budapest, Magyar Élet kiadása. 50. l.
2698. Pétergálné Kardos Izabella: Az ember tragédiája katolikus szempontból. A Szent Szív Társaság Siophianum leánygimnáziumának 1939–1940. évi értesítője. Budapest [1940], A Gimnázium kiadása. 8–18. l.
2699. Riedl Frigyes: A magyar dráma története. 2. köt. Budapest [1940], Egyetemi ny. 16° 180–181. l. (Magyar Irodalmi ritkaságok. 44. sz.)
2700. V. ö. Hanvai Ilona: Tájékoztató. Uo. 5. l.
2701. Róheim, Géza: The Garden of Eden. Psychoanalitic Rewue. 27. köt.
2702. Simándy Pál: Madách magyar észjárása. Az Ország Útja. 6. sz. 195–200. l.
2703. Szenteleky Kornél: Madách Imre. Ugartörés. Újvidék, Délvidéki Magyar Közművelődési Szövetség kiadása. 97–122. l.
2704. Madách Imre. Új Idők Lexikona. 9. köt. Budapest [1940], Singer és Wolfner Irodalmi Intézet kiadása. 4° 4292. l. [Illusztrált.]

1941

2705. **Az ember tragédiája**. Drámai költemény. 25. kiadás. Babits Mihály előszavával, Zichy Mihály nyolc rajzával. (Sajtó alá rendezte: Kardos Albert.) Budapest [1941], Athenaeum kiadása. 242 l., 8 t.
2706. **Az ember tragédiája.** [Drámai költemény.] Előszóval és jegyzetekkel ellátta: Hankiss János. Budapest [1941], Magyar Népművelők Társasága. 96 l. (Magyar klasszikusok.)
– Ua. Kiadói félvászon kötésben.
2707. Baráth Ferenc: Az ember tragédiája északon. Reggeli Magyarország. 58. (III. 11.) sz.
2708. Baross Endre: Madách és a kétlelkű ember. Attila. 1. sz.
2709. Bory István: Arany és az „Ember tragédiája”. (Sic!) Egy átírt regény margójára c. ismertetésben. Újság. 77. (IV. 4.) sz.
2710. Csery-Clauser Mihály: Madách Imre a politikus. A Nógrádvármegyei Madách Társaság 1941. január 21-én Balassagyarmaton, a költő születése 118. évfordulóján a vármegyeháza dísztermében tartott ünnepi ülésen elmondott beszéd. Balassagyarmat, Hollóssy ny. 16° 24 l. (Kny. a Nógrádi Hírlapból.)

Ismertette:

1941:

2711. Irodalomtörténet. 120–121. l. ([Dezsényi Béla] D. B.) ✠
2712. Dallos István: A Madách-ház. Magyar Album. [Nyitra.] 5. köt. 101–105. l.
2713. Elek Oszkár: Izóra Az ember tragédiájában. Irodalomtörténet. 65–68. l.
2714. [Gulyás Pál] G. P.: Nagymagyarország szózata. Az ember tragédiája elé. [Vers?] Tiszántúl. [Debrecen.] IV. 26. sz.
2715. [Gyulai Ágost] gy. á.: Iskolai film „Az ember tragédiájá”-ból. [Varga István terve.] Magyar Pedagógia. 269–270. l.
2716. Hankiss János: Ádám mindenkié. Magyar Lélek. 163–169. l.
2717. Hankiss János: Három drámai remek. [Bánk bán – Csongor és Tünde – Az ember tragédiája.] A magyar géniusz. Budapest, Budapest Székesfőváros kiadása. 4° 134., 138–143., 271. l.

2718. Hegedűs Sándor, ifj.: Madách és Arany. Lángelmék árnyékában. Budapest [1941], Singer és Wolfner kiadása. 87–90. l.
– Ua. Nemzeti irodalmunk mesterei c. sorozatban is.
Ismertette:
1942:
2719. Irodalomtörténet. 151–152. l. ([Rubinyi Mózes] R. M.) ✠
2720. Huszty Mihály: Madách Imre. Kis magyar irodalomtörténet. [Budapest, 1941], Kapucinus ny. 55–57. l.
2721. Kardos Albert: Öregszik-e Ádám az álomjelenetekben? Debrecen. IV. 11. sz.
2722. Királyhegyi Pál: Madách tragédiája. Új Idők. I. köt. 15. sz. 472–473. l.
2723. Kürthy György: A költő árva kastélya. Pest. 178. (VIII. 5.) sz.
2724. Marék Antal: Benőtte a gaz Fráter Erzsi sírját Nagyváradon. Pest. 197. (VIII. 29.) sz.
2725. Marék Antal: Madách boldog évei. Ünnep. 21. sz.
2726. Mohácsi Jenő: „Dicsőség a magasban…" [Elbeszélés.] A Kisfaludy-Társaság Évlapjai. Új folyam. 60. köt. 182–191. l.
– Ua. Meseköltő a Dunán. Budapest [1941], Vajna és Bokor Kiadó. 36–54. l.
Ismertette:
1941:
2727. Diárium. 316. l. (Devecseri Gábor.) ✠
2728. Mohácsi Jenő: Lidércke nyomában. Tükör. 109–112. l.
2729. Németh Antal: Zur „Tragödie des Menschen". Ungarn. 34–36. l.
2730. V. ö. Budapesti Szemle. 260. köt. 369. l. [X.: Részlet a cikkből.]
2731. Sándor István: A költő és a mennyország. Katolikus Szemle. 353–363. l.
2732. Szalai Sándor: Madách Imre. (1823–1864.) A magyar irodalom pantheonja. Budapest, Dante Kiadó. [24.] [Arcképpel.]
2733. ([Vajtai István] V. I.:) Madách Imre. A te íróid. Szeged, Ablaka ny. 102–106. l.
2734. Vass László: Madách-ház. Magyarország. 200. (IX. 3.) sz.
2735. Megtalálták Madách Imréné jeltelen sírját a várad–olaszi temetőben. Esti Kurír. 238. sz.

1942

2736. **Az ember tragédiája.** [Drámai költemény.] Budapest [1942], Franklin kiadása. 136 l.
Ismertette:
1942:
2737. Tükör. 108. l. ✠
2738. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. Kardeván Károly jegyzeteivel és magyarázataival. Budapest, Nógrád-vármegyei Madách-Társaság kiadása. 232. l.
Ismertette:
1942:
2739. Diárium. 92. l. (V. Bódog Illés.)
2740. Irodalomtörténet. 149. l. (Gerézdi Rabán.)
2741. Kereskedelmi Szakoktatás. 49. köt. 12. sz. 206–207. l. (Hájek, Engelbert.)
2742. Magyar Középiskola. 7. sz. 108–109. l. (P. L.)
2743. Magyar Kultúra. II. köt. 141. l. (Oszti József.)
2744. Országos Középiskolai Tanáregyesületi Közlöny. 75. köt. 171–172. l.
2745. Pesti Hírlap. 81. (IV. 4.) sz. (–s.)
2746. Protestáns Tanügyi Szemle. 5. sz. 117. l. (b. d.)
2747. Tükör. 2. sz. 108. l.
2748. Vigilia. XI. sz. 429–432. l. (Makay Gusztáv.)
1943:
2749. Országos Középiskolai Tanáregyesületi Közlöny. 76. köt. 222–223. l. (Hajdú János.) ✠
2750. **Az ember tragédiája.** [Drámai költemény.] 2. kiad. Előszóval és jegyzetekkel ellátta: Hankiss János. Budapest [1942], Forrás kiadás. 207 l.
2751. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. Sajtó alá rendezte, bevezette és a jegyzeteket írta: Halász Gábor. Összes művei. 1. köt. [Budapest 1942], Révai Kiadó. 508–815. l. Jegyzetek: 2. köt. 1157–1159., 1162–1165. l.
Ismertette:

1942:

2752. Élet. 514. l. ([Thurzó Gábor] T. G.)
2753. Erdélyi Helikon. [Kolozsvár.] 739–742. l. (R. Nagy András: Színházi napló.)
2754. Esti Kurir. 122. (VI. 1.) sz.
2755. Esti Magyarország. 120. sz. ([Vass László] V. L.)
2756. Irodalomtörténet. 195–197. l. (Barta János.)
2757. Irodalomtörténeti Közlemények. 399–400. l. (Solt Andor.)
2758. Magyar Nemzet. 119. sz.
2759. Magyar Kultúra. II. köt. 7. sz. 32. l. (Semjén Gyula.)
2760. Magyar Protestánsok Lapja. 56. l. (Borbély László.)
2761. Nemzeti Újság. 122. (V. 31.) sz.
2762. Népszava. 118. (V. 28.) sz. (–a –n.)
2763. Népszava. 129. (VI. 11.) sz.
2764. Országos Középiskolai Tanáregyesületi Közlöny. 76. köt. 20–21. l. (Kardeván Károly.)
2765. Pesti Hírlap. 121. sz.
2766. Új Magyarság. 120. (V. 29.) sz.
2767. Újság. 124. sz. (–1.)

1943:

2768. Magyar Kultúra. II. köt. 32. l.
2769. Südostforschungen. 327. l. ([Valjavec, Fritz] F. V.) ✠

2770. Трагедія чоловѣка. (ukrán) (Уривокъ зъ драматичной поемы Трагедія чоловѣка.) I. сцена. Переклавъ: Иванъ Мураній. Madách Imre: Az ember tragédiája. Részlet (I. szín) Madách Imre: Az ember tragédiájából. Murányi János ruszin fordításában. Зоря – Hajnal. Часописъ Подкарпатского Общества Наукъ – A Kárpátaljai Tudományos Társaság Folyóirata. Рочникъ II. évfolyam 1942 Число 1–2. szám. стр. 187–193. l.

Ismertette:

1942:

2771. Barabás Tibor: Madách Imre. Az európai szellem magyar úttörői. Történelmi arcképek. 1. Petőfi – Széchenyi – Kossuth – Táncsics – Madách – Grünwald – Péterfy – Gyulai. Egy nép nevelői. Tanulmányok. Budapest, Szociáldemokrata Párt kiadása. 41–46. l.
– Ua. 2. kiad. Budapest [1949] Athenaeum kiadása. 119–125. l.
– Ua. 3. kiad. Budapest [1950], Uo.
– Ua. 4. jav. és bőv. kiadás. Budapest 1959, Gondolat Kiadó. 160–168. l. [Ill.] (Élet és Tudomány Kiskönyvtár. 12. sz.)
– Ua. [5. kiadás.] Budapest 1966, Magvető Kiadó.

2772. Barta János: Madách Imre. [Budapest 1942], Franklin Társulat kiadása. 187., 5 l., 1 t. Bibliográfia: 184–187. l. (Magyar Írók.)

Ismertette:

1942:

2773. Esti Kurír. 250. (XI. 4.) sz.
2774. Irodalomtörténeti Közlemények. 407–408. l. (Berczik Árpád.)
2775. Magyar Kultúra. II. köt. 178. l. (Nagy Miklós.)
2776. Magyarság. 253. sz.
2777. Mai Nap. 252. sz. ([Kemény István] K. I.)
2778. Nemzeti Újság. 253. (XI. 7.) sz.
2779. Népszava. 271. sz. ([Erdődy János] –dy –s.)
2780. 8 Órai Újság. 296. (XII. 31.) sz.
2781. Pesti Hírlap. 264. (XI. 21.) sz.
2782. Reggeli Magyarország. 247. (X. 31.) sz.

1943:

2783. Erdélyi Helikon. [Kolozsvár.] 3. sz. 172–173. l. (Paku Imre.)
2784. Irodalomtörténet. 131–133. l. (Haraszthy Gyula.)
2785. Jelenkor. 1. sz. (Kelemen János.)
2786. Nevelésügyi Szemle. 3–4. sz. 89–90. l. (Vajtai István.)
2787. Sorsunk. [Pécs.] 148–150. l. (Kenyeres Imre.)
2788. Tükör. 470. l. ([Jankovich Ferenc] J. F.)
2789. Új Magyar Múzeum. II. köt. 150–151. l. (Sziklay Ferenc.)
2790. Újság. 254. (XI. 8.) sz. ✠
2791. Birkás Géza: Az ember tragédiája és a franciák. Irodalomtörténet. 65–76. l.
– Ua. Kny. is. Budapest, Magyar Irodalomtörténeti Társaság. 14 l. (Az Irodalomtörténet Füzetei. 8.)

Ismertette:

1943:

2792. Egyetemes Philologiai Közlöny. 127. l.
2793. Jelenkor. 5. sz. ✠
2794. Bisztray Gyula: Könyvek a színházról. 1933–1939. Színházi Esték. Budapest, Egyetemi ny. 260–269. l.
2795. –V. ö. Németh Antal: Az ember tragédiája a színpadon. c. könyv ismertetése. Uo. 260–262. l.
2796. Cseh István: Kinek a tragédiája Az ember tragédiája? A Székesfehérvári Vörösmarty-Társaság Évkönyve. Székesfehérvár, Vörösmarty-Társaság kiadása. 99–104. l.
2797. Csuka Zoltán: In memoriam Wl[adislaw] Jankulow.Donaueuropa. 73–74. l.
2798. Farkas, Julius von: Das Ungarnbild in der ungarischen Dichtung. Ungarische Jahrbücher. [Berlin.] 182–211. l.
2799. Féja Géza: Madách Imre. (1823–1864.) A felvilágosodástól a sötétedésig. Budapest, Magyar Élet kiadása. 261–266. l.
2800. Fülöp Árpád: Petőfi és Madách. A Gyöngyösi Irodalmi Társaság Évkönyve. [Ungvár.] A Felvidéki Irodalmi Társaság kiadása. 106–115. l.
2801. Halász Gábor: Madách. Összes művei. 1. köt. [Budapest 1942], Révai Kiadó. 1–19. l.
– Ua. Halász Gábor: Válogatott írásai. Budapest 1959, Magvető Kiadó. 665–681. l.
2802. Hankiss János: Az Ember és a Magyar. Európa és a magyar irodalom. Budapest [1942], Singer és Wolfner kiadása. 501–514. l.
2803. Hankiss János: Egyéniség és közösség. [A falanszter-jelenetről.] A magyar irodalom közelről. Budapest, Forrás Kiadó. 171–181. l.
2804. Huszár Aladár, baráti: Madách 1942-ben. Magyar Nemzet. 226. sz.
2805. Huszár Aladár, vitéz: Az örök Madách. A 8 Órai Újság Évkönyve. Budapest, 8 Órai Újság kiadása. 27–28. l.
2806. Kádár Imre: A kolozsvári színjátszás adatai a kisebbségi sors második évtizedében. [Az ember tragédiája 1934. II. 27.-i felújításáról.] Erdélyi Helikon. [Kolozsvár.] 5. sz. 315–322. l.
2807. Kardeván Károly: Madách és Eötvös. Irodalomtörténet. 188–190. l.

2808. Kinizsi Andor: Hogyan lehetne filmre vinni Az ember tragédiáját? Új Nemzedék. 179. (VIII. 8.) sz.
2809. Kunszery Gyula: Bach rendszere. Magyar írók bűnperei. Budapest, Aurora kiadása. 32–46. l.
2810. L[ackóné] Kiss Ibolya: Erzsi tekintetes asszony. [Regényrészlet.] Magyar Album. [Nyitra.] 6. köt. 57–65. l.
2811. L[ackóné] Kiss Ibolya: Erzsi tekintetes asszony. Regény. Budapest [1942], Bárd Ferenc és Fia kiadása. [292] l.
– Ua. 2. kiad. Budapest 1943, Uo.
Ismertette:

1944:

2812. Magyar Album. [Nyitra.] VIII. köt. 62–63. l. (Brogyáni Kálmán.) ✠
2813. Lengyel Lajos: A filozófia alapproblémája „Az ember tragédiája”-ban. Athenaeum, 142–165. l.
– Ua. Kny. is. Budapest, Egyetemi ny. 24 l.
2814. Linari, Lina: Una grande figura della letteratura ungherese: Emerico Madách. Corvina. 21–26. l.
2815. Marék Antal: Madách boldog évei. Magyar Album. [Nyitra.] 6. köt. 54–57. l.
2816. Marék Antal: Őszeleji utazás Csesztvére, ahol Madách boldog éveit töltötte. Nemzeti Újság. 207. (IX. 13.) sz.
2817. Margendorff, Wolfgang: Imre Madách „Die Tragödie des Menschen”. Würtzburg, Theaterwissenschaftlichen Insitut. 123 l. („Das Nationaltheater”. Schriftenreihe des Theaterwissenschaftlichen Instituts der Friedrich Schiller–Universität. Jena. VII. köt.)
– Ua. 2. Aufl. Würtzburg, 1943, Uo. 103 l.
Ismertette:

1942:

2818. Donaueuropa. 9. sz. 706–708. l. (Kardevan, Karl.)
2819. Pesti Hírlap. 221. (IX. 30.) sz.
2820. Ungarn. 380–381. l. ([Gál István.])

1944:

2821. Új Idők. 13. sz. 373–374. l. (S. I.: Új német könyv Az ember tragédiájáról.) ✠

2822. Merényi Oszkár: A magyar klasszicizmus. Debreceni Szemle. 217–235., 265–268. l.
2823. Oszti József: Az ember tragédiája. Magyar Kultúra. II. köt. 141. l.
2824. Papp Antal: „Az ember tragédiája”-film elé. Magyar Nemzet. 111. (V. 17.) sz.
2825. Schreinerné Bán Flóra: Fráter Erzsébet. Húsz esztendő. [Budapest], Gárdonyi Társaság kiadása. 180–182. l.
2826. Sz. A.: Madách Imre, iskolánk névadója. A Budapesti VII. ker. Madách Imre Gimnázium Évkönyve. 1941–1942. 1–2. l.
2827. Szabó Árpád: Egy cerami mythos és a bibliai bűnbeesés. Ethnographia – Népélet. 1–9. l. [Olasz nyelvű rezümével.]
2828. Szalatnai Rezső: Madách sírjánál Alsósztregován. A Toldy-kör Évkönyve. [Pozsony.] 12–16. l.
2829. ([Thurzó Gábor] T. G.:) Két Madách-könyv. Élet. 514. l.
2830. Varga István: „Az ember tragédiája” filmen. Újság. 168. (VII. 26.) sz.
2831. Vásárhelyi Z. Emil: Kapunyitás a színházban. Pásztortűz. [Kolozsvár.] 412–415. l.
2832. Waldapfel József: Madách és Rousseau. Irodalomtörténet. 159–160. l.
– Ua. Waldapfel József: Irodalmi tanulmányok. Budapest 1957, Szépirodalmi Kiadó. 438–439. l.
– Ua. Études sur la littérature hongroise et la littérature comparée. (Fordította: Koryürek Péter.) Budapest 1968, Akadémiai Kiadó. 328–329. l.
2833. „Az ember tragédiája” egyetlen előadása Svájcban 1918-ban. Újság. 214. (IX. 20.) sz.
2834. Die „Pariser Zeitung” über Emerich Madách. Ungarn. 11. sz. 701–702. l.
2835. 1848. A szabadságharc története levelekben[,] ahogyan a kortársak látták. Összegyűjtötte és előszóval ellátta: Deák Imre. [Budapest 1942], Sirály Kiadó, Világosság ny. 6–8., 175–177. l.
2836. „Kutyabőröm nem hiányzott…” Séta a Címerkiállításon. [Az Országos Széchényi Könyvtár kiállítása.] Új Idők. II. köt. 138–139. l.

2837. Madách Imre levelei. Madách Imre művei. II. köt. Sajtó alá rendezte, a bevezetést és a jegyzeteket írta: Halász Gábor. [Budapest 1942], Révai Kiadó. 315–371., 859–1136. l. Jegyzetek: 1203–1212. l.
Ismertette:
1942:
2838. Élet. 514. l. ([Thurzó Gábor] T. G.)
2839. Esti Kurír. 122. sz.
2840. Esti Magyarország. 120. sz. ([Vass László] V. L.)
2841. Irodalomtörténet. 195–197. l. (Barta János.)
2842. Irodalomtörténeti Közlemények. 399–400. l. (Solt Andor.)
2843. Magyar Kultúra. II. köt. 32. l. (Semjén Gyula.)
2844. Magyar Nemzet. 119. sz.
2845. Magyar Protestánsok Lapja. 56. l. (Borbély László.)
2846. Nemzeti Újság. 122. sz.
2847. Országos Középiskolai Tanáregyesületi Közlöny. 76. köt. 20–21. l. (Kardeván Károly.)
2848. Pesti Hírlap. 121. sz.
2849. Újság. 124. sz. (–l.)
1943:
2850. Südostforschungen. 327. l. (Fritz von Valjavec.) ✠
2851. Madách Imre összes levelei. I–II. Sajtó alá rendezte: Staud Géza. Budapest 1942, Madách Színház. Új Színház KFT kiadása. 223 l., 1 arckép., 224 l., Jegyzetek: 197–199. l. A levelezés bibliográfiája: 201–220. l. (Madách-Könyvtár. 7–8.)
Ismertette:
1942:
2852. Élet. 514. l. ([Thurzó Gábor] T. G.)
2853. Irodalomtörténet. 195–197. l. (Barta János.)
2854. Nemzeti Újság. 150. sz. (Kolba Gyula.)
2855. Újság. 124. sz. (–l.)
1943:
2856. Südostforschungen. 327. l. ([Valjavec, Fritz] F. V.) ✠

1943

2857. **Ihmisen murhenäytelmä.** Värssdraama. (finn) Suomentanut Otto Toivo Lyy. [Mähőnen.] Päällyskuvan on tehnyt József Miklós. Porvoo–Helsinki, Werner Söderström Osakeytiö. 261 l., 1 t. [Bevezette: Voinovich Géza.]

Ismertette:

1944:

2858. Heimokansa 2. sz. 80–82. l. (Vilho Suomi.)
2859. Híd. 16. sz. 24. l. („Az ember tragédiája" – finn nyelven.)
2860. Magyarország. 110. (V. 16.) sz.
2861. Új Idők. II. köt. 83. l. (Az ember tragédiája finn nyelven.)
2862. Uusi Suomi. II. 13. sz. ([Ilmari Havu] I. H.)
2863. Valvoja –Aika. [Helsinki.] 283–286. l. (Lauri Kettunen.) ✠
2864. **Ningen no unmei.** (japán) Fordította: Yaku: Imauka Juichiro. [Illusztrálta: Zichy Mihály rajzai után a fordító.] Tokio, Rokumeikan. 290., 28., 4 l. 21 t.
2865. V. ö. Japán nyelven is megjelenik Az ember tragédiája. Magyarország. 178. (VIII. 8.) sz.
2866. Tragedia człowieka. (lengyel) (Fragment.) Prażmowska fordítása, 15 szín. Antologia poezji węgierskiej, Budapest, Instytut Polski w Budapeszcie. 97–101. l.
2867. **Die Tragödie des Menschen.** [Dramatisches Gedicht.] Übersetzt von Jenő Mohácsi. **Bemutató:** Stadttheater. [Bern.] I. 31., II. 11.

Ismertette:

1943:

2868. Basler Nachrichten. II. 13. sz. (E. B.)
2869. Basler Nachrichten. II. 14. sz. (W. A.)
2870. Basler Nachrichten. II. 17. sz.
2871. Berner Tagblatt. 37. (II. 3.) sz. ([Németh Antal] th.)
2872. Berner Tagblatt. 39. (II. 5.) sz. (Mohácsi, Jenő.)
2873. Berner Tagwacht. II. 13. sz. (–kh.–)
2874. Berner Theaterverein. 1. sz. (Schwengeler, Arnold H.)
2875. Berner Theaterzeitung. 22. sz.

2876. Der Bund. [Bern.] 62. (II. 2.) sz. (Mohácsi, Jenő: Wie „Die Tragödie des Menschen" entstand.)
2877. Der Bund. [Bern.] 73. (II. 13. reggeli) sz. ([Schwengeler, Arnold H.] A. H. S.)
2878. Die Tat. [Zürich.] II. 15. sz. (Diebolt, Bernhard.)
2879. Die Weltwoche. [Zürich.] II. 19. sz. (Beckmesser.)
2880. Galler Tagblatt. II. 16. sz. (H. W.)
2881. Gasette de Lausanne. II. 15. sz. (L. B.)
2882. Goetheanum. [Dornach.] II. 21. sz. (Steffen, Albert.)
2883. Journal de Genéve. II. 12. sz. (M.)
2884. Luzerner Neuesten Nachrichten. II. 11. sz.
2885. Magyarország. 20. (I. 26.) sz. (A Tragédia Svájcban.)
2886. Magyarország. 37. (II. 16.) sz. (Madách hódító útja.)
2887. National-Zeitung. [Basel.] II. 16. sz. (H. Sg.)
2888. Neue Berner Nachrichten. II. 13. sz. (E. B.) ✠
2889. Neue Berner Zeitung. II. 9. sz.
2890. Neue Berner Zeitung. II. 13. sz. (–ss.)
2891. Neue Zürcher Nachrichten. II. 9. sz.
2892. Neue Zürcher Zeitung. II. 9. reggeli sz. (Eine zürcher Wohltätigkeits Aufführung im ersten Weltkrieg.)
2893. Nouvelle Revue de Hongrie. I. köt. 412–414. l. („La Tragédie de l'Homme" á Berne.)
2894. Oltner Tagblatt. II. 12. sz.
2895. Schweizer Radio-Zeitung. [Bern.] II. 7. sz. ([Schwengeler, Arnold H.] A. H. S.: „Die Tragödie des Menschen.)
2896. St. Galler Tagblatt. II. 16. esti sz. (H. W.)
2897. Tribune de Genève. II. 13. sz. (L. S.)
2898. V. ö. Mohácsi Jenő: Az ember tragédiája útja a Hubay-palotától a berni városi színházig. Újság. 54. (II. 12.) sz.
2899. Madách matiné a berni színházban, I. 31.

Ismertette:

1943:

2900. Berner Tagblatt. II. 3. sz.
2901. Der Bund. [Bern.] II. 2. reggeli sz.
2902. Neue Berner Zeitung. II. 2. sz. ✠

2903. Bisztray Gyula: Madách. Író és nemzet. [Budapest 1943], Révai Kiadó. 251–286. l.
2904. Bisztray Gyula: Táj és irodalom. Író és nemzet. [Budapest 1943], Révai Kiadó. 111. l.
2905. Bory István: Széljegyzetek Az ember tragédiájához. Erdélyi Helikon. [Kolozsvár.] 2. sz. 101–109. l.
2906. Dallos István: A Madách Ház. Magyar Album. [Nyitra.] V. köt. 101–105. l.
2907. Galamb Sándor: Magyar drámai költemények. Irodalomtörténeti Közlemények. 81., 84., 86., 88–92. l.
2908. Kiss Ilona: Madách és az Éva-probléma. Budapest, A szerző kiadása. Kiss J. ny. 60 l.
2909. Kovács Tibor, G.: Az ember tragédiája rendezése és színpadképei új elgondolásban. Magyar Múzsa. 12. sz. 355–376. l.
– Ua. Kny. is. Budapest, A szerző kiadása. 24 l.
2910. Környei Elek: Az ember tragédiája a huszadik században. –Pieta. Két drámai költemény. Bratislava, Toldy Kör kiadása. 63 l.
2911. Merényi Oszkár: A magyar klasszicizmus. Irodalom és nemzeti közösség. I. Magyar lélek, magyar szellem. Nyíregyháza, A szerző kiadása. 113–141. l.
2912. Mohácsi Jenő: Az ember tragédiája, mint ponyvairodalom. Budapesti Szemle. 265. köt. 187–190. l.
2913. Nagy István: Drámai irodalmunk remekeinek új német fordításai. [Madách, Imre: Die Tragödie des Menschen. – Vörösmarty, Mihály: Csongor és Tünde. – Katona, József: Bánk bán.] [Mohácsi Jenő fordításai.] Irodalomtörténeti Közlemények. 164–166. l.
2914. Németh László: Madáchot olvasva. Magyar Csillag. II. köt. 441–450. l.
– Ua. Az értelmiség hivatása. Budapest 1944, Turul Kiadó. 263–283. l.
– Ua. Az én katedrám. Budapest 1969, Magvető. – Szépirodalmi Kiadó. 624–638. l. (Németh László Munkái.)
2915. Pálinkás, László: Bibliográfia italiana della lingua e letteratura ungheresi. Roma, Instituto di di cultura ungherese per l'Italia. 64 l.

2916. s. f.: La fortuna di Madách all'estero. Corriere del Danubio. [Budapest.] 3. sz.
2917. Szetey András: Madách Imre, az iskola névadója. Az Állami Madách Imre Gimnázium 1942–1943. évi értesítője. Budapest 1943, A Gimnázium kiadása. 2. l.
2918. Tárcavölgyi János: Madách Ádámja a keresztény világszemlélet tükrében. Magyar Album. [Nyitra.] 7. köt. 10–18. l.
2919. Voinovich, Géza: Bevezető. Ihmisen murhenäytelmä. Suomentanut Toivo Lyy Otto. Porvoo–Helsinki, Werner Söderström Osakeytiö. 5–8. l.
2920. Madách méltatása egy kolozsvári román lapban. Láthatár. 200. l.

2921. Balogh Károly: Csesztvei ősz. [Vers.] Budapesti Szemle. 266. köt. 1. sz.
– Ua. Kny. is. Budapest, A szerző kiadása. Franklin ny. 7 l.
2922. Hankiss János: Ádám mindenkié. Hogyan közeledjék az olvasó Az ember tragédiájához. A hídverő álma. Budapest, Griff Kiadó. 137–144. l.
2923. Hankiss János: Goethe és Madách. A hídverő álma. Budapest, Griff Kiadó. 17–25. l.
2924. Karafiáth Jenő: Madách ünnep. Új Idők. 5. sz. I. köt.
2925. Kozocsa Sándor: Madách Imre. Kis magyar irodalomtörténet. Budapest, Pintér Jenőné kiadása. 145–147. l., XXVI. l. [Madách-fotó.]
2926. Mohácsi Jenő: Néhány szó Az ember tragédiája német fordításairól. A Néptanulmányi Egyesület Évkönyve. Budapest, Az Egyesület kiadása. 82–86. l.
2927. Váli Németh László: Fráter Erzsébet. Új Idők. I. köt. 171–172. l.
2928. Vass László: A Madách-film. Magyarország. 69. (III. 25.) sz.
2929. Nyolcvan évvel ezelőtt halt meg Madách Imre. Diárium. 140. l.

2930. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. Előszóval ellátta: Várkonyi Nándor. Kákonyi István fametszeteivel. [Pécs, 1945], „Pannónia” kiadó. 218 l.
Ismertette:
1945:
2931. Köznevelés. 12. sz. (Most jelent meg a magyar könyvpiacon…)✠
2932. **Az ember tragédiája.** [Drámai költemény – részlet.] Magyar Színpad. Zombor, Vajdasági Magyar Kultúrszövetség. 7–9. l. (Népművelési Kiskönyvtár. 1.)
2933. Babits Mihály: Előszó Madáchhoz. Babits Mihály: Összes művei. [Budapest 1945], Franklin Kiadó. 973–976. l. (Magyar Parnasszus.)
2934. Czakó Ambro: Jegyzetek Az ember tragédiájához. Winnipeg, [1945], Christian Press. 418 l. (Kny. a Tárogatóból.)
2935. Gál István: Virginia Woolf – mint Madách angol kiadója. Új Magyarország. 23. sz.
2936. Környei Ferenc: Madách Imre – és az atombomba. Új Ember. 17. sz.
2937. (Szekszárdi:) Feltüzelték a németek a balassagyarmati Madách-múzeumot. Szabolcsi Szemle. [Nyíregyháza.] 160. sz.

1946

2938. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. [Ausztria?] 4° 7–88. l. [Litografált.]
2939. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató**: A Független Ifjúság Kamaraszínháza [Budapest], IX. 5.
Ismertette:
1946:
2940. Fiatalok. 12. sz. (Rab Ernő: „Az ember tragédiájá”-val indult a Független Ifjúság Színpada.)
2941. Hírlap. 58. sz. ([Mátrai-Betegh Béla] m. b. b.) ✠
2942. Magyar Nemzet. 58. sz. (Stób Zoltán.)
2943. **La Tragedie de l’Homme.** Poème dramatique. Traduit du hongrois par Roger Richard. **Bemutató:** Radiodiffusion Francaise hullámhosszán, [Párizs.] IX. 25.
Ismertette:
1946:
2944. Demokrácia. IX. 29. sz.
2945. Gavroche. X. 19. sz. (Aurélien Sauvageot.)
2946. Hírlap. IX. 19. sz.
2947. Hírlap. IX. 25. sz.
2948. Hírlap. IX. 27–28. sz.
2949. Juvénal. [Párizs.] VI. 19. sz. (P. F.)
2950. Képes Figyelő. X. 5. sz.
2951. Kis Újság. IX. 25. sz.
2952. L’Essor. [Saint–Étienne.] X. 6. sz. (Henri Duagir.)
2953. L’Étoile du Soir. IX. 21. sz. („La Chauve-Souris”.)
2954. L’Ordre. [Párizs.] V. 21. sz.
2955. La République Hongroise. [Párizs.] X. 1. sz. (Tallós Elek.)
2956. La Semaine Radiophonique. IX. 22. sz. (Claude Berlioz.)
2957. Le Figaro. IX. 24. sz. (Yves Froment-Coste.)
2958. Le Populaire. X. 25. sz. (Théodore Beregi.)
2959. Le Populaire. X. 26. sz. (André Frank.)
2960. Libération. [Párizs.] VI. 25. sz.
2961. Magyar Nemzet. VII. 2. sz.

2962. Magyar Nemzet. IX. 25. sz.
2963. Magyar Rádió. VI. 8. sz.
2964. Népszava. IX. 29. sz.
2965. Népszava. X. 1. sz.
2966. Radio-Ce-Soir. IX. 21. sz. (Polder.)
2967. Radio-Programme. [Párizs.] VI. 4. sz.
2968. Radio-46. IX. 20. sz. (Edmond See.)
2969. Radio-46. IX. 20. sz. (Jean-Paul Coutisson.)
2970. Radio-46. X. 4. sz. (Jean Guignebert.)
2971. Szabad Nép. IX. 25–26. sz.
2972. Szabad Nép. X. 17. sz.
2973. Szabad Szó. X. 9. sz.
2974. Szabadság. IX. 29. sz.
2975. Színház. X. 2. sz.
2976. Új Magyarország. X. 1. sz.
2977. Verité. [Marseille.] X. 4. sz. (René Mounier.)
2978. Világosság. IX. 19. sz.
2979. Világosság. IX. 28. sz. ✠
2980. **La Tragédie de l’Homme.** Poeme dramatique. Traduit du hongrois par Roger Richard. **Bemutató:** Studio de Lausanne de la Radiodiffusion Suisse hullámhosszán, XI. 26.
Ismertette:
1946:
2981. Feuille d’Avis de Lausanne. XI. 29. sz. („Trois et Deux”.)
2982. La République Hongois. [Párizs.] XII. sz. (Roger Richard.)
2983. La Revue de Lausanne. XI. 29. sz. („Le cher Auditeur”.)
2984. La Suisse. XII. 1. sz. („Auris”.)
2985. La Tribune de Genève. XI. 29. sz. (J. M.)
2986. Radio-Actualités. [Lausanne.] XI. 29. sz.
2987. Szabad Nép. 217. (IX. 26.) sz.
2988. Új Magyarország. 38. sz. (Tallós Elek.) ✠
2989. Ascher Oszkár: Utószó. Karinthy Fricike [Frigyes]: Az emberke tragédiája. [A csonkán fennmaradt kézirat kiegészítő verseit írta Karinthy Ferenc.] Budapest [1946], Új Idők kiadása. 39–42. l.
– Ua. 2. kiad. Uo.

2990. Bárdi Janika [János] és Vajda Pistike [István]: Függelék az ember tragédiája című történelmi riportsorozathoz. [Budapest], Világosság ny. 20 l.
2991. Karinthy Fricike [Frigyes]: Az emberke tragédiája. Posthumus kiadás. Madách Imrike után Istenkéről, Ádámkáról és Luci Ferkóról. A versikéket írta: Karinthy Ferenc. Ascher Oszkár utószavával.Budapest [1946], Új Idők kiadása. 42 [2] l.
– Ua. 2. kiad. Uo.
– Ua. Karinthy Frigyes: Így írtok ti. A „Még mindig így írtok ti" és egyéb irodalmi torzképekkel bővített legújabb kiadás. Budapest [1947], Új Idők kiadása. 127–144. l.
– Ua. Karinthy Frigyes: Cirkusz. (Válogatott írások.) 1. köt. Budapest 1956, Szépirodalmi Kiadó. 540–557. l.
2992. Lukács György: Faust és Mefisztó. Goethe és kora. Budapest [1946], Hungária Kiadó. 162–182. l.
2993. Szenczi, N.-J.: British influences on Hungarian literature. SlavEERevue. 63. sz. 172–179. l.
2994. Voinovich Géza: Madách és műve. Madách Imre: Az ember tragédiája. [Ausztria?] 4° [1–] 36. l. [Litografált.]

1947

2995. **Az ember tragédiája.** [Drámai költemény.] [Budapest 1947], Pantheon Kiadó. 144 l.
2996. **Az ember tragédiája.** [Drámai költemény.] Kiadta: Császár Ernő. [Budapest 1947], Lampel. [Franklin.] Kiadó. 16° 168 l. (Magyar Könyvtár. 767–768.)
2997. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Nemzeti Színház [Budapest], új betanulásban. 700. előadás. IX. 25. Veress Sándor kisérőzenéjével.

Ismertette:

1947:

2998. A Reggel. 39. sz. (Balassa Imre: Az új Madách, akit félrejátszanak a Nemzeti Színházban.)
2999. A Reggel. 41. sz. ([Balassa Imre] B.: Új Lucifer, Éva és Ádám…)
3000. Asszonyok. 19. sz. (Székely Júlia: Madách a Nemzetiben.) Budapest. 387–388. l. (Benedek András: Színházi esték.)
3001. Demokrácia. 40. sz. (Pataky Károly: A színházi kuliszák mögül…)
3002. Demokrácia. 46. sz. (Pataky Károly: Színházi őrjárat.)
3003. Élet és Jövő. 21. sz. (i–y.)
3004. Fáklya. 36. sz. (Sz. S.: Egészen őszinte vélemény Az ember tragédiájáról.)
3005. Fáklya. 38. sz. (Még egyszer Az ember tragédiájáról.)
3006. Fórum. X. 12. sz.
3007. Független Magyarország. 39. sz. (Vass László: Új Ádám, új Éva, új Lucifer.)
3008. Független Magyarország. 41. sz. (Vass László: Ádám: Ladányi Ferenc, Éva: Szörényi Éva, Lucifer: Major Tamás.)
3009. Hazánk. 20. sz. (Színházi egyveleg.)
3010. Hétfői Új Hírek. 13. sz. (Laczkó Géza.)
3011. Hírlap. 220. sz. (Mátrai-Betegh Béla.)
3012. Hírlap. 228. sz. ([Mátrai-Betegh Béla] M. B. B.: Ádám: Ladányi, Éva: Szörényi, Lucifer: Rajczy.)

3013. Igazság. 11. sz. (Mátrai-Betegh Béla: Színházi napló.)
3014. Jövendő. 40. sz. (G. P.)
3015. Képes Figyelő. 40. sz. (Relle Pál: Színházi őrjárat.)
3016. Képes Figyelő. 42. sz. (Relle Pál.)
3017. Kis Újság. 79. sz. (E. J.)
3018. Kortárs. 2. sz. 39. l. (Jemnitz Sándor.)
3019. Kossuth Népe. 87. sz. (Erdődy Elek.)
3020. Kossuth Népe. 96. sz. ([Erdődy Elek] e.: A Tragédia második szereposztásban.)
3021. Kossuth Népe. 100. sz. (Major Tamás Luciferje.)
3022. Kossuth Népe. 139. sz. (Hétszázadik előadását ünnepli „Az ember tragédiája”.)
3023. Köznevelés. 21. sz. (n. n. á.)
3024. Magyar Nap. 57. sz. (B.: Az újjászületett Tragédia a Nemzetiben.)
3025. Magyar Nap. 66. sz. (t. a.: A Tragédia második szereposztásban.)
3026. Magyar Nemzet. 220. sz. (IX. 28.) sz. (Kunszery Gyula.)
3027. Magyar Nemzet. 227. (X. 6.) sz. ([Kunszery Gyula] K. Gy.)
3028. Magyarok. 11. sz. 782–789. l. (Bálint Lajos: Jegyzetek a „Tragédia” új rendezéséről.)
3029. Nagyvilág. 11. sz. (Kürti Pál: „Az ember tragédiája” új rendezése.)
3030. Népszava. 220. (IX. 21.) sz. (Vészi Endre: A Nemzeti Színház évadnyitó előadása. – A felújított Tragédia.)
3031. Népszava. 228. (X. 7.) sz. (Vészi Endre: A Tragédia másik szereposztása.)
3032. Népszava. 234. (X. 14.) sz. ([Vészi Endre] V. E.: Major Tamás Luciferje.)
3033. Pesti Műsor. 39. sz. (Both Béla: Új tragédia.)
3034. Politika: 27. sz. (Kürti Pál.)
3035. Szabad Nép. 215. (IX. 16.) sz. ([Lózsy János] L. J.)
3036. Szabad Nép. 220. (IX. 21.) sz. (Illés Béla.)
– Ua. Pipafüst mellett. Budapest 1967, Szépirodalmi Kiadó. 521–523. l.

3037. Szabad Nép. 227. (IX. 27.) sz. ([Major Tamás] M. T.: Az ember tragédiája új szerepoesztásban.)
3038. Szabad Nép. 229. (IX. 28.) sz. (Molnár Miklós.)
3039. Szabad Nép. 232. (X. 2.) sz. ([Lózsy János] L.: Lucifer: Major Tamás.)
3040. Szabad Szó. 221. sz. (Albert István.)
3041. Szabadság. 219. sz. (Zelk Zoltán.)
3042. Szabadság. 221. sz. (p. i.: Az ember tragédiája kisérőzenéje.)
3043. Szabadság. 228. sz. ([Zelk Zoltán] Z. Z.: Az ember tragédiája második szereposztásban.)
3044. Szabadság. 232. sz. (Zelk Zoltán: Új Lucifer a Nemzeti Színházban.)
3045. Színház. 40. sz. (Goda Gábor.)
3046. Színház. 42. sz. ([Balassa Imre] b.: Ádámok, Évák, Luciferek versengése.)
3047. Színház. 42. sz. (Sz. J.: Vasfüggöny! Básti Lajos.)
3048. Szivárvány. 40. sz. (Laczkó Géza.)
3049. Új Ember. 40. sz. ([Possonyi László] –i.: Az átszínezett „Ember tragédiá”-ja.)
3050. Új Gondolat. 8–10. sz. 108. l. ([Gáspár Géza] G. G.)
3051. Új Idők. II. köt. 40. sz. 322. l. (Benedek Marcell: Az ember tragédiája. A Nemzeti Színház megnyitóelőadása.)
3052. Új Szántás. 582–583. l.
3053. Új Szó. 238. (757.) sz. (Bihari Klára: Lucifer: Major Tamás.)
3054. Új Szó. 238. (757.) sz. (Illés Béla: Az igazi Madách.)
3055. Új Szó. 258. (777.) sz. (Bihari Klára: Ádámok és Évák.)
3056. Újhold. 4. sz. 222–223. l.(Gyárfás Miklós.)
3057. Válasz. II. köt. 353–355. l. (Sarkadi Imre: Színházi évnyitó.)
3058. Vigilia. 10–11. sz. 653–655. l. (Galamb Sándor.)
3059. Világ. 698. sz. (Relle Pál.)
3060. Világosság. 221. sz. (Hárs László.)
3061. Világosság. 229. sz. ([Demeter Imre] Demeter.) ✠
3062. V. ö. Barabás Tibor: Madách. Nemzeti Színpad. A Nemzeti Színház Műsorfüzete. Budapest [1947], Nemzeti Színház Barátainak Köre. [4–10.] l. [Illusztrált.]

3063. Barabás Tibor: Madách Imre. Egy nép nevelői. [Tanulmányok.] Budapest, Új Idők kiadása. 160–168. l.
– Ua. 2. kiad. Budapest [1949], Athenaeum kiadása. 123–134. l.
– Ua. 3. kiad. Budapest [1950], Uo.
– Ua. 4. jav. és bőv. kiad. Budapest 1959, Gondolat Kiadó. (Élet és Tudomány Kiskönyvtára. 12.)
Ismertette:
1947:
3064. Fórum. 311–313. l. (Sándor Kálmán.)
3065. Irodalomtörténet. 74–75. l. (Dénes Tibor.)
3066. Jövendő. 21. sz. (violista.)
3067. Köznevelés. 169. l. (–s.)
3068. Nagyvilág. 8. sz. ([Erdős Jenő] erdős.)
3069. Színház. 22. sz. (Sz. J.)
3070. Társadalmi Szemle. 471. l. (L. S.)
3071. Új Idők. I. köt. 472. l. (Juhász Vilmos.)
3072. Új Szó. 79. sz. (Gergely Sándor.)
3073. Válasz. I. köt. 488–489. l. (Dénes Tibor.)
3074. Világosság. 108. sz. (v. i.)
1948:
3075. Embernevelés. 177–178. l. (Mácsay Károly.)
1949:
3076. Köznevelés. 342. l.
3077. Népszava. 126. sz. ([Madarász Endre] M. E.)
3078. Új Világ. 27. sz. (Nagy Lajos.)
3079. Világ. 1110. sz. (Fodor József.) ✠
3080. [Barsai Ödön] B. Ö. Mesél a múlt. Magyar Rádió. 30. sz.
3081. Barsai Ödön: Parányok a Titán árnyékában. Magyar Rádió. 29. sz.
3082. Bory István: Irodalmi „probléma” a t. Házban. [Vita Az ember tragédiájáról.] Magyar Nemzet. 244. (X. 25.) sz.
3083. Both Béla: Az ember tragédiája rendezéséről. Nemzeti Színpad. A Nemzeti Színház Műsorfüzete. Budapest [1947], Nemzeti Színház Barátainak Köre. [19–21.] l. [Illusztrált.]
3084. Kallenbergh, Leo. (Sic!) [A Lew Kaltenbergh lengyel fordítás Warszawa, 1960 első említése.] (Hungária Irodalmi Lexikon. Budapest, Hungária Kiadó. 4° 270. l.)

3085. Kardeván Károly: Eötvös és Madách társadalomszemlélete. Irodalomtörténet. 21–33. l.
3086. Márer György: Costa Carei fordításában színre kerül Bukarestben Az ember tragédiája. Hétfői Kossuth Népe. 24. sz.
3087. Pável Ágoston: Magyarok és délszlávok. 3. Magyarok és szlovének. [Vilko Novak és Tine Debeljak Az ember tragédiája fordításáról.] Magyarország és Keleteurópa. Budapest, Teleki Pál Történettudományi Intézet kiadása. 156–168. l.
3088. Rameckers, S. J. R. : A. S. C. Wallis. (Adele Opzoomer.) Heerlen, Wijnats.
3089. Trencsényi-Waldapfel Imre: Ádám és Ahasverus. Az ember tragédiája forrásaihoz és értelmezéséhez. Memory of Immanuel Lőw. Budapest, Izr. Hitközség kiadása. 205–238. l.
– Ua. Kny. is Budapest, Magyar Irodalomtörténeti Társaság kiadása. 36 l. (Az Irodalomtörténet Füzetei. [Szerkesztette: Kozocsa Sándor.] 21. sz.)
– Ua. Humanizmus és nemzeti irodalom. Budapest 1966, Akadémiai Kiadó. 248–290. l.
3090. Várdai Béla: Költészet és képzőművészet. [Madách – Thomas Couture [1815–1899], Gyöngyösi–Rubens párhuzamok.] Irodalomtörténet. 83–86. l.

1948

3091. **Az ember tragédiája.** [Drámai költemény.] 26. kiad. Babits Mihály előszavával. Zichy Mihály nyolc rajzával. (Sajtó alá rendezte: Kardos Albert.) Budapest [1948], Athenaeum kiadása. 242 l., 8 t.
3092. **Az ember tragédiája.** [Drámai költemény.] 2. bőv. kiad. Kardeván Károly jegyzeteivel és magyarázataival. Budapest, Magyar Élet kiadása. 240 l.
3093. **Az ember tragédiája**. [Drámai költemény.] Bevezetéssel és jegyzetekkel ellátta: Barta János. Budapest [1948], Budapest Kiadó, Székesfőváros Irodalmi intézet. 16° 248 l. (Új Könyvtár. 29.)
Ismertette:
1948:
3094. Köznevelés. 455. l. (n. n. á.)
3095. Népszava. 207. (IX. 9.) sz. ([Sós Endre] Sós.) ✠
3096. **Az ember tragédiája.** [Drámai költemény.] [Új kiadás.] Kiadta: Császár Ernő. Budapest [1948], 16° Lampel. [Franklin.] Kiadó 168 l. (Magyar Könyvtár. 767–768.)
3097. **Az ember tragédiája**. [Drámai költemény.] Rendezőpéldány. Both Béla utasításaival. [Előszó: Karácsony Sándor.] Budapest, Országos Szabadművészeti Tanács kiadása. 180 l. (Klasszikus műsortár. 1.)
3098. **La tragedia del'Uomo.** (olasz) Traduzione e introduzione Umberto Norsa. Ristampa 3ª. Torino. U. T. E. T. 281 l. (Grandi Scrittori Stanieri. 69.)
3099. **The Tragedy of Man.** Dramatic poem. (angol) From the original Hungarian by Charles Henry Meltzer and Paul Vajda. With a foreword R. W. Seton-Watson and an introduction Sándor Hevesi. 2. print. Budapest, Vajna and Bokor kiadása. 226 l.
Ismertette:
1948:
3100. Szivárvány . 29. sz. (Faludy György.) ✠
3101. **La Tragédie de l'Homme. Bemutató:** Radiodiffusion Française hullámhosszán. [Párizs.] V. 5.
Ismertette:
1948:
3102. Combat. [Párizs.] VI. 5. sz. (Théodore Beregi.)
3103. Radio-48. VI. 4. sz. (Georges Lemierre.) ✠
3104. Baleczky, Emil: Несколько данных о русско–венгерских литературных отошениях. Максим Горький и венгры. Etudes Slaves et Roumaines. Vol. I. Fasc. (4.) 215–224. l.
3105. Birkás Tibor: „Az ember tragédiája" Párizsban bábszínpadon. Színház és Mozi. 5. sz. [Illusztrált.]
3106. Fantuzzi, Serenella: Emerico Madách e la „Tragedia dell'Uomo." Bologna, 1947–1948. Tesi di laurea di argomento ungherese.
3107. Hekstra, A. Elly: Emerich Madách's „Tragedie van de mens". Utrecht, [1948.] Universum. 221–223. l.
Ismertette:
1948:
3108. Levende Talen. (Sivirsky, Antal M.: De Wallis.) ✠
3109. Hevesi, Sándor: Introduction. The Tragedy of Man. From the Original Hungarian by Charles Henry Meltzer and Paul Vajda. 2. print. Budapest, Vajna and Bokor. 7–18. l.
3110. Kardeván Károly: Madách egyik verséhez. [„Lány és nő" motivuma „Az ember tragédiájá"-ban.] Egyetemes Philologiai Közlöny. 91–94. l.
3111. Kárpáti Aurél: A halhatatlan „Tragédia". Örök Shakespeare. [Tanulmányok.] Budapest [1948], Grill Kiadó. 18–21. l.
3112. [Kelemen János] k. j.: Madách. Szabad Szó. 15. sz.
3113. Kiss-[Lacko] Lacková Ibolya: Basnikova žena. [Roman.] Preložil Krčméry, Štefan. Bratislava, Buocik. 212 l.
3114. Oláh Andor: A falanszter jelenet szocializmusa. Új Szántás. 8–9. sz. 516–520. l.
3115. Seton-Watson, R. W.: Foreword. The Tragedy of Man. From the oroginal Hungarian by Charles Henry Meltzer and Paul Vajda. 2. print. Budapest, Vajna and Bokor. 5–6. l.
3116. Sivirsky, Antal M.: De ontdekking van de Hongaarse literatuur en haar ontdekster A. S. C. Wallis. Levende Talen.
3117. Zsolnai Béla: Irodalom és forradalom. Akadémiai Értesítő. 54–69. l.
3118. Madách, Imre. Encyclopaedia Britannica. XIV. tom. London, 599 l.

1949

3119. **Insan trajedisi.** (török) Ankara, Milli Egitim Basimevi.
3120. Dumreicher, Carl von: Ungarns Beromte Tankedrama. København's Kronik Torsdag. X. 27. sz. melléklete. [3–7.] l. [Xeroxszal készült.]
3121. Foerster, Norman: Goethe's Humanism. Factotum. Chapel Hill, N. C. V. sz. 4. l.
3122. Kárpáti Aurél: Madách második tragédiája. [Az Országos Széchényi Könyvtár Madách-relikviái az ostrom alatt majdnem mind elpusztultak.] Világ. 1231. (VII. 12.) sz.
3123. McCollom, William G.: The Tragic Hero and Chapman's Bussy d'Ambois. University of Toronto Quarterly, N° IV. 227. l.

1950

3124. **Tragédia Človeka.** (szlovák) Preložil a doslov napisal [Valentin Beniak] Fra Makarius. Trnava, Spolok Sv. Vojtecha. 212 srt., 1 t. [Illusztrált.]
3125. Hviezdoslav [Pavol Országh.]: Imre Madách. Preklady z madarskych básnikov. 3. vyd. Turč. Sv. Martin, Matica Slovenska.
3126. Reményi, Joseph: Imre Madách. National Theatre Conference. Bulletin. [Cleveland.] 12. köt. 6–26. l.
3127. Szalatnai Rezső: Egy délelőtt Sztregován. Kis Újság. I. 10. sz.

3128. **Az ember tragédiája**. [Drámai költemény.] Bevezette: Babits Mihály. Zichy Mihály nyolc rajzával. Buenos Aires, A Délamerikai Magyarság kiadása. 239 l., 8 t. [Az 1923. évi 22. kiadás fotómechanikai utánnyomása.]
3129. Az ember tragédiája. Részlet a kilencedik színből. Hét évszázad magyar versei. Budapest, Szépirodalmi Kiadó. 4° 627–630. l.
– Ua. [2. bőv. kiad.] III. köt. Budapest 1954, 16° Uo. 250–257. l.
– Ua. 3. bőv. és átdolg. kiad. II. köt. Budapest 1966, Magyar Helikon. 410–415. l.
– Ua. 3. [4?] kiad. Budapest 1966, Szépirodalmi Kiadó.
– Ua. Részlet a VIII. színből. 4. [5?] bőv. és átdolg. kiad. II. köt. Budapest 1972, Szépirodalmi Kiadó. 410–415. l.
3130. Friss Gábor: Szabadtéri Színpad. [Budapest], Typopress. 14 l. (Művelt Nép melléklete.)
3131. А. А. Сабиров: Работа Горького над первой части романа Жизнь Клима Самгина. Горьковские чтения. 1949–1950. Москва. 131–133.

3132. М. Горький: Жизнь Клима Самгина. Собрание сочинений в тридцати томах. Том 19. Москва, Гослитиздат. 309.
3133. Hermann István: Madách Imre: Az ember tragédiája. Irodalomtörténet. 3–4. sz. 335–353.
3134. [Kelemen János] k. j.: Madách Imre. Szabad Szó. 3. sz.
3135. Lukács György: Madách Imréről. A Magyar Tudományos Akadémia Nyelv- és Irodalomtudományi Osztályának Közleményei. 239. l.
3136. Pándi Pál: „Nem aluszik a barát, felébredt”. „Hazug álmok papjai szünnek”. Budapest, Művelt Nép Kiadó. 134–174. l.
3137. Rónay György: A rejtelmes remekmű. Új ember. 3. sz.
3138. Ternay, Kálmán: La Tragedia dell’Uomo. Umana. [Torino.] VI. köt. 1–20. sz.
3139. Várady, Emerico: L’attualitá de „La Tragedia dell’Uomo” di Imre Madách. Corvina. [Firenze.] 3. sorozat. II. köt. 145–163. sz.
3140. Waldapfel József: Madách Imre. Irodalomtörténet. 1. sz. 28–44. l.
3141. Waldapfel József: Madách Imre. A Magyar Tudományos Akadémia Nyelv- és Irodalomtudományi Osztályának közleményei. 240–261. l. Hozzászólások: Barta János. Uo. 276–277. l. Bolgár Elek. Uo. 261–271. l. Horváth Károly. Uo. 272–276. l. Valkó Iván. Uo. 271–272. l. Waldapfel József válasza. Uo. 277–278. l.
– Ua. Waldapfel József: Irodalmi tanulmányok. Budapest 1957, Szépirodalmi Kiadó. 441–448. l.
3142. Waldapfel József: A Madách-probléma. Magyar Nemzet. 98. (IV. 27.) sz.

1953

3143. **The Tragedy of Man.** (angol) Translated from the Hungarian by C. P. Sanger. Sydney, Pannonia. 160 l.
3144. Arany János: Az ember tragédiája meséjének alapvázlata. A magyar dramaturgia haladó hagyományai. Budapest, Művelt Nép Kiadó. 149–150. l.
3145. Baczonay László: Madách Imre. Viharsarok. [Hódmezővásárhely.] 18. (I. 22.) sz.
3146. Baczonay László: Madách Imre. (Emlékezés születésének 130. évfordulójára.) Délmagyarország. [Szeged.] 18. (I. 22.) sz.
3147. Baczonay László: Madách Imre születésének 130. évfordulójára. Vasmegye. [Szombathely.] 1. sz.
3148. Baczonay László: Madách Imre születésének 130. évfordulójára. Zala. [Zalaegerszeg.] 17. sz.
3149. Barta János: Madách Imre. (Születésének százharmincadik évfordulójára.) Néplap. [Debrecen.] 17. (I. 21.) sz.
3150. Erdélyi János: Az ember tragédiája. A magyar dramaturgia haladó hagyományai. Budapest, Művelt Nép Kiadó. 150–153. l.
3151. Erdélyi János: Madách Imre. [Tanulmány-részlet.] Válogatott esztétikai tanulmányok. [Budapest], Művelt Nép Kiadó. 110–116. l.
3152. Gaál Gábor: A XIX. század magyar irodalma. Egyetemi előadások, 1951–1952. Kolozsvár, [1953.]
3153. Hegedüs Géza: Az ember tragédiája alapeszméje. A magyar dramaturgia haladó hagyományai. Budapest, Művelt Nép Kiadó.
3154. Hermann István: A 130 éves Madách. Magyar Nemzet. 21. (I. 25.) sz.
3155. Pintér Ákos: Gorkijnál. [A cikk eredeti megjelenési helye: Pesti Napló. 1902. 347. sz.] Gorkij Magyarországon. (Szerkesztette: Radó György.) Budapest, Művelt Nép Kiadó. 34–35. l.
3156. Sőtér István: Két esztendő irodalomtörténeti munkássága a Petőfitől Adyig korszak területén. Irodalomtörténet. 3–4. sz. 275–281. l.
3157. Sőtér István: Madách Imre. Irodalomtörténet. 3–4. sz. 275–281. l.

3158. Szalatnai Rezső: Egy délelőtt Sztregován. Evangélikus Élet. 6. sz.
3159. Madách. Bácskiskunmegyei Népújság. [Kecskemét.] 17. sz.
3160. Madách Imre.Északmagyarország. [Miskolc.] 17. sz.
3161. Madách Imre. (Születésének százharmincadik évfordulójára.) Néplap. [Nyíregyháza.] 18. sz.
3162. Madách Imre. (Születésének százharmincadik évfordulójára.) Veszprémmegyei Néplap. [Veszprém.] 17. sz.

1954

3163. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. Sajtó alá rendezte és bevezette: Waldapfel József. [Budapest], Szépirodalmi Kiadó. 268. l.
– Ua. Román–magyar közös kiadás. Uo.
– Ua. (Iskolai könyvtár.)
3164. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Nemzeti Színház [Budapest], XI. 30.
Ismertette:
1954:
3165. Béke és Szabadság. 44. sz. (Regéczy Lilla: „Az ember tragédiája”, a Nemzeti Színház első idei bemutatója.)
3166. Esti Budapest. 297. sz. (K. E.: Ahol „Az ember tragédiája” díszletei készülnek.)
3167. Evangélikus Élet. 34. sz. (Gellért Endre: „Az ember tragédiája” néhány rendezési problémájáról.)
3168. Magyar Nemzet. 268. (XI. 14.) sz. (Az ember tragédiája bemutatójáról nyilatkozik – Major Tamás.)
3169. Magyar Nemzet. 282. (XI. 28.) sz. (Mátrai-Betegh Béla: A Tragédia felújítása előtt.)
3170. Művelt Nép. 33. sz. (Katona Ferenc: Megjegyzések „Az ember tragédiája” bemutatója elé.) [Illusztrált.]
3171. Művelt Nép. 39. sz. (Oláh Gusztáv díszlettervei „Az ember tragédiájá”-hoz.)
3172. Színház és Mozi. 45. sz. ([Vitányi János] V. J.: „Az ember tragédiája”. [Zichy Mihály illusztrációjával.])
3173. Színház és Mozi. 49. sz. (Marton Endre: „Az ember tragédiája” rendezéséről. [Oláh Gusztáv díszlettervével.])
3174. Színház és Mozi. 53. sz. [Jelenetképpel.] (Hegedüs Géza: Széljegyzetek „Az ember tragédiájához”.) ✠
3175. De Tragedie van de Mens. Dertiende tafereel. (holland) [Az Űrjelenet.] Nederlands van Antal Mar. Sivirsky. Maatslaf. 105–110. l.

3176. Bérczy Károly: Madách Imre emlékezete. Kortársak nagy írókról. [I. sorozat.] Budapest, Művelt Nép Kiadó. 214–223. l.
3177. Cellier, Léon: L’épopée romantique. Paris, Albin Michel. 38–58. l.
3178. [Gáti József] gáti: „Az ember tragédiája” – a Madách-gimnázium előadásában. Művelt Nép. 5. sz.
3179. Gellért Endre: „Óh, hallom, hallom a jövő dalát”. – „Az ember tragédiája” néhány rendezői problémájáról. Irodalmi Újság. 34. sz.
3180. М. Горький: Собрание сочинений в тридцати томах. Том 28. Москва, Гослитиздат. 294–296.
3181. Gyárfás Miklós: Előszó Az ember tragédiája ügyéhez. Irodalmi Újság. 28. sz.
3182. Illés Jenő: Madách Imre. Népszava. 235. (X. 5.) sz.
3183. Kárpáti Aurél: Néhány régebbi Tragédia előadásról. Színház- és Filmművészet. 12. sz. 562–568. l. [Illusztrált.]
3184. Körössényi János: Egy este Madáchcsal. Magyar Rádió. 42. sz.
3185. Kristóf Károly: Hetvenegy esztendeje mutatták be először „Az ember tragédiájá”-t. Színház és Mozi. 47. sz. [Illusztrált.]
3186. Márkus László: Madách Imre. Szabad Ifjúság. 235. sz.
3187. Nyéki Lajos: Madách Imre. Palócföld. [Salgótarján.] 1. sz.
3188. Sebestyén György: Madách emléke kötelez. Magyar Nemzet. 235. (X. 5.) sz.
3189. Sőtér István: „Az ember tragédiájá”-t ellentmondásai ellenére haladó hagyományaink soraiban kell megbecsülnünk. Viharsarok. [Hódmezővásárhely.] 69. sz.
3190. Sőtér István: Madách helye irodalmunkban. Magyar Nemzet. 69. (III. 23.) sz.
3191. Waldapfel József: Bevezetés. Az ember tragédiája. Budapest, Szépirodalmi kiadó. 5–26. l.
– Ua. Irodalmi tanulmányok. Budapest 1957, Szépirodalmi Kiadó. 467–488. l.
3192. Zsadányi Ede: Madách Imre. Népművelés. 9. sz. [Arcképpel.]
3193. Az ember tragédiája Tatán. Komárommegyei Dolgozók Lapja. [Tatabánya.] 91. sz.

3194. Madách Imre. Magyar Rádió. 40. sz.
3195. Madách Imre. Szabad Ifjúság. 39. (X. 5.) sz.
3196. Megnyílt a Tiszántúl első falumúzeuma: egy nyírbogádi ház padlásán megtalálták Madách Imre íróasztalát. Művelt Nép. 19. sz. [Illusztrált.]

1955

3197. **Az ember tragédiája.** [Drámai költemény.] (Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta: Waldapfel József.) [Budapest], Szépirodalmi Kiadó. 268. l.
3198. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény 4 felvonásban, 15 képben. **Bemutató:** Nemzeti Színház [Budapest], új betanulásban először. I. 7.

Ismertette:

1955:

3199. Béke és Szabadság. 2. sz. (Kárpáti Aurél: Ember küzdj és bízva bízzál. [Illusztrált.])
– Ua. Színház. Budapest 1959, Gondolat Kiadó. 254–266. l.
3200. Csillag. 2. sz. 472–474. l. (Gyárfás Miklós: Kétféle tragédia. Színházi jegyzetek.)
3201. Evangélikus élet. 3. sz. (Zay László: „Ki fog feltartani, hogy megmaradjak a helyes úton?” Az ember tragédiája felújítása a Nemzeti Színházban.)
3202. Irodalmi Újság. 3. (I. 14.) sz. (Több mint hét éves szünet után került sor a Nemzeti Színházban Az ember tragédiája felújítására.)
3203. Irodalmi Újság. 5. (I. 29.) sz. (Molnár Miklós. [Zádor István rajzával.])
3204. Köznevelés. 4. sz. (Fényi András.)
3205. Magyar Nemzet. 28. (II. 2.) sz. (Mátrai-Betegh Béla: Az ember tragédiája. Felújítás a Nemzeti Színházban. I. A rendezés.)
3206. Magyar Nemzet. 28. (II. 2.) sz. (Mátrai-Betegh Béla: Az ember tragédiája. Felújítás a Nemzeti Színházban. II. A színészi játék.)
3207. Művelt Nép. 2. sz. (Gáti Károly: Az 1923-as díszletektől az 1954-es felújításig.)
3208. Művelt Nép. 4. sz. (Demeter Imre. [Illusztrált.])
3209. Művelt Nép. 5. sz. (Hubay Miklós: „Te Péter vagy…” – Bihari József alakításáról.)
3210. Művelt Nép. 6. sz. (Hermann István.)
– Ua. A magyar drámáért. Budapest, Szépirodalmi Kiadó. 37–85. l.

3211. Népszava. 19. (I. 23.) sz. (Benedek Marcell. [Szerepképekkel.]
3212. Nők Lapja. 2. sz. (Gogolák Lajos. [Illusztrált.])
3213. Szabad Ifjúság. 26. sz. (Lányi Andor. [Jelenetképpel.])
3214. Szabad Nép. 6. sz. (Az ember tragédiája főpróbája a Nemzeti Színházban.)
3215. Színház- és Filmművészet. 8–11. l. (Oláh Gusztáv: Tragédia színpadképeim egykor és ma.)
3216. Színház- és Filmművészet. 112–119. l. (Kárpáti Aurél.)
– Ua. Színház. Budapest 1959, Gondolat Kiadó. 254–266. l.
3217. Színház- és Filmművészet. 192–196. l. (Bessenyei Ferenc: Gondolatok és jegyzetek Ádámról.)
3218. Színház- és Filmművészet. 12. sz. (Bessenyei Ferenc: Munka közben…)
3219. Színház- és Filmművészet. 212–213. l. ([Kárpáti Aurél] K. A.: Bessenyei, Szörényi és Ungvári a Tragédiában.)
3220. Színház és Mozi. 1. sz. (Képek az Emberről.)
3221. Színház és Mozi. 2. sz. 2–4. l., 3. sz. 2–3. l. (Gyárfás Miklós: Az ember tragédiája új betanulásáról. Ádám: Bessenyei Ferenc, Éva: Szörényi Éva, Lucifer: Ungvári László.)
3222. Színház és Mozi. 3. sz. 2–3. l. (Gyárfás Miklós: Az ember tragédiája új betanulásáról. Ádám: Básti Lajos, Éva: Lukács Margit, Lucifer: Major Tamás.)
3223. Színház és Mozi. 4. sz. 4–5. l. (Hegedüs Géza: Két Lucifer.)
3224. Színház és Mozi. 5. sz. (Halmi Sári: Érdekességek a „Tragédia” műhelytitkairól.)
3225. Új Ember. 2. sz. ([Kunszery Gyula] K. Gy.)
3226. Új Ember. 4. sz. (Az ember tragédiája színpadon.)
3227. Vigilia. 6. sz. 323–327. l. (Medvigy Mihály: Széljegyzetek a Tragédia rendezéséhez.) ✠
3228. The Tragedy of Man. (From the Prague Scene.) Hungarian Poetry. Select. and ed. Egon F. Kunz. Transl. W. Kirkconnel and Egon F. Kunz. Sydney, Pannonia. 84–85. l.
3229. Архив М. Горького. IV. Писма К. Е. К. Пещквой. V. Москва, 1954–1955, 147., 112. l.

3230. Békés István: Madách Imre. Hazádnak rendületlenül. A magyar nép aranykönyve. Budapest, Művelt Nép Kiadó. 2° 175. l. [Arcképpel.]
3231. ([Fényi András] F. A.:) Madách drámai költeménye. Vigilia. 6. sz. 321–323. l.
3232. Hermann István: Nemzeti egység és drámai irodalom. Csillag. 1640–1645. l.
3233. Hevesi Sándor levele Bársony Istvánnak. [Közös Madách-felfogásukról.] Magyar Játékszín. Nagy elődeink harca a nemzeti színjátszásért. Budapest 1954. [1955], Művelt Nép Kiadó. 143. l.
3234. Kolta Ferenc: Néhány szó Madáchról és „Az ember tragédiájá”-ról. Dunántúli Napló. [Pécs.] 17. sz.
3235. Krusinszkij, Sz. : Budapest színházaiban. Irodalmi Újság. 19. (V. 7.) sz.
3236. Köllő Miklós: A Nemzeti Színház tíz éve. Szabad Nép. 74. (III. 14.) sz.
3237. [Kunz, Egon F.] K., E. F.: Emery Madách. Hungarian Poetry. Sydney, Pannonia. 13. l.
3238. Lukács György: Madách tragédiája. Szabad Nép. 85. (III. 27.) sz., 91. (IV. 2.) sz.
– Ua. Magyar irodalom – Magyar kultúra. Válogatott tanulmányok. (Válogatta: Fehér Ferenc és Kenyeres Zoltán.) Budapest 1970, Gondolat Kiadó. 560–573. l.
3239. Molnár Miklós: három megjegyzés egy évszázados vitához. Irodalmi Újság. 46. sz.
3240. Nemes Dezső: A hazafiság és a nemzetköziség. [Előadás.] A hazafiság kérdése és a jobboldali jelenségek. Budapest, Szikra Kiadása. 37. l.
3241. Pándi Pál: A hagyományokról. Csillag. 2297–2298. l.
3242. Waldapfel József: Bevezetés. Az ember tragédiája. (Sajtó alá rendezte: Waldapfel József.) Budapest, Szépirodalmi Kiadó. 5–26. l.
3243. Madách. Magyar Nemzet. 41. sz. [Az ember tragédiája rádióközvetítéséről.]

1956

3244. **Az ember tragédiája.** [Drámai költemény.] (Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta: Waldapfel József.) [Budapest], Szépirodalmi Kiadó. 268 l.
3245. **Az ember tragédiája.** [Drámai költemény.] Novisad, Testvériség–Egység Kiadó. 185 l.
3246. **Az ember tragédiája.** 4 felvonásos, tizenöt képből álló drámai költemény. **Felújítás:** Nemzeti Színház [Budapest], IV. 9.
3247. Az ember tragédiája első és utólsó lapja. [Kézirat-részlet – facsimile.] Az ember tragédiája. (Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta: Waldapfel József.) [Budapest], Szépirodalmi Kiadó. 227. l.
– Ua. A magyar irodalom képeskönyve. (Szerk. Keresztury Dezső.) Budapest, Magvető Kiadó. 4° 227. l. [Madách Imre arcképével.]
3248. **La Tragedia dell'Uomo.** (olasz) Versione di Folco Tempesti. Emerico Várady: Teatro Ungherese. Milano, Nuova Accademia Editrice. 75–198. l. 1 t. [Arckép.] („Teatro di tutto il mondo", diretto da Raffaelo Cantarella.) [A könyvben megjelent még: Molnár Ferenc: Liliom, vita e morte un malandrino. – Herczeg, Ferenc: Bisanzio (legenda di sobborgo.)]
3249. **The tragedy of man.** (angol) 2. impr. Translated C. P. Sanger. Introcduced by E[gon] F. Kunz. Sydney, Pannonia. 160 l.
3250. A Tragédia do Homem. (portugál) Como aprendí o potuguês e outras aventuras por Paulo Rónai. Rio de Janeiro, Ministerio de Educaçã e Cultura. Instituto Nacional do Livro. 209–225. l.
3251. Angyal E[ndre]: Der Entwicklungsgang der Slawistik in Ungarn. Wissenschaftliche Zeitschrift der Fr. Schiller-Universität Jena. 1956–1957. 1–2. sz. 69–83. l.
Ismertette:
1957:
3252. Irodalmi Figyelő. 187–188. l. ([Sziklay László] Sz. L. ✠
3253. Arany János: Az ember tragédiájának költője.) Kortársak nagy írókról. 2. sorozat. Budapest, Művelt Nép Kiadó. 149–151. l.

3254. Arany János javításai és megjegyzései Az ember tragédiája szövegéhez. Az ember tragédiája. (Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Waldapfel József.) [Budapest], Szépirodalmi Kiadó. 227. l.
3255. Balkányi Pál: Jókai, Petőfi, Madách eszperantó nyelven. Vásárhelyi Szó.[Hódmezővásárhely.] 2. sz. 23–24. l.
3256. Belia György: Madách pesti lakásai. Esti Budapest. 218. (IX. 15.) sz. Irodalmi melléklete. 37. sz.
– Ua. Madách Imre pesti és budai lakásai. Budapesti házak. (Szerkesztette: Hatvany Lajos. Fényképezte: Gink Károly.) Budapest, Bibliotheca Kiadó. 164–[168.] l. [Illusztrált.]
Ismertette:
1957:
3257. Esti Budapest. 39. (IX. 15.) sz. ✠
3258. Berkovits Ilona: Zichy Mihály. (1827–1906.) Szabad Nép. 61. (III. 1.) sz.
3259. Füst Milán: Emlékezés kétféle nevelőmről. (H. bácsi és Madách.) Emlékezések és tanulmányok. Budapest, Magvető Kiadó. 165–175. l.
3260. Gellért Oszkár: Vita. [Vers.] Irodalmi Újság. 22. sz.
3261. Karinthy Frigyes: Madáchot felfedezik… [Humoreszk.] Cirkusz. (Válogatott írások.) Válogatta és az előazót írta: Kolozsvári Grandpierre Emil. Sajtó alá rendezte és az utószót írta: Vajda Miklós. I. köt. [Budapest], Szépirodalmi Kiadó. 349–354. l.
3262. Rákos Péter: Adalékok Az ember tragédiája csehországi visszhangjához. Irodalomtörténet. 322–336. l.
– Ua. Tények és kérdőjelek. Tünődés az irodalmon. Bratislava, 1971, Madách Kiadó. 217–244. l.
3263. Sas György: Gondok és remények Miskolcon. „Az ember tragédiája" előadásra készül az együttes. Színház és Mozi. 39. sz.
3264. Sőtér István: Madách Imre. Székfoglaló 1955. XI. 21. A Magyar Tudományos Akadémia Nyelv- és Irodalomtudományi Osztályának Közleményei. VIII. köt. 1–4. sz. 129–180. l.
– Ua. Kny. is. Budapest, Akadémiai Kiadó. 54 l.
– Ua. Romantika és realizmus. Budapest, Szépirodalmi Kiadó. 217–294. l.

Ismertette:
1956:

3265. Irodalomtörténet. 381. l. ✠
3266. Sőtér István: Madách Imre. Csillag. 1. sz. 127–154. l.
3267. Sőtér István: Utóhang egy Madách-tanulmányhoz. Szabad Nép. 265. (IX. 23.) sz.
3268. Szalatnai Rezső: Madách-múzeum létesül Alsósztregován. Színház és Mozi. 14. sz.
3269. Szilágyi Péter: Madách Imre. A szabadságharc és az elnyomatás kora irodalmának középiskolai tanítása. Budapest, Tankönyvkiadó. 120–148. l. (Szocialista nevelés könyvtára. 124.)
3270. [Várady, Imre] V., E.: La Tragedia dell'Uomo. Teatro Ungherese. Milano, Nuova Accademia Editrice. 63–74. l. („Teatro di tutto il mondo", diretto da Raffaelo Cantarella.)
3271. Veres Péter: Madách megértéséhez. (A Tragédia új előadásának alkalmából.) Szabad Nép. 258. (IX. 16.) sz.
– Ua. Olvasónapló. Budapest 1962, Szépirodalmi Kiadó. 111–117. l.
3272. V. ö. Sőtér István: Utóhang egy Madách-tanulmányhoz. Szabad Nép. 265. (IX. 23.) sz.
3273. Waldapfel József: Bevezetés. Az ember tragédiája. (Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta: Waldapfel József.) [Budapest], Szépirodalmi Kiadó. 5–26. l.
3274. Ankét volt az Eötvös Kollégiumban Az ember tragédiájáról. [Sőtér István előadásáról.] Egyetemi Ifjúság. 7. (IV. 3.) sz.
3275. Fogságomból. [Madách Imre verses levele.] Rab századok. (Börtönnaplók, börtönlevelek.) Budapest 1956, Szépirodalmi Kiadó. 297–299. l.
3276. Madách Imre. Nógrádi Népújság. I. 22. sz.

1957

3277. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Margitszigeti Szabadtéri Színpad [Budapest], VI. 22.
Ismertette:
1957:
3278. [Előzetes.] Esti Hírlap. 111. (V. 15.) sz. [Kristóf Károly] K. K.: „Az ember tragédiája". – „Tannhäuser". A két margitszigeti esemény előkészületei.
3279. Esti Hírlap. 145. (VI. 23.) sz. (Kristóf Károly: Az elmosódott Tragédia. „Viharos" főpróba a Margitszigeten.)
3280. Esti Hírlap. 154. (VII. 4.) sz. (Vihar miatt egynapi felvonásközi szünet! Ma folytatják a Tragédia előadását.)
3281. Film Színház Muzsika. 3. sz. (Már Éva sem kell? !)
3282. Film Színház Muzsika. 5. sz. (Válasz…)
3283. Film Színház Muzsika. 6. sz. ([Hámori Ottó] hámori.)
3284. Film Színház Muzsika. 7. sz. (Hámori Ottó: Premier a Szigeten. Gondolatok a Tragédia előadásán.)
3285. Népakarat. 103. (V. 5.) sz. (A Tragédia – szabadtéren.)
3286. Népszabadság. 146. (VI. 22.) sz. (Az ember tragédiája a Margitszigeti Szabadtéri Színpadon és a Csajkovszkij-parkban.)
3287. Új Ember. 6. sz. (A margitszigeti szabadtéri Tragédia-előadás.)
3288. Vigilia. 3. sz. 181–183. l. (Possonyi László: Tragédia-előadások a Margitszigeten.) ✠
3289. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Csokonai Színház. Debrecen. III. 13.
3290. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Nemzeti Színház. [Pécs.] X. 5.
Ismertette:
1957:
3291. Dunántúli Napló. [Pécs.] 241. (X. 13.) sz. (Tüskés Tibor.)
3292. Esti Hírlap. 235. (X. 8.) sz. (Bernáth László: Az ember tragédiája a pécsi Nemzeti Színházban.)
3293. Film Színház Muzsika. 22. sz. (Demeter Imre: „Az ember tragédiája" Pécsett.)

3294. Magyar Nemzet. 13. (IX. 22.) sz. (Majoros István: Két délelőtt a pécsi Nemzeti Színházban.)
3295. Ország-Világ. 21. sz. (Csapó György: A Tragédia – Pécsett. [Jelenet- és szerepképekkel.]) ✠
3296. **Die Tragödie des Menschen.** Ein dramatisches Gedicht. Übersetzt von Jenő Mohácsi. Vorwort von Marcell Benedek. Budapest, Corvina Kiadó. 252 l., 1 t.
3297. **The tragedy of man.** A dramatic poem. (angol) Translated by Charles Henry Meltzer and Paul Vajda. Introduction by Marcell Benedek. Notes by Ferenc Kemény. 3. edition. Budapest, Corvina Kiadó. 306 l., 1 t.
3298. A., J.: „Tragödie des Menschen" in Hamburg. Ungarisches Drama auf der Lesebühne. Frankfurter Abendpost. I. 28. sz.
3299. Benedek, Marcell: Introduction. The tragedy of man. 3. edition. Budapest, Corvina Kiadó. 5–8. l.
3300. Benedek, Marcell: Vorwort. Die Tragödie des Menschen. Budapest, Corvina Kiadó. 5–9. l.
3301. Dumreicher, Carl: Ungarns beromteste skuespil. Steligt. (?) Dagblads kronik. [København.] III. 15. sz. [A szerző arcképével.] [Xerox eljárással készült.]
3302. Fáj Attila: Az ember tragédiája sorsa az elnyomás éveiben. [Lukács Györgynek a Szabad Népben megjelent cikkéről és a vele polemizáló Veres Péter-tanulmányáról.] Katolikus Szemle. [Róma.] 3. sz. 110–114. l.
3303. Gellért Oszkár: Adytól Gorkijig – Madáchról. (Emlékirat-részlet.) Érdekes Újság. 15. sz. [Illusztrált.]
3304. Kovács János: Humanizmus… eszmények nélkül. Előre. IX. 22. sz.
3305. Lyka Károly: Zichy Mihály. Élet és Tudomány. 32. sz. 995–999. l. [Illusztrált.]
3306. Nedden, Otto C. A. : Imre Madách: Die Tragödie des Menschen. Eine ungarische „Faust"-Dichtung. Duisburg, Stadttheater. 29 [5] l. (Beiträge zur Duisburger Theatergeschichte. [5.])
3307. Sinkó Ferenc: Ahol a Tragédia megfogamzott. [A csesztvei Madách-kúriáról.] Új Ember. 8. (VII. 21.) sz.

3308. Sőtér István: Imre Madách. (1823–1864.) Acta Litteraria. I. köt. 27–85. l.
– Ua. Kny. is. [Budapest] 1957 [1958], Akadémiai Kiadó. 27–85. l.
3309. Tordai Zádor: Jegyzetek „Az ember tragédiájá"-ról. Korunk. [Kolozsvár.] 8. sz. 1044–1060. l.
3310. V. ö. Kallós Miklós: Valóban vagy-vagy? Korunk. [Kolozsvár.] 9. sz. 1284–1286. l.
3311. V. ö. A szerkesztőség nyilatkozata. Korunk. [Kolzsvár.] 10. sz. 1434–1435. l.
3312. V. ö. Az Igaz Szó szerkesztősége: Az eszménytelenség eszményítése. Igaz Szó. [Marosvásárhely.] II. köt. 439–442. l.
3313. Az ember tragédiája operaszínpadon. Esti Hírlap. 6. sz.
3314. Az ember tragédiája századszor. Népakarat. 267. sz.
3315. Bánk bán, Mirandolina, Az ember tragédiája. Vasárnap újra megnyitja kapuit a Nemzeti Színház. Népszabadság. 66. (III. 19.) sz.
3316. Elégtek Az ember tragédiája kosztümjei. Március elején nyitja kapuit a Nemzeti Színház. Esti Hírlap. 3. (I. 5.) sz.
3317. Ma mutatja be a Csokonai Színház Az ember tragédiáját. Hajdú Bihari Napló. [Debrecen.] 97. sz.
3318. Hyppia – Zsolnai Hédi. Népakarat. 6. sz.
3319. Madách Imre alsósztregovai háza múzeum lett. Élet és Irodalom. 23. sz.
3320. Madách Imre csókája. A Könyvtáros. 126. l.
3321. Mikszáthról és Madáchról megyéjében. Képes Magyarország. 10. sz. [Illusztrált.]
3322. Szabadtéri „Tragédia" és más művek a jövő évi szegedi ünnepi játékokon. Népszava. 193. sz.

1958

3323. **Az ember tragédiája.** [Drámai költemény.] Az utószót írta: Révai József. Zichy Mihály illusztrációival. Sajtó alá rendezte: Erdős Magda. Budapest, Magyar Helikon kiadása. 4° 222., 20 t.
Ismertette:
1958:
3324. Népszabadság. 206. sz. (Gorkij Csudra Makarja és Az ember tragédiája díszkiadásban.)
3325. Tájékoztató a megjelenő könyvekről. 8. sz. („Az ember tragédiá-já”-nak díszkiadása, Heine-, Gorkij-, Dickens-, Ibsen- és Goethe-művek a Magyar Helikon kiadónál.
1959:
3326. Népszabadság. 72. (III. 26.) sz. ✠
3327. **Az ember tragédiája.** [Drámai költemény.] (Függelék: Madách Imre verseiből.) Sajtó alá rendezte és bevezette: Waldapfel József. Budapest, Szépirodalmi Kiadó. 5–232. l.
3328. **Az ember tragédiája.** [Drámai költemény.] (Sajtó alá rendezte és bevezette: Waldapfel József.) Budapest, Szépirodalmi Kiadó. 232 l. (Diákkönyvtár.)
3329. **Az ember tragédiája.** [Drámai költemény.] Sajtó alá rendezte: Sőtér István. Madách Imre: Válogatott művei. [Budapest], Szépirodalmi Kiadó. 333–476. l. (Magyar Klasszikusok.)
Ismertette:
1959:
3330. Irodalomtörténeti Közlemények. 554–555. l. (Szilágyi Péter.) ✠
3331. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Gárdonyi Géza Színház. [Eger.] I. 24.
Ismertette:
1958:
3332. Film Színház Muzsika. 5. sz. ([Sándor Iván] sándor: Premierek vidéken. Az ember tragédiája – Egerben.)
3333. Népakarat. 23. (I. 28.) sz. (Rajk András: Madách – Egerben.)
3334. Néphadsereg. 9. sz. (Madách-bemutató Egerben.)

3335. Népújság. [Eger.] 5. sz. (Lázas készülődés „Az ember tragédiá-ja” egri bemutatójára.)
3336. Népújság. [Eger.] 6. sz. (Farkas András: A Tragédia egri bemutatója elé.)
3337. Népújság. [Eger.] 8. sz. (Gyurkó Géza: „Az ember tragédiája” egri színpadon.))
3338. Népújság. [Eger.] 9. sz. (Az ember tragédiája. [Szerep-képekkel.]
3339. Vigilia. 250–252. l. (Possonyi László: Színházi őrjárat.) ✠
3340. Allgayer, Wilhelm: Dramen lexikon. Köln–Berlin, Kiepenhauer und Witsch. 338. l.
3341. Bolgár Elek: Az ember tragédiája. Válogatott tanulmányok. Budapest, Akadémiai Kiadó. 200–221. l.
3342. Csapláros István: A magyar irodalom útja Lengyelországban. (1830–1918.) [„Az ember tragédiája” fordítójáról, Juliusz Henről is.] Filologiai Közlöny. 2. sz. 284–294. l.
3343. Dienes András: Hét perc Sztregován. (Egy útinaplóból.) Magyar Nemzet. 259. (XI. 2.) sz.
3344. Dobossy László: Adalék Az ember tragédiája falanszter–jelenetének magyarázatához. Irodalomtörténet. 1. sz. 149–151. l.
3345. Gyárfás Miklós: Éva. [Lukács Margit.] Színész-könyv. Örök szerepek. Budapest, Szépirodalmi Kiadó. 46–48. l.
3346. Hámori Ottó: A rendező-példány margójára. Film Színház Muzsika. 24. sz. ([Kép: Éva – Lukács Margit.])
3347. Horváth Károly: Madách Imre I–II. Irodalomtörténeti Közlemények. 2–3. sz. 247–278. l., 4. sz. 462–502. l.
– Ua. Kny. is. Budapest [1959], A szerző kiadása. 73 l.
3348. Храбровицкий: Горький и Имре Мадач. Новый Мир. N° 6. 275.
3349. K. I.: Az ember tragédiája operaszínpadon. Esti Hírlap. 61. (III. 13.) sz.
3350. Kézai Béla: Az ember útja a Tragédiában. Vigilia. 1. sz. 15–22. sz.
3351. Kovács Albert: Gorkij és Az ember tragédiája. Kortárs. 2. sz. 272–279. l.
3352. Lőkös István: 75 évvel ezelőtt mutatták be először Az ember tragédiáját. Népújság. [Eger.] 205. sz.

3353. Lőrinczi László: Akihez Alsósztregova nagy fiának hírneve eljutott. Gorkij és Az ember tragédiája. A Hét. [Pozsony.] 35. sz.
3354. Nemes György: Madách Imre. Érdekes Újság. 51. sz. ([Arcképpel.])
3355. Pánczél Lajos: Hetvenöt éves: Az ember tragédiája – először. Népszava. 223. (IX. 23.) sz.
3356. Révai József: Az ember tragédiája. [Utószó.] Az ember tragédiája. Budapest, Magyar Helikon kiadása. 191–217. l.
– Ua. Társadalmi Szemle. 9. sz. 15–35. l.
– Ua. Igaz Szó. [Marosvásárhely.] 5. köt. 764–784. l.
– Ua. Válogatott irodalmi tanulmányok. Budapest 1960, Kossuth Kiadó. 95–124. l.
– Ua. 2. kiad. Budapest 1968, Kossuth Kiadó. 269–294. l.
3357. Sőtér István: Bevezetés. Madách Imre: Válogatott művei. [Budapest], Szépirodalmi Kiadó. 5–48. l. (Magyar klasszikusok.)
3358. Szántó György: Hviezdoslav [Országh] Pavol és Az ember tragédiája. A Hét. [Pozsony.] 29–30. sz. 18. l.
3359. V. ö. A szomszéd népekkel való kapcsolataink történetéből. Budapest 1962, 622–623. l.
3360. Varga Imre: Gorkij és Az ember tragédiája. Magyar Nemzet. 184. (VIII. 6.) sz.
3361. Waldapfel József: Gorkij és Madách. Kortárs. 2. sz. 221–231. l.
– Ua. Budapest, Akadémiai Kiadó. 52. l. (Irodalomtörténeti Füzetek. 14.)

Ismertette:

1958:

3362. A Magyar Tudományos Akadémia I. Osztályának Közleményei. XIII. köt. 465–467. l. (Horváth Károly.)
3363. Kortárs: 2. sz. 272. l. (Kovács Albert.)
3364. Magyar Nemzet. 183. (VIII. 6.) sz. (Varga Imre: Gorkij és Az ember tragédiája.)
3365. Magyar Nemzet. 193. (VIII. 16.) sz. (Sós Endre.)

1959:

3366. Studia Slavica. V. köt. 1–2. sz. 219–222. l. (Bor K[álmán.])

1960:

3367. Irodalomtörténeti Közlemények. 4. sz. 494–495. l. (Fenyő István.)
3368. Nagyvilág. 1100. l. (Glebova, T.)
3369. Русская литература. 1. sz. 2413. l. (Глебова, Т. : Новая работа ученово о М. Горьком.) ✠
3370. A Tragédia javított sorainak eredeti fogalmazása és javítások. Sajtó alá rendezte: Sőtér István. Madách Imre: Válogatott művei. [Budapest], Szépirodalmi Kiadó. 623–645. l. (Magyar Klasszikusok.)
3371. Aki a Tragédiát színre vitte. Pesti Műsor. 17. sz.
3372. Az elmúlt hetekben ünnepelte a Nemzeti Színház „Az ember tragédiája” 850. előadását. Film Színház Muzsika. 28. sz. [Jelenetképpel.]
3373. Az ember tragédiája. Délmagyarország. [Szeged.] 117. sz.
3374. Az ember tragédiája ősbemutatójának 75. évfordulóján kiállítás nyílt. Élet és Irodalom. 40. sz.
3375. 1883. szeptember 21-én mutatták be a Nemzeti Színházban „Az ember tragédiáját.” A Könyvtáros. 8. sz. 592. l.
3376. Gorkij és Madách. [Gorkij ismeretlen levelei Zinajda Germanova Krasenyinnyikovának.] Igaz Szó. [Marosvásárhely.] II. köt. 7–8. sz. 179–180. l.
3377. Jubilál Az ember tragédiája. [Az első előadás 75. évét.] Esti Hírlap. 214. (IX. 12.) sz.
3378. Летопись жизни и творчества А. М. Горького. Том 2. Москва, Издательство Академии Наук СССР, 112.
3379. Madách és Mikszáth. Esti Hírlap. 32. sz.
3380. Madách Imre. Középdunántúli Napló. [Veszprém.] I. 24. sz.
3381. Madách Imre. Pesti Műsor. 3. sz.

1959

3382. **Az ember tragédiája.** [Drámai költemény.] [Utánnyomás.] Budapest, Szépirodalmi Kiadó. 232 l. Sajtó alá rendezte és bevezette: Waldapfel József. (Diákkönyvtár.)
Ismertette:
1959:
3383. Népszabadság. 72. (III. 26.) sz. ✠
3384. **Az ember tragédiája.** [Drámai költemény.] Bevezette: Waldapfel József sajtó alá rendezése alapján: K. E. Bukarest–Budapest, Állami Irodalmi és Művészeti Kiadó.–Szépirodalmi Kiadó. 341 l., 1 t. [Illusztrálta: Abodi Nagy Béla.] Magyar–román közös kiadás.
3385. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** 900. előadás, Nemzeti Színház [Budapest], XI. 5.
Ismertette:
1959:
3386. Esti Hírlap. 262. (XI. 7.) sz. (900! [előadás.])
1960:
3387. Film Színház Muzsika. 1. sz. (A Tragédia 900. előadása. [Illusztrált.]) ✠
3388. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Csokonai Színház. [Debrecen.] IV. 26.
Ismertette:
1959:
3389. Alföld. [Debrecen.] 2. sz. 77–83. l. (Berényi Gábor: Az ember tragédiája a debreceni Csokonai Színházban. [Illusztrált.])
3390. Élet és Irodalom. 19. (V. 8.) sz. (Lukács Imre: Az ember tragédiája Debrecenben.)
3391. Film Színház Muzsika. 38. sz. ([Sándor Iván] sándor: Az ember tragédiája Debrecenben.)
3392. Hajdú Bihari Napló. [Debrecen.] 51. sz. (Baranyi Imre: Százéves Az ember tragédiája. A debreceni Csokonai Színház bemutatója elé.)

3393. Hajdú Bihari Napló. [Debrecen.] 108. sz. (Kovács Kálmán: Az ember tragédiája a Csokonai Színházban.)
3394. Magyar Nemzet. 100. (IV. 30.) sz. (Tamás István: „Küzdést kívánok, diszharmóniát!” Az ember tragédiája a debreceni Csokonai Színházban.) Pesti Műsor. 10. sz. ✠
3395. **Die Tragödie des Menschen.** Ein dramatisches Gedicht. 2. Auflage. Übersetz von Jenő Mohácsi. Vorwort von Marcell Benedek. Budapest, Corvina Kiadó. 252 l.
3396. Az ember tragédiája külföldi bemutatójának terve. Burgtheater. [Wien.]
3397. V. ö. Est Hírlap. V. 6. sz.
3398. V. ö. Kisalföld. V. 5. sz.
3399. V. ö. Népszava. V. 5. sz.
3400. V. ö. Somogyi Néplap. X. 5. sz.
3401. Balázs A. Béla: Alsósztregován. A Hét. [Pozsony.] 49. sz.
3402. Baranyi Imre: Százéves Az ember tragédiája. Hajdú Bihari Napló. [Debrecen.] III. 1. sz.
3403. Benedek, Marcell: Vorwort. Die Tragödie des Menschen. 2. Auflage. Budapest, Corvina Kiadó. 5–9. l.
3404. Gelencsér Géza: Az ember tragédiája filozófiai problémái. Jelenkor. [Pécs.] 4. sz. 58–75. l., 5. sz. 47–55. l.
3405. Golotyina Galina, A. : Az ember tragédiája orosz fordításairól. Világirodalmi Figyelő. 1. sz. 42–48. l.
– Ua. Kny. is. Budapest, A szerző kiadása. 12 l.
3406. Karinthy Frigyes: Az embrió tragédiája, vagy gyerünk, gyerünk, az igazgató bácsinak dolga van. Drámai versike. Így írtok ti. I. köt. [Budapest], Szépirodalmi Kiadó. 373–379. l.
3407. Kárpáti Aurél: Az ember tragédiája a Burgtheaterben. Színház. , Gondolat Kiadó. 248–253. l.
3408. Kárpáti Aurél: Az ember tragédiája [1955-ben.] Színház. Gondolat Kiadó. 254–266. l.
3409. Kárpáti Aurél: Az igazi Lucifer. [Csortos Gyula.] Színház. Gondolat Kiadó. 68–71. l.
3410. Kárpáti Aurél: Madách ünnepe a Nemzeti Színházban. A Tragédia új szcenáriuma. Színház. Gondolat Kiadó. 245–247. l.

3411. Kárpáti Aurél: Művészet vagy idegenforgalom. Színház. Gondolat Kiadó. 72–75. l.
3412. Komlós Aladár: Madách Imre. (1823–1864.) A magyar költészet Petőfitől Adyig. Budapest, Gondolat Kiadó. 131–135. l.
3413. ([Kristóf Károly] K. K.:) Ádám: Bicskey Tibor, Lucifer: Básti Lajos. Esti Hírlap. 160. sz.
3414. Lőkös István: Madách Imre. (1823–1864.) Népújság. [Eger.] 233. (X. 4.) sz.
3415. Неупокоеба, М. Г.: Ревалеои иононьай романтизм Щелли. Москва, 219 l.
3416. Pais Dezső: A munka nyelvi kifejezéseinek jelentéstörténetéhez. Valóság. 3. sz. 46. l.
3417. Révai, József: „Tragedia człowieka". Zeszyty Teoretyczno–Polityczne. 1. sz. 105–118. l.
3418. Sándor Iván: Az ember tragédiája 889. előadásán. Film Színház Muzsika. 38. sz.
3419. Szabó László, Cs.: Jó éjt! Reggelre ne feledd a pénzt. (Kepler, Madách, Koestler.) [A BBC-ben 1958. XII. 14–én elhangzott előadás szövege.] Irodalmi Újság. [Párizs.] 1. sz. 6–7. l.
3420. Trencsényi-Waldapfel Imre: A két Ádám-mítosz társadalmi háttere. Vallástörténeti tanulmányok. Budapest, Akadémiai Kiadó. 11–25. l.
– Ua. 2. bőv. kiad. Budapest 1960., Uo. 37–49. l.

Ismertette:

1960:

3421. Csongrád Megyei Hírlap. [Hódmezővásárhely.] 197. (VIII. 20.) sz.
3422. Élet és Irodalom. 28. sz. (Horváth István Károly.)
3423. Magyar Nemzet. 51. (III. 1.) sz.
3424. Magyar Tudomány. 7. sz. 437–440. l. (Harmatta János.)
3425. A Magyar Tudományos Akadémia Nyelv– és Irodalomtudományi Osztályának Közleményei. XI. köt. 1–4. sz. 436–441. l. (Horváth István Károly.)
3426. Társadalmi Szemle. 3. sz. 119–120. l. (P. I.)
3427. Valóság. 4. sz. 114–115. l. (Dömötör Tekla.) ✠

3428. Turóczi-Trostler József: [Goethe és Madách.] Goethe: Faust. Fordította: Jékely Zoltán és Csorba Győző. [Budapest], Magyar Helikon Kiadó. 533–534. l.
3429. Vágó Tibor: Madách, József Attila, Radnóti Miklós művei oroszul. [Interjú A. Gerskovicscsal.] Népszabadság. 296. (XII. 17.) sz.
3430. Wahl, Gerhard: Die Tragödie des Menschen. Imre Madách: Mensch und Dichter. Basler Nachrichten mit Finanz– und Handelsblatt. 495. (XI. 22.) sz.
3431. „Az ember tragédiájá"-t a bécsi Burgszínház készül bemutatni. Élet és Irodalom. 12. sz.
3432. Bécsben bemutatják Az ember tragédiáját. Esti Hírlap. 104. sz.
3433. Két jubileum. [Az ember tragédiája új rendezésben: 150, összesen: 875 előadásban.] Film Színház Muzsika. 5. sz. [Jelenetképpel.]
3434. A szegedi szabadtéri játékok múltja, jelene és jövője. (Szerkesztette: Németh István.) Szeged, Városi Tanács Idegenforgalmi Hivatala. 72 l.
3435. 900! [Az ember tragédiája 900. előadásáról.] Esti Hírlap. 262. sz.

1960

3436. **Az ember tragédiája.** [Drámai költemény.] 2. kiad. Az utószót írta: Révai József. Illusztrálta Zichy Mihály. Sajtó alá rendezte: Erdős Magda. [Budapest], Magyar Helikon kiadása. 4° 222 l., 20 t.

Ismertette:

1960:

3437. Új Ember. 23. sz. ✠
3438. **Az ember tragédiája.** [Drámai költemény.] Budapest [1960], Szépirodalmi Kiadó. 232 l. (Diákkönyvtár.)
3439. **Az ember tragédiája.** [Drámai költemény.] [Budapest], Kossuth Kiadó. 232 l. ([Pártmunkások Könyvtára.] Pk.)
3440. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. Katona József: Bánk bán. Tragédia. – M. I.: Az ember tragédiája. Budapest, Szépirodalmi Kiadó. [157–343.] l.
– Ua. Aranykönyvtár.
3441. **Az ember tragédiája.** [Drámai költemény.] Budapest [1960], Nemzeti Színház kiadása. 156 lev. [Sokszorosítás.]
3442. A Tragédia szállóigéi. Délmagyarország. [Szeged.] 197. sz.
3443. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Nemzeti Színház [Budapest], X. 14. Major Tamás új rendezésében.

Ismertette:

1960:

3444. Esti Hírlap. 167. sz. (Major Tamás – Teljes szöveggel játsszuk el a Tragédiát.)
3445. Esti Hírlap. 240. sz. (Kristóf Károly: A színészutánpótlásról, Az ember tragédiája rendezéséről, új bemutatókról beszél Major Tamás.)
3446. Film Színház Muzsika. 42. sz. (A Nemzeti Színház felújította Madách „Az ember tragédiája” című drámai költeményét.)
3447. Film Színház Muzsika. 44. sz. (Hámori Ottó: Heti színházi levél a Tragédiáról. [Jelenetképekkel.]
3448. Népszava. 252. sz. (Rajk András: Új Ádám – Éva, új rendezés, új színpad a Nemzeti Színház Tragédia előadásán.)

3449. Pesti Műsor. 41. sz. (Az ember tragédiája Major Tamás új rendezésében.) ✠
3450. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Szabadtéri Színpad. [Szeged.] VIII. 14. Major Tamás rendezésében, Dávid Gyula zenéjével.

Ismertette:

1960:

3451. Csongrád Megyei Hírlap. [Hódmezővásárhely.] 180. sz. (Új rendezés – új zene. Major Tamás nyilatkozata a Tragédia szegedi bemutatójáról.)
3452. Csongrád Megyei Hírlap. [Hódmezővásárhely.] 192. sz. (Megyesi Lajos: „Az ember tragédiája” szegedi bemutatója elé.)
3453. Csongrád Megyei Hírlap. [Hódmezővásárhely.] 193. sz. (A Tragédia bemutatása Szegeden. [Szerep- és jelenetképekkel.])
3454. Délmagyarország.[Szeged.] 164. sz. (Lőkös Zoltán: Madách hamisítatlan szellemében újszerű, magas színvonalú előadásnak igérkezik Az ember tragédiája a szabadtéri játékokon. Beszélgetés a rendező Major Tamással.)
3455. Délmagyarország.[Szeged.] 191. sz. (Gondolatok Az ember tragédiája előadásához.) [Szerepképekkel.]
3456. Délmagyarország.[Szeged.] 192. sz.
3457. Élet és Irodalom. 35. (VIII. 26.) sz. Tóth Dezső: A mű és rendezése. Madách Tragédiája a szegedi Dóm téren.)
3458. Esti Hírlap. 194. sz. (Dersi Tamás: Az ember tragédiája szegedi előadása.)
3459. Film Színház Muzsika. 29. sz. (A szegedi szabadtéri nyitány előtt. Egy és más a Tragédiáról. [Illusztrált.])
3460. Film Színház Muzsika. 34. sz. (Demeter Imre: Az ember tragédiája. Szegedi Szabadtéri Játékok. [Szerep- és jelenetképekkel.])
3461. Kelet-Magyarország. [Nyíregyháza.] 200. sz. (Bacskay József: Nyíregyháziak a Szegedi Szabadtéri Játékokon. „Az ember tragédiája” bemutatója. [Jelenetképpel.])
3462. Kortárs. 11. sz. 788–792. l. (Osváth Béla: Utóhang a Tragédia szabadtéri előadásához.)
3463. Magyar Nemzet. 193. (VIII. 14.) sz. (Asztalos Sándor: Beszélgetés Major Tamással a Tragédia rendezése közben.)

3464. Magyar Nemzet. 194. (VIII. 15.) sz. (Szegeden mutatták be Az ember tragédiáját. [Mátrai-Betegh Béla a rendezésről.])
3465. Magyar Nemzet. 195. (VIII. 16.) sz. (Mátrai-Betegh Béla: Az ember tragédiája a szegedi Dóm előtt. 1. A rendezés.)
3466. Magyar Nemzet. 196. (VIII. 17.) sz. (Mátrai-Betegh Béla: Az ember tragédiája a szegedi Dóm előtt. 2. Színházi játék és színpad.)
3467. Népszabadság. 192. (VIII. 13.) sz. (Lőkös Zoltán: Bemutató előtt. A Tragédia szegedi szabadtéri előadása. Beszélgetés Major Tamással a Tragédia előadásáról.)
3468. Népszabadság. 194. (VIII. 15.) sz.(Bemutatták Szegeden Az ember tragédiáját.)
3469. Népszabadság. 210. (VIII. 21.) sz. (Rényi Péter: Utólagos megjegyzések a Tragédia szegedi előadásához.)
– Ua. Háromféle tragédia. Vitában. Esszé. Budapest 1967, Szépirodalmi Kiadó. 251–271. l.
3470. Népszabadság. 214. (IX. 4.) sz.
3471. Népszava. 138. sz. ([G. Szabó László] g. szabó: Hunyadi László és Az ember tragédiája a szegedi szabadtéri játékokon.)
3472. Népszava. 194. sz. (Rajk András: Az ember tragédiája Szegeden.)
3473. Tiszatáj. [Szeged.] 9. sz. [Szabolcsi Gábor] Sz. G.: Jegyzetek „Az ember tragédiája" szabadtéri előadásairól. [Jelenetképpel.]
3474. Tiszatáj. [Szeged.] Külön sz. (r–: A tragédia és a Szegedi Szabadtéri Színpad. [Illusztrált.]) ✠
3475. **La Tragédie de l'Homme.** Poéme dramatque. (francia) Traduit de hongrois par Roger Richard. Préface de Marcell Benedek. Budapest, Corvina Kiadó. 271 l., 1 t.
Ismertette:
1960:
3476. Combat. X. 22–23. sz. (F. P.)
3477. Film Színház Muzsika. 50. sz. (Madách –franciául.)
3478. France–Hongrie. 70. sz. 48–54. l.
3479. Irodalmi Újság. [Párizs.] 15–16. (VIII. 15.) sz.
3480. Irodalmi Újság. [Párizs.] 24. (XII. 15.) sz. (Dénes Tibor.)
3481. L'Humanité. [Párizs.] XI. 28. sz. (Guy Leclerc.)

3482. Le Monde. XII. 29. sz. (Marcel Brion: Un centenaire.)
3483. Les Lettres Françaises. I. 5. sz.
3484. Nagyvilág. 7. sz. 1079–1080. l.
3485. Népszabadság. I. 18. sz.
3486. Témoignage Chrétien. X. 21. sz.
3487. Tribune de Geneve. VIII. 22–23. sz. (Tibor Dénes.)
1961:
3488. Le Figaro. I. 4. sz.
3489. Magyar Nemzet. I. 18. sz.
3490. Új Ember. 14. sz. (Possonyi László: Száz év elteltével gall nyelven is érthető „Az ember tragédiája.") ✠
3491. **Tragedia człowieka.** Poemat dramatyczny. (lengyel) Prełoził Lew Kaltenbergh. Illust. Mihály Zichy. Warszawa, Instytut Wydawniczy „PAX". 154 l., 20 t. [Áprily Lajosnak szóló ajánlással.]
Ismertette:
1960:
3492. Rocznik Literacki. 562. l. (Reychman, Jan.)
3493. Słowo Polskie. 307. sz.
1961:
3494. Teatr. [Warszawa.] 19. sz. 22–24. l. (Csorba, Tibor.)
1962:
3495. Le Théatre en Pologne. 11. sz. 32. l.
3496. Népszabadság. VIII. 29. sz.
3497. V. ö. Kaltenbergh, Lew: Tragedia Człowieka i triumf poety. Tygodnik Kulturalny. [Warszawa.] 1967. VI. 11. sz. ✠
3498. **Tragédia člověka.** (cseh) Preložili Kamil Bednář a Ladislav Hradsky. Předluva Petr Rákos. Praha, 1960, Statni Nakladatelstvi Krásné Literatury, Rudby a Uměni. 274 l. (Světová cetba. Svazek. 245.)
Ismertette:
1960:
3499. Népszabadság. 216. (IX. 11.) sz. (Az ember tragédiája – cseh nyelven.)
3500. Tájékoztató a megjelenő könyvekről. 10. sz. (Az „Ember tragédiája" cseh kiadása.)

1961:

3501. Irodalmi Szemle. [Pozsony.] 3. sz. 360–361. l. (Pašiaková J[aroslava]: Megjegyzés Az ember tragédiája új cseh fordításához.)
3502. Nagyvilág. 7. sz. 1077–1078. l. (Szalatnai Rezső.) ✠
3503. **Die Tragödie des Menschen.** Ein dramatisches Gedicht. (német) Übersetzt von Jenő Mohácsi. Vorwort von Marcell Benedek. Budapest, Corvina Kiadó, 252 l., 1 t.
3504. **The Tragedy of Man.** Dramatic poem in fifteen scenes. (angol) Translated by Charles Henry Meltzer and Paul Vajda. Introduction by Marcell Benedek. Notes by Ferenc Kemény. 4. edition. Budapest, Corvina Kiadó. 306 l., 1 t.
3505. Im Phalanster. (német) [XII. Szene.] Übersetzt von Jenő Mohácsi. Ungarische Geisteswelt von der Landnahme bis Babits. Baden-Baden, Holle Verlag G. m. b. H. 216–229. l. (Im Bertelsmann Lesering.)
3506. Andritsch, Johann: Imre Madách. Ungarische Geisteswelt von der Landnahme bis Babits. Baden-Baden, Holle Verlag G. m. b. H. 211–216. l. (Im Bertelsmann Lesering.)
3507. Benedek Marcell: Introduction. The Tragedy of Man. Transl. by Charles Henry Meltzer and Paul Vajda. 3. ed. Budapest, Corvina Kiadó. 5–8. l.
3508. Benedek, Marcell: Préface. La Tragédie de l'Homme. Trad. par. Roger Richard. Budapest, Corvina Kiadó. 5–8. l.
3509. Benedek Marcell: Vorwort. Die Tragödie des Menschen. Übersetzt von Jenő Mohácsi. Budapest, Corvina Kiadó, 5–9. l.
3510. Brion, Marcel: La Tragédie de l'Homme. Le Monde. XII. 29. sz.
3511. Darvas István: Megismerkedésem Maxim Gorkijjal, Leonyid Leonovval és a többiekkel. [Az ember tragédiája fordítóiról.] Irodalomtörténet. 341. l.
3512. Domokos Sámuel: Octavian Goga magyar irodalmi kapcsolatai. Filológiai Közlöny. 2. sz. 225–230. l.
3513. [Halmi János] H. J.: Százéves Az ember tragédiája. Délmagyarország. [Szeged.] 73. sz.
3514. [Horváth Károly] H. K.: Vitaülés Az ember tragédiája falanszter jelenetéről. Irodalomtörténeti Közlemények. 4. sz. 521–[524.] l.

3515. Ignácz Rózsa: Prosperó szigetén. Emlékezés nagy magyar színészekről. [Sugár Károly epizódszerepeiről Az ember tragédiájában.] (Illusztrálta: Würtz Ádám.) Budapest, Magvető Kiadó. 65–68. l.
3516. Kórodi József: „Gyűjtöm az ihletet Az ember tragédiájához" [Leonyid Martinov nyilatkozata.] Ország-Világ. 47. sz. [Arcképpel.]
3517. Kristóf Károly: A színészutánpótlásról, Az ember tragédiája rendezéséről, új bemutatókról beszél Major Tamás. Esti Hírlap. 240. (X. 11.) sz.
3518. Lőkös István: Egy nagy mű születésének százados évfordulóján. Népújság. [Eger.] 73. sz.
3519. M. L.: Madách-múzeum a csesztvei kastélyban. Élet és Irodalom. 50. (XII. 9.) sz.
3520. Major Tamás: Előszó. Pesti Műsor. 42. sz.
3521. Margócsy József: Madách tanítása a mai középiskolákban. – Gondolatok Az ember tragédiája megírásának 100. évfordulóján. Magyartanítás. 5. sz. 10–17. l.
3522. Németh Antal: Az európai színjátszás és dráma fejlődésének vázlata az ókortól napjainkig. Pécs, Pécsi Városi Tanács. Városi Tanács házinyomdája. 100 l.
3523. Ordas István: 100 éves Az ember tragédiája. Pest Megyei Hírlap. 74. sz. [Illusztrált.]
3524. Rákos, Petr: Předmluva. Tragédia člověka. Prel. Kamil Bednář a Ladislav Hradsky. Praha, [1960], Statni Nakladatelstvi Krásné Literatury, Hudby a Uměni. 7–26. l. (Světová četba. Svazek. 245.)
3525. V. ö. „Az örök újrakezdés drámája". A szomszéd népekkel való kapcsolataink történetéből. Budapest 1962, Akadémiai Kiadó. 986–988. l.
3526. Révai József: Madách Imre „Az ember tragédiája". Válogatot irodalmi tanulmányok. Budapest, Kossuth Kiadó. 93–124. l.
– Ua. 2. kiad. Budapest 1968, Uo.
3527. Szász János: Iskolánk névadója. A salgótarjáni Madách Imre Általános Gimnázium Értesítője az 1959–1960. évre. Salgótarján, 1960, A Gimnázium kiadása. 5–9. l.
3528. Sztáray Zoltán: Bibliography on Hungary. New York, [1960.] The Kossuth-Fond. 101 lev. (Hungarian bibliography series. 1.)

3529. Vihar Béla: Levél a Nagykérdésről. Élet és Tudomány. 38. sz. 1195–1198. l.
3530. A Tragédia 900. előadása. Film Színház Muzsika. 1. sz. [Jelenetképpel.]
3531. A Tragédia útja az első bemutatótól napjainkig. Délmagyarország. [Szeged.] 191. sz.
3532. Erdélyi János és Madách Imre levelezése. Erdélyi János levelezése. II. köt. Sajtó alá rendezte és a jegyzeteket írta: T[örök Tamásné] Erdélyi Ilona. Budapest, Akadémiai Kiadó. 4° 282., 297–298., 302. l. Jegyzetek: 519–521. l. (A magyar irodalomtörténetírás forrásai. Fontes ad historiam literariam Hunariae spectantes. 3.)
3533. Évadnyitó a párizsi Magyar Intézetben. [Roger Richard fordításában bemutatták Az ember tragédiáját.] Népszabadság. 251. (X. 22.) sz.
3534. Gorkij és Madách. (Szerkesztői megjegyzés T. Glebova és Waldapfel József tanulmányáról.) Nagyvilág. 1100. l.
3535. Katolikus szemmel. Új Ember. 26. sz.

1961

3536. **Az ember tragédiája.** [Drámai költemény.] Utánnyomás. Budapest, Szépirodalmi Kiadó. 232. l. (Diákkönyvtár.)
3537. Lucifer lázadása. (Részlet „Az ember tragédiájá”-ból.) Prométheusz tüze. Költők a bálványok és az istenek ellen. Budapest, Móra Ferenc Kiadó. 16 pp. 153–157. (A világirodalom gyöngyszemei.)
3538. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Szabadtéri Színpad. [Szeged.] VIII. 14.

Ismertette:

1961:

3539. Magyar Nemzet. 192. (VIII. 15.) sz. (Szegeden megtartották Az ember tragédiája bemutatóját.)
3540. Magyar Nemzet. 199. (VIII. 23.) sz. (B. Nagy László: Az ember tragédiájának idei előadása Szegeden.)
3541. Népszabadság. 179. (VII. 31.) sz. ([Molnár G. Péter] M. G. P.: Angyalok a háztetőn. Szegedi tudósítás a Tragédia próbáiról.)
3542. Tiszatáj. [Szeged.] 10. sz. ([Lődi Ferenc] L. F.: Az ember tragédiája szegedi előadásáról.) ✠
3543. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Kisfaludy Színház. [Győr.] IX. 15.
3544. **L’Umana Tragedia.** Poema drammatico in quindici quadri. (olasz) Traduzione di Ignazio Balla e Alfredo Jeri. Milano, Rizzoli. 243 l. (Biblioteca Universale Rizzoli. 1719–1721.)
3545. Az ember tragédiája külföldi bemutatójának terve. Rostock. Esti Hírlap. V. 7. sz.
3546. Ady Endre: Egy kis süllyedés. Az irodalomról. Budapest, Magvető Kiadó. 198. l.
3547. Ady Endre: Goethe és Madách. Az irodalomról. Budapest, Magvető Kiadó. 252. l.
3548. Baranyi Imre: Újabb adalékok Madách falanszterjelenetének forrásaihoz. Acta Universitatis Debreceniensis. [Budapest], Tankönyvkiadó. 37–43. l.

– Ua. Kny. is. [Budapest], Tankönyvkiadó. (A Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Irodalomtörténeti Intézetének Kiadványai. 11.)

3549. Beé Kálmán: „Az ember tragédiája” kalandozása Skandináviában. Irodalmi Újság. [Párizs.] 17. (IX. 1.) sz.

3550. Capacchi, Guglielmo: Il centenario della „Tragedia dell'Uomo” di Imre Madách. La Gazzetta di Parma. 10–11. sz.
– Ua. Kny. is Parma. 10–11. sz.

3551. Csorba, Tibor: „Tragedia człowieka. Madách w Polsce. [Az ember tragédiája varsói bemutatójának tervéről.] Teatr. [Warszawa.] 19. sz. 22–24. l.

3552. Dédéyan, Charles: Du romantisme à nos jours. Le thème de Faust dans la littérature européenne. 4. köt. Paris, 253–279., 335. l.

Ismertette:

1962:

3553. Élet és Irodalom. VII. 14. sz. ✠

3554. Erdélyi János: Az ember tragédiája. Válogatott művei. (Sajtó alá rendezte: Lukácsy Sándor. Bevezette: Wéber Antal.) Budapest, Szépirodalmi Kiadó. 528–555. l. (Magyar Klasszikusok.)

3555. Gyenes Zoltán: Madách Imre lelki alkata és a százéves Tragédia. Somogyi Írás. [Kaposvár.] 9. sz. 12–18. l.

3556. Juhász Gyula: Madách. [Vers.] Olvastam, költőtárs… Költők társaikról. Válogatta, a jegyzeteket írta: Sík Csaba. Budapest, Móra Ferenc Kiadó. 16° 143–144. l. (A magyar irodalom gyöngyszemei.)

3557. Juin, H.: La Tragédia de l'Homme. – Az ember tragédiája. Les Lettres Francies. [Párizs.] 5. sz.

3558. Kárpáti Aurél: Madách. Tegnaptól máig. Válogatott irodalmi tanulmányok. [Budapest], Szépirodalmi Kiadó. 81–86. l.

3559. Kárpáti Aurél: Prométheusz, az örök jelkép. Tegnaptól máig. Válogatott irodalmi tanulmányok. [Budapest], Szépirodalmi Kiadó. 255–259. l.

3560. Kovács Kálmán: Hozzászólás a realizmus vitájához. Irodalomtörténeti Közlemények. 6. sz. 712–721. l.

3561. Lotze, Dieter: Madáchs „Tragödie des Menschen” in der Begegnung mit der deutschen Geisteswelt: Studien zu einem Kapitel der Weltliteraturgeschichte. Innsbruck, Universität. 257. l.

3562. Maros László: Madách Imréről. Képes Újság. III. 4. sz. [Illusztrált.]

3563. Ruzicska, Paolo: „La Tragedia dell'Uomo” di Madách e i suoi traduttori italiani. ACME. Annali della Facoltà di Filosofia e Lettere dell'Università Statale di Milano. 12. sz. 179–229. l.

3564. Sándor László: Az ember tragédiája ukránul. Élet és Irodalom. XI. 18. sz.

3565. Sargina, Ludmilla: A magyar irodalom fogadtatása Oroszországban az 1870–1900 közötti években. [Az ember tragédiája fordításokról is.] Tanulmányok a magyar–orosz irodalmi kapcsolatok köréből. II. köt. Budapest, Akadémiai Kiadó. 200–230. l.

3566. Sík Sándor: A százéves Ember Tragédiája. (Sic!) Vigilia. 331–337. l.

3567. Simándy Pál: Madách világnézete. Borsodi Szemle. [Miskolc.] 4. sz. 486–492. l.

3568. Szalatnai Rezső–Elbert János–Szűcs János: Az ember tragédiája új cseh, lengyel és francia fordítása. Nagyvilág. 1077–1080. l.

3569. Szigeti József: A magyar klasszikusok új sorozatához. [Arany János: Toldi. – Madách Imre: Az ember tragédiája.] Igaz Szó. [Marosvásárhely.] I. köt. 2. sz. 274–290. l.

3570. Váradi-Sternberg János: Petőfi „Az apostol” és Madách „Az ember tragédiája” a cári cenzori jelentések tükrében. Filológiai Közlöny. 408–410. l.

3571. Vargha Kálmán: Zilahy Károly. 1838–1864. [Madách-vonatkozások.] Zilahy Károly: Válogatott művei. [Budapest], Szépirodalmi Kiadó. 28., 61–62., 64–65. l.

3572. Waldapfel József: Az ember tragédiája új kiadása elé. Szocialista kultúra és irodalmi örökség. Budapest, Akadémiai Kiadó. 118–142. l.

3573. Waldapfel József: Gorkij és Madách. Tanulmányok a magyar–orosz irodalmi kapcsolatok köréből. II. köt. Budapest, Akadémiai Kiadó. 231–278. l.

– Ua. Szocialista Kultúra és irodalmi örökség. Budapest, Akadémiai Kiadó. 143–195. l.

3574. Waldapfel József: Gorkij és Madách. Levél a szerkesztőhöz. Nagyvilág. 129–131. l.

3575. Wojtasek, Ch.: The philosophical and ethical concept of the Tragedy of Man. Imre Madách: The Tragedy of Man. Slavic and East Europeen Studies. Montreal, VI. köt. 3–4. sz. 210–227. l.

3576. A Humanité kritikája Az ember tragédiájáról. Élet és Irodalom. 10. sz.

3577. Gyulai Pál levele Csengery Antalhoz. [Az ember tragédiájáról.] Kolozsvár, 1962. III. 7.

3578. Gyulai Pál levelezése 1843-tól 1867-ig. Sajtó alá rendezte és a jegyzeteket írta: Somogyi Sándor. Budapest, Akadémiai Kiadó. 466–469. l. (A magyar irodalomtörténetírás forrásai. Fontes ad historiam literariam Hungarae spectantes. 4.)

3579. Madách drámáját… [Cseh és lengyel nyelvre is lefordították.] Irodalmi Újság. [Párizs.] 17. (IX. 1.) sz.

1962

3580. **Az ember tragédiája.** [Drámai költemény.] 3. kiad. Az utószót írta: Révai József. Illusztrálta Zichy Mihály. Sajtó alá rendezte: Erdős Magda. Budapest, Magyar Helikon. 222 l., 20 t.

3581. **Az ember tragédiája.** [Drámai költemény.] (Hermann István utószavával.) [Budapest], Szépirodalmi Kiadó. 16° 260 l. (Olcsó Könyvtár. 39.)

3582. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. (Illusztrálta: Nagyajtay Teréz és Diósy Antal.) Budapest, Szépirodalmi Kiadó. 357 l.

3583. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Katona József Színház. [Kecskemét.] X. 27.

3584. V. ö. Udvaros Béla: Rendezői gondolatok „Az ember tragédiája” kecskeméti előadásához. Aranyhomok. [Kecskemét.] Szakszervezetek Bács–Kiskun Megyei Tanácsa. 38–40. l.

3585. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Szabadtéri Színpad. [Szeged.] VIII. 10.

Ismertette:

1962:

3586. Magyar Nemzet. 188. (VIII. 12.) sz. (Mátrai-Betegh Béla: Egy este a Tragédia nézőterén.) ✠

3587. La Tragédia de l’Homme**.** (francia) [Részletek a londoni színből.] Traduit par Jean Rousselot. Anthologie de la Poésie Hongroise. (Établie par Ladislas Gara.) Paris, Editions du Seuil. 185–187. l.

3588. Balla Ernő: Így pusztult el Kisfaludi Strobl Madách-emlékműve. Ország-Világ. 32. l.

3589. Básti Lajos: Mire gondolsz, Ádám? [Az ember tragédiája szerepelemzése.] Illusztrálta: Szinte Gábor. Budapest, Magvető Kiadó. 259 l.

– Ua. Élő dramaturgia. Tanulmányok a színházról. (Szerkesztette: Gyárfás Miklós. Illusztrálta: Würtz Ádám.) Budapest, Uo. 117–138. l.

Ismertette:

1962:

3590. Köznevelés. 669. l. ([Lázár István] L.)
3591. Népszabadság. 216. (IX. 15.) sz. ([Molnár Gál Péter] M. G. P.)
3592. Népszava. 210. (IX. 8.) sz. ([Szombathelyi Ervin] Sz. E.)
3593. Új Ember. 38. sz. (Kunszery Gyula.)
3594. Vigilia. 751–756. l. (Rónay György: Az olvasó naplója.)
– Ua. Kutatás közben. Tanulmányok. Budapest 1974 [1975.], Magvető Kiadó. 158–173. l.

1963:

3595. Élet és Irodalom. 13. sz. (Hermann István.)
3596. Kortárs. 948–950. l. (Dersi Tamás.)
3597. Tiszatáj. [Szeged.] 1. sz. (Baranyi Imre.)

1964:

3598. Látóhatár. 505. l. (Dersi Tamás.)

1965:

3599. Irodalomtörténeti Közlemények. 529–530. l. (Bory István.) ✠
3600. Beregi, Théodore: Madách: La tragédie de l'homme. [Compte-rendu.] La Revue Socialiste. [Párizs.] 108–110. l.
3601. Capacchi, Guglielmo: Imre Madách. Rassegna della recente letteratura ungherese. Parma, Tip. „La Bodoniana". 12 l.
– Ua. Kny. is. Almanacco letterario Bompiani. – Gazetta di Parma.
3602. Csányi László: Madách Imre. Tolna megyei Népújság. [Szekszárd.] III. 25. sz.
3603. Csuka Zoltán: Ady – József Attila – Radnóti – Mikszáth válogatott versei szerb-horvát nyelven. Belgrádban előadják „Az ember tragédiájá"-t. Élet és Irodalom. 4. sz.
3604. Dankó Imre: Az almaszimbolika magyar vonatkozásai. Ethnográfia. 558–586. l.
3605. ([Demeter Imre] d. i.:) [Beszámoló a győri Kisfaludy Színház 1961. IX. 15. előadásáról.] Így látták a rendezők. 1. Budapest [1962], Művészeti Szakszervezetek Szövetsége. 37–72. l.
3606. Лев Михайлович Добровольский: Запрещённая книга в России. 1825–1904. Москва. Издательство Всесоюзной Книжной Палаты. 223–224., 249.

3607. Elbert János: „Az ember tragédiája" oroszul. Magyar Nemzet. 262. (XI. 7.) sz.
3608. Fáj, A[ttila]: Madách „Tragödie des Menschen" in Ungarn seit 1945. Ural-Altaische Jahrbücher. [Wiesbaden.] 3–4. sz. 268–275. l.
3609. Gergely Pál: Arany János és „Az ember tragédiája". Magyar Nemzet. 177. (VII. 31.) sz.
3610. Hermann István: Utószó. Az ember tragédiája. [Drámai költemény.] [Budapest], Szépirodalmi Kiadó. 16° 257[–261.] l. (Olcsó Könyvtár.)
3611. Kunszery Gyula: Mohácsi Jenő emlékezete. [„Az ember tragédiája"-fordítás méltatása.] Nagyvilág. 781–782. l.
3612. Morgan, G. Conrad: Madách et Calderon. Etudes Slaves et Est-européennes. 6. köt. 196–209. l.
3613. Radó György: Fehér éjszakáktól a Fekete-tengerhez. Budapest, Táncsics Kiadó. 214 l.
3614. Révai József: Az ember tragédiája. [Utószó.] Az ember tragédiája. 3. kiad. Budapest, Magyar Helikon. 191–217. l.
3615. Szabó László, Cs.: La poésie hongroise. Anthologie de la poésie Hongroise. [Paris, 1962], Seuil. 9[–32]. l.
3616. Szalatnai Rezső: Szlovák–magyar találkozó Madách sírjánál. Élet és Irodalom. 29. (VII. 21.) sz.
3617. Szeberényi Lehel: Madách szülőfalujában. Magyar Nemzet. 246. (X. 20.) sz.
3618. Szeli István: A Tragédia-fordítások kulisszái mögül. [Az ember tragédiája szerb-horvát fordításairól.] A Híd. [Újvidék.] 2. sz. 169–172. l.
3619. Szombathelyi Ervin: A magyar nyelv bolgár szolgálómestere. [Georgi Krumov.] Népszava. VII. 2.
3620. Vianu, Todor: Madách si Eminescu. Viata Rom(i)nesca. [Bucuresti.] 10. sz. 123–131. l.
– Ua. Studii Literatură Universală si Comporată. Bucuresti, [1963], 569–577. l.
– Ua. Madách és Eminescu. Helikon. [Budapest], 1964. 15–24. l.

3621. A belgrádi Kolavec-egyetemen… [Bemutatták Az ember tragédiáját.] Irodalmi Újság. [Párizs.] 4. (II. 15.) sz.
3622. Az ember tragédiája – Szenegálban. Népszabadság. VI. 12.
3623. Francia irodalomtörténész Madáchról. [Dédéyan, Charles: Le thème de Faust dans la littérature européenne. Vol. IV.] Élet és Irodalom. 28. sz.
3624. Imre Madách. (1823–1864.) Anthologie de la poésie hongroise. [Paris, 1862] Seuil. 184–185. l.

1963

3625. **Az ember tragédiája.** [Drámai költemény.] [Utánnyomás.] Sajtó alá rendezte és bevezette: Waldapfel József. Budapest, Szépirodalmi Kiadó. 232 l. (Diákkönyvtár.)
3626. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. Előszó: Jánosházy György. [Rövid életrajzi áttekintéssel és Madách Imre arcképével.] Bukarest, Ifjúsági Kiadó. 297 l. [Illusztrált.] (Tanulók könyvtára.)
3627. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény 3 részben, 15 képben. **Bemutató:** 1.000. előadás. Nemzeti Színház [Budapest], IV. 7.
Ismertette:
1963:
3628. Élet és Irodalom. 15. (IV. 13.) sz. (Osváth Béla: A Tragédia ezredik előadásához.)
3629. Új Ember. 18. sz. (Ijjas Antal: A Tragédia ezredik előadásán.) ✠
3630. V. ö. Berczeli Károlyné: Ezer Tragédia-előadás nyomában. Pesti Műsor. 14. sz.
3631. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Irodalmi Színpad [Budapest]. Pódium előadás, I. 13. Gál György Sándor és Farkas Ferenc zeneműveinek felhasználásával.
Ismertette:
1963:
3632. Élet és Irodalom. 3. (I. 19.) sz. (Horváth György: Madách fiataloknak. Az ember tragédiája az Irodalmi Színpadon.)
3633. Magyar Nemzet. 32. (II. 8.) sz. (Gábor István: Két est az Irodalmi Színpadon. [Dorottya. – Az ember tragédiája.]) ✠
3634. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Nemzeti Színház. [Miskolc.] XI. 22.
Ismertette:
1963:
3635. Esti Hírlap. XII. 2. sz. (Bernáth László.)
3636. Napjaink. [Miskolc.] XI. 11. sz. (Orosz György.)
3637. Napjaink. [Miskolc.] XII. 12. sz. (Hámori Ottó.)
3638. Napjaink. [Miskolc.] XII. 12. sz. (Párkány László.) ✠

3639. **The Tragedy of Man.** A dramatic poem in fifteen scenes. (angol) Translated from the oroginal Hungarian by J. C. W. Horne. Budapest, Corvina Kiadó. XXII., 196 l.
3640. **The Tragedy of Man.** (angol) Translated by Leslie Evans Robert. [A fordítás gépirata.]
3641. V. ö. The Library of Congress Catalogs. The National Union Catalog 1955–1962. Vol. 28. New York, Roman and Littlefield. Inc. 613. l.
3642. The Tragedy of Man. (angol) Eighth scene. Translated by Joseph Gross and W. Arthur Boggs. The Hungarian Quarterly. [New York.], No. 1–2. pp. 37–43.
– Ua. Hungarian Anthology. A collection of poems. Munich, Griff. pp. 55–58.
3643. Az ember tragédiája külföldi bemutatójának terve. Burgtheater. [Wien.]
3644. V. ö. Élet és Irodalom. 33. sz. (Az ember tragédiája a bécsi Burgtheater Jubileumi szezonja műsorán.)
3645. Esti Hírlap. XI. 12. sz.
3646. Film Színház Muzsika. I. 11. sz.
3647. Új Ember. VII. 28. sz.
3648. Frankfurt.
3649. V. ö. Esti Hírlap. VI. 5. sz.
3650. Új Ember. VI. 16. sz.
3651. Barabás Tamás: Múzeum lesz a csesztvei Madách-házból. Népművelés. 8. sz.
3652. Baranyi Imre: A fiatal Madách gondolatvilága. Madách és az Athenaeum. Budapest, Akadémiai Kiadó. 149 l. (Irodalomtörténeti Füzetek. 42.)

Ismertette:

1964:

3653. Alföld. [Debrecen.] 10. sz. 956–958. l. (Barta János.)
3654. Hajdú–Bihari Napló. I. 19. sz. (Székelyhidi Ágoston: Új Madách-kép felé.)
3655. Kritika. 10. sz. 62–63. l. (Lukácsy Sándor.)
3656. Népművelés. 10. sz. (–á–)

1965:

3657. A Magyar Tudományos Akadémia Nyelv- és Irodalomtudományi Osztály Közleményei. 21. köt. 401–403. l. ([Rigó László] R. L.)
3658. Irodalomtörténeti Közlemények. 110–113. l. (Kántor Lajos.) ✠
3659. Baranyi Imre: Az ember tragédiája és a pozitivista hatáskutatás. Studia Litteraria. [Debrecen.] I. köt. Tankönyvkiadó. [Budapest], 101–122. l. [Német és orosz rezümével.]
– Ua. Kny. is. A Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Magyar Irodalomtörténeti Intézetének kiadványai. 18.
3660. Bárdos Németh János: Madách estéje. [Vers.] Életünk. [Miskolc.] 1. sz.
3661. Belia György: Madách Imre. Beszélő tájak. Budapest, Magvető kiadó. 4° 211–218. l. [Illusztrált.]
3662. Benczik Vilmos: Az eszperantó nyelv szerepe a jelenkor világirodalmában. Nagyvilág. 10. sz. 1597–1598. l.
3663. Benedek Marcell: Az ember tragédiája. Előszó a német, francia és angol kiadáshoz. Könyv és színház. Tanulmányok. Budapest, Szépirodalmi Kiadó. 462–467. l.
3664. Berkovits Ilona: Zichy Mihály Madách-illusztrációi. Magyar Tudomány. 163–175. l., 2 t.
– Ua. Kny. is. Budapest, A szerző kiadása.
3665. Csányi László: Sztregovai fák. (Madách Imre születésének 140. évfordulójára.) Nők Lapja. 6. sz.
3666. Csapláros István: Milyen magyar színpadi műveket ismert meg Kraszewski? Kraszewski és Magyarország. Budapest, Akadémiai Kiadó. 71–75. l. (Irodalomtörténeti Füzetek. 39.)
3667. Czóbel Ernő: Madách és Cormenin-Timon. Válogatott írásai. Budapest, Kossuth Kiadó. 416–422. l.
3668. Fáj Attila: Van-e katharzis a tragédiában és a tudományban? Irodalmi Újság. [Párizs.] 10. (V. 15.) sz.
3669. V. ö. Nyéki Lajos: Madách mai szemmel. Irodalmi Újság. [Párizs.] 4. (II. 15.) sz.
3670. Horne, J. C. W.: Introduction. The Tragedy of Man. Budapest, Corvina Kiadó. V–XIX. l.

3671. Jánosházy György: Előszó. Az ember tragédiája. Drámai költemény. Bukarest, Ifjúsági Kiadó. 5–[45.] l. (Tanulók könyvtára.)
3672. Kmetty Ferenc: Visszhang. A Nógrád Megyei Tanács VB Művelődési Osztályának levele. Új Írás. 12. sz. 1513–1514. l.
3673. ([Kunszery Gyula] K. Gy.:) Ahol Madách imádkozott. Új Ember. 3. sz.
3674. Magyar Bálint: Az ember tragédiája színpadi felfogása napjainkig. Élő dramaturgia. Tanulmányok a színházról. (Szerkesztette: Gyárfás Miklós.) Budapest, Magvető Kiadó. 33–66. l.
3675. Mályus [Elemérné] Császár Edit: Adatok a magyar rendezés történetéhez a XIX. század második felében. Budapest, Színháztudományi Intézet. 120 l., 4 t. (Színháztörténeti Könyvtár. 10.)
3676. Mátyás Ferenc: Utazás a szülőföldön. Új Írás. 823–828. l.
3677. Mátyás Ferenc: Csesztvéről szólva. Válasz a Nógrád Megyei Tanács levelére. Új Írás. 1514–1517. l.
3678. Nagy Ferenc: Madách faluja a centenáriumra készül. Magyar Nemzet. 175. (VII. 28.) sz.
3679. Nyéki Lajos: Madách – mai szemmel. Irodalmi Újság. [Párizs.] 4. (II. 15.) sz.
3680. Sőtér István: A Világos utáni korszak szemléletének sommázása: Az ember tragédiája. Nemzet és haladás. Irodalmunk Világos után. Budapest, Akadémiai Kiadó. 669–691. l. (Irodalomtörténeti Könyvtár. 12.)
3681. Sőtér István: Nemzet és emberiség kapcsolata a Tragédiában. Uo. 685–688. l.
3682. Sőtér István: A történelmi és természeti végzet a Tragédiában. Uo. 681–684. l.
3683. Sőtér István: A Tragédia három szférája. Uo. 672–680. l.
3684. Székely György: A Nemzeti Színház 125 éve. Budapest [1963], Nemzeti Színház kiadása. 36. l.
3685. Tiszaváry Ervin: Madách. [Vers.] Magyar Nemzet. 221. (IX. 21.) sz.
3686. Trousson, R.: Emeric Madách et „La tragédie de l'homme". Synthèses. [Bruxelles.] 203. sz. 355–362. l.

3687. Turóczi-Trostler József: Mohácsi Jenő, a műfordító. Filológiai Közlöny. 336–343. l.
3688. Várady, Imre: „La Tragedia dell'uomo" di Imre Madách. Nel centenario della prima edizione dell'opera. Studi di varia umanitè in onore Francesco Flora. [Milano.] 251–277. l.
– Ua. Kny. is. [Milano.] Mondadori.
3689. Waldapfel József: Gorkij et Madách. Annales Universitatis Budapestiensis. IV. köt. 3–25. l.
3690. Az ember tragédiája a bécsi Burgtheater jubileumi szezonja műsorán. Élet és Irodalom. 33. sz.
3691. Fráter Erzsi – Madách Imrének. Szerelmes levelek. Budapest, Európa Kiadó. 221–223. l.
3692. Madách-centenáriumi előkészítő bizottság alakult. Magyar Nemzet. 229. (X. 1.) sz.
3693. Madách-díj alapításáról tárgyalt a Nógrád Megyei Tanács. Magyar Nemzet. 241. (X. 15.) sz.
3694. Madách és Herman Ottó a Béke-világtanács évfordulójavaslatlistáján. Élet és Irodalom. 51. sz.
3695. Madách Múzeum Csesztvén. Élet és Irodalom. 39. sz.
3696. Megkezdődtek a Madách-év előkészületei. Élet és Irodalom. 27. sz.
3697. Nógrádban lesz a jövő évi Madách-ünnepség központja. Népszabadság. 291. (XII. 13.) sz.
3698. Petőfi, Madách tolmácsa Szófiából. [Georgi Krumov.] Kisalföld. [Győr.] 258. sz.
3699. Zrínyi- és Madách-emlékkiállításra készül a Petőfi Irodalmi Múzeum. Élet és Irodalom. 46. (XI. 16.) sz.

1964

3700. **Az ember tragédiája.** [Drámai költemény.] (Sajtó alá rendezte: Erdős Magda. A tipográfia, a kötésterv és a jegyzetek Szántó Tibor munkája.) [Budapest], Magyar Helikon. 377 [5] l. [Illusztrált.] 4 × 5 cm.
3701. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. [Utánnyomás.] Illusztrálta: Nagyajtay Teréz és Diósy Antal. [Budapest], Szépirodalmi Kiadó. 16° 357 l.
3702. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. [Utánnyomás.] Illusztrálta: Nagyajtay Teréz és Diósy Antal. [Budapest], Szépirodalmi Kiadó. 357 l. [Illusztrációk nélkül.] (Iskolai könyvtár.)
3703. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. [Utánnyomás.] Budapest, Szépirodalmi Kiadó. 231 l. (Diákkönyvtár.)
3704. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. Budapest, Szépirodalmi Kiadó. 208 l. (Iskolai könyvtár.)
3705. Az ember tragédiája. Drámai költemény. Részlet a 4., 7. és 8. színből. Dalforrás. Irodalmi összeállítás Madách Imre műveiből. (Szerkesztette: Szécsi Lajos.) [Budapest], Népművelési Intézet. 8–11., 17–20., 23–25. l. [Illusztrált.] Rendező: Ardó Mária.
3706. Az ember tragédiája. [A falanszter jelenet.] Irodalmi Újság. [Párizs.] 19. sz.
3707. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató**: Nemzeti Színház [Budapest], X. 2. Rendező: Major Tamás. Eötvös Péter zenéjével.

Ismertette:

1964:

3708. Élet és Irodalom. 41. (X. 10.) sz. (Nagy Péter: Az ember tragédiája felújításáról.)
3709. V. ö. Két évad és ami megelőzte. Színikritikák. Budapest 1966, [1967.] Szépirodalmi Kiadó. 355–358. l.
3710. V. ö. Háromféle tragédia. Vitában. Budapest 1967, Szépirodalmi Kiadó. 251–271. l.
3711. Élet és Irodalom. 41. (X. 10.) sz. (Rényi Péter.)

3712. Köznevelés. 21. sz. 836. l. (Gábor István: A Tragédia centenáriumi előadása a Nemzetiben.)
3713. Magyar Nemzet. 141. (VI. 18.) sz. ([Fedor Ágnes] F. Á.: Háttér Madách világához. Bálint Endre Az ember tragédiája új díszleteiről.)
3714. Magyar Nemzet. 233. (X. 4.) sz. (Mátrai-Betegh Béla: Az ember tragédiája centenáris felújítása a Nemzeti Színházban. [Czinke Ferenc rajza: Madách Imre.])
3715. Népszabadság. 232. (X. 3.) sz. ("Az ember tragédiája" díszbemutatója.)
3716. Népszabadság. 239. (X. 11.) sz. (Rajk András. [Jelenetképpel.]) – Ua. Kényelmetlen páholy. [Tanulmányok.] Budapest, Szépirodalmi Kiadó. 119–123. l.
3717. Népszabadság. 246. (X. 18.) sz. (Rényi Péter: Egy új Madáchért.)
3718. Népszava. 233. (X. 4.) sz. (Ádám, Éva, Lucifer – 1964.)
3719. Vigilia. 688–691. l. (Doromby Károly.)

1965:

3720. The New Hungarian Quarterly. 17. sz. 206–207. l. (Keresztury, Dezső: The Tragedy of Man.)
3721. Új Írás. 1. sz. 114–118. l. (Sándor Iván: A Tragédia – 1964-ben. A Nemzeti Színház centenáriumi előadása.) ✠
3722. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Csokonai Színház. [Debrecen.] X. 5.
3723. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Szigligeti Színház. [Szolnok.] IX. 25. Rendező: Berényi Gábor. Sulyok Tamás zenéjével.

Ismertette:

1964:

3724. Magyar Nemzet. 261. (XI. 6.) sz. (Gábor István: Jegyzetek Az ember tragédiája szolnoki előadásáról.) ✠
3725. **Die Tragödie des Menschen.** Ein dramatisches Gedicht. (német) 3. Auflage. Aus dem Ungarischen übertragen von Jenő Mohácsi. Vorwort von. Marcell Benedek, Budapest, Corvina Kiadó. 271. l.

3726. **La Tragédie de l'Homme.** Poème dramatique. (francia) 2. rev., corr. éd. Traduit de hongrois par Roger Richard. Préface de Marcell Benedek. Budapest, Corvina Kiadó. XXI., 305 l.
3727. **The Tragedy of Man.** Dramatic poem in fifteen scenes. (angol) 2. ed. Translated from the original Hungarian by J. C. W. Horne. Budapest, Corvina Kiadó. XXI., 196 l.
3728. **Трагедия Человека.** (orosz) Перевод с венгерского Леонида Мартынова. Под редакцией Агнессы Кун. Статья Александра Аникста. Москва, Издаельство „Искусство". 240. стр. [С иллюстрациями.]
3729. V. ö. Классик венгерской поэзии. К столетию со бня смерти Имре Мадача. Иносранная Литература. N° 10. 274.

Ismertette:

1964:

3730. Délmagyarország. [Szeged.] X. 6. sz.
3731. Élet és Irodalom. 44. (X. 31.) sz. (E. Fehér Pál: Martinov „Madácha".)
3732. Esti Hírlap. X. 2. sz.
3733. Magyar Nemzet. 262. (XI. 7.) sz. (Elbert János: „Az ember tragédiája" oroszul.)
3734. Népszabadság. 233. (X. 4.) sz. (Megjelent Moszkvában Az ember tragédiájának új fordítása.)
3735. Népszabadság. 251. (X. 25.) sz. (Héra Zoltán: Madách – oroszul. [Illusztrált.])
– Ua. Irodalmi tudósítások. Budapest 1965, Szépirodalmi Kiadó. 312–317. l.
3736. Népszava. X. 4. sz.
3737. Ország-Világ. 47. (VIII. 26.) sz. (Az ember tragédiája – orosz nyelven.)
3738. Ország-Világ. XI. 18. sz.

1965:

3739. Inosztrannaja Lityeratura. 4. sz. 268. l.
3740. Nagyvilág. 3. sz. 616–617. l. (Szőke György és D. Zöldhegyi Zsuzsanna: Az ember tragédiája oroszul.)

1966:

3741. Új Ember. 5. sz. (Az ember tragédiája új orosz fordítása.) ✠
3742. **Tragedia omului.** Poem dramatic. (román) 3. kiad. Traducere in versuri de Octavian Goga. Intr. J. D. Balan. Illustr. N. Constantinescu. Bucureşti, EPLU. [Editura Pentru Literatura Universală] 201 l.
3743. Tragédia Človeka, úryvok z 12. obrazu. (szlovák) Preložil Ctibor Štítnický. Kulturny Život. [Bratislava.] 3. X. str. 1.
– Ua. Lúdové Noviny. [Budapest], 15. X.
– Ua. Tri posledné obrazy. Slovenské Pohlády. [Bratislava.] No. 10. str. 73–80. l.
3744. V. ö. Új Szó. [Pozsony.] X. 4. (Egri Viktor: Készül a Tragédia szlovák fordítása.)
3745. **Die Tragödie des Menschen. Bemutató:** Akademien Theater. [Wien.] XII. 22. [Hat részlet Rudolf Henz osztrák költő fordításában.]
3746. The Tragedy of Man. Translated by [Kelemen Viktor] Victor Clement. [Fordítás-tervezet.]
3747. V. ö. Esti Hírlap. VIII. 6. sz. ([Sas Andor] sa.: Petőfi, Madách, Katona – angolul.)
3748. Hétfői Hírek. VIII. 24. sz. [Sas Andor?:] Nyolc magyar dráma Amerikába tart. Könyvalakban kerül bemutatásra.
3749. Magyar Hírek. IX. 15. sz. ([Sas Andor] S. A.: Petőfi, Madách, Ady. Magyar klasszikusok drámaantológiája angol nyelven.)
3750. –á–: Madách emlékkiállítás a Petőfi [Irodalmi] Múzeumban. Népművelés. 11. sz.
3751. Аникст А[лександр] Аьращов: Имре Мадач и его „Трагедия человека" Послесловие ВКН. „Мадач И.: „Трагедия человека". Москва. 216–237. l.
3752. Arany János: Madách bevezetése a Kisfaludy Társaságban. Válogatta: Szilágyi Péterné. Tanulmányok és kritikák. Budapest, Szépirodalmi Kiadó. 29–31. l. (Diákkönyvtár.)
3753. Balázs Béla: Alsósztregován október 4-én megnyílik a Madách-múzeum. Magyar Nemzet. 200. (VIII. 27.) sz.
3754. Barabás Tamás: Érettségi dolgozatok Hamletről és Madáchról. Élet és Irodalom. 25. sz.

3755. Bárány Tamás: Madách-est az Irodalmi Színpadon. Élet és Irodalom. 42. sz.
3756. Baranyi Imre: Madách Imre – 1964. Új Írás. 10. sz. 1271–1274. l. [Klimó Károly rajzával: Madách Imre.]
3757. Becht Rezső: Mohácsi Jenő. Három évforduló: 1864 – 1934 – 1944. Soproni Szemle. 281–283. l.
3758. Bednář, Kamil: Madách hite az emberiségben. Élet és Irodalom. 40. sz.
3759. Békés István: Árva parti dalnokverseny. [Hviezdoslav Országh Pálról] Tükör. XI. 10. sz.
3760. Benár, Leonyid: Madách-centenárium. Élet és Irodalom. 40. sz.
3761. Benedek Marcell: Introduction. 2. ed. The Tragedy of Man. Translated from the original Hungarian by J. C. W. Horne, Budapest, Corvina Kiadó. V–XXI. l.
3762. Benedek, Marcell: Préface. La Tragédie de l'Homme. 2. rev., corr. ed. Traduit de hongrois par Roger Richard. Budapest, Corvina Kiadó. 5–9. l.
3763. Benedek, Marcell: Vorwort. Die Tragödie des Menschen. 3. Auflage. Übersetzt von Jenő Mohácsi. Budapest, Corvina Kiadó. 5–9. l.
3764. Beniak, Valentin: Madáchot fordítottam. Irodalmi Szemle. [Pozsony.] 8. sz. 686–689. l.
3765. Berkovits Ilona: Zichy Mihály élete és munkássága. [1827–1906.] [Arany János – Petőfi Sándor – Madách Imre illusztrációiról.] Budapest, Akadémiai Kiadó. 381 l., 73 t.
3766. Bittei Lajos: A Fausttá varázsolt Ádám. Új Ember. 46. sz.
3767. Bóka László: A nagy alkotás. Pesti Műsor. 40. sz.
3768. Bóka László: Madách időszerűsége. Magyar Tudomány. 12. sz. 737–742. l.
– Ua. Válogatott tanulmányok. Budapest 1966, Magvető Kiadó. 635–644. l.
3769. Bóka László: Madách Imre emlékezete. Madách hagyatéka. Freskóvázlat halála százados évfordulójára. [Perhács László rajza: Madách.] Kortárs. 10. sz. 1549–1554. l.
– Ua. Válogatott tanulmányok. Budapest 1966, Magvető Kiadó. 624–634. l.

3770. Capacchi, Guglielmo: „La Tragedia dell'Uomo" di Imre Madách. Rassegna del Teatro Ungherese. Parma, „La Bodoniana". 67–68. l.
3771. Csapláros István: „Az ember tragédiájá"-nak krakkói előadása. Felolvasás a budapesti Lengyel Kultúrában 1964. szeptember 17-én. Esti Hírlap. X. 30. sz.
3772. Csapláros István: Imre Madách w Polsce. Słowo Polskie. 10. sz. – Ua. Twórczosċ. [Warszawa.] 140–144. l.
3773. Csapláros István: La première de la Tragédie l'Homme à Cracovie. (1903.) Annales Universitatis Scientiarium Budapestiensis de Rolando Eötvös nominatae. Studia Universitati Cracoviensi Dedicata. Sectio Philologica. Tom. V. 17–46. l.
3774. Csapláros István: Powstanie styczniowe w literaturze węgierskiej. Dziedzictwo literackie powstania styczniowego. [Warszawa.] 559–562., 621. l.
3775. Csukly László: Madách Imre élete és munkássága. Balassagyarmat, Bács–Kiskunmegyei ny. [Kecskemét.] 44 l. [Illusztrált.] (Nógrád megyei múzeumi füzetek. 5.)
3776. Csukly László: Madách Imre élete. Palócföld. Nógrádi írók és művészek antológiája. Salgótarján, Nógrád megyei ny. 1. sz. 5–12. l.
3777. Czinke Ferenc: Madách Imre. [Rajz.] Magyar Nemzet. 233. (X. 4.) sz.
3778. Dabasi Endréné Kismarty Lechner Mária: A Tragédia első teljes fordításáról. Magyar Nemzet. 230. (VIII. 2.) sz.
3779. Dániel György: Ismeretlen Tragédia-fordítás. [V. A. Sztein és V. Sztovek fordítása.] Magyar Nemzet. 235. (X. 7.) sz.
3780. Eftimiŭ, V[alerian]: Madách Imre. Pentru apararea apacii. [Bucuresti.] 11. sz. 25–26. l.
3781. ([Fedor Ágnes] F. Á.:) Háttér Madách világához. Bálint Endre Az ember tragédiája új díszleteiről. Magyar Nemzet. 141. (VI. 18.) sz.
3782. ([Fényi András] fényi:) Madách-évforduló. Köznevelés. 770. l.
3783. Földes Anna: Évának lenni… Száz évvel ezelőtt halt meg Madách Imre. Nők Lapja. 39. sz.

3784. Gábor István: Beszélgetés a Tragédia finn fordítójával. Toivo Lyy magyar lírai antológiát jelentet meg hazájában. Magyar Nemzet. 226. (IX. 26.) sz.
3785. ([Gábor István] g. i.:) Madách-kiállítás az Irodalmi Múzeumban. Magyar Nemzet. 253. (X. 28.) sz.
3786. Galamb Sándor: Az ember tragédiája. – Az asszony komédiája. [„Az asszony komédiája” – P. Szathmáry Károly drámai költeménye.] Magyar Nemzet. 239. (X. 11.) sz.
3787. Gellért Oszkár: „Oh hallom, hallom a jövő dalát”. Élet és Irodalom. 40. sz. [Kondor Béla: Illusztráció Az ember tragédiájához.]
3788. Gorkij, Makszim: Levele „Az ember tragédiájá”-val kapcsolatban. Zinaida Germanovna Krasenyinnyikovának, Nyizsnyij–Novgorod, 1903. IV. 30. (Fordította: Tábor Béla.) Gorkij, Makszim: Levelek. Budapest, Európa Kiadó. 635–636. l. (Gorkij Művei. 20.)
3789. Gyárfás Endre: Imre Madách. (1823–1864.) Books from Hungary. 4. sz.
– Ua. Bücher aus Ungarn. 4–5. sz.
– Ua. Livre de Hongrie. 8. sz.
3790. Hafner, S. : La „Tragedia dell’uomo” capolavoro di Imre Madách. Calendario del popolo. [Milano], 242. sz. 6587. l.
3791. ([Havas Ervin] havas:) Madách-emlékkiállítás. Népszava. 234. (X. 6.) sz.
3792. Hegedüs Géza: A tragédia embere. [Vers.] Arcképvázlat a 100 éve halott Madáchról. Élet és Irodalom. 40. sz.
3793. Hegedüs Géza és Kónya Judit: Az ember tragédiája. A magyar dráma útja. Budapest, Gondolat Kiadó. 92–106. l.
3794. Hegedűs Nándor: Huszonötezer angol sor a magyar költészetből. [Joseph Gross fordításáról.] Magyar Nemzet. II. 12. sz.
3795. Henning, Hans: Faust és Az ember tragédiája. Irodalmi Szemle. [Pozsony.] 8. sz. 677–678. l.
3796. Hoang Trinh: Im-re Ma-dat-so va vó’ kich tho’ bi kich cua con ngu’ o’ i. Van-Nghe. [Hanoi.] 82. sz. 14–15. l.
3797. Horváth Károly: A Tragédia humanista értékei. Pesti Műsor. 42. sz.

3798. Horváth Károly: Madách a világirodalomban. Nagyvilág. 11. sz. 1709–1711. l.
3799. Horváth Károly: Madách Imre. (1823–1864.) Irodalmi és Nyelvi Közlemények. [Bukarest.] 3–4. sz. 3–40. l.
3800. Horváth Károly: [Madách Imre.] [Válasz a következő kérdésre: Hogyan hatott Madách „Az ember tragédiája” a XIX. század magyar irodalmának fejlődésére? – Mi a Tragédia filozófiájában modern és haladó? – Hatott-e más népek irodalmára Az ember tragédiája?] Irodalmi Szemle. [Pozsony.] 708–710. l.
3801. Horváth Károly: Madách Imre. (1823–1864.) Magyartanítás. 4. sz. 145–151. l.
3802. Horváth Károly: Madách Imre. (1823–1864.) Népszabadság. 233. (X. 4.) sz. [Arcképpel.]
3803. Hubay Miklós: A halhatatlanság költője. Népszava. 233. (X. 4.) sz. [Gyulai Livius rajzaival.]
3804. Jancsó Elemér: Az ember tragédiája fordításairól. [Említést tesz Emil Isac tervezett Tragédia-fordításáról is.] Utunk. [Kolozsvár.] 40. sz. 4–5. l.
3805. Jancsó Elemér: Madách Imre. (1823–1864.) Igazság. 235. sz.
3806. Jánosházy György: Az ember tragédiája Madách életművének tükrében. Három klasszikus dráma. [Bánk bán – Csongor és Tünde – Az ember tragédiája.] Bukarest, Irodalmi Kiadó. 85–170. l.

Ismertette:

1964:

3807. Utunk. [Kolozsvár.] 14. (IV. 3.) sz. (–y. –s.) ✠
3808. Jobbágy Károly: Madách. [Vers.] Palócföld. [Salgótarján.] 15–16. l.
3809. Jobbágy Károly: Ünnepi készülődés Palócföldön a Madách-centenárium előtt. Magyar Nemzet. 56. (III. 7.) sz.
3810. Juhász Gyula. Madách. [Vers.] Ország-Világ. 41. sz.
– Ua. Palócföld. [Salgótarján.] 4. l.
3811. Kamarás Béla: Madách Imre, a politikus. Életünk. [Miskolc.] 3. sz.
3812. ([Kamarás Béla] K. B.): Madách nyomában Csesztvén, s a világ színpadain. Ország-Világ. 41. sz.

3813. Kántor Lajos: „Kiket nagyoknak mond a krónika”. Madách egy évszázad távlatából. Korunk. [Kolozsvár.] 9. sz. 1183–1191. l.
3814. Kántor Lajos: Közcél és magány. Utunk. [Kolozsvár.] 40. sz. 4–5. l.
3815. Keresztury Dezső: Egy nemzeti remekmű útja. Tükör. 27. sz. [Illusztrált.]
3816. Kiss Gy. János: Madách falujában. Népszava. 132. (VI. 7.) sz.
3817. Kiss Gyula: Az emlékezés ürügyén. Napjaink. 10. sz.
3818. Kocsis Tamás: Száz évvel Madách után. Az alsósztregovai képviselő. [Lőrincz Gyula.] Magyar Nemzet. 233. (X. 4.) sz.
3819. Komlós Aladár: Madách Imre. Élet és Irodalom. 40. sz.
3820. Komlós Aladár: Mi a Tragédia filozófiájában modern és haladó? Irodalmi Szemle. [Pozsony.] 8. sz. 708–710. l.
3821. Kondor Béla: Az ember tragédiája. [Illusztráció.] Élet és Irodalom. 40. sz.
3822. Korn, Rita: Leonyid Martinovról, aki lefordította Az ember tragédiáját. Ország-Világ. VIII. 26. sz. [Illusztrált.]
3823. Kostolný, Andrej: Madách és Hviezdoslav. Irodalmi Szemle. [Pozsony.] 8. sz. 678–679. l.
3824. Kovács Kálmán: Madách Imre emlékezete. (1823–1864.) Alföld. [Debrecen.] 10. sz. 923–928. l.
3825. [Könnyű László] Leslie Konnyu: Modern Magyar Literature. New York, The American Hungarian Rewiew. 92.
3826. Környei Elek: Aki hazánkban először írt értekezést a szocializmusról. Lukács Móric tanulmányának hatása Madách Imrére a Tragédia londoni és falanszter-jelenetének megírásában. Magyar Nemzet. 127. (VI. 2.) sz.
3827. Krejči, Karel: Az ember tragédiája – egy cseh irodalomtörténész szemével. Irodalmi Szemle. [Pozsony.] 8. sz. 677. l.
3828. Krizsán László: Madách és a levéltári forrásanyag. Levéltári Közlemények. 126–132. l.
3829. Krizsán László: Pest és Nógrád megye Állami Levéltárának emlékkiállítása Madách Imre halálának 100. évfordulóján. Levéltári Szemle. 200–216. l.
3830. Kuczka Péter: Madách. [Vers.] Látóhatár. VI. sz. 391–393. l.
– Ua. Palócföld. [Salgótarján.] 13–15. l.

3831. V. ö. Kojnok Nándor: Akik Nógrádról írtak. Palócföld. [Salgótarján.] 1965. 110–111. l.
3832. ([Kunszery Gyula] K. Gy.:) A másik Madách. Új Ember. 15. sz.
3833. Kunszery Gyula: Az „antiklerikális” Madách. Új Ember. 30. sz.
3834. Kunszery Gyula: „III. Galerie, 6. Reihe…” Élet és Irodalom. 7. sz.
3835. ([Kunszery Gyula] K. Gy.:) Madách idegen nyelven. Új Ember. 48. sz.
3836. Kunszery Gyula: Madách Imre városában. [Balassagyarmat.] Látóhatár. VIII. sz. 726–729. l.
3837. Kunszery Gyula: Mohácsi Jenő emlékezete. Látóhatár. IX. sz. 916–919. l.
3838. Kunszery Gyula: Vannak-e vallás- és egyházellenes vonások a Tragédiában? Új Ember. 23. sz.
3839. L[ackóné] Kiss Ibolya: A pozsonyi vízikaszárnya börtönében. Irodalmi Szemle. [Pozsony.] 8. sz. 711–714. l. [Illusztrált.]
3840. L[ackóné] Kiss Ibolya: Két rokon vallomása Madách feleségéről. Magyar Nemzet. 218. (IX. 17.) sz.
3841. L[ackóné] Kiss Ibolya: Látogatás Madách rokonainál. Irodalmi Szemle. [Pozsony.] 239–241. l. [Illusztrált.]
3842. L[ackóné] Kiss Ibolya: Néhány szó Madách „elkergetett” feleségéről. Magyar Nemzet. 97. (IV. 26.) sz.
3843. Lénárt György: Madách-emlékünnepség Bécsben. Élet és Irodalom. 48. sz.
3844. Lukácsy Sándor: Madách évfordulóján. Népművelés. 10. sz.
3845. Lukácsy Sándor: Madách Imre. A Könyvtáros. 10. sz. 605–606. l.
3846. Lukácsy Sándor: Madách, könyvei között. A Könyv. 10. sz. 336. l. [Arcképpel.]
3847. Lugovszky László: Madách-illusztráció. (Az ember tragédiája XV. szín.) [Rézkarc.] Napjaink. [Miskolc.] 10. sz.
3848. M. Á.: Magyar költők antológiája finn nyelven. [Lyy, Toivo.] Hajdú–Bihar megyei Népújság. IX. 16. sz.
3849. Malihina, J.: Madách Imre halálának 100. évfordulója. Szovjetunió. 10. sz.
3850. Maller Sándor: Magyar kiadványok és az UNESCO. Magyar Könyvszemle. 870. l.

3851. Martinov, Leonyid: Madáchról. Élet és Irodalom. 40. sz.
3852. Mátyás Ferenc: Madách tragédiája Csesztvén. Költők és parasztok. Útinapló. Budapest, Magvető Kiadó. 195–211. l.
3853. Межелатис, Э: Поэт мыслитель (об Имре Мадаче.) Известия. [Москва.] 14. sz.
3854. Mihályi József: Az ember tragédiája nyelvéről. Irodalmi és Nyelvi Közlemények. [Kolozsvár.] 3–4. sz. 41–81. l.
3855. Miklós Róbert: Madách csesztvei évei. Balassagyarmat, Nógrád Megyei Múzeumok Igazgatósága. 32 l., [Illusztrált.] (Nógrád Megyei Múzeumi Füzete. 8.)
– Ua. [2. kiadás.] Balassagyarmat 1966, Az Igazgatóság kiadása.
3856. Miklós Róbert: Madách csesztvei otthona. A költő halálának 100. évfordulóján. A Petőfi Irodalmi Múzeum Évkönyve. Képzőművészeti Alap kiadása. 127–145. l. [Illusztrált.]
3857. Molnár József: Madách Imre. (Halálának századik évfordulója alkalmából.) Theologiai Szemle. 11–12. sz. 365–371. l.
3858. Monoszlóy Dezső: meddig él a költő. Irodalmi Szemle. [Pozsony.] 8. sz. [691–] 694. l.
3859. Nagy Adorján: Vallomás Az ember tragédiájáról. Színpad és beszéd. Válogatott tanulmányok. (Szerkesztette: Belia György. Bevezette: Keresztury Dezső.) Budapest, Magvető Kiadó. 315–324. l.
3860. Németh József: Madách emlékezete. Zalai Hírlap. [Zalaegerszeg.] X. 4. sz.
3861. Pál F. János: Madách hazai útlevelei. Magyar Nemzet. 203. (VIII. 30.) sz.
3862. Pálmai Kálmán: A Madách-ünnepségekről. Magyartanítás. 6. sz. 280–283. l.
3863. Parodi, A. G. : „Tragedia dell'Uomo". Il Dramma. 109–111. l.
3864. Pető Miklós: Látogatás Leonyid Martinovnál. Asszonyok. 3. sz.
3865. R. Gy.: Illusztrációk Az ember tragédiájához. A Petőfi Irodalmi Múzeum kiállításáról. Népszabadság. 260. (XI. 5.) sz.
3866. Radó György: A Tragédia útra kél. Látóhatár. VIII. sz. 730–735. l.

3867. Radó György: Az ember tragédiája a világ nyelvein. Filológiai Közlöny. [1.] közlemény. 313–353. l., 2. közlemény. 1965. 93–124. l. 3. közlemény. 1966. 67–108. l., 4. közlemény. 1968. 75–111. l., 5. közlemény. 1972. 382–403. l., 6. közlemény. 1973. 47–71. l.
– Ua. Különnyomatokban is.
3868. Radó György: Az ember tragédiája és az oroszok. Napjaink. [Miskolc.] 10. sz. 7. l. [Zichy Mihály rajzával.]
3869. Radó György: Madách világhíre. A Tragédia fordításai. Magyar Nemzet. 174. (VII. 26.) sz.
3870. Radó György: Mit mond a mű. Irodalmi Szemle. [Pozsony.] 8. sz. 697–701. l.
3871. Radó, György: Ont he centenary of the death of Imre Madách autor of The Tragedy of Man. Hungarian Review. N° XI.
3872. Rákos Péter: Madách Imre és Az ember tragédiája. Bratislava, Csehszlovákiai Politikai és Tudományos Ismeretterjesztő Társadalmi-Népművelési Intézet. 34 l. (Előadói segédanyag.)
3873. Rákos Péter: Madách ünnepén. Irodalmi Szemle. [Pozsony.] 8. sz. 673–676. l.
3874. Reményi, Joseph: Imre Madách and His Drama, The Tragedy of Man, 1823–1864. Hungarian Writers and Literature. Modern novellists, critics and poets. New Brunswick New Jersey. [1964], Rutgers University Press. 4° 127–145. l.
3875. Rényi Péter: Az új Madáchért. Népszabadság. 245. (X. 18.) sz.
3876. Riedl Frigyes: Aranyfényben álló piramis. Pesti Műsor. 47. sz.
3877. Rousselot, Jean: Madáchot fordítottam. Irodalmi Szemle. [Pozsony.] 8. sz. 680–684. l.
3878. Ruffy Péter: A Tragédia kézirata előtt. Magyar Nemzet. 91. (IV. 19.) sz.
3879. Ruffy Péter: Madách Aliznál, Csesztvén. Magyar Nemzet. 65. (III. 18.) sz.
3880. Ruffy Péter: Madách-centenárium. A népek ünnepe Alsósztregován. Magyar Nemzet. 233. (X. 6.) sz.
3881. Ruffy Péter: Madách és Mikszáth falvaiban, Sztregován és Szklabonyán. Ország-Világ. 23. sz.

3882. Ruffy Péter: Madách sírjánál, Alsósztregován. Magyar Nemzet. 66. (III. 19.) sz.
3883. ([Ruffy Péter] R. P.:) Meghalt Madách dédunokája. Magyar Nemzet. 231. (X. 2.) sz.
3884. S. M.: Madách a mai képzőművészetben. Kiállítás a Dürer-teremben. Magyar Nemzet. 237. (X. 9.) sz.
3885. Simándy Pál: Madách világnézete. Borsodi Szemle. [Miskolc.] 486–492. l.
3886. Siptár Ernő: Az ember tragédiája a bécsi Burgtheaterben. [Az 1934. januári bemutatóról.] Jelenkor. 12. sz. 1131–1139. l.
3887. Siptár Ernő: Mohácsi Jenő Tragédia-fordítása. (Részletek egy készülő monográfiából.) A Pécsi Tanárképző Főiskola Tudományos Közleményei. VIII. köt. 163–164. l.
– Ua. Kny. is. Pécs.
3888. Шкробинець Ю.: Велич Трагедії людини. Літературна Україна. [Kiev.] X. 9.
3889. Somlyó György: Változat a Tragédia egy sorára. [Vers.] Élet és Irodalom. 27. sz.
3890. Sonkoly István: Az ember tragédiájának zenei keretezései. Alföld. [Debrecen.] 10. sz. 929–932. l.
3891. Sós Endre: A Tragédia fordítójának tragédiája. Mohácsi Jenő halálának huszadik évfordulójára. Magyar Nemzet. 158. sz.
3892. Sőtér, István: Imre Madách's „The Tragedy of Man". Hungarian Quarterly. 15. sz. 56–66. l.
3893. Sőtér István: Madách. Magyar Nemzet. 233. X. 4.
3894. Sőtér István: Madách és a koreszmék. Kritika. 11. sz. 3–10. l.
– Ua. Az ember és műve. [Tanulmányok.] Budapest, 1971, Akadémiai Kiadó. 237–251. l.

Ismertette:

1972:

3895. Irodalomtörténet. 2. sz. 493–500. l. (B. Mészáros Vilma.) ✠
3896. Szabó József: Madách Imre. Evangélikus Élet. 38–40. sz.
3897. Szalatnai Rezső: Alsósztregován. Irodalmi Szemle. [Pozsony.] 702–707. l. [Csáder László fotóival.]
3898. Szalatnai Rezső: Egy délelőtt Alsósztregován. Tükör. 26. sz. [Illusztrált.]

3899. V. ö. Szalatnai Rezső: Madáchéknál Alsósztregován. Arcképek, háttérben hegyekkel. Budapest, 1969, Szépirodalmi Kiadó. 135–144. l.
3900. Szász Károly: Madách Imréhez. [Vers.] Palócföld. [Salgótarján.] 3–4. l.
3901. Székely Júlia: A két Madáchné. (Dráma 2 részben.) Jelenkor. 9. sz. 823–856. l., 10. sz. 915–927. l.
3902. Szemlér Ferenc: Madách Imre száz esztendeje. Előre. [Kolozsvár.] 28. sz.
– Ua. A költészet értelme. Bukarest, 1965, Irodalmi Kiadó. 157–160. l.
3903. Szombathelyi Ervin: A magyar nyelv bolgár szolgálómestere. (Georgi Krumov.) Népszava. VII. 2. sz.
3904. Szombathelyi Viktor: Két téli látogatás. Ahol Madách született s ahol Tompa meghalt. Magyar Nemzet. 6. (I. 9.) sz.
3905. Tamás István: József Attila, Madách, Radnóti fordítója. Beszélgetés Leonyid Martinov szovjet költővel. Népszabadság. 280. (XL. 29. sz.)
3906. Tiborcz Zsigmond: Az ember tragédiája héber fordítója. [Lőw Lipót.] Új Élet. 20. sz.
3907. Timár György: Ady, Madách, Móricz az UNESCO tervében. Roger Caillois magyarországi látogatása. Élet és Irodalom. 38. (IX. 19.) sz.
3908. Ugróczky Mihály: Madách és az imádság. Új Ember. 41. sz.
3909. Vayer [Lajosné] Zibolen Ágnes: Madách Imre. Művészet. 8. sz. 10–11. l. [Illusztrált.]
3910. Végh Ilona – Ambrus Erzsébet – Balogh Adrienne: Madách és Mikszáth nyomdokain Nógrádban. Magyar Nemzet. 268. (XI. 15.) sz.
3911. Vianu, Todor: Madách és Eminescu. (Fordította: Szabó Ákosné.) Helikon. 1. sz. 15–25. l.
– Ua. Irodalmi Szemle. [Pozsony.] 713–721. l.
3912. Vígh Tamás: Madách Imre [Szobormű.] Élet és Irodalom. 10. sz.
3913. ([Zsadányi Oszkár] Zs. O.:) „The Tragedy of Man". [Lőw Lipót fordításáról.] Új Élet. 9. sz.

3914. A Madách-centenárium. [A magyar és szlovák Madách-emlékbizottság együttes üléséről.] Irodalmi Újság. [Párizs.] 18. (X. 1.) sz.
3915. A Madách-centenáriumra… Irodalmi Újság. [Párizs.] 14. (VII. 15.) sz.
3916. A Madách Múzeumban. [Tompa Mihály Madáchhoz intézett versének kéziratáról.] Irodalmi Újság. [Párizs.] 19. (X. 15.) sz.
3917. A Magyar Eszperantó Szövetség. Szerszámgépipar. VIII. 31. sz. – Ua. Dunántúli Napló. IX. 13. sz.
3918. A Nógrádi Madách Emlékbizottság felhívása. Magyar Nemzet. 58. (III. 10.) sz.
3919. Antológia z mad'arskych diel básnikov s spisovatelov v bulharčine. Ludove Noviny, 1964. XII. 24.
3920. Az ember tragédiája. Irodalmi Újság. [Párizs.] 19. (X. 15.) sz.
3921. Az ember tragédiája eszperantó kiadása. Magyar Nemzet. IX. 1. sz.
3922. „Az ember tragédiája" zeneszerzői. Pesti Műsor. 40. sz.
3923. Az őszi Madách-centenárium. Népszabadság. V. 21. sz.
3924. Előkészületek a Madách-centenárium ünnepségeire. Népszabadság. 65. (III. 18.) sz.
3925. 1864–1964. Irodalmi Szemle. [Pozsony.] 8. sz. 673–710. l. [Illusztrált.]
3926. Классик Венгерской Поэзии к 100-летию со дня смерти И. Мадача. Иностранная Литература. [Москва.] 10. sz. 274. l.
3927. Madách emlékest Moszkvában. Népszabadság. XII. 4. sz.
3928. Madách-emlékkiállítás a Dürer Teremben. Népszabadság. 200. (VIII. 27.) sz.
3929. Madách emlékmúzeum Alsósztregován. Népszabadság. 175. (VII. 28.) sz.
3930. Madách-emlékülés a Tudományos Akadémián. Népszabadság. 232. (X. 3.) sz.
3931. Madách-emlékülés az Akadémián. Magyar Nemzet. 232. (X. 3.) sz.
3932. Madách emlékülés az Akadémián. Népszabadság. 226. (IX. 26.) sz.
3933. Madách emlékülés Salgótarjánban. Népszabadság. 234. (X. 6.) sz. [Illusztrált.]

3934. Madách emlékünnepség Bécsben. Népszabadság. 275. (XI. 24.) sz.
3935. Madách-emlékünnepségek. Népszabadság. 230. (X. 1.) sz.
3936. Madách emlékünnepségekre készül Alsó-Sztregova. Magyar Nemzet. 176. (VII. 29.) sz.
3937. Madách és Herman Ottó a Béke-világtanács évfordulójavaslatlistáján. Élet és Irodalom. 51. sz.
3938. Madách finn fordítója. [Lyy Toivo.] Hétfői Hírek. X. 5. sz.
3939. Madách Imre… [A csesztvei Madách-kúriát Madách Aliz múzeumnak rendezte be.] Irodalmi Újság. [Párizs.] 6. sz. (III. 15.) sz.
3940. Madách Imre… [Az eszperantó kiadásról.] Irodalmi Újság. [Párizs.] 1. (I. 1.) sz.
3941. Madách Imre emlékest az Irodalmi Színpadon. X. 7.
3942. V. ö. Népszabadság. 236. (X. 8.) sz.
3943. Madách Imre halálának évfordulóján… Keletmagyarország. X. 7. sz.
3944. Madách-múzeum Sztregován. Magyar Nemzet. 20. (I. 25.) sz.
3945. Madách-művek illusztrációi a Dürer-teremben. Népszabadság. 230. (X. 1.) sz.
3946. Madách-szobor és Múzeumavatás Csesztvén. Népszabadság. 233. (X. 4.) sz.
3947. Madách-ünnepségek Nógrádban. Napjaink. [Miskolc.] 10. sz.
3948. „Madách velünk van…" Madách emlékünnepségek a Szovjetunióban. Élet és Irodalom. 52. (XII. 26.) sz.
3949. Megkezdték a csesztvei Madách-kúria helyreállítását. Magyar Nemzet. 54. (III. 5.) sz.
3950. A nógrádi Madách-Emlékbizottság felhívása. Magyar Nemzet. 58. (III. 10.) sz.
3951. Ősszel avatják a csesztvei Madách-emlékmúzeumot. Népszabadság. 182. (VIII. 5.) sz.
3952. Ősszel avatják fel a csesztvei Madách-emlékmúzeumot. Magyar Nemzet. 182. (VIII. 5.) sz.
3953. Színpadképek Az ember tragédiája miskolci előadásából. Borsodi Szemle. [Miskolc.] 1. sz.
3954. Tájékoztató a Madách-ünnepségekről. Magyar Nemzet. 65. (III. 18.) sz.

3955. Tompa Mihály levelei Pákh Albertnek és Lévay Józsefnek. Tompa Mihály levelezése. II. köt. 1863-tól 1868-ig. Sajtó alá rendezte és a jegyzeteket írta: Bisztray Gyula. Budapest, Akadémiai Kiadó. 4° 94., 277., 280. l. (A magyar irodalomtörténetírás forrásai. Fontes ad historiam Hungariae spectantes. 7.)
3956. „Tragédia" 1883 és 1957. Népszava. 233. (X. 4.) sz. [Illusztrált.]
3957. Ünnepségek Csesztvén. Felavatták Madách Imre szobrát és megnyitották a Madách-emlékmúzeumot. Magyar Nemzet. 233. (X. 4.) sz.
3958. Vita a Tragédiáról Major Tamásnál. Film Színház Muzsika. X. 16. sz.

1965

3959. **Az ember tragédiája.** [Drámai költemény.] [Utánnyomás.] (Hermann István utószavával.) Budapest, Szépirodalmi Kiadó. 16° 201 l. (Olcsó Könyvtár.)
3960. **Az ember tragédiája.** [Drámai költemény.] Az utószót írta: Révai József. Illusztrálta: Zichy Mihály. Sajtó alá rendezte: Erdős Magda. [Budapest], Magyar Helikon. Kner ny. 377 l. (Liliput sorozat.)
3961. **Az ember tragédiája.** [Drámai költemény.] Budapest, Szépirodalmi Kiadó. 231 l. (Diákkönyvtár.)
3962. **Az ember tragédiája.** [Drámai költemény.] (Az utószót írta: Illés Jenő. Illusztrálta: Bartha László.) Katona József: Bánk bán. – Vörösmarty Mihály: Csongor és Tünde. – Madách Imre: Az ember tragédiája. Budapest, Szépirodalmi Kiadó. 405–633. l. (Kincses könyvek. Szépirodalmi sorozat.)
3963. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Gárdonyi Géza Színház. [Eger.] II. 25.
3964. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Csiky Gergely Színház. [Kaposvár.] V. 6. Rendezte: Horváth Jenő. Tarnay György zenéjével.
3965. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Magyar Színház. [Kolozsvár.] XI. 28.
Ismertette:
1965:
3966. Magyar Nemzet. 282. (XI. 30.) sz. (Az ember tragédiája a kolozsvári Magyar Színházban.)
3967. Magyar Nemzet. 283. (XII. 1.) sz. (Mátrai-Betegh Béla.)
3968. Népszabadság. 283. (XII. 1.) sz. (Rényi Péter.) ✠
3969. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Szabadtéri Színpad. [Szeged.] VII. 23. Rendezte: Vámos László. Vaszy Viktor zenéjével.
Ismertette:
1965:
3970. Kritika. 9. sz. 36–39. l. (Vajda György Mihály: A Szegedi Szabadtéri Játékok és Az ember tragédiája.)

3971. Magyar Nemzet. 180. (VIII. 1.) sz. (Mátrai-Betegh Béla: A Tragédia „szélesvásznú” színpadon. [Szlovák György rajzával.])
3972. Népszabadság. 102. (V. 1.) (Vámos László: Milyen lesz az idei szegedi Tragédia-előadás?)
3973. Népszabadság. 155. (VII. 3.) sz. (Új kísérőzene Az ember tragédiája szegedi szabadtéri előadásán.)
3974. Népszabadság. 171. (VII. 22.) sz. („Beleszerettem Madáchba…” Rutkai Éva a Tragédia szegedi szabadtéri bemutatójára készül.)
3975. Népszabadság. 180. (VIII. 1.) sz. (Az ember tragédiája a Dóm téren. [Illusztrált.])
3976. Népszabadság. 186. (VIII. 8.) sz. (Rényi Péter: Látvány vagy látnivaló. Megjegyzések Vámos László szegedi Tragédia-rendezéséhez.)
– Ua. Háromféle tragédia. Vitában. Budapest, 1967, Szépirodalmi Kiadó. 251–271. l.
3977. Népszava. 183. (VIII. 5.) sz. (Szombathelyi Ervin: A Tragédia a Dóm téren.)
3978. Nők Lapja. 32. sz. (Földes Anna: Dóm téri Tragédia.)
3979. Új Ember. 33. sz. ([Possonyi László] P. L.: Szegedi jegyzetek Az ember tragédiájához.) ✠
3980. **The Tragedy of Man.** (angol) Translated: Joseph Gross. [Portland], Oregon., Printing Irene Taylor. 204 l. (Multiplied.)
Ismertette:
1965:
3981. The New Hungarian Quarterly. 17. sz. 202–207. l. (Keresztury, Dezső.) ✠
3982. **Ningen no higeki.** (japán) 2. kiadás. Yaku: Imauka Juichiro. Illusztrálta Zichy Mihály. Tokyo, Shinbisha. 204 l., 17 t.
Ismertette:
1966:
3983. Délmagyarország. [Szeged.] III. 11. sz. (Világjáró úton a magyar kultúra értékei.)
3984. Keletmagyarország. III. 17. sz.
3985. Magyar Nemzet. III. 10. sz. (Kapcsolat hatvan országgal. A magyar kultúra útja a nagyvilággal.)

3986. Magyar Nemzet. IX. 18. sz. (Sárvári Márta: Ősi írás, modern gép.)
1967:
3987. Keletmagyarország. XI. 10. sz.
3988. Komárom Megyei Dolgozók Lapja. XI. 11. sz.
3989. Magyar Nemzet. XI. 10. sz.
3990. Magyar Szó. [Újvidék.] XI. 16. sz.
3991. Népszava. XI. 10. sz.
3992. Pestmegyei Hírlap. XII. 20. sz.
3993. Petőfi Népe. XI. 10. sz.
3994. Szolnok Megyei Néplap. XI. 10. sz.
3995. Zalai Hírlap. XI. 10. sz. ✠
3996. **Tragédia človeka.** (szlovák) (Prelozil Ctibor Štítnický.) Bratislava, [1965], Diliza. 106 l. [Sokszorosítás.]
3997. **La tragedio de l’homo.** (eszperantó) (Trad. Kálmán Kalocsay. Enkond. István Sőtér.) Budapest, Corvina Kiadó. 259 l.
Ismertette:
1964:
3998. [Előzetes.] Magyar Nemzet. 204. (IX. 1.) sz. (G. F.)
3999. Új Ember. IX. 20. sz.
1966:
4000. Fejér Megyei Hírlap. I. 6. sz. (Bencsik István.)
4001. Nagyvilág. 1220–1224. l. (Szerdahelyi István: Nemzetközi nyelv – nemzetközi irodalom.) ✠
4002. Die Tragödie des Menschen. (német) [Scene XIII.] Übersetzt von [Kerpely, Jenő Claudius] Claude d’Acy. Wien–Stuttgart, Pergamon-Presse. Georg Prachner. 16 [4] l., 1 t. [Madách Imre arcképe.] (Triptychon.)
4003. The Tragedy of Man. (angol) [Dráma-részlet.] The New Hungarian Quarterly. 17. sz. 206–207. l.
4004. Balogh Edgár: A madáchi modell ma. Korunk. [Kolozsvár.] 12. sz. 1646–1648. l.
4005. Barta János: Madách történetszemléletéről szóló előadásának megvitatása az Irodalomtörténeti Társaságban. Irodalomtörténeti Közlemények. 3. sz. 337–347. l. Hozzászólások: Baranyi Imre.

344–346. l. Horváth Károly. 341–344. l. Nagy Miklós. 346–347. l. R. Várkonyi Ágnes. 337–340. l.

4006. Barta János: Történetfilozófiai kérdések Az ember tragédiájában. Irodalomtörténeti Közlemények. 1. sz. 1–10. l.

4007. Căpusan, Cornel: Perspectiva infinitului in Tragedia Omului de Madách. Studia Universitatis Babeş–Bolyai, Ser. Philologia. [Kolozsvár.] II. köt. 29–34. l.

4008. Csapláros István: Adalékok „Az ember tragédiája" lengyelországi fogadtatásához. Irodalomtörténeti Közlemények. 1. sz. 87–99. l.
– Ua. Kny. is. Budapest, A szerző kiadása.

4009. Csató, Edward: Tragedia człowieka. W stulecie śmierci Imre Madácha. Życie Literackie. 7. (II. 14.) sz. 4. l.

4010. Csukly László: A nőnevelés magyar apostola. – Veres Pálné és Madách Imre kapcsolata. Palócföld. [Salgótarján.] 1. sz. 130–133. l.

4011. Egri Viktor: Budapesti színházi esték. [Az ember tragédiája a Nemzeti Színházban.] Igaz Szó. [Pozsony.] 1. sz. 59–60. l.

4012. Felkai Ferenc: Madách. Színjáték 3 felvonásban. Bemutató: Kisfaludy Színház. [Győr.] I. 21.

Ismertette:

1965:

4013. Élet és Irodalom. 6. sz. (Lukácsy András: Tiszteletadás a költőnek Felkai Ferenc „Madách" című drámájával kapcsolatban.)

4014. Építünk. 1. sz. (Z. Szabó László: Győri színházi esték.)

4015. Népszabadság. 51. (III. 2.) sz. (Jákó Pál: Madách.)

4016. Ország-Világ. 6. sz. ([Antal Gábor] antal: Felkai Ferenc „Madách"-darabja a győri Kisfaludy Színházban.)

4017. Palócföld. [Salgótarján.] 2. sz. 111. l. (Kojnok Nándor.)

4018. Pesti Műsor. 6. sz. (Földes Anna.)

4019. Új Ember. II. 7. sz. (Még mindig Madách…) ✠

4020. Felszeghy Ödön: Egy félbemaradt Madách-fordításról. [Felszeghy Ödön és Ilie Murgulescu műve.] Korunk. [Kolozsvár.] 1531–1532. l.

4021. Fuchs Simon: Hazai Madách-előadások 1923-ban. Korunk. [Kolozsvár.] 12. sz. 1699–1701. l. [Illusztrált.]
– Ua. Kny. is. Cluj–Kolozsvár. Tip. Interpr. Poligr.

4022. Furelli, Maria Teresa: „La Tragedia dell'Uomo" di Imre Madách. Firenze, 1964–1965. (Tesi di laurea di argomento ungherese.)

4023. ([Gera György] g. gy.:) Rousselot Madách-tanulmánya. Élet és Irodalom. 9. (II. 27.) sz.

4024. Golotyina, G. A. : Четыре русских перевода драмы Имре Мадача „Трагдия Человека" [Boldakov, I. M. (1893.) – Mazurkevics, V. A. és Holodkovszkij, N. A. (1904.) – Krasenyinnyikova, Z. (1905.) – Martinov, L. (1964.)] Slavica. [Debrecen.] V. köt. Kossuth Lajos Tudományegyetem. 246–248. l.

4025. Horváth Károly: Beszámoló Madách-ünnepségekről. Irodalomtörténeti Közlemények. 1. sz. 130–132. l.

4026. [Horváth Károly] H. K.: Madách Imre. Magyar Irodalmi Lexikon. II. köt. Budapest, Akadémiai Kiadó. 4° 66–79. l. [Illusztrált.]

4027. Hubay Miklós: Miért szép Az ember tragédiája? A megváltó mutatvány. Írások a magyar dráma ügyében.[Tanulmányok.] Budapest, Magvető Kiadó. 95–156. l. (Elvek és utak.)

4028. Hubay Miklós: „Te Péter vagy…" A megváltó mutatvány. Írások a magyar dráma ügyében. [Tanulmányok.] Budapest, Magvető Kiadó. 308–310. l. (Elvek és utak.)

4029. Hubay, Miklós: Why is „The Tragedy of Man" a Modern Play? The Hungarian P. E. N. 6. sz. 29–35. l.

4030. Illés Jenő: Utószó. Katona József: Bánk bán. – Vörösmarty Mihály: Csongor és Tünde. – Madách Imre: Az ember tragédiája. Budapest, Szépirodalmi Kiadó. 629–633. l. (Kincses Könyvek. Szépirodalmi sorozat.)

4031. Jancsó Elemér: Madách emlékezete. Madách és a világirodalom. Igaz Szó. [Marosvásárhely.] 1. sz. 43–48. l.
– Ua. Irodalomtörténet és időszerűség. Irodalomtörténeti tanulmányok. 1929–1970. Bukarest 1970, Kriterion. 376–383. l.

4032. Kalocsay Kálmán: Az eszperantó és az irodalom. Élet és Irodalom. XII. 11. sz.
– Ua. Hétfői Hírek. 1966. I. 3. sz.

4033. Kamarás Béla: Adat Madách Imre hadbírósági ügyéhez. Irodalomtörténeti Közlemények. 77–78. l.

4034. [Kerpely, Claudius Jenő] Claude d'Acy: Madách. [Vers.] Die Tragödie des Menschen. Szene XIII. Übersetzt von [Kerpely, Claudius Jenő] Claude d'Acy. [Wien, 1965], Pergamon Presse. Prachner Verlag. 7. l. (Triptychon.)
– Ua. Radó György fordításában: Sztregova földesúra… [Vers.] Látóhatár. 1967. 550. l.
4035. Kojnok Nándor: Akik Nógrádról írtak. Palócföld. [Salgótarján.] 2. sz. 110–111. l.
4036. Krejči, Karel: Az ember tragédiája és az emberiség eposza. [Az ember tragédiája fordítójának, Jaroslav Vrchlický Az emberiség eposza című töredékben maradt műve.] Tanulmányok a csehszlovák–magyar irodalmi kapcsolatok köréből. Budapest, Akadémiai Kiadó. 239–263. l.
4037. Krizsán László: Dokumentumok Madách Imre élettörténetéhez. Balassagyarmat, 1964. [1965]. Bács–Kiskúnmegyei ny. 125 l. (Nógrád megyei múzeumi füzetek. 9.)
4038. Lakos György: Röpke ívek. [A nógrádmegyei folyóiratról és a „Madách-bizottság tevékenységéről.] Palócföld. [Salgótarján.] 1. sz. 105–112. l.
4039. Lőkös Zoltán: Szegedi fél nap Szimonovval. Délmagyarország. [Szeged.] VIII. 7. sz.
4040. Lukács György: Gondolatok a magyar irodalomról. Szemelvények hat évtized munkásságából. Összeállította: Kenyeres Zoltán. Kritika. 4. sz. 47. l.
4041. Makay Gusztáv: Az ember tragédiája tanítása a gimnázium III. osztályában. Magyartanítás. 1. sz. 1–10. l.
4042. Marosi Péter: Gondolatok a színházban. Utunk. [Kolozsvár.] 50. sz. 1–3. l.
4043. Mátrai-Betegh Béla: A Tragédia „szélesvásznú" színpadon. Magyar Nemzet. 180. (VIII. 1.) sz. [Szlovák György rajzával.]
4044. Nagy, Alajos: Imre Madách „Die Tragödie des Menschen." Erlangen, Kultur- und Pressedienst. 40. l. (Cultura Hungarica. 3.)
4045. Németh Antal: Madách halhatatlansága második évszázadának küszöbén. Magyar Műhely. [Párizs.] 11. sz. 38–47. l., ld. a borítón is!

4046. Ney Klára: A „Tragédia" első teljes német szövegének fordítója. [Lechner Gyula.] Irodalomtörténeti Közlemények. 78–79. l.
4047. Oltványi Ambrus: A Petőfi Irodalmi Múzeum Madách-emlékkiállítása. Irodalomtörténeti Közlemények. 1. sz. 132–133. l.
4048. Palkó István: Madách személyisége. Életünk. [Győr.] 1. köt. 59–67. l.
4049. Pernesz Gyula: Madách halálának 100 éves évfordulójára. A Kisfaludy Károly Könyvtár Évkönyve. [Győr.] A Könyvtár kiadása. Győr–Soproni ny. 69–79. l.
4050. Pirotti, Giuliano: Imre Madách e la „Tragedia dell'Uomo." Cartabianca. [Mantova.] II. köt. 5. sz. 11–14., 31. l.
4051. Radó György: Madách és Sevcsenko évében. Magyar Nemzet. 165. (VII. 16.) sz.
4052. Radó György: Mikor mit hagytak ki Az ember tragédiájából. Jelenkor. [Pécs.] 2. sz. 189–190. l.
4053. Sándor Iván: A Tragédia – 1964-ben. Új Írás. 114–118. l.
4054. Scridon, Gavril: Az ember tragédiája és a román irodalom. Igaz Szó. [Marosvásárhely.] I. köt. 48–53. l.
4055. Sőtér István: Álom a történelemről. Madách Imre és Az ember tragédiája. Budapest, Akadémiai Kiadó. 110 l., Bibliográfia: 99–101. l. (Korunk tudománya.)
– Ua. [Utánnyomás.] Budapest 1969, Uo.

Ismertette:

1965:

4056. Korunk. [Kolozsvár.] 1767. l.
4057. Magyar Nemzet. 257. (X. 31.) sz. ([Sós Endre] S. E.)
4058. Ország-Világ. 48. sz. (r. m.)

1966:

4059. A Magyar Tudományos Akadémia Nyelv- és Irodalomtudományi Osztályának Közleményei. I. köt. 337–339. l. (Kovács Győző)
4060. Élet és Irodalom. 3. (I. 15.) sz. (Pomogáts Béla.)
4061. Hungarian PEN. 7. sz. 59–62. l. (Horváth Károly.)

1967:

4062. Irodalomtörténet. 359. l. (Baranyi Imre.)

1969:

4063. Új Ember. 1222. sz. (S. Gy.) ✠
4064. Sőtér, I[stván]: Imre Madách kaj la Tragedio de l'omo. La Tragedia de l'homo. Budapest, Corvina Kiadó. 5–14. l.
4065. Sőtér István: Madách és a koreszmék. Előadás. Hozzászólók: Heinz Kindermann, Jean Rousselot. Az ülést megnyitotta: Tamás Lajos. A Magyar Tudományos Akadémia Nyelv- és irodalomtudományi Osztályának Közleményei. 151–167. l.
– Ua. Kny. is. Budapest, Akadémiai Kiadó. [Borítékcím: Madách emlékülés.]
– Ua. Az ember és műve. Budapest 1971, Akadémiai Kiadó. 237–251. l.
4066. Sőtér István: Madách et les courants de l'époque. Acta Litteraria. Academie Scientiarum Hungaricae. VII. köt. 5–18. l.
– Ua. Kny. is. Budapest, Akadémiai Kiadó.
– Ua. Aspects et Parallélismes de la Littérature Hongroise. Budapest 1966, Akadémiai Kiadó. 31–49. l.
4067. Szabó József: Veres Pálné és Madách Imre. Hogyan hatottak egymás életművére? Evangélikus Élet. 50. sz.
4068. Szalmáné Vichter Natália: Tragedija cseloveka I. Madácha v perevode L. Martinova. Dissertationes Slavicae. Publicationes Intituti Philologiae Rossicae in Universitata de Attila Jozsef nominata. III. köt. Szeged. Egyetem. 67 l.
4069. Szász János: Madách románul. Előre. [Bukarest.] II. 20. sz.
4070. Szemlér Ferenc: Madách. A költészet értelme. Esszék és jegyzetek. Bukarest, Irodalmi Kiadó. 148–160. l.
4071. Szőcs István: Madách színpada. Utunk. [Kolozsvár.] 51. (XII. 17.) sz.
4072. Turóczi-Trostler József: Jenő Mohácsi, der Übersetzer. Acta Litteraria. Academie Scientiarum Hungaricae. 179–186. l.
4073. Vajda György Mihály: A Szegedi Szabadtéri Játékok és Az ember tragédiája. Kortárs. 9. sz. 36–39. l.
4074. Vajk Vera: A magyar irodalom nemzetközi nyelven Emerico Madáchtól Nicolao Radnótiig. Népszava. 259. (XI. 3.) sz.
4075. Воронкина Т.: Имре Мадач в русском переводе. Иностранная Литература. [Moszkva.] 4. sz. 268 l.

4076. Waldapfel József: Madách és Fourier. Magyar Tudomány. 6. sz. 383–397. l.
– Ua. Kny. is. Budapest, Akadémiai ny.
4077. A Madách-bizottság. Palócföld. [Salgótarján.] 1. sz. 111–112. l.
4078. A Madách-centenárium romániai eseményei. Népszabadság. 24. (I. 29.) sz.
4079. Arabra fordítja a Tragédiát egy jordániai író-vendégünk. [Issa an-Naouri.] Magyar Nemzet. 306. (XII. 29.) sz.
4080. Az Egyetemes Eszperantó Szövetség Világkongresszusa. Délmagyarország. [Szeged.] VIII. 29. sz.
4081. V. ö. Északmagyarország. [Miskolc.] VIII. 29. sz.
4082. V. ö. Petőfi Népe. VIII. 11. sz.
4083. Az ember tragédiája. [Beszámoló a Nemzeti Színház előadásáról.] Így látták a rendezők. 7. köt. Budapest, Művészeti Szakszervezetek Szövetsége. – Magyar Színházművészet. 3–62. l.
4084. „Az ember tragédiája." – 62-féle fordításban. Népszava. 8. (I. 10.) sz.
4085. Külföldi megemlékezések a Madách-centenáriumról. Népszabadság. 19. (I. 23.) sz.

1966

4086. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. Illusztrálta: Kass János. [Budapest], Magyar Helikon. [Kner ny.] 230 l., 15 t – Ua. Román–magyar közös kiadás.
Ismertette:
1966:
4087. Népszabadság. 172. (VII. 22.) sz. (Falus Róbert.) ✠
4088. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Szabadtéri Színpad. [Szeged.] VII. 24.
Ismertette:
1966:
4089. [Előzetes.] Népszabadság. 58. (III. 10.) sz. (A Háry János, Az ember tragédiája, a Faust és a Grúz Balett vendégjátéka a szegedi szabadtéri játékok programjában.)
4090. Népszabadság. 127. (VII. 28.) sz. ([Molnár Gál Péter] M. G. P.)
4091. Tiszatáj. [Szeged.] 831–833. l. (Sz. Simon István: Tragédia – 1966.) ✠
4092. **The Tragedy of Man.** (angol) Translated from the Hungarian by Joseph Gross. Portland. [Oregon.], Irene Taylor. 204 l.
4093. **La Tragédie de l'Homme.** (francia) [Poéme dramatique.] Trad., préf. Jean Rousselot. Budapest, Corvian Kiadó. 229. l.
Ismertette:
1966:
4094. Magyar Nemzet. 221. (XI. 22.) sz. (h. gy.)
4095. Nagyvilág. [1216–] 1217. l. (Ford.: Eckhardt Ilona.) ✠
4096. **La Tragédie de l'Homme.** (francia) Adaptation et préface de Jean Rousselot. Budapest, Éd., Commission Nationale Hongroise pour l'UNESCO. 229 l.
4097. **Tragédia človeka.** (szlovák) [2. kiad.] Preložil Ctibor Štítnický. Bratislava, Tatran vydavetel'stvo beletrie a umenia. Slovenské vydavetel'stvo krásnej literatúry. 177 str. (Edicia divadelnych hiery. 98. zväzok.)
Ismertette:
1966:
4098. Élet és Irodalom. III. 19. sz. ([E. Fehér Pál] e. fehér.)

4099. Irodalmi Szemle. [Bratislava.] 4. sz. 353–357. l. (Radó György.)
4100. Kulturny Život. [Bratislava.] III. 18. sz. (–la: Novy preklad Tragédie človeka.)
4101. Magyar Nemzet. 55. (III. 6.) sz. (Szalatnai Rezső: Az ember tragédiája új szlovák fordítása.) ✠
4102. The Tragedy of Man**.** (angol) Fourteenth scene. Translated by Joseph Gross and W. Arthur Boggs. Hungarian Anthology. 2. edition, revised and enlarged. Toronto, Pannonia Books. 66–73. l.
4103. [**Az ember tragédiája.**] (örmény) [Fordította: Fogolyán Vilmos András.] Velence., Pazmaveb. Revue Pazmaveb. [Venise.] CXXIV^{e} année. No. 4–6. 123–127. l. – No. 9–10. 246–254. l. CXXV^{e} année. 1967. No. 1–2. 28–35. l. – No. 6–8. 166–176. l. CXXVII^{e} année. 1969. No. 1–3. 61–74. l. – No. 8–10. 230–243. l. CXXVIII^{e} année. 1970. No. 4–8. 141–152. l. – No. 9–10. 276–286. l. 129e année. 1971. No. 1–2. 126–136. l.
4104. **Tragédia človeka.** Preložil Ctibor Štítnický. **Bemutató:** Statne Divadlo. [Košice.] IV. 9.
Ismertette:
1966:
4105. Élet és Irodalom. 17. (IV. 23.) sz. (Monoszlóy Dezső: Madách Tragédiája Kassán.)
4106. Ifjúsági Magazin. [Kassa.] 4. sz. (Filyó Mihály.)
4107. Igaz szó. [Kassa.] 4. sz. 353–357. l. (Radó György.)
4108. Igaz Szó. [Kassa.] 5. sz. 464–467. l. (Jaroslava Pašiaková: Az ember tragédiája szlovákul – harmadszor.)
4109. Irodalmi Szemle. 5. sz. (Monoszlóy Dezső.)
4110. Magyar Nemzet. IV. 16. sz. (Radó György.)
4111. Látóhatár. 765–768. l. (Radó György: A Tragédia új állomása.)
4112. Nagyvilág. [1218–] 1220. l. (Sziklay László: Az ember tragédiája szlovákul.)
4113. Pravda. [Bratislava.] IV. 15. sz. (Milan Polák.)
4114. Rude Pravo. [Praga.] V. 23. sz. (Vrbka, Stanislav.)
4115. Új Szó. [Pozsony.] III. 8. sz. (Tänzer Iván.)
4116. Új Szó. [Pozsony.] IV. 10. sz. (Az ember tragédiájának országos bemutatója.)

4117. Új Szó. [Pozsony.] IV. 14. sz. (Gály Iván: Ünnepi bemutató a kosicei Állami Színházban.)
4118. V. ö. Ctibor Štítnický: Madách známy a blízky. – –jz–: „Bojuj, človeče, a ver!” Imre Madách: Tragédia človeka. Státne divadlo c Košiciach. 16 l. [Jelent- és szerepképekkel.] ✠
4119. Tragedia omului. (román) (Fragment.) Tablou VI–VIII. In româneste de Octavian Goga. Antologia literaturii maghiare. Antologaré de Lőrinczi László, Majtényi Erik, Szász János. Redactor responsabil: Constantin Olariu. Tom. 2. Bucureşti, Editura pentru Literatura Universala. 270–317. l.
4120. B. T.: Látogatóban Martinovnál, Madách és a magyar költészet fordítójánál. Nógrád. [Salgótarján.] X. 30. sz.
4121. Benedek Marcell: Az ember tragédiája. Hajnaltól alkonyig. [Tanulmányok.] Budapest, Gondolat Kiadó. 121–131. l.
4122. Bóka László: Madách időszerűsége. Válogatott tanulmányok. Budapest, Magvető Kiadó. 635–644. l.
4123. Chudiková, Helena – Richter, Alexander: Literatura jihoslovenské roviny. Kulturni tvŏrba. [Praha.] III. 17. sz.
4124. Dávid Gyula: Goga – Petőfi – Madách. Igaz Szó. [Marosvásárhely.] 735–739. l.
4125. Doktor Péter: Kondor Béla. Magyar Műhely. [Párizs.] 14. sz. 47–48. l. [Kondor Béla Madách-illusztrációival.]
4126. Domokos Sámuel: [O. Goga fordításáról. (Tragédia omului.)] A román irodalom magyar bibliográfiája. Bukarest, Irodalmi Kiadó. 23. l.
– Ua. Román nyelven is. Uo. 48. l.
4127. Eckhardt Ilona: Az ember tragédiája franciául. [Rousselot Jean előszavából.] Nagyvilág. 1216–1217. l.
4128. Engel Károly: Cosbuc és Madách. Korunk. [Kolozsvár.] 9. sz. 1244–1250. l.
4129. ([E. Fehér Pál] e. fehér:) Magyar irodalom külföldön. Élet és Irodalom. 12. sz.
4130. Felkai Ferenc: Madách. [Dráma.] Felkai Ferenc három drámája: Nero. – Madách. – Boszorkányok pedig nincsenek. Budapest, Magvető Kiadó. 130–229. l.

4131. ([Fogolyán Vilmos András] Phokolean Andreasz): „Mardun oghberduthjunŏ” ev anor heghinakŏ. Revue Pazmaveg. [Venise.] 117–122. l. [Madách arcképével.]
4132. Gellért Oszkár: Magyar költészet – európai költészet. Látóhatár. 11–12. sz. 1140–1145. l.
4133. Gergely Mihály: Az ember tragédiája – eszperantóul. Élet és Irodalom. 11. sz.
4134. –gy: Andersen és a magyarok. Nagyvilág. 1758. l.
4135. Hegedűs Nándor: Az ember tragédiája fordítójáról. [Joseph Gross] Új Élet. 20. sz.
4136. Juhász Ferenc: Találkozások. Tanulmány. [Költemény.] Új Írás. 11. sz. 3–6. l.
– Ua. Mit tehet a költő? Esszék. Budapest 1967, Szépirodalmi Kiadó. 29–35. l.
4137. Kántor Lajos: Hűtlenség és hűség, avagy a kolozsvári Madách-értelmezés. Korunk. [Kolozsvár.] 2. sz. 256–261. l.
4138. Kántor Lajos: Száz éves harc „Az ember tragédiájá”-ért. Budapest, Akadémiai Kiadó. 143 l. (Irodalomtörténeti Füzetek. 53.)
Ismertette:
1966:
4139. Irodalomtörténet. 359–361. l. (Alexa Károly.)
4140. Korunk. [Kolozsvár.] 447. l.
1968:
4141. Palócföld. [Salgótarján.] 1. sz. 91–95. l. (Csongrády Béla.) ✠
4142. Kerényi Ferenc: Pesti levél a Nógrád postájából. Nógrád. [Salgótarján.] II. 13. sz.
4143. Keresztury Dezső: Új látomás a Tragédiáról. Tükör. V. 3. sz.
4144. Klaniczay Tibor: A „Csontváry-kérdés”. Kritika. 1. sz. 13. l.
4145. Kojnok Nándor: A Madách-emlékérmesekről. Palócföld. [Salgótarján.] 2. sz. 124–125. l.
4146. Kunszery Gyula: Madách útja a világsiker felé. Vigilia. 2. sz. 83–90. l.
4147. L[ackóné] Kiss Ibolya: Az asszony tragédiája. Bratislava–Pozsony–Budapest, Tatran–Európa Kiadó. 98, [3] l. [Illusztrált.]
– Ua. Magyar–csehszlovák közös kiadás.
– Ua. Pozsony–Budapest 1967, Tatran–Gondolat Kiadó.

Ismertette:

1966:

4148. Magyar Nemzet. 90. (IV. 17.) sz. ([Szalatnai Rezső] Sz. R.)
4149. Új Szó. [Bratislava.] V. 4. sz.

1967:

4150. Életünk. 3. sz. 151–152. l. (Palkó István.)

1968:

4151. Irodalomtörténeti Közlemények. 6. sz. 722. l. (Schéda Mária.)

1969:

4152. Orvostörténeti Közlemények. 177. l. (Hornyánszky Nándor.) ✠
4153. Mátrai-Betegh Béla: Az ember tragédiája a szabadkai Népszínházban. Magyar Nemzet. 12. (I. 15.) sz.
4154. Nagy Péter: Az ember tragédiája felújítása. Két évad és ami megelőzte. Budapest, Szépirodalmi Kiadó. 355–357. l.
4155. Oláh Tibor: Goga és Madách. Utunk. [Kolozsvár.] 13. (IV. 1.) sz.
4156. Pásztor Emil: Bérczy Károly és Madách Imre. Magyar Nemzet. 30. (II. 6.) sz.
4157. Pásztor Emil: Madách Imre emlékezete. Nógrád. [Salgótarján.] II. 6. sz.
4158. Pataki László: A Tragédia gyűjtője. [Szabó József.] Nógrád. [Salgótarján.] VIII. 13. sz.
4159. Radó György: Az ember tragédiája franciaországi pályafutása. Nagyvilág. 3. sz. 479. l.
4160. Radó György: Az ember tragédiája szlovákul. (Hviezdoslav [Országh] Pál, 1905, Beniak, Valentin, [1950], Štítnický, Ctibor, [1966.]) Igaz Szó. [Kassa.] 4. sz. 353–357. l.
4161. Raisz Rózsa: Mutatvány a készülő Madách-szólásszótárból. A Tanítóképző Főiskola Tudományos Közleményei. [Eger.] 287–323. l.
4162. Rácz Győző: Elkárhozhat-e Ádám? [Madách és Deák Tamás elkárhozása.] Utunk. [Kolozsvár.] X. 28. sz.
4163. V. ö. Előre. X. 14. sz. (Kacsir Mária.)
4164. V. ö. Igazság. X. 14. sz. (Marosi Péter.)
4165. Rousselot, Jean: Előszó Az ember tragédiája fordításához. (Fordította: Eckhardt Ilona.) Nagyvilág. 8. sz. 1216–1217. l.

4166. Rousselot, Jean: Préface de l'adapteur. La tragédie de l'homme. Budapest [1966], Corvina Kiadó. 5–30. l.
4167. Sáfrán Györgyi: Veres Pálné. (1815–1895.) Madách és a nőmozgalom. Magyar Tudomány. 134–138. l.
4168. Simándy Pál: Az ember tragédiája álomképeinek értelme. Igaz Szó. [Kassa.] 555–559. l.
4169. Simon István, Sz.: Tragédia – 1966. Tiszatáj. [Szeged.] 10. sz. 831–833. l.
4170. Sőtér, István: Imre Madách et la Tragédie de l'homme. Aspects et parallelismes de la Littérature Hongroise. Budapest, Akadémiai Kiadó. 11–30. l.
4171. Sőtér, István: Madách et les courants de l'époque. Aspects et parallelismes de la Littérature Hongroise. Budapest, Akadémiai Kiadó. 31–49. l.

Ismertette:

1967:

4172. Nouvelles Études Hongroises. 227–228. l. (Rigó L[ászló.]) ✠
4173. Sőtér István: Madách Imre. A magyar irodalom története. IV. köt. Budapest, Akadémiai Kiadó. 336–361. l.
4174. Štítnický, Ctibor: K portrétu Imre Madach. Tragedia človeka. Bratislava, Tatran. 179–[187.] l.
4175. Szabó István, id.: Madách Imre. [Mellszobor-képmás.] Kortárs. 467. l.
4176. Szalatnai Rezső: Egy délelőtt Alsósztregován. Magyar írók nyomában. Budapest, 87–93. l.
4177. Szerdahelyi István: Nemzetközi nyelv – nemzetközi irodalom. Nagyvilág. 1220–1224. l.
4178. Szombathelyi Ervin: A nemzet csinosodásáról. Népszava. 233. (X. 2.) sz.
4179. Trencsényi-Waldapfel Imre: Ádám és Ahasvérus. Humanizmus és nemzeti irodalom. Budapest, Akadémiai Kiadó. 248–290. l.
4180. A Kisfaludy-Társasági iratok. Arany János: Hivatali iratok.1. köt. Kritikai kiadás. Budapest, Akadémiai Kiadó. 537–546. l. (Arany János Összes művei. 13.)
4181. A Tragédia értelme. Új Élet. 17. sz.

4182. Arany János javításai. Arany János: Hivatali iratok. 1. köt. Kritikai kiadás. Budapest, Akadémiai Kiadó. 292–337. l. (Arany János összes művei. 13.)
4183. Megyénk fontos szerepet kap az 1966-ban Magyarországon rendezendő eszperantó kongresszuson. Csongrád Megyei Hírlap. [Hódmezővásárhely.] III. 25. sz.

1967

4184. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. [Utánnyomás.] Hermann István utószavával. Budapest, Szépirodalmi Kiadó. 16° 261 l. (Olcsó Könyvtár.)
4185. **Die Tragödie des Menschen.** (német) Ein dramatisches Gedicht. 4. Auflage. Übersetzt von Jenő Mohácsi. Vorwort von Marcell Benedek. Budapest, Corvina Kiadó. 252 l., 1 t.
4186. **Die Tragödie des Menschen.** (német) Deutsche Nachdichtung von Rudolf Henz. Wien, 110 l., a Burgtheater részére. [Kőnyomat.]
4187. **The Tragedy of Man.** (angol) A dramatic poem in fifteen scenes. Translated from the original Hungarian by J. C. W. Horne. 3. edition. Budapest, Corvina Kiadó. XIX., 195 l.
4188. **Трагедия людини.** (ukrán) Драматична поема. З угорськой переклав Микола Лукаш. Київ. Дніпро. 252 стр.
Ismertette:
1967:
4189. Élet és Irodalom. 46. (XI. 11.) sz. (Sándor László.)
1968:
4190. Kárpáti Igaz Szó. [Uzsgorod.] I. 4. sz. (Sándor László.)
4191. Kárpáti Igaz Szó. [Uzsgorod.] VI. 20. sz. (Medve Zoltán: Még egyszer a Tragédia ukrán fordításáról.)
4192. Литературна Україна. II. 9. sz. (Кіращахоба: Угорський „Фауст.”) Закарпатська Правда. I. 31. sz. ✠
4193. **Die Tragödie des Menschen.** Dramatisches Gedicht in dreizehn Bildern. Bearbeitung von Rudolf Henz. **Bemutató:** Burgtheater. [Wien.] V. 21.
Ismertette:
1967:
4194. Arbeiter Zeitung. [Wien.] IV. 24. sz. (Walden Fritz: Faust nur aus zweiter Hand gebellt?)
– Uo. V. 23. sz. (Blaha, Paul: Die Tragödie eines Stückes. Gestern an der Wien: „Burg” mit der „Tragödie des Menschen” zu den Festwochen.)

4195. Békés Megyei Népújság. [Békéscsaba.] VI. 1. (Moldvay Győző.)
4196. Berliner Morgenpost. V. 21. (Santner, Inge.)
4197. Budapester Rundschau. VI. 2. sz. (Keresztury, Dezső.)
4198. Die Presse. [Wien.] V. 24. (Rismondo, Piero.)
4199. Die Tat. VI. 28. sz. (Benesch, Gerda.)
4200. Die Weltwoche. [Wien.] VI. 30. (Spiel, Hilde.)
4201. Dunántúli Napló. [Pécs.] V. 4. (Vasvári Ferenc.)
4202. Élet és Irodalom. 21. (V. 27.) sz. (Boldizsár Iván: Az ember tragédiája Bécsben.)
– Uo. Az angyal lába. Budapest 1969, Szépirodalmi Kiadó. 539–545. l.
4203. Film Színház Muzsika. V. 2. (Fábián Imre. [Illusztrált.])
4204. Film Színház Muzsika. V. 9. (Demeter Imre. [Illusztrált.])
4205. Fórum. [Wien.] XIV. évf. 533–534. l. (Elisabeth Stengel.)
4206. Hannoversche Presse. V. 26. sz. (S. L.)
4207. Irodalmi Újság. [Párizs.] 9. (V. 15.) sz.
4208. Irodalmi Újság. [Párizs.] 10. (VI. 1.) sz.
4209. Magyar Nemzet. 119. (V. 23.) sz. (Ungvári Tamás: Az ember tragédiája a Burgtheater előadásában.)
4210. National-Zeitung. [Basel.] VI. 28. (Kraus, Wolfgang.)
4211. Neue Zürcher Zeitung. VI. 15. sz. (haj.)
4212. Népszabadság. 120. (V. 28.) sz. (Rényi Péter: Bécsi „Tragédia”.)
4213. Neue Wege. V. 23. sz. (Hubalek, Lotte.)
4214. Schwäbische Zeitung. VI. 16. (Colberg, Claus.)
4215. Tükör. V. 30. (Keresztury Dezső: A Tragédia Bécsben.) [Illusztrált.]
4216. Új Ember. 27. sz. (Svájci vélemény „Az ember tragédiája” bécsi bemutatójáról.)
4217. Új Ember. 28. sz. (Pilinszky János: A Tragédiáról – Bécsből.)
4218. Új Látóhatár. 4. sz. 376–380. l. (Hanák Tibor: A Tragédia tragédiája.)
4219. Volksblatt. V. 24. sz. (Jürg.)
4220. Volkstimme. [Wien.] V. 12. (West, Arthur.)
4221. Volkstimme. [Wien.]V. 24. sz. (Die Menscheitsgeschichte ein Albtraum.) ✠

4222. **Tragedie člověka.** Dramaticka básen. A Nemzeti Színház [Budapest] vendégjátéka tolmács-berendezéssel. **Bemutató:** Divadlo Tyl. Praha, VI. 8.
Ismertette:
1967:
4223. Esti Hírlap. VI. 9. sz. (Potoczky Júlia.)
4224. Práce. [Praha.] VI. 9. sz. (Andel, Libor.)
4225. Práce. [Praha.] VI. 10. sz. (Hepner, Václav.)
4226. Rudé Právo. VI. 2 sz. ([Zaznamena] L. A.)
4227. Új Szó. [Pozsony.] VI. 14. sz. (Somogyi Mátyás.)
4228. Večerni. [Praha.] VI. 9. sz. (Štěpănek, Bohuš.)
4229. Zemědělské noviny. [Praha.] VI. 7. ✠
4230. András László: A zöld rózsa. [Elbeszélés Madáchról.] Magyar Műhely. [Párizs.] 20. sz. 7–13. l.
4231. Bakcsi György: [Andrejev Leonid és Madách.] Orosz századforduló. Budapest, Gondolat Kiadó. 295. l.
4232. Biernaczky Szilárd: A Tragédia világkörúton. Hajdú–Bihari Napló. XI. 21. sz.
4233. Bóka László: Madách Imre géniusza.
4234. A Petőfi Irodalmi Múzeum Évkönyve. 6. köt. 1965–1966. Budapest, PIM. 4° 9–15. l. [Illusztrált.] Francia rezümével: 181. l. [Kondor Béla, Martyn Ferenc és Würtz Ádám illusztrációjával. (II., VIII., XI. szín.)]
4235. Fáj Attila: Egy módszer örömei. [Az ember tragédiája és James Joyce.] Irodalmi Újság. [Párizs.] 7. (IV. 15.) sz.
4236. Feledi Gyula: Illusztráció „Az ember tragédiájá”-hoz. A Petőfi Irodalmi Múzeum Évkönyve. 6. köt. 1965–1966. Budapest, PIM. 4° fedőlapja.
4237. Füst Milán: Emlékezés kétféle szerelemről. (H. bácsi és Madách.) Emlékezések és tanulmányok. 2. bőv. kiad. Budapest, Magvető Kiadó. 211–221. l.
4238. Gáldi, L[adislas]: Deux nouvelles adaptations de „La Tragédie de l’Homme”. [Roger, R. 1960., 2. kiad. 1964., Rousselot, J. 1966.] Nouvelles Études Hongroises. 233–234. l.

4239. Gorilovics, Tivadar: Renan és a Poéme d'Humanité. [A „Cahiers de jeunesse és Az ember tragédiája.] Filológiai Közlöny. 394–398. l.
4240. Halasi György: A száznegyedik előadás. (Prágai levél.) Dunántúli Napló. [Pécs.] VI. 11. sz.
4241. Henkel, Barbara: Węgierski wspaniały. Sztandar Młodych. VI. 8. sz.
4242. Henz, Rudolf: Die Tragödie des Menschen. Gastspiel des Burgtheaters. Wiener Festwochen 1967 im Theater an der Wien. [2–6.] l. [Illusztrált.]
4243. Hermann István: Utószó. Az ember tragédiája.[Utánnyomás.] Budapest, Szépirodalmi Kiadó. 16° 257–[261.] l.
4244. Illés Béla: Az igazi Madách. Pipafüst mellett. Írások az irodalomról. Budapest, Szépirodalmi Kiadó. 521–523. l.
4245. JASZCZ: Wielkie oklaski dla gósci wegierskich. Tribuna Ludu. [Warszawa.] 155. (VI. 6.) sz.
4246. Kass János: Az ember tragédiája. [15 rézkarc.] Budapest, Magyar Helikon–Európa Kiadó. 18 l., 15 t.
4247. Kass János: Rézkarc–sorozat Az ember tragédiájáról. Magyar Nemzet. 73. (III. 26.) sz.
4248. Kibédi Varga, Sándor: Die Tragödie der Ideen. Gedanken zur Intrepretation des „Ungarischen Faust". Philosophia Reformata. [Amsterdam.] 25–34. l. Bibliográfia: 35–36. l.
4249. Komlós Aladár: Madách. Táguló irodalom. Budapest, Magvető Kiadó. 33–39. l. (Elvek és utak.)
4250. Kondor Béla: „Az ember tragédiája". [II. szín.] [Illusztráció.] A Petőfi Irodalmi Múzeum Évkönyve. 6. köt. 1965–1966. Budapest, PIM. 4° 10. l.
4251. Kral, Andrzej Władysław: Nemzeti Színház. – Wielka Niespodzianka. Teatr. [Warszawa.] N° 14. 3–5. l.
4252. V. ö. Népszabadság. VI. 4. sz. Nagy sikerrel mutatta be a Nemzeti Színház Az ember tragédiáját Varsóban.
4253. Madácsy László: Az ember tragédiájának első francia nyelvű fordítása és fogadtatása. [Charles de Bigault de Casanova.] Acta Universitatis Szegediensis. Sectio Germanica et Romanica. Tom. 2. Az Egyetem kiadása. 45–53. l.

– Ua. Kny. is. Szeged, Szegedi ny.
4254. Martyn Ferenc: „Az ember tragédiája". (XI. szín.) [Illusztráció.] A Petőfi Irodalmi Múzeum Évkönyve. 6. köt. 1965–1966. Budapest, PIM. 4° 12. l.
4255. Nyéki Lajos: A Tragédia „dualizmusa". Irodalmi Újság. [Párizs.] 13. (VII. 15.) sz.
4256. V. ö. Nyéki Lajos: Válasz Török Andrásnak. Uo. 17. (X. 1.) sz.
4257. Radó György: Az ember tragédiája franciaországi pályafutása. Nagyvilág. 3. sz. 479. l.
4258. Radó György: „Az ember tragédiája" új állomásai. Látóhatár. 548–552. l.
4259. Radó György: Ein ungarisches Weltgedicht in deutschen Übersetzungen. Institut für Auslandsbeziehungen. Suttgart. 2. sz. 73–80. l. [Illusztrált.]
4260. Rényi Péter: Háromféle Tragédia. [1960-, 1964-, 1965-ös előadásai.] Vitában. Budapest, Szépirodalmi Kiadó. 251–271. l.
4261. Ruffy Péter: Madách falvaiban. A riporter visszanéz. Budapest, Magvető Kiadó. 54–67. l.
4262. Sándor László: Az ember tragédiája ukránul. Élet és Irodalom. 46. sz.
4263. Sieradzka, Zofia: Węgrzy na polskiej scenie. Głos Płacy. 189. sz (VI. 6.)
4264. (spol:) Węgierski Teatr Narodowy na występach w Warszawie. Słowo Powszechne. V. 29. sz.
4265. Szabad György: Forradalom és kiegyezés válaszútján. (1860–1861.) Budapest, Akadémiai Kiadó. 265–266. l.
4266. Szalatnai Rezső: Egy délelőtt Alsósztregován. Magyar írók nyomában. Budapest, Móra Ferenc Kiadó. 87–94. l.
4267. Tímár György: A magyar kultúra lehetőségei. Budapesti beszélgetés Roland Desnével. Élet és Irodalom. 43. sz.
4268. Török András: Faust. [Nyéki Lajos cikkével vitatkozik a Faust és Az ember tragédiája összevetésével kapcsolatban.] Irodalmi Újság. [Párizs.] 17. (X. 1.) sz.
4269. Tyszka, Zygmunt: Tragedia Człowieka. Gościnne występy Węgierskiego Teatru Narodowego. Słowo Powszechne. VI. 7. sz.

4270. Tyszka, Z[ygmunt]: Twórczość Imre Madacha. Twórczość. 128. sz.
4271. Veres Péter: Madách. Olvasónaplómból. Nagyvilág. 2. sz.
4272. Vianu, Todor: Madách és Eminescu. A metafora kérdéseiről és egyéb tanulmányok. Válogatta: Szilágyi Domokos. Bevezette: Csehi Gyula. Bukarest, Ifjúsági Kiadó. 101–115. l.
4273. Waldapfel József: Madách igazáért. Irodalmi tanulmányok. Budapest, Akadémiai Kiadó. 463–486. l.
4274. Würtz Ádám: „Az ember tragédiája". (VIII. szín.) [Illusztráció.] Petőfi Irodalmi Múzeum Évkönyve. 6. köt. 1965–1966. Budapest, PIM. 4° 14. l.
4275. Wysińska, Elźieta: Czterny wizyty. Współczesność. [Warszawa.] VIII. 15. sz.
4276. „Az ember tragédiája" japán fordításban. [Zichy Mihály rézmetszeteivel.] Irodalmi Újság. [Párizs.] 21. (XII. 1.) sz.
4277. Az ember tragédiájának bemutatója Varsóban. Népszava. VI. 4. sz.
4278. Könyvkiállítás a Szokolnyiki Parkban. [Kass János Madách-illusztrációiból.] Élet és Irodalom. 29. sz.
4279. „Lenyűgöző színházat láttunk". A lengyel sajtó a Nemzeti Színház [Budapest] varsói fellépéséről. Népszabadság. VI. 11. sz.
4280. Madách. [Az ember tragédiája előadásáról.] Burgtheater-Almanach 1967–1968. Herausgegeben von Konrad Schrögendorfer. Wien, [1967], Bergland. 63 l., 8 t. (Österrich-Reihe. Sonderreiche Almanach. 1.)
4281. Madách-Emlékérmesek – 1967. Palócföld. [Salgótarján.] 4. sz. 101–102. l.
4282. 80 éve. [Született Leffler Béla.] Somogy Megyei Néplap. [Kaposvár.] X. 28. sz.

1968

4283. **Az ember tragédiája.** [Drámai költemény.] [Utánnyomás.] Budapest, Szépirodalmi Kiadó. 165 l.
4284. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény 15 képben. **Bemutató:** a Kolozsvári Állami Magyar Színház vendégjátéka a Madách Színház [Budapest]ban. IX. 9. Rendező: Rappaport Ottó. Oláh Tibor zenéjével.
Ismertette:
1968:
4285. Élet és Irodalom. 39. sz. (Demeter Imre.)
4286. Magyar Hírlap. 119. (IX. 11.) sz. (Lukácsy András: A Tragédia a kolozsváriak előadásában.)
4287. Magyar Nemzet. 214. (IX. 12.) sz. (Mátrai-Betegh Béla: Az ember tragédiája a kolozsvári Magyar Színház vendégjátékának búcsúelőadásában. [Szlovák György rajzával.])
4288. Nagyvilág. 12. sz. 1913–1914. l. (Koltai Tamás.)
4289. Népszabadság. 214. (IX. 12.) sz. (Koltai Tamás.)
4290. Népszava. 213. (IX. 11.) sz. (Szombathelyi Ervin.) ✠
4291. **Трагедията на човека.** (bolgár) Драматическа ноема. Превел от унгарски Георги Крумов. София, НаоднаУлтра. 219 стр.
Ismertette:
1966:
4292. Esti Hírlap. I. 24. sz. [Előzetes.]
4293. Hétfői Hírek. VI. 20. sz.
4294. Népszabadság. VI. 25. sz.
4295. Népszava. VI. 25. sz. („Az ember tragédiája" és Petőfi költeményei.)
4296. Új Ember. VII. 9. sz.
1967:
4299. Esti Hírlap. X. 30. sz.
4298. Magyar Szó. [Új Vidék.] XI. 8. sz.
1968:
4299. Dunántúli Napló. IV. 27. sz.
4300. Heves Megyei Népújság. IV. 27. sz.

4301. Irodalmi Újság. [Párizs.] 9. (V. 15.) sz. (Bolgárra fordították „Az ember tragédiájá”-t.)
4302. Kisalföld. [Győr.] IV. 27. sz.
4303. Komárom Megyei Dolgozók Lapja. III. 27. sz.
4304. Magyar Nemzet. 151. (VI. 29.) sz. (Radó György: Az ember tragédiája új bolgár fordítása.)
4305. Nógrád. [Salgótarján.] V. 5. sz. ✠
4306. Die Tragödie des Menschen. (német) 13. Szene. Nachdichtung von Rudolf Henz. Illusztrálta: Kass János. Arion 2. köt. [Budapest], Corvina Kiadó. 183–184. l.
4307. La Tragédie de l'Homme. (francia) 13. scene. Adaptation de Jean Rousselot. Illusztrálta: Kass János. Arion 2. köt. [Budapest], Corvina Kiadó. 176–180. l.
4308. Tragedija cselovéka. (orosz) 13. Fordította: Leonyd Martinov. Illusztrálta: Kass János. Arion 2. köt. [Budapest], Corvina Kiadó. 180–182. l.
4309. (Ablonczy László:) Az ember tragédiája. A kolozsvári Állami Magyar Színház vendégjátéka Debrecenben. Alföld. [Debrecen.] 11. sz. 81–82. l.
4310. [Antal Gábor] A. G.: Az élő Madách. Folyóiratszemle. [Palócföld. – Új Írás.] Magyar Nemzet. 120. (V. 24.) sz.
4311. B. L.: Kievi lap Az ember tragédiájáról. Népszabadság. 150. (VI. 28.) sz.
4312. Balázs Béla: Megbecsülik haladó hagyományainkat. [A csehszlovákiai Madách-kultuszról.] Népművelés. 4. sz.
4313. Baranyai László: Madách Imre. Nógrád. [Salgótarján.] VI. 1. sz.
4314. Baranyai László: „Minden ember a németet gyanusítja”. Nógrád. [Salgótarján.] X. 6. sz.
4315. Bessenyei György: Madách és Mikszáth nyomain – Szlovákiában. Magyar Hírlap. 32. (VI. 16.) sz.
4316. Cenner Mihály: Az ember tragédiája külföldi színpadokon. Múzeumi Magazin. 2. sz. 12–13. l.
4317. Csongrády Béla: Madách-Emlékérmesek – 1968. Nógrád. [Salgótarján.] X. 13. sz.
4318. Csongrády Béla: Százéves harc a Tragédiáért. Palócföld. [Salgótarján.] 5–12. l.

4319. Dersi Tamás: Madách felfedezése. Új Írás. 5. sz. 98–103. l.
4320. Димитър Добрев: Оптимистичната трагедия на Мадач. Пламък, Книга 18. 91–92.
4321. Jakab Antal, K. : Az ördög tragédiája. Utunk. [Kolozsvár.] 47. (XI. 22.) sz.
4322. Kass János: „Az ember tragédiája”. [Illusztráció.] Palócföld. [Salgótarján.] 1. sz. 80–81. l. között.
4323. Kerényi Ferenc: A Madách-család leveleiből. Palócföld. [Salgótarján.] 4. sz. 65–75. l.
4324. Kerényi Ferenc: Új utakon a Madách-kutatás. [Interjúk Madách-kutatókkal: Kozocsa Sándor – Spáczay Hedvig – Szabó József – R. Várkonyi Ágnes.] Palócföld. [Salgótarján.] 1. sz. 68–80. l.
4325. Kindermann, Heinz: Theatergeschichte Europas. Salzburg. V. köt. 182. l.
4326. Kozocsa Sándor: Madách Imre javításai „Az ember tragédiája” első kiadásában. Magyar Könyvszemle. 4. sz. 366–373. l.
– Ua. Kny. is. Budapest, A szerző kiadása.
4327. Molnár Géza: Szovjet nyár. I. Volga, Volga… Magyar Hírlap. 69. (VII. 22.) sz.
4328. Németh Antal: Szabó Lőrinc és Az ember tragédiája. Palócföld. [Salgótarján.] 1. sz. 77–89. l.
4329. Radó György: Madách-élményeim. Palócföld. [Salgótarján.] 1. sz. 67–76. l.
4330. Révai József: Madách Imre. Válogatott irodalmi tanulmányok. 2. kiad. Budapest, Akadémiai Kiadó. 93–124. l.
4331. Rigó László: Baranyi Imre. Irodalomtörténeti Közlemények. 5. sz. 607. l.
4332. Szabó József: Arany javításai Az ember tragédiájában. Palócföld. [Salgótarján.] 1. sz. 90–95. l.
4333. Szabó József: Madách! [Vers.] Madách születésének 145. évfordulóján. Evangélikus Élet. I. 21. sz.
4334. Szabó Károly: Két Ember tragédiája. Palócföld. [Salgótarján.] 1. sz. 81–89. l.
4335. Tertinszky Edit: „Az ember tragédiája” a mikrofon előtt. Kortárs. 1. sz. 122–126. l.

4336. Waldapfel, József: Gorki et Madách. A travers siecles et frontiere. Études sur la littérature hongroise et la littérature comparée. Trad. Péter Köryürek. Budapest, Akadémiai Kiadó. 360–393. l.
Ismertette:
1969:
4337. Nouvelles Études Hongroises. 278–279. l. (Mezei, M.)
1970:
4338. Acta Litteraria. 12. köt. 3–4. sz. 421–423. l. (Hopp, Lajos.) ✠
4339. Waldapfel, József: Madách et Fourier. A travers siécles et frontiere. Études sur la littérature hongroise et la littérature comparée. Trad. Péter Köryürek. Budapest, Akadémiai Kiadó. 330–359. l.
Ismertette:
1969:
4340. Nouvelles Études Hongroises. 278–279. l. (Mezei, M.)
1970:
4341. Acta Litteraria. 12. köt. 3–4. sz. 421–423. l. (Hopp, Lajos.) ✠
4342. Waldapfel, József: Madách et Rousseau. A travers siécles et frontiere. Études sur la littérature hongroise et la littérature comparée. Trad. Péter Köryürek. Budapest, Akadémiai Kiadó. 330–359. l.
Ismertette:
1969:
4343. Nouvelles Études Hongroises. 278–279. l. (Mezei, M.)
1970:
4344. Acta Litteraria. 12. köt. 3–4. sz. 421–423. l. (Hopp, Lajos.) ✠
4345. Weöres Gyula: Suomalainen unkari-kirjallisuus 1863–1967. Ylipainos Bibliophilos. [Helsinki.] 1–3. sz. (Publicationes Instituti Hungarici Universitatis Helsinkiensis. 2.)
– Ua. Helsinki, 1969, Forssa. 15 l.
4346. X. Y.: Az élő Madách. Korunk. [Kolozsvár.] 6. sz. 929–930. l.
4347. A Tragédia színpadi pályafutása. Értékes anyaggal bővűl a Madách emlékmúzeum. [Németh Antal gyűjtése.] Nógrád. [Salgótarján.] VI. 4. sz.
4348. A Tragédia színpadi sorsa. Pesti Műsor. 15. sz.
4349. Irodalmunk külföldi fordítóinak konferenciája Budapesten. Nagyvilág. 1720–1721. l.

4350. Madách-Emlékérmesek 1968. Palócföld. [Salgótarján.] 4. sz. 86–90. l.
4351. Madách és Gárdonyi örmény nyelvű fordítása. Új Ember. 23. sz.
4352. Madách Imre. Magyar Nemzet. V. 24. sz.
4353. Részletek [Major Tamás] (Lucifer) [szerepéből.] [1. szín:] „S mi tessék rajta?…” – [2. szín:] „Hohó, nagyon sok van…” – [3. szín:] „Minden, mi él, az egyenlő soká él…” [Budapest 1968], Qualiton. EP. 23.640/a. (Vastaps. 9.)

1969

4354. **Az ember tragédiája.** [Drámai költemény.] [Utánnyomás.] Budapest, Szépirodalmi Kiadó. 165 l. (Diákkönyvtár.)
4355. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény 2 részben. **Bemutató:** Szabadtéri Színpad. [Szeged.] VIII. 10. Rendező: Vámos László.
Ismertette:
1969:
4356. Magyar Hírlap. 221. (VIII. 12.) sz. (Papp Antal: Az ember tragédiája. Bemutató a szegedi szabadtéri színpadon. [Vincze Lajos rajzával.])
4357. Magyar Hírlap. 317. (XI. 17.) sz. (Szombathelyi Ervin: Egyik este Ádám, másik este Lucifer. Beszélgetés Sinkovits Imrével.)
4358. Magyar Nemzet. 186. (VIII. 12.) sz. (Mátrai-Betegh Béla: Az ember tragédiája. Szegedi Szabadtéri Játék. [Szlovák György rajzával.])
4359. Népszabadság. 194. (VIII. 28.) sz. (Koltai Tamás: Az ember tragédiája. A szegedi szabadtéri játékok előadásában.)
4360. Népszava. 186. (VIII. 13.) sz. (Rideg Gábor: Az ellentétek kibékítése és kibékíthetetlen ellentmondások egy nagy vállalkozásban.) ✠
4361. **Az ember tragédiája.** Film. [Budapest]
Ismertette:
1969:
4362. Ország-Világ. 45. sz. (Torda István: Ádám után…[Huszti Péter a Tragédia-filmben. Ács Irén felvétele: Huszti Péter.]) ✠
4363. **Az ember tragédiája.** TV-előadás.[Budapest]
Ismertette:
1969:
4364. Esti Hírlap. 224. (X. 18.) sz. (Dersi Tamás.)
4365. Film Színház Muzsika. 45. sz. (Kalmár András: Az ember tragédiája a TV-ben.)
4366. V. ö. Jovánovics Miklós. Népszabadság. 297. (XII. 21.) sz.
4367. Magyar Hírlap. 289. (X. 19.) sz. (Lukácsy András: Ma este a televízióban: Az ember tragédiája.)

4368. Magyar Nemzet. 227. (IX. 30.) sz. (Képernyőre kerül Az ember tragédiája.)
4369. Magyar Nemzet. 246. (X. 22.) sz. ([Mátrai-Betegh Béla] M. B. B.: Az ember tragédiája a TV-ben.)
4370. Népszabadság. 244. (X. 19.) sz. (Jovánovics Miklós: A jó öreg Madách. Az ember tragédiája a TV-ben.
4371. Vigilia. 856–858. l. Balássy László: Rádió mellett – képernyő előtt.)
4372. Világosság. 756–757. l. (Palkó Magda: Küzdés és újrakezdés. A Tragédia tévé-változatának rendezői szemléletéről.) ✠
4373. **Az ember tragédiája.** (arab) Tarj Issza. Al-Na'uri. Beyrut, Quajdat. [162] l.
Ismertette:
1970:
4374. Irodalmi Újság. [Párizs.] 2. (II. 15.) sz.
4375. Magyar Nemzet. 8. (I. 10.) sz. (Radó György: Megjelent arab nyelven Az ember tragédiája.)
4376. Szolnok Megyei Hírlap. I. 10. sz. ✠
4377. **Tragedia človeka.** Preložil Ctibor Štítnický. **Bemutató:** Szlovák Nemzeti Színház. [Pozsony.] X. 11.
Ismertette:
1969:
4378. Magyar Nemzet. 237. [236.] (X. 10.) sz. (A szlovák Nemzeti Színház holnap Pozsonyban bemutatja Az ember tragédiáját.)
4379. Magyar Nemzet. 244. (X. 19.) sz. (Mátrai-Betegh Béla: Az ember tragédiája a szlovák Nemzeti Színházban.) ✠
4380. Alexander Bernát: Madách Imre. A művészet. Válogatott tanulmányok. Budapest, Akadémiai Kiadó. 385–392. l.
4381. Balázs Sándor: Optimista elmélkedés a halálról. Világosság. 1. sz. 28–31. l.
4382. Baranyai László: Madách, a forradalmár. [Interjú Kerényi Ferenccel.] Nógrád. [Salgótarján.] VIII. 9. sz.
4383. Baranyai László: Múzeumi hónap Balassagyarmaton. Nógrád. [Salgótarján.] 234. (X. 9.) sz.

4384. Boross Elemér: Holder József, a költő. [A jiddis és héber fordításról.] Velük voltam. Visszaemlékezések. Budapest, Szépirodalmi Kiadó. 183–188. l.
4385. Brestyánszky Ilona, P.: Százéves az Athenaeum. I. Könyvkiadás. [A Madách kiadásokról.] Művészet. 2. sz. 14–17. l.
4386. Csongrády Béla: Madách-Emlékérmesek – 1969. Palócföld. [Salgótarján.] 4. sz. 85. l.
4387. Devecseri Gábor: Madách hársa. [Vers.] Magyar Hírlap. 351. (XII. 21.) sz.
4388. Garai Gábor: Madách a ház előtt. Csesztve 1969 február. [Vers.] Népszabadság. 62. (III. 15.) sz.
4389. Hámos György: Vitám van Luciferrel. Élet és Irodalom. 44. sz.
4390. Horváth Károly: A drámai költemény. Krasiński és Madách. A műfajok problémája a klasszicizmus és a romantika korában a lengyel és a magyar irodalomban. Tanulmányok a lengyel–magyar irodalmi kapcsolatok köréből. Budapest, Akadémiai Kiadó. 370–373. l.
4391. Horváth, Károly: Poemat dramatyczny. Krasiński i Madách. Źagadnienie gatunków literackich w literaturze wgierskiej i polskiej epoki klasycyzmu i romantyzmu. (Tłum. A[ndrzej] Sierosewski.) Studia z dziejów polsko–węgierskich stosunków literackich i kulturalnych. Wroclaw–Warszawa–Kraków, Polskiej Akademii Nauk. 287–288. l. (Instytut Badan Literackich Polskiej Akademii Nauk.)
4392. Illyés Gyula: Magyar irodalom – világirodalom. [Vita Lukács Györggyel.] Kritika. 7. sz. 14–25. l.
4393. Kerényi Ferenc: Madách és asszonya tragédiája. Nők Lapja. V. 10. sz. [Illusztrált.]
4394. Kövér Sándor, D.: [Madách-]Legenda. [Válasz Veres Péter „Levél egy fiatal íróhoz” c. cikkére.] Élet és Irodalom. 23. sz.
4395. Ky. E.: A Tragédia filmen. [Varga István terve 1939-ben.] Nógrád. [Salgótarján.] X. 26. sz.
4396. Major Tamás: Madách alá fut az idő. Pesti Műsor. 9. sz.
4397. Nagy Kálmán: Az ember tragédiája tanításának problémái a gimnáziumban. Magyartanítás. 1. sz. 39–44. l.

4398. Németh László: Madáchot olvasva. Az én katedrám. Budapest, Magvető Kiadó–Szépirodalmi Kiadó. 624–638. l. (Németh László Munkái.)
4399. Pásztor Emil: „Az ember tragédiája” néhány Arany János javította soráról. [Szabó József tanulmánya alapján.] Az Egri Tanárképző Főiskola Tudományos Közleményei. 7. köt. Eger, A Főiskola kiadása. 253–271. l.
– Ua. Kny. is. Seperatum Acta Academiae Pedagogicae Agriensis. Nova Series. Tom. VII. Az Egri Tanárképző Főiskola Füzetei. 485.
4400. Pásztor Emil: „Fog korlátozni az arasznyi lét”. (Arany János javításai Madách egyik sorában.) Palócföld. [Salgótarján.] 1. sz. 94–97. l.
4401. Pataki László: Kuriózumok egy gyűjteményből. Madách: Az ember tragédiája. [Szabó József gyűjteményéből.] Nógrád. [Salgótarján.] IV. 27. sz.
4402. Radó György: Dzieje sceniczne „Tragedii człovieka.” Prelozyl A[ndrzej] Sierosewski. Dialog. [Warszawa.] 4. sz. 104–118. l.
4403. Radó György: Imre Madách et les Français. [Francia fordítások: 1896. – 1931. – 1937. (Bábjáték.) – 1960.] Nouvelles Études Hongroises. 208–222. l.
4404. Samociuk, Teresa: Antoni Lange – A magyar irodalom népszerűsítője Lengyelországban. Tanulmányok a lengyel–magyar irodalmi kapcsolatok köréből. Budapest, Akadémiai Kiadó. 551., 560. l.
4405. Samociuk, Teresa: Antoni Lange – propagator węgierskiej w Polsce. Studia z dziejów polsko–węgierskich stosunków literackich i kulturalnych. Wrocław–Warszawa–Kraków, Polskiej Akademii Nauk. 436., 443. l. (Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk.)
4406. Scheiber Sándor: Magyar költők héber antológiákban. Nagyvilág. 1413–1414. l.
4407. (sobók:) A Nílustól az Eufráteszig. [Az ember tragédiája az arab irodalomban.] Esti Hírlap. II. 11. sz.

4408. Szabó József: Madách-gyűjtemény Balassagyarmaton. [Bibliográfia.] Palócföld. [Salgótarján.] 3. sz. 76–88. l. 76–88. l., 4. sz. 74–84. l.
– Ua. Kny. is. Balassagyarmat, A szerző kiadása.
4409. Szalatnai Rezső: Madáchéknál Alsósztregován. Arcképek, háttérben hegyekkel. Esszék és emlékezések. Budapest, Szépirodalmi Kiadó. 135–144. l.
4410. Szeli István: A Tragédia a színpadon. Utak egymás felé. [Újvidék.] Fórum. 122–135. l.
4411. Szeli István: A Tragédia délszláv képe. Utak egymás felé. [Újvidék.] Fórum. 49–62. l.
Ismertette:
1970:
4412. Híd. [Pozsony.] 6. sz. ([Burányi Nándor] bn.)
4413. V. ö. Radó György: Filológiai Közlöny. 1965. 1–2. sz. ✠
4414. Szeli István: A Tragédia értelmezési kísérletei. Utak egymás felé. [Újvidék.] Fórum. 136–155. l.
4415. Szeli István: Küzdelem a Tragédiáért. [Mita Popović – Zmaj – Vlad Jankulov – Stefanović Borislav Jankulov – Petar Trbojević – Vilko Novak – Tine Debeljak.] Utak egymás felé. [Újvidék.] Fórum. 63–122. l.
4416. Szilvássy József: Az ember tragédiája. Madách Imre drámai költeménye a Hviezdoslav Színházban. Új Szó. [Pozsony.] X. 16. sz. [Jelenetképekkel.]
4417. Taxner Ernő: Elmélkedés a műveltségről. Jelenkor. [Pécs.] 158–166. l.
4418. Vajda György Mihály: Zur Geschichte der ungarisch–deutschen Literaturbeziehungen. Studien zur Geschichte der deutsch–ungarischen Literarischen Beziehung. [Berlin.] 9–21. l.
4419. Voigt Vilmos: „A szerelem kertjében”. Ethnographia. 235–275. l., 1970. 28–54. l.
4420. Zimierski, Jan: A magyar irodalom lengyelországban a második világháború után. Tanulmányok a lengyel–magyar irodalmi kapcsolatok köréből. Budapest, Akadémiai Kiadó. 611–612. l.

4421. Zimierski, Jan: Literatura węgierska w Polsce po drugiej wojne światowej. Studia z dziejów polsko–węgierskich stosunków literackich i kulturalnych. Wrocław–Warszawa–Kraków., Polskiej Akademii Nauk. 483. l. (Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk.)
4422. Zimierski, Jan: A lengyel nyelvre fordított magyar könyvek bibliográfiája. (1945–1966.) Tanulmányok a lengyel–magyar irodalmi kapcsolatok köréből. Budapest, Akadémiai Kiadó. 619. l.
4423. Zimierski, Jan: Bibliografia przekładów literatury węgierskiej na język polski. 1945–1967. Studia z dziejów polsko–węgierskich stosunków literackich i kulturalnych. Wrocław–Warszawa–Kraków, Polskiej Akademii Nauk. 490. l. (Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk.)
4424. Bemutatják Az ember tragédiáját a Szovjetúnióban. Népszabadság. 276. (XI. 27.) sz.
4425. Bemutatóra készül a bécsi Burgtheater. Irodalmi Újság. [Párizs.] 11. (VI. 15.) sz.
4426. Madách Imre. Magyar életrajzi lexikon. II. köt. Budapest, Akadémiai Kiadó. 4° 109–110. l.
4427. [Madách Imre.] Nógrád megye története. 1849–1919. 2. köt. Salgótarján, [1969], Nógrád megyei Tanács VB. kiadása. 4° 26–27. l.
4428. Magyar irodalom – világirodalom. (Interjú Lukács Györggyel.) Kritika. 5. sz. 13. l.

1970

4429. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Állami Déryné Színház. [Pásztó.] XI. 14.
Ismertette:
1970:
4430. Élet és Irodalom. 49. (XII. 5.) sz. (Galsai Pongrác: A Tragédia Pásztón.)
4431. Kortárs. 3. sz. 502–503. l. (Berkes Erzsébet: Madách dióhéjban.)
4432. Magyar Nemzet. XI. 17. sz. (Radó György.)
4433. Színház. II. 15. sz. (Lux Alfréd.) ✠
4434. **Az ember tragédiája.** Misztérium-opera 2 részben 15 képben, közjátékokkal. **Bemutató:** Magyar Állami Operaház [Budapest]. XII. 4. Zenéjét szerezte: Ránki György.
Ismertette:
1970:
4435. Élet és Irodalom. 50. (XII. 12.) sz. (Kroó György: Az ember tragédiája operaszínpadon.)
4436. Frankfurter Allgemeine Zeitung. 298. (XII. 24.) sz. (Stuckenschmiedt, H. H.: Die Tragödie des Menschen. Ranki's Madách-Oper in Budapest.)
4437. Magyar Nemzet. 287. (XII. 8.) sz. (Kovács János.)
4438. Népszabadság. 115. (V. 19.) sz. (Veszprémi Miklós: Az ember tragédiája – opera-színpadon. Beszélgetés Ránki Györggyel, a mű komponistájával.)
4439. Népszabadság. 301. (XII. 24.) sz. (Lózsy János: „Az ember tragédiája" operaszínpadon.)
4440. Népszava. 218. (IX. 17.) sz. (Új magyar opera: Az ember tragédiája.)
4441. Népszava. 292. (XII. 13.) sz. (Rajk András: Az ember tragédiája. Ránki György misztérium-operája.)
4442. Pesti Műsor. 40. sz. (–n.: A Tragédia zeneszerzője.)
4443. Új Ember. 1276. l. ([Passuth László] P. L.)

4444. V. ö. Magyar Állami Operaház. Madách–Ránki: Az ember tragédiája. Boschán Daisy: A drámai költemény születése. – Ránki György: A drámai zene megfogalmazása. [Budapest, 1970.] [24] l.
1971:
4445. Muzsika. 2. sz. 2–7. l. (Raics István és Kertész Iván.)
4446. Színház. 4. sz. 19–22. l. (Lohr Ferenc: Hang és látvány Az ember tragédiája operai változatában.) ✠
4447. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. **Bemutató:** Nemzeti Színház [Budapest] vendégjátéka a Deutsches Theaterben. [Berlin.] X. 14.
Ismertette:
1970:
4448. Magyar Hírlap. 245. (IX. 3.) sz. (Az ember tragédiája – Berlinben.)
4449. Magyar Nemzet. 234. (X. 6.) sz. (h. i.: Ádám és Éva a Tragédia berlini sikeréről. Hazaérkezett az NDK-ból a Nemzeti Színház együttese.)
4450. Theater der Zeit. [Berlin.] 9. sz. 18–19. l. (XIV. Berliner Festtage 1970.) ✠
4451. **Az ember tragédiája.** TV-előadás [Budapest].
Ismertette:
1970:
4452. Kortárs. 1337. l. (Varga József: Színházi jegyzet.)
4453. Színház. 1. sz. 26. l. (Örkény István: Madách a képernyőn.) ✠
4454. **Die Tragödie des Menschen.** Ein dramatisches Gedicht. (német) 5. neue bearbeitete Auflage. Die Übertragung aus dem Ungarischen von Jenő Mohácsi, wurde bearbeitet von Géza Engl. Budapest, Corvina Kiadó. 272 l.
4455. **The tragedy of Man.** A dramatic poem in fifteen scenes. (angol) Translated from the original Hungarian by J. C. W. Horne. 4. edition. Budapest, Corvina Kiadó. XXII., 196 l.
4456. **Inimese tragöödie.** Värssdrama. (észt) Ungari keelest tölkinud Jaan Kross. Tallin, „Eesti raamat". 265 l., 1 t. (Kujundanud Mai Elner.)

Ismertette:

1970:

4457. Népszabadság. 267. (XI. 14.) sz. (Kálmán Béla: Az ember tragédiája észtül.)

1971:

4458. Kortárs. 1173–1176. l. (Kálmán Béla.) ✠

4459. **Tragédia človeka.** Preložil Ctibor Štítnický. **Bemutató:** Szlovák Nemzeti Színház [Pozsony] vendégjátéka Budapesten a Vígszínházban. IV. 28., 29.

Ismertette:

1970:

4460. Esti Hírlap. IV. 30. sz. (Dersi Tamás.)

4461. Magyar Hírlap. 113. (IV. 24.) sz. ([Lukácsy András] L. A.: Az ember tragédiája – Pozsonyból.)

4462. Magyar Hírlap. 123. (V. 3.) sz. (Lukácsy András: A Szlovák Nemzeti Színház három estje.)

4463. Magyar Nemzet. V. 6. sz. ([Mátrai-Betegh Béla] M. B. B.)

4464. Népszabadság. 100. (IV. 30.) sz. (E. Fehér Pál: A Tragédia szlovák fordítója.)

4465. Népszabadság. 100. (IV. 30.) sz. (Koltai Tamás: Az ember tragédiája. A Szlovák Nemzeti Színház vendégjátéka.)

4466. Színház. 8. sz. (K. K. S.: Szlovák tragédiák.)

4467. Új Ember. 1244. sz. ([Sinkó Ferenc] S. F.: Az ember tragédiája a Vígszínházban szlovákul.) ✠

4468. Albert István: Az ember tragédiája. Ránki György misztérium-operájának bemutatója. Film Színház Muzsika. 50. sz. 4–5. l. [Jelenetképekkel.]

4469. ([Baranyai László] – baranyai –) : A Tragédia dán nyelven. Nógrád. [Salgótarján.] VII. 25. sz.

4470. Baranyai László: Évfordulók előtt. (Bérczy Károly – Mikszáth Kálmán – Petőfi Sándor – Madách Imre.) [Interjú Kerényi Ferenccel.] Nógrád. [Balassagyarmat.] VIII. 18. sz.

4471. Benedek Marcell: Vorwort. Die Tragödie des Menschen. 5. neue bearbeitete Auflage. Die Übertragung aus dem Ungarischen von Jenő Mohácsi. Budapest, Corvina Kiadó. 5–14. l.

4472. Fabinyi Tibor: Szabó József ny. püspök Madách-gyűjteménye Balassagyarmaton. Theológiai Szemle. 3–4. sz.

4473. Gábor István: Az ember tragédiája Moszkvában. Magyar Nemzet. 74. (III. 28.) sz.

4474. Gelencsér Géza: A Sziszüphosz-paradoxon, avagy optimizmus Az ember tragédiájában. Irodalomtörténet. 911–925. l.

4475. [Győrffy Miklós:] Újabb kutatások Madách körül. Studia Litteraria. [Debrecen.] VIII. köt. 103–126. l.

4476. Kántor Lajos: Madách – egy évszázad távlatában. Alapozás. Tanulmányok, esszék. Bukarest, Kritérion. 7–34. l.

4477. Kerndl, Rainer: Ringen um den Sinn des Leben. Neues Deutschland. [Berlin.] 10. II. sz.

4478. Kozocsa Sándor: A Madách-bibliográfiáról. Palócföld. [Salgótarján.] 3–4. sz. 94–99. l.

4479. Kőháti Zsolt: A Vajda János Társaság értékeléséhez. Vállalkozás, szerep, önismeret. [1926–1944 története.] Irodalomtörténet. 964–969. l.

4480. Köpeczi Béla: 25 év irodalomtudományának eredményeiről és problémáiról. Irodalomtörténet. 240–241. l.

4481. Lengyel Dénes: Azirodalom helyi hagyományai. A Petőfi Irodalmi Múzeum Évkönyve. 1969–1970. VIII. köt. Budapest, PIM. 15–38. l.

4482. Lukács György: Madách tragédiája. Magyar irodalom – magyar kultúra. Budapest, Gondolat Kiadó. 560–573. l. (Válogatott művei. 3.)

4483. Mátrai-Betegh, Béla: Tragédia človeka v Slovenskom národnom divadle. Pravda. I. 24. sz.

4484. Molnár Zsolt: Készül a Madách-bibliográfia. – Látogatás a szerzőnél. Nógrád. [Salgótarján.] XI. 4. sz.

4485. Ordódy Katalin: Őszi délután Balassagyarmaton. Hét. [Pozsony.] 47. sz. [Illusztrált.]

4486. Paku Imre: Madách Imre ’69. Palócföld. [Salgótarján.] 3–4. sz. 69–78. l.

4487. Pálinkás, László: Avviamento allo della lingua e letteratura ungherese. A cura di L. P. con la collaboratione di Ignazio Balla –

Guglielmo Capacchi – Sándor Kozocsa – Pál Ruzicska – Ferenc Tassy – László Tóth – Caterina Tropea – Imre Várady – Nelli Vucetich. (Instituto Universitario Orientale Seminario di Studi Finno–Ugrici.)

4488. Pomogáts Béla: [Madách és Juhász Ferenc.] Jelenkor. 589–590. l.
4489. Radó György: A szovjet–észtországi Tartuban előadják Az ember tragédiáját. Magyar Nemzet. 209. (IX. 6.) sz.
4490. Radó, György: Imre Madách et les Francais. Nouvelles Études Hongroises. Corvina Kiadó. 208–212. l.
4491. Radó György: Madáchot játszani vagy Madáchcsal játszani? Látóhatár. 7–8. sz. 225–232. l.
4492. Rakovszky Tibor: Madách humanista felhívása és mementója. Színház. 8. sz.
4493. Rónai, Paulo: A Tragédia do Homen. Rio de Janeiro. N° XII. 8–13. l.
4494. Salamon László: Az ember tragédiája héber fordítójának halálára. Korunk. [Kolozsvár.] 1403–1405. l.
4495. Sas László: Az elfelejtett Mohácsi Jenő. Új Élet. 1. sz.
4496. Schweitzer József: Avigdor Hameiri. [Az ember tragédiája héber fordítója.] Új Élet. 12. sz.
4497. Simon István: Kemény és Madách. Népszava. 297. (XII. 19.) sz.
4498. Sőtér, István: Poeet ja „Inimese Tragöödia”. Inimese tragöödia. Tallin, Kirjastus „Eesti raamat”. 253–265. l., 1 t. (Kujundanud Mai Elner.)
4499. Szabó József: Madách héberül. Evangélikus Élet. 1. (I. 4.) sz.
4500. Szabó József: Szövegingadozás Az ember tragédiájában. [Eltérések a szövegben.] Palócföld. [Salgótarján.] 3–4. sz. 100–103. l.
– Ua. Kny. is. Salgótarján.
4501. ([Szekrényesy Júlia] Sz. J.:) Utazik a Nemzeti Színház. Szovjet színpadon először Az ember tragédiája. Magyar Hírlap. 70. (III. 11.) sz.
4502. Szeli István: Borislav Jankulov és a magyar művelődéstörténet. Tanulmányok. Újvidék, Az Újvidéki Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszéke. 129–141. l.

4503. [Tompa József] T. J.: Mondatelemzés. [Az ember tragédiája egyik mondatáról.] Magyar Nyelvőr. 92–93. l.
4504. Tóth Elemér: Az ember tragédiája héberül. [Avigdor Hameiri műve.] Új Élet. 7. sz.
4505. Varga Imre: Madách. [Szoborképmás.] Kortárs. 582. l.
4506. Vihar Béla: A Madách-gyűjtő püspök. [Szabó József gyűjteményéről.] Élet és irodalom. 21. (V. 23.) sz.
4507. A Tragédia – dánul. Nógrád. [Salgótarján.] VII. 25. sz.
4508. A Tragédia – grúzul. Pest Megyei Hírlap. XI. 13. sz.
4509. Madách Imre. Déli Hírlap. X. 10. sz.
4510. Madách-kutató előadása a múzeumi hónap keretében. [Szabó József.] Nógrád. [Salgótarján.] X. 6. sz.

1971

4511. **Az ember tragédiája.** [Drámai költemény.] [Utánnyomás.] Budapest, Szépirodalmi Kiadó. 165 l. (Diákkönyvtár.)
4512. **Inimese tragöödia.** Värssdrama. Ungari keelest tölkinud Jaan Kross. **Bemutató:** Vanemuine Edasi. [Tartu.] III. 22.
Ismertette:
1971:
4513. Budapester Rundschau. V. 31. sz. (Éva Kalmár: „Wengerskaja drama". Erfahrungen eines Festivals.) [Jelenetképpel.]
4514. Eadasi. [Tartu.] 103. (V. 2.) sz. (Ungari kultuurivaramu ülevaatus.)
4515. Esti Hírlap. IV. 27. sz. (Hável József: Hatszor: tetszett! A tartui Tragédia.)
4516. Известия. 21. IV. sz. (Голобашенко, Ю.)
4517. Kortárs. 7. sz. 1173–1176. l. (Kálmán Béla: Az ember tragédiája észtül.)
4518. Magyar Hírlap. IV. 24. sz. (Lukácsy András: Magyar drámafesztivál a Szovjetúnióban. A Bánk bán grúzul, a Tragédia észtül.)
4519. Magyar Nemzet. IV. 27. sz. (Radó György: Az első visszhang. A Tragédia szovjet színpadon.)
4520. Magyar Nemzet. VI. 6. sz. (Radó György: Ahogyan Madách megálmodta. Az ember tragédiája észtül a tartui színházban.)
4521. Népszabadság. VII. 23. sz. (Az ember tragédiája újabb fordításban.)
4522. Színház. 8. sz. (Bizó Gyula: Madách Imre Tartuban.)
4523. Советская Культура. 24. IV. sz. (Б. Росмоцкий: Современность и гуманизма.) ✠
4524. **Tragedia człowieka.** Spolszczył Stanisław Hebanowski. **Bemutató:** Teatr Wybrzeż [Gdansk.] IX. 18.
Ismertette:
1971:
4525. Dziennik Bałtycki. 225. sz. (Laik: Tragedia trochę koturnowa.)
4526. Dziennik Zachodni. 274. sz. (Surówka, B.)

4527. Głos Wybrzeża. 224. sz. (Rafałowski, T. [Illusztrált.])
4528. Kultúra. 49. sz. 8. l. (Máret, St.)
4529. Litery. 12. sz. (Nawrocka, E.)
4530. Magyar Nemzet. X. 15. sz. (Radó György: „Az ember tragédiája" lengyel színpadon.)
4531. Panorama Północy. 45. sz. (Popławska, K.)
4532. Teatr. 21. 538. sz. 15–16. l. (Zuroawski, Andzei.)
4533. Teatr Wybrzeże. 21. sz. (Grén, Z.)
4534. Wieczór Wybrzeża. 221. sz. (Lejman, P. : Głos z widowni.)
4535. Zycie Literackie. 45. sz. 7. l.
4536. Tragedia człowieka. [VI. színből.] Przekład: Stanisław Hebanowski. Litery. [Gdansk.] IX. 9. sz. ✠
4537. Belohorszky Pál: Madách és Kierkegaard [Søren Aabye]. Irodalomtörténet. 4. sz. 886–896. l.
4538. Bencsik Flóra: Le kell fordítanod… [Jaan Krossról.] Esti Hírlap. I. 18. sz.
4539. Bencze, Imre: In memoriam Jenő Mohácsi. Budapester Rundschau. V. 31. sz.
4540. Berkes Erzsébet: Három Madách-bemutató. Kortárs. 502–504. l.
4541. Benkő Ákos: A Tragédia délszláv regénye. Forrás. 2. sz.
4542. Bőgel József: A Madách-kultuszról. Alföld. [Debrecen.] 4. sz. 68–70. l.
4543. Csonka Farnek, Maria: Imre Madách's the Tragedy of Man and Wilhelm Jordan's [1819–1904] Demiurgos: A Comparison. Dissertaztion. Ann Arbor, Michigan University of New-York at Buffalo. Microfilms. [4], 201 l. Bibl.: 193–201. l.
4544. Dersi Tamás: Madách Imre. Thália magyarul tanul. Budapest, Magvető Kiadó. 241–309. l.
4545. Domokos Sámuel: Az ember tragédiája fordítása. Octavian Goga. A költő és műfordító. Bukarest, Kriterion.242–276. l.
4546. Giricz, Mátyás: Imre Madách i „Tragedia człowieka". Litery. [Gdansk.] IX. 9. sz. [Arcképpel.] [Tlum: Izabella Beata Gordon.]
4547. Hajdu Ráfis: Jegyzetek drámaolvasás közben. Irodalomtörténet. 2. sz. 225–243. l.
4548. Hubay Miklós: A Tragédia margójára. Élet és Irodalom. 38. sz.

4549. Illyés Gyula: Az ember tragédiája. Hajszálgyökerek. Esszék, útirajzok, interjúk. Budapest, Szépirodalmi Kiadó. 563–575. l.
4550. Kálmán Béla: Jövő idejű igealakok Az ember tragédiájában. Magyar nyelvjárások. A Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Magyar Nyelvtudományi Intézetének Évkönyve. XVII. köt. Debrecen, Az Egyetem kiadása. 183. l., 3 t.
4551. Kerényi Ferenc: Bérczy Károly irodalmi hagyatéka. Irodalomtörténet. 3. sz. 668–682. l.
4552. Kerényi Ferenc: Van-e Madách-legenda? Kritika. 4. sz. 34–37. l.
4553. Linnunmagi, Erik–Tamberg, Karl: Usk inimesse, usk headusse, üiglusse ja töösse. Imre Madachi „Inimese tragöödia" Tartus ja Budapestis. [Illusztrált.] Rahva Hääl. [Tartu.] 161 (8716). VII. 10. sz.
4554. Lohr Ferenc: Hang és látvány Az ember tragédiája operai változatában. Színház. 4. sz. 19–22. l.
4555. Mátyás István: Madách Imre öröksége. Népszava. 215. sz.
4556. Miklós Róbert: Az ember tragédiája 1893-as berlini bemutatójáról. Palócföld. [Salgótarján.] 4. sz. 59–62. l.
4557. Miklós Róbert: Riportféle Velencéről, az örményekről és Az ember tragédiája fordításáról. [Fogolyán Vilmos András műve.] Vigilia. 12. sz. 833–836. l.
4558. Molnár Zsolt: Madách-emlékérmesek – 1970. Palócföld. [Salgótarján.] 1. sz. 85–88. l.
4559. Nádasdi Péter: Csesztvei emlékezés. Képes Újság. II. 27. sz. [Illusztrált.]
4560. Неупокеба, И[рина]: Философско-символическая поэма. Революционно-романтическая поэма первой повины XIX. века. Москва. 141–188. l.
4561. Németh G. Béla: Madách Imre. Türelmetlen és késlekedő félszázad. A romantika után. Budapest [1971], Szépirodalmi Kiadó. 150–163. l.
4562. Pásztor Emil: Arany János javításai Madách Tragédiájában. Magyar Hírlap. I. 14. sz.
4563. Pásztor Emil: Egy irodalmi barátság: Madách és Bérczy Károly. Népújság. [Eger.] III. 7. sz.

4564. Pukánszky [Béla]né Kádár Jolán: Ambrus Zoltán dramaturgiája. Irodalomtörténet. 4. sz. 779–810. l.
4565. Rákos Péter: Az ember tragédiája mondanivalója. (1959–1964.) Tények és kérdőjelek. Tűnődés az irodalmon. Bratislava, Madách Kiadó. 205–216. l.
– Ua. Csehszlovák–magyar közös kiadás.
4566. Szabó József: Kepler és Madách. Palócföld. [Salgótarján.] 4. sz. 55–58. l.
4567. Szabó József: Madách főműve a Szovjetúnióban. Magyar Nemzet. V. 16. sz.
4568. Szakáts Mara: Madách Imréné született Fráter Erzsébet. Igaz Szó. [Marosvásárhely.] 10. sz. 521–523. l.
4569. Farkas András illusztrációi Az ember tragédiájához. V., VII., XIV. szín. (1949); IV., X., XI. szín (1951); VI., X. szín. (1966); XII. szín (1969). Palócföld. [Salgótarján.] 4. sz. 48–49. l. között.

1972

4570. **Az ember tragédiája.** [Drámai költemény.] A szöveget gondozta és az utószót írta: Szabó József. Bálint Endre rajzaival. [Budapest 1972.] Szépirodalmi Kiadó. 4° 322, [6] 1., [15] t.
Ismertette:
1971:
4571. [Előzetes.] Nógrád. [Salgótarján.] VII. 17. sz.
1972:
4572. Film Színház Muzsika. XI. 25. sz. (Illés Jenő: Bálint Endre látomásai. [Egy kép a Tragédia illusztráció-sorozatából: Athéni szín.])
4573. Csongrád Megyei Hírlap. I. 19. sz.
1973:
4574. Dunaújvárosi Hírlap. I. 26. sz. (M. Zs.: Madách illusztrátora. Bálint Endre indítóképe.)
4575. Evangélikus Élet. III. 22. sz. (Veörös Imre: Madách új megszólalása.)
4576. Hajdú–Bihari Napló. I. 19. sz.
4577. Képes Újság. II. 17. sz. (P. J.)
4578. Könyvvilág. 1. sz. (Bálint Endre illusztrációja Madách Imre Az ember tragédiájához.)
4579. Könyvvilág. 3. sz. (Karcsai Kulcsár István: Az élő Madách, Vilt Tibor Madách-szobrával, Szalay Zoltán fotográfiája.)
4580. Napló. I. 19. sz. (Előkészületek a Madách-évfordulóra.)
4581. Nógrád. [Salgótarján.] 19. sz. (Madách szerelmesei. Bálint Endre indítóképe.)
4582. Ország-Világ. II. 14. sz. ([Bálint Endre illusztrációival.])
4583. Tükör. I. 30. sz. (Bálint Endre borítólap-képével.)
4584. Tolna Megyei Népújság. [Szekszárd.] I. 20. sz. ✠
4585. **Inimese tragöödia.** Värssdrama. Ungari keelest tölkinud Jaan Kross. **Bemutató:** a tartui Vanemuine Állami Akadémiai Színház vendégjátéka Budapesten. III. 22.
Ismertette:
1972:
4586. Magyar Hírlap. III. 23. sz. (Lukácsy András. [Vincze Lajos rajzával.])

4587. Magyar Nemzet. III. 19. sz. (A Tragédia észt rendezéséről beszélnek a Vanemuine Színház vezetői.)
4588. Magyar Nemzet. III. 23. sz. (Mátrai-Betegh Béla.)
4589. Nagyvilág. 6. sz. 941–943. l. (Koltai Tamás: Az ember tragédiája észtül. A tartui Vanemuine Színház budapesti vendégjátéka.)
4590. Népszabadság. III. 23. sz. (Molnár G. Péter.)
4591. Népszava. III. 24. sz. (Rideg Gábor.) ✠
4592. Basa Molnár Enikő: The Tragedy of Man as an Example of the poéme d'humanité. Dissertation submitted to the Faculty of the University of North Carolina Chapell Hill. 144. l.
4593. Fáj Attila: Madách hatása James Joyce-ra és Thorton Wilderre. Új Látóhatár. 483–491. l.
4594. Felkai Ferenc: Madách. Színjáték. Bratislava, LITA. 65 l. [Sokszorosítás.]
4595. Fencsik Flóra: Örömök esztendeje. Madách-illusztrációk. [Bálint Endre.] Kiállítás a Műcsarnokban. Esti Hírlap. XII. 22. sz.
4596. Gyárfás Miklós: A tragikus irónia színháza. Színház. 1. sz. 1–13. l.
4597. Gyárfás Miklós: Madách színháza. Esszék. [Illusztrálta: Bartha László.] Budapest, Szépirodalmi Kiadó. 191 l., 5 t.
Ismertette:
1974:
4598. Irodalomtörténet. 1. sz. 238–245. l. (Belohorszky Pál.) ✠
4599. Hubay Miklós: A Tragédia margójára. Világosság. 6. sz. 356–358. l.
4600. Imre László: Az egyén tragédiája. (Dosztojevszkij: Bűn és bűnhődés. – Madách: Az ember tragédiája.) Helikon. 2. sz. 197–216. l.
4601. Jordáky Lajos: Az alapozás nélküli alapozás. Irodalomtörténet. 1. sz. 117–118. l.
4602. Kerényi Ferenc: Az ember tragédiája tanítása a szakközépiskolában. Magyartanítás. 4–5. sz. 214–221. l.
4603. Kostolný, Andrej: Hviezdoslav [Országh Pavol] a Madách. Tradiciea literarne vzťahy. – Hagyományok és irodalmi kapcsolatok. Tanulmányok a szlovák–magyar irodalmi kapcsolatok köréből. Bratislava, Vyd. Slovenskej Akademie. 189–195. l.

4604. Korompay János: La Tragédie de l'Homme d'Imre Madách en français. [Jean Rousselot fordításáról.] Nouvelles Etudes Hongroises. 180–195. l.
4605. Márkus Béla: Rokonaink képviselője. Hajdú–Bihari Napló. [Debrecen.] III. 25. sz.
4606. Pályi András: Színházi találkozó vagy protokoll? Jegyzetek a katowicei fesztiválról. Színház. III. sz.
4607. Pesti Ernő: Madách Imre: Az ember tragédiája című drámája 1945 után a viták tükrében. [Szakdolgozat.] Budapest, SZOT Központi Iskola. 2° [40] l.
4608. Radó György: A tudományos fantasztikum diadala 1860-ban. Madách Imre: Az ember tragédiája. SF Tájékoztató. 5. sz. 9–21. l.
4609. Radó, György: Dalszy ciąg dziejów scenicznych „Tragedii człowieka. Prełożył Andrzej Sierosewski. Dialog. [Warszawa.] 3. sz. 141–149. l.
4610. Radó György: Hungarian science fiction 1860. SF Tájékoztató. 6. sz. 41–44. l.
4611. Radó, György: Kus ja kuidas on tölgitud „Inimese tragöödiat". Keel ja kirjandus. 1. sz. 39–43. l.
4612. Rajk András: Madách új Tragédiája. Kényelmetlen páholy. Tanulmányok. Budapest, Szépirodalmi Kiadó.
4613. S.: Örömök esztendeje. Kiállítás a Műcsarnokban. – Madách-illusztrációk. [Bálint Endre művei.] Esti Hírlap. XII. 22. sz.
4614. Saád Katalin: A Tragédia Lengyelországban. Színház. III. sz. [Jelenetképpel.]
4615. Simon István: Madách Mongóliában. Magyar Nemzet. II. 27. sz.
4616. Szabó József: „Az ember tragédiája". [idegen nyelven.] Nógrád. [Salgótarján.] IX. 24. sz.
4617. Szabó József: Utószó. Az ember tragédiája. [Budapest, 1972], 4º Szépirodalmi Kiadó. 307–[322.] l.
4618. Szalontay Mihály: Madách Imre. Népszava. I. 20. sz.
4619. Trančiková, Eva: Patria jej ruže od nás všetkých. Pravda. [Bratislava.] X. 7. sz.
4620. Madách, E[merich]. Budapester Rundschau. IV. 17. sz.

1973

4621. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. [A kézirat] Fakszimile kiadás [a] [Budapest 1973, Akadémiai Kiadó.] 4° 150 l., Melléklet: Horváth Károly: Madách Imre Az ember tragédiája fakszimile kiadásáról. Budapest, Akadémiai Kiadó. 9 [3] l.
Ismertette:
1971:
4622. [Előzetes.] Fejér Megyei Hírlap. [Székesfehérvár.] 168. (VII. 18.) sz. (Megjelentetik a Tragédia fakszimiléjét.)
4623. Népújság. [Eger.] 168. (VII. 18.) sz.
4624. Nógrád. [Salgótarján.] 167. (VII. 17.) sz.
4625. Pest Megyei Hírlap. 168. (VII. 18.)sz.
4626. Új Ember. VIII. 1. sz.
1974:
4627. Evangélikus Élet. III. 10. sz. (Szabó József: Nem pihen az Alkotó!)
4628. Fejér Megyei Hírlap. [Székesfehérvár.] IV. 28. sz.
4629. Pest Megyei Hírlap. I. 26. sz. (S. B.: Madách kéziratban. [Fakszimilében.])
4630. Textilélet. II. 9. sz. (Fenyő József László: Madách eredeti kéziratával „Az ember tragédiája" című mű hasonmás kiadásban.) ✠
4631. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. Páskándi Géza utószavával: Az Úr „kiegyezése" és a ráció magárahagyatottsága. Bukarest, Kriterion. 206 l. (Drámák.)
Ismertette:
1974:
4632. Utunk. [Kolozsvár.] 3. (I. 18.) sz. (Zirkuli Péter.) ✠
4633. Az ember tragédiája. Drámai költemény. Részlet a Tragédia I. színéből. [Fakszimile.] Nógrád Megyei Múzeumi Közlemények. [Balassagyarmat.] 19. köt. A Nógrád Megyei Múzeumok Igazgatósága kiadása. [XII–XIII.] l.
4634. **Az ember tragédiája. Bemutató:** Szlovákiai Magyar Területi Színház. [Komárom.] IX. 12.
Ismertette:
1973:

4635. Magyar Hírlap. IX. 12. sz. (Lukácsy András: Ádám Komáromban.)
4636. Magyar Nemzet. IX. 28. sz. (Antal Gábor.) ✠
4637. **The Tragedy of Man.** A dramatic poem in fifteen scenes. (angol) 6. ed. Translated from the original Hungarian by J. C. W. Horne. Budapest, Corvina Kiadó. XXII., 196 l.
4638. (Albert, I[István]): Der Dramenautor Imre Madách. Vor 150 Jahren wurde der Verfasser von „Die Tragödie des Menschen" geboren. Daily News. [Budapest.] I. 21. sz.
4639. András László: Jegyzet a Tragédiához. Élet és Irodalom. 6. sz.
4640. Aradi József: A jövő visszavétele. [Az ember tragédiája elképzelt színrevitele.] Korunk. [Kolozsvár.] 208–212. l.
4641. Bajor Andor: Ádám rajongása. Igaz Szó. [Marosvásárhely.] II. sz.
4642. Balázs Béla: A Madách-Múzeum. A sztregovai kastély régen. Új Szó. [Pozsony.] 17. (V. 20.) sz. [Illusztrált.]
4643. Balázs Béla: A Tragédia költője, Madách Imre születésének 150. évfordulója. Új Szó. [Pozsony.] 3. (I. 21.) sz.
4644. Bálint Endre: A második találkozás. Film Színház Muzsika. 3. sz.
4645. Bálint Endre: Az ember tragédiája. [Illusztráció.] Könyvvilág. 1. sz.
4646. Balogh Edgár: Madách-emlékeztető. Igaz Szó. [Marosvásárhely.] 2. sz. 202–204. l.
4647. Balogh Edgár: Madách útja Timontól Mózesig. Korunk. [Kolozsvár.] 2. sz. 193–198. l.
4648. Báránszky-Jób László: A tragikum az esztétika műfajelméleti megvilágításában. Teremtő étékelés. Híd. [Újvidék.] 6. sz. 593–613. l.
4649. Barta János: Madách. [Születésének százötvenedik évfordulójára.] Nagyvilág. 4. sz. 592–596. l.
4650. Bécsy Tamás: Az ember tragédiája műfajáról. Irodalomtörténet. 2. sz. 312–337. l.
4651. Belohorszky Pál: Madách és a bűntudat filozófiája. Irodalomtörténet. 4. sz. 883–902. l.
– Ua. Kny. is. Bp., A szerző kiadása.
4652. Bernáth Attila: Az ember tragédiája koncepciójának néhány kérdéséről. Irodalomtörténeti Közlemények. 4. sz. 408–414. l.

4653. Boldog Balázs: Madách Imre. Nógrádi Népújság. I. 21. sz.
– Ua. Szövetkezet. I. 31. sz. [Illusztrált.]
4654. Bretter György: Ádám harca Luciferrel, avagy az idő és egzisztencia a Tragédiában. Korunk. [Kolozsvár.] 161–169. l., 1 t.
4655. Bucsay Mihály: Új út a Tragédia megértéséhez. Theológiai Szemle. 138–144. l.
4656. Cygielska-Guttman, Elzbieta: Néhány újabb adat Madách Imre: Az ember tragédiája című művének lengyelországi fogadtatásáról. Filológiai Közlöny. 3–4. sz. 452–456. l.
4657. [Czipó Ernőné]: Madách-Emlékérmesek. A legújabb Madách irodalom. (1964–1972.) Salgótarján, Balassi Bálint Nógrád Megyei Könyvtár. 2° 28–30. l.
4658. Dalos László: Félgesztusu Lucifer. Film Színház Muzsika. 3. sz.
4659. Dávid Gyula: Az ember tragédiája – román tükörben. [Octavian Goga fordításáról.] Korunk. [Kolozsvár.] 170–177. l.
4660. Földes Anna: Évák, Évák, Évák… Nők Lapja. 3. (I. 30.) sz.
4661. Gál István: Virginia Woolf Madách-kiadása. [C. P. Sanger fordítása.] Nagyvilág. 7. sz. 1069–1071. l.
4662. Gyárfás Miklós: Madách színháza. [Vers.] Film Színház Muzsika. 3. sz.
4663. Gyárfás Miklós: Találkozások Madáchcsal. Riporter: Sulyok László. Palócföld. [Salgótarján.] 2. sz. 26–27. l.
4664. Havas Ervin: Petőfi és Madách észt fordítója. [Jaan Kross.] Népszabadság. IV. 17. sz.
4665. Héra Zoltán: A küzdés költészete. Népszabadság. 17. (I. 21.) sz.
4666. Horváth Imre: A költészetnek egy örök sugára. Igaz Szó. [Marosvásárhely.] II. sz. 199–200. l.
4667. Horváth Károly: Madách Imre Az ember tragédiája fakszimile kiadásáról. Az ember tragédiája. Drámai költemény. [A fakszimile kiadás melléklete.] Budapest, Akadémiai Kiadó. 9 [3] l.
4668. Hubay Miklós: Ádám a sziklán. Élet és irodalom. 3. sz.
4669. Hubay Miklós: Át az idő falain. Kortársunk: Madách Imre. Kortárs. 7. sz. 11555–1160. l.
4670. Hubay Miklós: Az előrelátó. Népszava. I. 20. sz.

4671. Jászberényi, Gyula: Great Hungarian dramatist born 150 years ago. Imre Madách, 1823–1864. Daily News. I. 21. sz. [Jelentképpel.]
4672. Jobbágy Károly: Madách. [Vers.] Népszava. I. 20. sz.
4673. Juhász Gyula: Madách. [Vers.] Magyar Hírlap. I. 19. sz.
4674. Kántor Lajos: Kortársunk Madách. Korunk. [Kolozsvár.] 2. sz. 155–160. l.
– Ua. Tiszatáj. [Szeged.] 2. sz. 71–75. l.
4675. Kántor Lajos: Madách – filológus- és képzőművész-szemmel. Utunk. [Kolozsvár.] 33. (VIII. 17.) sz.
4676. Kántor Lajos és Láng Gusztáv: [A Madách-kultusz létrejöttében lényeges szerepet tulajdoníthatunk a kolozsvári magyar színháznak.] Romániai magyar irodalom. 1944–1970. Bukarest, Kriterion. 238. l.
4677. Karcsai Kulcsár István: Az élő Madách. Könyvvilág. 3. sz. [Vilt Tibor Madách-szobormásával. Szalay Zoltán fotója.]
4678. Katona Jenő: Az ember tragédiájának fogadtatása és a Madách-irodalom. Könyvtáros. 1. sz. 37–38. l.
4679. Kerényi Ferenc: A Magyar területi Színház Tragédia-előadásáról. Nógrád. [Salgótarján.] IX. 23. sz.
4680. Kerényi Ferenc: Madách emlékek Nógrád megyében. Balassagyarmat – Csesztve. Salgótarján, Nógrád megyei ny. 20 l. (Múzeumi vezető.)
4681. Kerényi Ferenc: Madách népszerűsége. Palócföld. [Salgótarján.] 2. sz. 21–22. l.
4682. Kerényi Ferenc: Madách világnézetének néhány kérdéséről. Vázlatok Az ember tragédiája I. és II. színének elemzéséhez. Nógrád Megyei Múzeumi Közlemények. [Balassagyarmat.] 19. köt. Balassagyarmat, Nógrád megyei Múzeumok Igazgatósága. 28–39. l.
4683. Kerényi Ferenc: Nógrád megye új Madách-gyűjteménye. Nógrád. [Salgótarján.] XI. 25. sz.
4684. Kerényi Ferenc: 150 éve született Madách Imre. Vélemények Az ember tragédiájáról. Kritika. 1. sz. 16–17. l.
4685. Kerényi Ferenc: Ünnepi számvetés Madách Imre ügyében. A Salgótarjáni Madách Imre Gimnázium és Szakközépiskola Jubileumi Évkönyve. Salgótarján. A Gimnázium kiadása. 27–29. l.

4686. Keresztury Dezső: A szabadság trilógiája. Film Színház Muzsika. 3. sz.
4687. Keresztury Dezső: A Tragédia körül. Nagyvilág. 4. sz. 586–591. l.
4688. Keresztury Dezső: Madách ünnepére. [Vers.] Jelenkor. [Pécs.] 6. sz. 522–523. l.
4689. Kiss Aurél: A lírikus Madách. Nógrád Megyei Múzeumi Közlemények. [Balassagyarmat.] 19. köt. Balassagyarmat, Nógrád Megyei Múzeumok Igazgatósága. 49–57. l.
4690. Kojnok Nándor: A hiteles Tragédia. Palócföld. [Salgótarján.] 5. sz. 28–29. l.
4691. Körmendi Judit: A Tragédiával kezdtük… [Nagy Attila, Szokolay Ottó, Sztankay István, Iglódy István írásai.] Film Színház Muzsika. 3. SZ.
4692. Környei Elek: Madách Imre. Fejér Megyei Hírlap. [Székesfehérvár.] VI. 3. sz.
4693. Krizsán László: A Madách-kutatás eredményei és e kutatások további feladatai. Irodalomtörténet. 4. sz. 976–981. l.
4694. Kunszery Gyula: Madách vallásos költészete. Vigilia. 7. sz. 464–467. l.
4695. Leblanc Zsoltné: Újabb dokumentumok Madách Imre élettörténetéhez. [A Nógrád Megyei Levéltár anyagából.] Nógrád Megyei Múzeumi Közlemények. [Balassagyarmat.] 19. köt. Balassagyarmat, Nógrád Megyei Múzeumok Igazgatósága. 58–81. l.
4696. Lengyel Balázs: Átváltozások. Madách Imre születésének 150. évfordulójára. Élet és Irodalom. 3. sz.
4697. [Lőcsei Gabriella] L. G.: Szembesíteni Madáchot. Magyar Nemzet. XII. 11. sz.
4698. Lukáč, Emil Boleslav: Madách halálának századik évfordulójára. A Nagy üzenetváltás (Fordította: Mayer Judit.) Bratislava–Budapest, Madách Kiadó–Szépirodalmi Kiadó. 95–99. l.
– Ua. Csehszlovák–magyar közös kiadás.
4699. Mark, Thomas R.: Az ember tragédiája: megváltás vagy tragédia? Irodalomtörténet. 4. sz. 928–954. l.
– Ua. Acta Litteraria. 291–308. l.
4700. Mártonvölgyi László: Madách Imre. Irodalmi Szemle. [Pozsony.] 4. sz. 363–364. l.

4701. Mész Lászlóné: Titánok vétke. Színház. 11. sz.
4702. Mezei József: Madách világa. 1–2. Irodalomtörténet. 4. sz. 306–336. l., 1974. 1. sz. 903–927. l.
4703. Molnár Pál: A Nógrád megyei Madách-kultusz változásai. Nógrád Megyei Múzeumi Közlemények. [Balassagyarmat.] 19. köt. Balassagyarmat, Nógrád Megyei Múzeumok Igazgatósága. 7–27. l.
4704. [Molnár Pál] A szerkesztő: Előszó. Nógrád Megyei Múzeumi Közlemények. [Balassagyarmat.] 19. köt. Balassagyarmat, Nógrád Megyei Múzeumok Igazgatósága. 5–6. l. [Madách Imre arcképével.]
4705. Mózes Huba: Madách-problémák. Nyelv- és Irodalomtudományi Közlemények. [Bukarest.] 321–324. l.
– Ua. Kny. is. Bukarest, Akadémiai Kiadó.
4706. Nagy Géza: Madách – kolozsvári színpadokon. Igazság. 22. (I. 28.) sz.
4707. Németh G. Béla: A történelmi bizalom költője. Igaz Szó. [Marosvásárhely.] 2. 206–215. l.
4708. Németh G. Béla: Az egyetemesség nemzeti költője. (Madách ünnepére.) Nagyvilág. 5. sz. 757–763. l.
4709. Németh G. Béla: Az életműkutatás új korszaka előtt. Magyar Hírlap. I. 19. sz.
4710. Németh, G. Béla: Dämmerstunde der Romantik – im Schatten des Positivismus. Zwei Beispiele aus Mitteleuropa. Acta Litteraria. 15. köt. 114–121. l.
– Ua. Kny. is. Budapest, Akadémiai Kiadó.
4711. Németh G. Béla: Két korszak határán. Madách évfordulójára. Irodalomtörténet. 3. sz. 851–889. l.
– Ua. Magyar tudomány. 265–273. l.
– Ua. Acta Litteraria. 271–289. l.
4712. Palkó István: Pszichodiagnosztika Madách Imréről. Híd. [Újvidék.] 707–714. l.
4713. Pályi András: Madách, Petőfi finnül. Toivo Lyy a magyar költészetről. Magyar Hírlap. I. 23. sz.

4714. Páskándi Géza: Az Úr „kiegyezése” és a ráció magárahagyatottsága. Az ember tragédiája. Bukarest, Kriterion. 189–207. l. (Drámák.)
4715. Péntek Imre: Visszhangtalan líra. Napjaink. 2. sz.
4716. (ozsvald:) Madách Imre 1823–1864. Hét. [Pozsony.] I. 19. sz. [Madách Imre arcképével.]
4717. Poničan, Jan: Dvaja basnici dvája revolucionari. Život a dielo Sándora Petőfiho a Imre Madácha. Bratislava, Osvetový. 66–72. l.
4718. Radó György: Külföldi színpadokon. Film Színház Muzsika. 3. sz.
4719. Rákos Sándor: Madách. Élet és Irodalom. 12. sz.
4720. Ránki György: Találkozásaim Madáchcsal. Riporter: Sulyok László. Palócföld. [Salgótarján.] 2. sz. 26–27. l.
4721. Rappaport Ottó: Kortársunk – Madách. Gondolatok két Tragédia-rendezés között. Igaz Szó. [Marosvásárhely.] 2. sz. 215–222. l.
4722. Rousselot, Jean: Madách Imre egyetemessége. Korunk. [Kolozsvár.] 2. sz. 178–185. l.
4723. Ruffy Péter: Madách szülőföldközelből. Magyar Nemzet. I. 21. sz.
4724. Sáfrán Györgyi: Madách-emlékek Nógrádban. Magyar Nemzet. I. 23. sz.
4725. Sas Andor: Madách és Hegel. Irodalmi Szemle. [Pozsony.] 1. sz. 46–54. l.
4726. Sík Csaba: Madách és illusztrátorai. Tükör. 5. (I. 30.) sz. 10–11. l.
4727. Sivirsky Antal: Magyarország a XIX. századi holland irodalom tükrében. Budapest, Akadémiai Kiadó. 131–147. l. (Irodalomtörténeti Füzetek. 84.)
4728. Sós Endre: Madách, Vörösmarty, Katona fordítója: Mohácsi Jenő. Filológiai Közlöny. 116–129. l.
– Ua. Kny. is. Budapest, A szerző kiadása. Akadémiai ny.
4729. Sőtér István: A költő szolgálata. Magyar Hírlap. I. 19. sz.
4730. Staud Géza: Hevesi Sándor irodalmi és színházi működése. Bibliográfia. László Anna: Hevesi Sándor. Budapest, Gondolat Kiadó. [363–442. l.]
– Ua. Kny. is. Budapest, A szerző kiadása.
4731. Sulyok László: Az újabb eredmények felhasználásával. [Interjú Kerényi Ferenccel Csesztvéről.] Nógrád. [Balassagyarmat.] X. 28. sz.

4732. Szabad György: Madách „politikai hitvallása”. Irodalomtörténeti Közlemények. 4. sz. 357–366. l. [Francia nyelvű rezümével.]
4733. Szabó József: A Tragédia-fordítás úttörője. Dux Adolf. Irodalomtörténeti Közlemények. 4. sz. 414–416. l.
– Ua. Acta Litteraria. 447–451. l.
4734. Szabó József: Ki írta a Tragédia utólsó sorait? Palócföld. [Salgótarján.] 4. sz. 33–34. l. [Fakszimilével.]
4735. Szabó József: Utószó. Az ember tragédiája. Bálint Endre rajzaival. [Budapest, 1973], Szépirodalmi Kiadó. 4° 307–322. l.
4736. Szalontay Mihály: Madách Imre. Népszava. I. 23. sz.
4737. Szántó György: Az ember tragédiája – csehül. Új Szó [Pozsony.] 8. (II.25.) sz.
4738. Szegedy-Maszák Mihály: Létértelmezés és szerkezet Az ember tragédiájában. Irodalomtörténeti Közlemények. 4. sz. 403–408. l.
– Ua. Acta Litteraria. 327–335. l.
4739. Szemlér Ferenc: Alsósztregován február 14-én, 1859. [Vers.] Igaz Szó. [Marosvásárhely.] II. sz. 199. l.
4740. Szigethy Gábor: A Tragédia embere. Népszabadság. 17. (I. 21.) sz. [Illusztrált.]
4741. Szilágyi Júlia: Madách és a haladás aritmiája. Korunk. [Kolozsvár.] 2. sz. 203–207. l.
4742. Szőcs István: A képzelet menedékjoga. Vázlat egy hozzászóláshoz. Igaz Szó. [Marosvásárhely.] 2. sz. 222–225. l.
4743. – tl – : Madách Imre. Szabad Földműves. [Pozsony.] I. 27. sz.
4744. Tolnai Gábor: L’anniversaire de l’auteur de la Tragédia de l’homme. Acta Litteraria. 269–270. l.
4745. [Tóth Elemér] T. E.: Tanulmánykötet Madách Imréről. Nógrád. [Salgótarján.] X. 28. sz.
4746. Vajda György Mihály: Az ember tragédiája és európai környezete. Nagyvilág. 5. sz. 754–756. l.
– Ua. Acta Litteraria. 337–346. l.
4747. Vámos László: A „színdarabok színdarabja”. Film Színház Muzsika. 3. sz.
4748. Varga Imre: Találkozásaim Madáchcsal. Riporter: Sulyok László. Palócföld. [Salgótarján.] 2. sz. 26–27. l.

4749. Veres András: Erdélyi János és Az ember tragédiája. Irodalomtörténeti Közlemények. 4. sz. 398–403. l.
4750. Veress Zoltán: Egy gyémánt sugarai. – 150 éve született Madách Imre. Igazság. 22. (I. 28.) sz.
4751. A csesztvei Madách-Emlékmúzeum. Palócföld. [Salgótarján.] 2. sz.
4752. A Korunk Madách-emlékszámáról. Palócföld. [Salgótarján.] 2. sz. 31. l.
4753. A legújabb Madách-irodalom. (1964–1972.) (Összeállította: Czipó Ernőné.) Salgótarján, 1973, Balassi Bálint megyei Könyvtár. 4° pp. 35.
4754. A Tragédia idegen nyelven. Film Színház Muzsika. 3. sz.
4755. Előkészületek a Madách-évfordulóra. Napló. 19. (I. 19.) sz.
4756. Madách. Ország-Világ. 7. sz.
4757. Madách-évforduló. Csongrád Megyei Hírlap. I. 19. sz.
4758. Madách-évforduló. Hajdú–Bihari Napló. I. 19.
4759. Madách Imre születésének 150. évfordulóján. Népszabadság. I. 21. sz.
4760. Madách-ülésszak. Irodalomtörténet. 798–799. l.
4761. Szegedi Szabadtéri Játékok. Szerkesztette: Horváth Mihály. Szeged, Szegedi ny. 36. l.
4762. Vita közben a Madách-életmű. Látóhatár. 7. sz. 103–112. l.
4763. Život a dielo Sandora Petőfiho a Imre Madácha. Zbornik z konferencie pri 150 vyroci narodenia basnikov. Zodpov. red. Ctibor Tahy. Bratislava, Osvetovy ustav. 133 l.

1974

4764. **Az ember tragédiája.** [Drámai költemény.] A szöveget Szabó József gondozta. Az ember tragédiája. – Mózes. Budapest [1974], Szépirodalmi Kiadó. 16° 5–250. l., 1 t. (Kiskönyvtár.)

Ismertette:

1974:

4765. Pesti Műsor. VI. 5. sz. ✠

4766. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény. Sajtó alá rendezte: Németh G. Béla. Katona József és Madách Imre válogatott művei. Budapest [1974], Szépirodalmi Kiadó. 737–950. l. [Jegyzetes kiadás.] (Magyar Remekírók.)

Ismertette:

1973:

4767. Képes Újság. II. 17. sz. (T. J.) ✠

4768. Báránszky-Jób László: Az ember tragédiája szerkezetei. Irodalomtörténeti Közlemények. 358–371. l.

– Ua. Kny. is. Budapest, A szerző kiadása.

4769. Engel Károly: Madách-problémák. Nyelv- és Irodalomtudományi Közlemények. [Kolozsvár.] 127–135. l.

4770. Felkai Ferenc: Madách. Dráma 3 felvonásban. Bemutató: Magyar Területi Színház. XI. 27.

Ismertette:

1974:

4771. Palócföld. [Salgótarján.] 1. sz. 28. l. (Sulyok László. [Jelenet- és színlap-képpel.]) ✠

4772. Héra Zoltán: A küzdés költészete. A költemény felé. Esszék. Budapest [1974], Szépirodalmi Kiadó. 119–126. l.

4773. Hermann István: Madách és a német filozófia. Világosság. 2. sz. 73–77. l.

4774. Horváth Károly: Madách esztétikai elvei és drámáinak felépítése. Irodalomtörténeti Közlemények. 296–307. l.

4775. Kántor Lajos: Rendezőtárs: Madách. Korunk. [Kolozsvár.] 12. sz. 1236–1240. l.

4776. Kmeczkó Mihály: Klasszikusok irodalmi színpadon. [Csokonai: Dorottya. – Madách: Az ember tragédiája. – Petőfi: Az apostol.] Bratislava, LITA. 83 l.

4777. Kostolný, Andrej: Spoločenská angažovamost'dial J. Madácha. Tanulmányok a szlovák–magyar irodalmi kapcsolatok köréből. Bratislava, Vyd. Slovenskej Akademie. 41–57. l.

4778. Leblanc Zsoltné: Madách – életrajzi adalékok a Harsányi-hagyaték alapján. Palócföld. [Salgótarján.] 4. sz. 20–21. l.

4779. Lukácsy Sándor: A reformkori magyar irodalom távlatai. Nagyvilág. 4. sz. 597–600. l.

4780. Mezei József: Madách világa. Irodalomtörténet. 4. sz. 903–927. l., 1974. 2. sz. 306–336. l.

4781. Mázor, Michal: Literarne prechádzky po okrese Vel'ky Kritiš. Martin, Osveta. 79 l., [illusztrált.] Bibliográfia: 79. l.

4782. Nagy Miklós: Madách és Bérczy Károly. Irodalomtörténeti Közlemények. 5. sz. 590–593. l.

4783. Németh G. Béla: Utószó. Katona József és Madách Imre: Válogatott művei. Budapest, [1974], Szépirodalmi Kiadó. 1177–1187. l. (Magyar Remekírók.)

4784. Paku Imre: A Madách-évforduló hármas emléke. Életünk. 2. sz. 183–184. l.

4785. Pályi András: Madáchcsal Belgrádban. Magyar Hírlap. X. 3. sz.

4786. Puruczki Béla: Madách-kúria Csesztvén. Magyar Nemzet. X. 27. sz.

4787. Rákos Sándor: Madách. Elforgó ég. Napló, tanulmányok. Budapest, [1974], Magvető Kiadó. 267–276. l.

4788. Sivirsky Antal: Stílusbeli problémák Az ember tragédiája holland fordításában. Jelentés és stilisztika. Budapest, Akadémiai Kiadó. 553–556. l. (Nyelvtudományi értekezések. 83.)

4789. Sőtér István: A szembesített Madách. [Az ember tragédiája és Goethe Faustja.] Irodalomtörténeti Közlemények. 2. sz. 179–185. l.

4790. Szathmári István: A Tragédia szövegmódosításai és a korabeli irodalmi nyelv. Irodalomtörténet. 3. sz. 653–662. l.

4791. Szeli István: Adalékok a Madách-fordítások történetéhez. [Vladislav Jankulov levelei, 1932–1937.] Hungarológiai Intézet Tudományos Közleményei. [Újvidék.] 18. köt. 117–121. l.
4792. Sziklay László: [Madách Imre.] Szomszédainkról. A Keleteurópai irodalom kérdései. Tanulmányok. Budapest, Szépirodalmi Kiadó. 206. l.
4793. Vadas József: Pour le 150 anniversaire de la naissance d'Imre Madách. Arion. 7. Nemzetközi költői almanach. Budapest, Corvina Kiadó. 145–148. l.
4794. Váradi-Sternberg János: Magyar írók veszélyes művei a cári Oroszországban. Utak, találkozások, emberek. Uzsgorod–Budapest, Kárpáti Kiadó. – Gondolat Kiadó. 178–193. l.
4795. Varga von Kibéd, Alexander: Die Tragödie der Ideen. Gedanken zur Interpretation des „ungarischen Faust". München, Verlag UNI-Druck. 12 l.
4796. Vásárhelyi Géza: A „szerepjátszó" Ádám és a madáchi személyiség. Korunk. [Kolozsvár.] 12. sz. 1229–1235. l.
4797. A legnagyobb Madách-gyűjtemény. [Szabó József gyűjtése.] Könyvek, levelek, kéziratok. Esti Hírlap. 305. sz.
4798. M-A-D-Á-C-H. [A Huszonötödik Színház előadása.] III. 22.

Ismertette:

1974:

4799. Élet és Irodalom. 13. sz. (Szekrényessy Júlia: Álom az álomról.)
4800. Kritika. 5. sz. 20–21. l. (Tarján Tamás.)
4801. Magyar Hírlap. III. 31. sz. (Alexa Károly.)
4802. Magyar Nemzet. III. 23. sz. (Lőcsei Gabriella.)
4803. Napjaink. 7. sz. (Czére Béla.)
4804. Népszabadság. III. 27. sz. (Molnár G[ál] Péter.)
4805. V. ö. Major Ottó: Madách-happening a Huszonötödik Színházban. Arcok és maszkok. Esszék, kritikák. Budapest [1975], Szépirodalmi Kiadó. 469–471. l. ✠
4806. Madách-emlékérem – 1974. Palócföld. [Salgótarján.] 1. sz. 29. l.
4807. Madách Imre. Hungarológiai Intézet Tudományos Közleményei. [Újvidék.] 18. köt. 117–121. l.

1975

4808. **Az ember tragédiája.** [Drámai költemény.] Sajtó alá rendezte, utószóval és jegyzettel ellátta: Szabó József. Budapest, Szépirodalmi Kiadó. 167 l. (Diákkönyvtár.)
4809. **Az ember tragédiája.** Drámai költemény tizenöt színben. (Szerkesztette és előszóval ellátta: Petőcz Károly. Illusztrálta: Farkas Imre.) Békéscsaba–Gyoma, Kner ny. 296, [4] l. [17 színes illusztrációval.] 3 X4 ½ cm.
4810. **Az ember tragédiája.** [Részletek.] Válogatta és bevezette: Radó György. Kass János 15 rézkarcával. Kötésterv és tipográfia: Erdélyi János. [A bevezetés és a szöveg-részletek angol (J. C. W. Horne), német (Mohácsi Jenő, Engl Géza által átdolgozott szövege) és orosz (Leonyid Martinov) nyelven is megjelentek.] Budapest [1975], Képzőművészeti Alap kiadása. [68] l., 6 × 4 cm.
4811. Berecz Miklós: Gondolatok Madáchról. Nógrád. [Salgótarján.] XI. 16. sz.
4812. Hajdú Győző: Az ember tragédiája a marosvásárhelyi színpadon. Igaz Szó. [Marosvásárhely.] 5. sz. 439–448. l.
4813. Lebois, André: Madách et La tragédie de l'homme. Annales Université de Toulouse. Toulouse, Université. 66–89. l. (Littératures. 22. Serie 11–12.)
– Ua. Kny. is.
4814. Martinkó András: Madách világirodalmi státusa. Literatura. 3–4. sz. 3–13. l.
4815. Mátyás István: Madách Imre útja Győrig. [Szabó József gyűjteménye a Győri Xantus János Múzeumban.] Népszava. 269. (XI. 16.) sz.
4816. Mihályfi Ernő: A csesztvei ünnep. Emlékirat helyett. Cikkek, tanulmányok. Sajtó alá rendezte: Filó [Filotás Lili, Mihályfi Ernőné.], Balogh György. Bevezette: Kállai Gyula. [Budapest], Kossuth Kiadó. 242–245. l.
4817. Radó György: [Előszó.] Az ember tragédiája. [Részletek.] Budapest [1975], Képzőművészeti Alap kiadása. [IV–V.] l., 6 × 4 cm.

4818. Simándy Pál: Az ember tragédiája XV. színének értelme és jelentése. Irodalmi Szemle. [Pozsony.] 1. sz. 54–58. l.
4819. Staud Géza: Magyar színháztörténeti bibliográfia. I. köt. Budapest, Magyar Színházi Intézet. 4° 469. l.
4820. Szabó József: Előszó. Az ember tragédiája. Budapest, Szépirodalmi Kiadó. 161–167. l. (Diákkönyvtár.)
4821. Szabó József: „Keserű mandula, édes mandula…" [Majthényi Annáról.] Nők Lapja. 25. sz.
4822. Szabó József: Száz éve halt meg Madáchné Fráter Erzsébet. Reformátusok Lapja. 47. sz.
4823. Szemlér Ferenc: Madách Imre. Személyes ügy. Vallomások, emlékek. Bukarest, Kriterion. 170–171. l.
4824. Szilágyi Éva: Ha egyszer megfilmesítik Az ember tragédiáját, a bizánci színt Rodostón kellene felvenni. Nők Lapja. 26. sz.
4825. V. A.: Vita Szegedy-Maszák Mihály Madách-tanulmányáról. Irodalomtörténeti Közlemények. 123–128. l.
4826. Vati Papp Ferenc: Madách Imre. Írók, képek. Írók, költők gyermek- és ifjúkora. II. köt. Budapest, Tankönyvkiadó. 179–191. l.
4827. Észt színház Madáchot játszik Moszkvában. Népszabadság. 223. (IX. 23.) sz.
4828. Madách művek érdekes gyűjteményével gazdagodott a győri Xántus János Múzeum. [Szabó József gyűjteményével.] Népszabadság. 254. (X. 29.) sz.

Névmutató

A

Abafi Lajos 336
Ablonczy László 4309
Abody Béla 1071
Abodi Nagy Béla 3384
Ábrányi Kornél, ifj. 557
Ács Irén 4362
Adriányi László 2621
Ady Endre 14, 506, 782, 1201, 1202, 1631, 1708, 2160, 2462, 2631, 2648, 3156, 3303, 3412, 3546, 3547, 3603, 3749, 3907
Aesopus 1365
Agárdi László 2271, 2303
Ágner Lajos 1106
Ágoston Julián 2374
Ahasvérus 2108, 3089, 4179
Ajtay Miklós 1241
Alapi Gyula 1419
Albert István 3040, 4468, 4638
Alexa Károly 4139, 4801
Alexander Bernát 87, 426, 483, 508, 602, 622, 638, 751, 770, 814, 895, 900–903, 1056, 1134, 1153, 1218, 1242–1244, 1571, 2504, 4380
Allgayer, Wilhelm 3340
Al-Na'uri 4373
Alszeghy Zsolt 312, 1167, 1255, 1457, 1912, 2064, 2086, 2239, 2277
Ambrus Erzsébet 3910
Ambrus Zoltán 4564
Andel, Libor 4224
Andersen, Hans Christian 4134
András László 4230, 4639
Andreánszky István 2618
Andrejev, Leonid 4231
Andritsch, Johann 3506

Angyal Dávid 97, 1055
Angyal Endre 3251
Angyal János 1125
Antal Gábor 4016, 4310, 4636
Antal Géza 181
Antal Péter 2622
Áprily Lajos 3491
Arad 255, 1076, 1147, 1468, 1989
Aradi József 4640
Arany János 3, 22, 25, 26, 32, 33, 38, 39, 46, 47, 184, 345, 356, 486, 563, 830, 893, 915, 935, 944, 1012, 1065, 1191, 1202, 1394, 1419, 1454, 1475, 2202, 2505, 2709, 2718, 3144, 3253, 3254, 3569, 3609, 3752, 3765, 4180, 4182, 4332, 4399, 4400, 4562
Arasov, A. A. 3751
Ardó Mária 3705
Aristophanes 980
Arnold, Robert Franz 1641
Ascher Oszkár 2989, 2991
Aszalay József 1123
Aszlányi Károly 2058
Asztalos Sándor 3463

B

Babits Mihály 1216, 1246, 1526, 1772, 1819, 2224, 2240, 2241, 2377, 2705, 2933, 3091, 3128, 3505, 3506
Baczonay László 3145–3148
Bacskay József 3461
Baja 180
Bajcsy-Zsilinszky Endre 2055
Bajor Andor 4641
Bajza József 1070
Bakcsi György 4231
Bakkay Béla 994
Bakonyi Hugó (lásd még: Becker Hugó) 802, 1105
Bakos József 2460

Balan, J. D. 3742
Balassa Imre 2065, 2998, 2999, 3046
Balassa József 607, 1247, 1976, 2165, 2188
Balassagyarmat 231
Balássy László 4371
Balázs Béla 1128
Balázs Béla [Balázs A. Béla?] 3753, 4312, 4642, 4643
Balázs A. Béla A. 3407
Balázs Sándor 1972, 4381
Baldensperger, Fernand 2066, 2191
Baleczky Emil 3104
Bálint Endre 3713, 3781, 4570, 4572, 4578, 4581–4583, 4595, 4613, 4644, 4645, 4735
Bálint Lajos 3028
Balkányi Pál 3255
Balla Antal 1248
Balla Ernő 3588
Balla Ignác 2349, 3544
Balogh Adrienne 3910
Balogh Edgár 4404, 4646, 4647
Balogh György 4816
Balogh Irma 843
Balogh Károly 26, 1249, 1420, 1502, 1527, 1905, 2067, 2068, 2094, 2217, 2242, 2921
Baloghy Béla, Balogi 1632
Bán József 564
Bánffy Miklós 1851, 1910, 1944, 1980, 1981, 1996, 2022
Bánóczi József 809, 819
Bányai Kornél 1250
Barabás Ábel 730, 905, 939
Barabás Kún József 1425
Barabás Miklós 324
Barabás Tamás 3651, 3754
Barabás Tibor 2771, 3062, 3063
Báránszky-Jób László 4648, 4768

Bárány Tamás 3755
Bárány Zsigmond 906
Baranyai László 4313, 4314, 4382, 4383, 4469, 4470
Baranyi Imre 3392, 3402, 3548, 3597, 3652, 3659, 3756, 4005, 4062, 4331
Baráth Ferenc 2576, 2707
Barber, Vincent 2614
Bárczi Géza 993,
Barcsai Károly 1251
Bárdi János 2990
Bárdos Németh János 3660
Barker, Vernon Duckwort 1814
Baros Gyula 1112, 1252, 1253, 1538, 1709, 1842, 2302
Baross Endre 2708,
Barsai Ödön 3080, 3081
Bársony István 3233
Barta János 25, 1537, 1676, 2146, 2756, 2772, 2841, 2853, 3093, 3141, 3149, 3653, 4005, 4006, 4649
Bartal Antal 470
Bartha László 3962, 4597
Basa Molnár Enikő 4592
Basch Árpád 602, 814
Básti Lajos 3047, 3222, 3413, 3589
Batsányi János 1754
Baudlaire, Charles 2512
Bayer Ferenc 139
Bayer József 566, 581, 582, 600, 875
Becht Rezső 3757
Becker Hugó (lásd még: Bakonyi Hugó) 568, 623, 624, 675, 718, 802
Bécs 397, 408, 721, 2010, 3745, 4193
Bécsy Tamás 4650
Bednář, Kamil 3498, 3524, 3758
Beé Kálmán 3549
Békés István 3230, 3759
Béla Henrik 604

Belia György 3256, 3661, 3859
Belohorszky Ferenc 1987
Belohorszky Pál 4537, 4598, 4651
Benár, Leonid 3760
Bencze, Imre 4539
Bencze, Eugéne 2095
Benczik Vilmos 3662
Bencsik Flóra 4538
Bencsik István 4000
Benedek András 2378, 3000
Benedek Marcell 1561, 2506, 3051, 3211, 3296, 3297, 3299, 3300, 3395, 3403, 3475, 3503, 3504, 3507–3509, 3663, 3725, 3726, 3761–3763, 4121, 4185, 4471
Benesch, Gerda 4199
Beniak, Valentin 3124, 3764, 4160
Benkő Ákos 4541
Beöthy Zsolt 173, 182, 240–242, 270, 484, 486, 499, 508, 510, 540, 681, 881, 882, 926, 940, 94, 966, 1021, 1022, 1258, 1259, 1576
Berczeli Károlyné 3630
Berczik Árpád 2774
Bérczy Károly 74, 75, 131, 124, 212, 3176, 4156, 4470, 4551, 4563, 4782
Berecz Miklós 4811
Beregi, Théodore 2958, 3102, 3600
Berend Pál 2097
Berényi Gábor 3389, 3723
Berkes Erzsébet 4431, 4540
Berkovits Ilona 3258, 3664, 3765
Berlin 445, 2602, 4447
Berlioz, Claude 2956
Bern 2867
Bernát Pál 1260
Bernáth Attila 4652
Bernáth László 3292, 3635
Bernstein Béla 541, 1261

Berta Ilona 689, 709, 771, 2098
Berzeviczy Albert 1262–1264, 1426, 1472, 2200, 2340, 2379
Berzsenyi Fábián 1265
Bessenyei Ferenc 3217, 3218, 3221
Bessenyei György 1288, 4315
Bethlen Margit 2049
Bibó Lajos 1954, 1957, 2099
Bicskey Tibor 3413
Biernaczky Szilárd 4232
Bigault, de Casanova de Charles 500, 507, 949, 4253
Bihari József 3209
Bihari Klára 3053, 3055
Binét Menyhért 2377
Birkás Géza 1657, 1658, 2507, 2791
Birkás Tibor 2443, 3105
Bíró Miklós 1540
Bisztray Gyula 8, 40, 72, 93, 537, 1820, 1821, 1849, 1853, 1918, 1930, 2100, 2136, 2794, 2903, 2904, 3955
Bitay Árpád 1994
Bitay-Radloff, E. 2241
Bittei Lajos 3766
Bittenbinder Miklós 964
Bizó Gyula 4522
Blaha, Paul 4194
Boda István 1727, 1679
Bodnár Zsigmond 518, 690, 710
Bodnár Zsigmond, ifj. 734
Bódog Illés, V. 2739
Bodor Aladár 803, 1266, 1796, 1893, 2088, 2101, 2454, 2572
Bogdanović, Milan 1014
Boggs, Arthur W. 3642, 4102
Bóka László 3767–3769, 4122, 4233
Bokor Imre 1267
Boldakov, I. M. 462, 4024
Boldizsár Iván 4202

Boldog Balázs 4653
Bolgár Elek 3141, 3341
Bolgár Imre 1628
Bor Kálmán 3366
Borbély László 2760, 2845
Boronkay Antal 1881, 1904
Boros Gábor 589
Boros György 1268
Boros László 2102
Boross Elemér 4384
Bory István 1933, 2246, 2380, 2382, 2508, 2709, 2905, 3082, 3599
Bory László 183, 187, 188, 1327, 1690
Boschán Daisy 4444
Bóth Antal 876
Both Béla 3033, 3083, 3097
Božidár, Bovko 2669
Bőgel József 4542
Böhm Károly 1001
Bökényi Dániel 1269
Bölöni György 943
Brábek, František 414, 417, 443, 457, 482, 753, 759, 796, 799, 896, 1661, 2372
Brassó 205, 1698, 2497
Brenner Miksa 711
Brestyánszky Ilona, P. 4385
Bretter György 4654
Brink, Jan ten 298
Brion, Marcel 1654, 3482, 3510
Brisits Frigyes 1110, 1168, 1171, 1213, 1256, 1270, 1294, 1422, 1443, 2089
Bródy Lili 1983
Brogyáni Kálmán 2812
Brophy, John 2383
Bruno, Giordano 630, 1275
Brünn 796
Bucsay Mihály 4655

Budapest 145, 463, 556, 781, 821, 860, 921, 924, 992, 1146, 1172, 1176, 1223, 1461, 1505, 1514, 1573, 1664, 1782, 1906, 2419, 2486, 2557, 2571, 2939, 2997, 3164, 3198, 3246, 3277, 3385, 3443, 3627, 3631, 3707, 4284, 4459, 4585
Buday György 2236, 2329, 2330, 2358, 2439
Bulgakov, Sz. 755
Bulwer, Edward George 1547
Burányi Nándor 4412
Burghardt Ferenc [Ármin] 750
Buttykay Ákos 1209, 1602
Büchner, Georg 1031
Büky György 1621
Byron, George Gordon 112, 266, 694, 730, 1004, 1120

C

Caillois, Roger 3907
Cantarella, Raffaelo 3248, 3270
Capacchi, Guglielmo 3550, 3601, 3770, 4487
Căpusan, Cornel 4007
Carei, Costa 3086
Castagne, Helmut 2680
Cellier, Léon 3177
Cenner Mihály 4316
Chudiková, Helena 4123
Cicero, Marcus Tullius 1347
Cihlar, Milutin 1087
Colberg, Claus 4214
Conrád Gyula 2585
Constantinescu, N. 3742
Cosbuc, Gheorghe 4128
Costa János 625
Coutisson, Jean-Paul 2969
Čvančara, Karel 899
Cygielska-Guttman, Elzbieta 4656
Czakó Ambro 1198, 2934

Czakó Pál 1856
Czére Béla 4803
Czink, Lodovico 331, 870
Czinke Ferenc 3714, 3777
Czipó Ernőné 4657, 4753
Czirbusz Géza 427, 487, 772
Czóbel Ernő 967, 3667
Czuczor Gergely 1754
Czukrász Róza 593

Cs

Csáder László 3897
Csahihen Károly 1553
Csajthay Ferenc 163
Csányi László 3602, 3665
Csapláros István 729, 3342, 3666, 3771–3774, 4008
Csapó György 3295
Császár Edit, M. (lásd még: Mályus [Elemérné] Császár Edit) 1863
Császár Elemér 521, 529, 538, 577, 1088, 1113, 1197, 1271, 1272, 1424, 1428, 1429,1528, 1604, 1606, 1633, 1684, 1823, 1824, 2115, 2130, 2415, 2510
Császár Ernő 848, 1067, 1102, 1219, 1590, 2996, 3096
Csató, Edward 4009
Cseh István 2796
Csehi Gyula 4272
Csekey István 1474
Cselényi-Walleshausen, Sigismond 2440
Csengery Antal 3577
Csengery [Csengeri] János 526, 1089
Cserny Rózsi 1554
Csery-Clauser Mihály 2710
Csillag Ilona 14, 25
Csillag Károly 591, 592
Csokonai Vitéz Mihály 4776
Csongrády Béla 4141, 4317, 4318, 4386

Csonka Farnek, Maria 4543
Csontváry Kosztka Tivadar 4144
Csorba Győző 3428
Csorba, Tibor 3494, 3551
Csortos Gyula 1953, 3409
Csuka Zoltán 1855, 2797, 3603
Csukly László 3775, 3776, 4010

D

Dabasi Endréné Kismarty Lechner Mária 3778
Daday István 1529
Dallos István 2712, 2906
Dalos László 4658
Dániel György 673, 3779
Dánielné Lengyel Laura 1479
Dankó Imre 3604
Dankó Ödön 1164
Dante Alighieri 1365, 2411
Darvas István 3511
Darvas Sándor 1522
Dávid Gyula 3450, 4124, 4659
Deák Imre 2835
Deák Tamás 4162
Deák, Wolfgang 62, 70
Debeljak, Tine 2599, 2667, 2677, 2691, 3087, 4415
Debrecen 226, 587, 3289, 3388, 3722
Dédéyan, Charles 3552, 3623
Dékány András 2570
Demeter Imre 3061, 3208, 3293, 3460, 3605, 4204, 4285
Dénes Béla 1911
Dénes Szilárd 1475
Dénes Tibor 2531, 3065, 3073, 3480, 3487
Dersi Tamás 3458, 3596, 3598, 4319, 4364, 4460, 4544
Dés 235
Desné, Roland 4267

Devecseri Gábor 2727, 4387
Dezsényi Béla 2711
Dézsi Lajos 844, 845
Dibelius, Helmut 2366, 2413
Dickens, Charles 3325
Diebolt, Bernhard 2878
Dienes András 3343
Dietze, Alexander von 31, 62, 63, 70, 71, 2267
Dim, Konstantin 2368
Diósy Antal 3582, 3701, 3702
Ditrói Mór 1595
Dittrich Vilmos 1592
Divinyi Mihály 2093
Doblhoff Lily 1973
Dobossy László 3344
Dobrev, Dimitr 4320
Dobrovolskij, Lev Mihajlovic 672, 773, 3606
Dóczi Imre 1743
Dóczi Lajos 353, 355, 365, 373, 374, 388, 393, 397, 444, 445, 721, 1078, 1705
Dóczy Jenő 1723, 1825
Doktor Péter 4125
Dollfuss, Engelbert 2034
Domokos Sámuel 3512, 4126, 4545
Domokos-Haraga Balázs 846
Dormándi László 2417
Doromby Károly 3719
Doskár Éva 2623
Dosztojevszkij, Fedor Mihajlovic 4600
Dömötör István 1908
Dömötör Tekla 3427
Dräxler Aladár 2247, 2384
Duagir, Henri 2952
Dudek János 459, 567, 568, 958
Duka, Djordje Jankovič 2661

Dumreicher Carl 1817, 3120, 3301
Dux Adolf 17, 64, 4733

E

Ebeczki György 1949, 2057
Eckhardt Ilona 4095, 4127, 4165
Eftimiŭ, Valerian 3780
Eger 3331, 3963
Egri Viktor 2279, 3744, 4011
Egyed Zoltán 2558
Ehlers, Paul 1668
Elbert János 3568, 3607, 3733
Elek Artur 2352
Elek Oszkár 1638, 2713,
Eminescu, Mihail 2249, 2511, 2642, 3620, 3911, 4272
Emőd Tamás 1126, 1577, 2625
Endrődi Sándor 676, 995
Endrődy Béla 1513
Engel Károly 4128, 4769
Engl Géza 4454, 4810
Eötvös József, báró 83, 85, 1029, 1130, 1131, 1297, 1425, 2622, 2807, 3085
Eötvös Péter 3707
Epicharmos 1033
Erdélyi Gusztáv 2310
Erdélyi Ilona, T. lásd: Török Tamásné Erdélyi Ilona
Erdélyi János (1) 10, 14, 281, 3150, 3151, 3532, 3554, 4749,
Erdélyi János (2) 4810
Erdélyi Károly 315, 428, 438, 471, 488, 691, 692, 1060
Erdődy Elek 3019, 3020
Erdődy János 2779
Erdős Jenő 3068
Erdős Magda 3323, 3436, 3580, 3700, 3960
Erőss Alfréd 2385
Esty Jánosné 1004
Eszterházy Miklós, gróf 393, 750, 955

F

Faber, Filippo 2388
Fábián Imre 4203
Fábián István 2549
Fabinyi Tibor 4472
Fáj Attila 3302, 3608, 3668, 4235, 4593
Faludy György 3100
Falus Róbert 4087
Fantuzzi, Serenella 3106
Faragó József 1430, 1530
Farkas András 3336, 4569
Farkas Ferenc 3631
Farkas Geiza 1784, 1916, 2025, 2591
Farkas Gyula 1303, 2104, 2688, 2798
Farkas Imre 1826, 4809
Farkas Pál 805, 827, 847, 854, 907
Farnos Dezső 968
Faust Antal 1127, 1137, 1431
Fáy András 72
Fáy Dezső 2661
Fedor Ágnes 3713, 3781
Fehér Ferenc 3238
Fehér Pál, E. 3731, 4098, 4129, 4464
Féja Géza 1785, 1897, 1966, 2487, 2616, 2799
Fejér József 1090
Feledi Gyula 4236
Feleky Géza 2028, 2029
Feleky Károly 1612
Felkai Ferenc 4012, 4013, 4016, 4130, 4594, 4770
Felszeghy Ödön 4020
Feltóthy László 1108
Fencsik Flóra 4595
Fényi András 2292, 3204, 3231, 3782
Fenyő István 85, 3367
Fenyő József László 4630

Ferenczi Zoltán 679, 995
Ferenczy József 218, 222
Ferenczy Károly 571, 572
Ferke (Franke) Ágost 774
Feszl Géza 125, 735
Feuerstein Albert, lásd: Hameiri, Avigdor
Filmbemutató Budapest 4361
Filyó Miháy 4106
Fischer Gyula 1552
Fischer, Alexander 243, 260
Flaubert, Gustave 1526
Fodor Gyula 2434
Fodor József 3079
Foerster, Norman 3121
Fogolyán Vilmos András 4103, 4131, 4557
Fonda, Antonio 331, 870
Forgách Balázs, gróf 996
Forgács János 693
Fóthy János 1938
Fóti, Joseph Louis 1646, 1685
Fourier, Francois Marie Charles 4076, 4339
Földes Anna 3783, 3978, 4018, 4660
Földessy Gyula 2129
Frank, André 2959
Frankfurt am Main 2679
Fráter Erzsébet 359, 626, 667, 668, 682, 1770, 1888, 2094, 2170, 2195, 2217, 2272, 2273, 2298, 2550, 2655, 2724, 2728, 2735, 2810, 2811, 2825, 2927, 3691, 4568, 4822
Fricsay Ferenc 2470
Fridrik Imre 677
Friedman Dénes 1596
Friedrich Endre 1116
Friss Gábor 3130
Froment-Coste, Yves 2957
Fuchs Simon 4021

Furelli, Maria Teresa 4022
Füchszel Ármin 98
Fülöp Árpád 2800
Fülöp Éva 2373, 2386
Füredi Lajos 126
Füst Milán 1274, 3259, 4237

G

Gaál Gábor 3152
Gábor István 3633, 3712, 3724, 3784, 3785, 4473
Gajári Lajos 213
Gál György Sándor 3631
Gál István 1808, 2820, 2935, 4661,
Gál László 2105
Galamb Sándor 325, 1114, 1228, 1404, 1476, 1509, 1515, 1574, 2248, 2387, 2421, 2425, 2529, 2562, 2907, 3058, 3786
Galambos Ferenc 2377
Gáldi László 1995, 2003–2005, 2249, 2512, 4238
Gálos Rezső 850, 944, 954, 969, 1119, 1301
Galsai Pongrác 4430
Gály Iván 4117
Gara, Ladislas 3587
Garai Gábor 4388
Gárdonyi Géza 1459
Gáspár Bernát 1238, 1332, 1343, 1599
Gáspár Géza 3050
Gáspár Kornél 1275
Gassner, John 2689
Gáti József 3178
Gáti Károly 3207
Gazdag Lajos 997
Gdansk 4524
Gelencsér Géza 3404, 4474
Gellért Endre 3167, 3179
Gellért Oszkár 1276, 3260, 3303, 3787, 4132

Genthon István 572
Gera György 4023
Gerece Péter 337
Gerézdi Rabán 2740
Gergely Győző 1510
Gergely Mihály 4133
Gergely Pál 3609
Gergely Sándor 3702
Gerhauser Albert [Házy Albert] 1827, 2255–2258, 2330, 2333, 2389, 2391
Gerlich, H. G. 2241
Gerlóczy Zsigmond 2106
Gerő Ödön 864, 941
Gerskovics, A. 3429
Gianola, Alberto 2007, 2250
Gibbon, Edward 1100
Gink Károly 3256
Giricz Mátyás 4546
Glatz Ernő 909
Glebova, T. 3368, 3369, 3534
Góbi Imre 485
Goda Gábor 3045
Goethe, Johann Wolfgang von 105, 112, 182, 266, 483, 622, 730, 731, 735, 853, 1692, 2163, 2482, 2882, 2923, 2992, 3121, 3325, 3428, 3547, 4789
Goga, Octavian 720, 874, 945, 1613, 1615, 1631, 1696, 1749, 1766, 1792, 1967, 1991, 2000, 2003, 2107, 2122, 2251, 2308, 2648, 2660, 2690, 3512, 3742, 4119, 4124, 4126, 4155, 4545, 4659
Gogolák Lajos 3212
Goldmark Károly 920
Golobasenko, J. 4516
Golot(y)ina, G. A. 3405, 4024
Gombos Gyula 2423
Gondán Felicián 946, 970
Gordon, Izabella Beata 4546

Gorilovics Tivadar 4239
Gorkij, Makszim 715, 749, 791, 3104, 3131, 3155, 3180, 3219, 3303, 3324, 3325, 3351, 3353, 3360, 3361, 3364, 3369, 3376, 3378, 3511, 3534, 3573, 3574, 3689, 3788, 4336
Gorzó Nándor 2291
Gosztonyi Lajos 2158
Gottschall, Rudolf 65, 66
Götz József 13
Greguss Ágost 18, 28, 77, 78, 84, 88
Grein 1695
Grén, Z. 4533
Grexa Gyula 987
Gross, Joseph 3642, 3794, 3980, 492, 4102, 4135
Grünwald Béla 2771
Guignebert, Jean 2970
Gulyás József 1023–1025, 1531, 1532
Gulyás Pál 1026, 1115, 1150, 2109, 2714
Gulyás Sándor 1305
Gurnesevics Lajos 694
Guth, Viktor 421
Guttman Simon 1703
Gyárfás, Endre 3789
Gyárfás Miklós 3056, 3181, 3200, 3221, 3222, 3345, 3589, 3674, 4596,4597, 4662, 4663
Gyenes Zoltán 3555
Gyergyai Albert 1652, 1756
Gyöngyösi István 299, 3090
Győr 230, 3543
Győrffy Miklós 4475
György József 1705
György Lajos 1221, 1536, 2108
Győri Vilmos 96
Gyulai Ágost 565, 595, 736, 2715
Gyulai Farkas 489, 945
Gyulai Pál 8, 74, 113, 124, 127, 130, 475, 496, 548, 1331, 1583, 2771, 3577, 3578

Gyurkó Géza 3337
Gyuros Borka 1738

H

Hadrovics László 2592, 2663, 2665, 2666, 2691
Hadzsics Antal 338
Hafner, S. 3790
Hagymássy Lajos 15
Haid Ferenc 1138
Hajdú Győző 4812
Hajdú János 2749
Hajdu Ráfis 4547
Hájek, Engelbert 2741
Hajnal, David 872
Hajnik Pál 72
Hajó Sándor 2420
Hajtay Etelka, H. 2252
Halasi György 4240
Halasy-Nagy József, lásd: Nagy József
Halász Gábor 1659, 2751, 2801, 2839
Halász Gyula 618
Haller Gábor 2587
Halmi János 3513
Halmi Sári 3224
Haltenberger Mihály 971
Hamburg 388, 2446
Hameiri, Avigdor 1011, 1201, 1409, 1438, 1703, 1708, 1710, 4496, 4504
Hámori Ottó 3283, 3284, 3346, 3447, 3637
Hámos György 4389
Hamvas József 1277, 1279, 1341, 2138
Hanák Tibor 4218
Hankiss János 1597, 1828, 2105, 2221, 2253, 2388, 2554, 2692, 2706, 2716, 2717, 2750, 2802, 2803, 2922, 2923
Hankissné Haraszti Jolán 413

Hanvai Ilona 988, 1873, 2700
Haranghy Jenő 1143, 1155
Haraszthy Gyula 2784
Haraszti Gyula 141, 142, 974
Harmatta János 3424
Hárs László 3060
Harsányi Kálmán 1139, 1235, 1280, 1462, 1477
Harsányi Zsolt 1711–1713, 1735–1741, 1770, 2106, 2112, 2113, 2126, 2254, 2627, 4778
Hartmann Keményfy János 574, 579, 1254
Hatvany Lajos 3256
Haukland, Andreas 1611
Hauser, Otto 998
Havas Ervin 3791, 4664
Havas István 2287
Hável József 4515
Havu, Ilmari 2862
Házy Albert, lásd: Gerhauser Albert
Hebanowski, Stanisław 4524, 4536
Hegedüs Géza 14, 25, 3153, 3174, 3223, 3792, 3793
Hegedűs István 194
Hegedűs Lóránt 1478, 1479, 1481, 1533, 2114, 2403
Hegedűs Nándor 3794, 4135
Hegedűs Sándor, ifj. 2718
Hegedűs Zoltán 536, 1875, 2085, 2115, 2201
Hegel, Georg Wilhelm Friedrich 1097, 1751, 2623, 4725
Heine, Heinrich 1547, 1831, 3325
Heinrich Gusztáv 360, 380, 382, 969, 986, 990
Hekstra, Elly A. 3107
Heller Ágnes 14
Heller Bernát 542
Helsinki 1471
Heltai Jenő 1771
Hen, Juliusz 238, 244, 431, 3342
Hendel, Otto 379

Henkel, Barbara 4241
Henning, Hans 3795
Henriczy Béla 2195
Henz, Rudolf 3745, 4186, 4193, 4242, 4306
Hepner, Václav 4225
Héra Zoltán 3735, 4665, 4772
Herceg János 2588, 2590, 2600, 2662
Herczeg Ferenc 1281, 1699, 1939, 2262, 3248
Herman Ottó 3694, 3937
Hermann István 3133, 3154, 3210, 3232, 3581, 3595, 3610, 3959, 4184, 4243, 4773
Herzog Manó 1433
Hevesi András 1909
Hevesi Sándor 558, 560, 569, 678, 863, 878, 901–904, 924, 1172, 1223, 1227, 1282–1284, 1434–1436, 1505, 1508, 1524, 1557, 1598, 1599, 1635, 1686, 1687, 1809, 1829, 1960, 2116, 2117, 2263, 2513, 3099, 3109, 3233, 4730
Hirsch Nelly 751
Hoang Trinh 3796
Hoffmann Mór 112, 266
Hoffmann, E. E. 2686
Hogarth, William 1034
Hoitsy Pál 128
Holder József 1501, 1617, 2008, 4384
Hollósy István 105, 106
Holodkovskij, N. A. 754, 758, 4024
Holly, Eugen 1520
Hont Ferenc 19895
Hopp, Lajos 4338, 4341, 4344
Horánszky Lajos 2118
Horne, J. C. W. 3639, 3670, 3727, 3761, 4187, 4455, 4637, 4810
Hornyánszky Nándor 4152
Horváth Árpád 978, 1782, 2119, 2120, 2196
Horváth Béla 2501, 2605
Horváth Cyrill 472, 513

Horváth György 3632
Horváth Imre 4666
Horváth István Károly 3422, 3425
Horváth János 1185
Horváth Jenő 3964
Horváth Károly 3141, 3347, 3362, 3514, 3797–3802, 4005, 4025, 4026, 4061, 4390, 4391, 4621, 4667, 4774
Horváth Mihály 4761
Horváth Zoltán 1028
Hörl Gyula 947
Hrabrovickij 3348
Hradsky, Ladislav 3498, 3524
Hubalek, Lotte 4213
Hubay Miklós 3209, 3803, 4027–4029, 4548, 4599, 4668–4670
Huszár Aladár, vitéz baráti 2804, 2805
Huszár Guillaume 1258
Huszár Vilmos 501
Huszti Péter 4362
Huszty Mihály 2720
Hviezdoslav, [Országh] Pavel 793, 795, 1519, 3125, 3358, 3759, 3823, 4160, 4603

I

Ibsen, Henrik 545, 3325
Iglódy István 4691
Ignácz Rózsa 3515
Ignotus 626, 826, 1830
Ijjas Antal 1722, 3629
Illés Béla 3036, 3054, 4244
Illés Endre 2019, 2121, 2283
Illés Jenő 3182, 3962, 4030, 4572
Illyés Gyula 1651, 2268, 4392, 4549
Illyés János Jenő 1187
Imauka Juichiro 2864, 3982
Imre László 4600

Incze Gábor 2054
Irinyi Jenő 1624, 2012
Isac, Emil 1696, 3804
Issa an-Naouri 4079
Iván Gizella 2514
Iván Mihály 2578

J

Jakab Antal, K. 4321
Jakab Géza 2122
Jakab Ödön 1047
Jákó Pál 4015
Jancsó Benedek 143
Jancsó Elemér 1600, 2123, 2189, 3804, 3805, 4031
Jankó János 324, 812
Jankó László 910
Jankovich Ferenc 2788
Jankovich Marcell 2124
Jankulov, Borislav 1614, 2585, 2637, 4415, 4502
Jankulov, Vladislav 2587, 2797, 4415, 4791,
Jánosházy György 3626, 3671, 3806
Janovics Jenő 2125, 2433
Jászai Mari 149, 160, 169, 177, 911, 1286, 1518
Jászberényi Gyula 4671
Jekelfalussy József 540
Jékely Zoltán 3428
Jemnitz Sándor 2573, 3018
Jeri, Alfredo 3544
Jeszenszky Danó 183
Jeszenszky Sándor 86
Jobbágy Károly 3808, 3809, 4672
Jocelyn 1140
Jókai Mór 34, 40, 72, 99, 308, 316, 426, 1077, 1092, 1118, 1191, 1432, 1531, 1535, 1550, 1754, 2688, 3255
Joó Tibor 1683

Jordáky Lajos 4601
Josephi, J. 627
Jovánovics Miklós 4366, 4370
Joyce James 4235, 4593
József Attila 3429, 3603, 3905
Juhász Andor 1555, 2393
Juhász Ferenc 4136, 4488
Juhász Géza
Juhász Gyula 654, 1188, 1189, 1287, 1416, 1417, 1556, 3556, 3810, 4673
Juhász László 1636
Juhász László, Cs. 1640, 1641, 1688
Juhász Vilmos 2417, 3071
Juin, H. 3557
Justh Zsigmond 1659
Juvenalis, Decimus Junius 1547

K

Kaas Ivor, báró 100
Kacziány Géza 640
Kaczvinszky László 544
Kacsir Mária 4163
Kádár Imre 2806
Kákonyi István 2930
Kalek, Heinrich 2515
Kállai Gyula 2574, 2629, 4816
Kállay Miklós 273, 1507, 1557, 1726, 1793, 1797, 1811, 1813, 1924, 1925, 1969, 2073, 2074, 2078, 2131, 2229, 2230, 2265, 2282, 2315, 2344, 2345
Kallós Miklós 3310
Kálmán Béla 4457, 4458, 4517, 4550
Kalmár András 4365
Kalmár Éva 4513
Kálnay Nándor 214, 215
Kalocsai Emil 806

Kalocsay Kálmán 1413, 1437, 3997, 4032
Kaltenbergh, Lew 3084, 3491, 3497
Kamarás Béla (3)
Kant, Immanuel 1114
Kántor Lajos 3658, 3813, 3814, 4137, 4138, 4476, 4674–4676, 4775
Kaposvár 3964
Kaposy [Kaposi] József 355
Kaprinayné Krüger Eugénia 2266
Kapy Béla 737, 1742
Karácsony Sándor 1539, 1880, 1900, 2548, 3097
Karafiáth Jenő 2127, 2924
Karbe, Hans 2603, 2612
Karcsai Kulcsár István 4579, 4677
Kardeván Károly 912, 927, 1029, 1031, 1578, 1682, 1689, 1724, 1831, 1832, 2091, 2128, 2519, 2567, 2630, 2738, 2764, 2807, 2847, 3085, 3092, 3110
Kardos Albert 984, 1743–1745, 1760, 1777, 1780, 1833, 1834, 2147, 2149, 2150, 2227, 2556, 2698, 2705, 2721, 3091
Kardos István 1288
Kardos Lajos 1005
Kardos László 2225
Kareš, Milos 1661
Karinthy Ferenc 2989, 2991
Karinthy Frigyes 979, 1071, 1289, 1943, 2052, 2989, 2991, 3261, 3406
Karl, Louis 948
Kármán Mór 460, 807, 808, 815, 828, 1190, 2167
Károsy Károly 68
Károsy Pál 2267, 2520
Kárpáti Aurél 275, 1045, 1059, 1233, 1465, 1512, 1835, 1860, 1879, 1899, 1907, 1942, 1984, 2014, 2041, 2053, 2151, 2286, 2461, 2568, 2770, 3111, 3122, 3183, 3199, 3216, 3219, 3407–3411, 3558, 3559
Karsai Géza 2584
Kass János 4086, 4246, 4247, 4278, 4306–4308, 4322, 4810
Kassa 197, 232, 1135, 4104

Katona Ferenc 3170
Katona Jenő 4678
Katona József 222, 427, 570, 948, 1088, 1779, 2717, 2913, 3440, 3583, 3747, 3962, 4030, 4766, 4783
Katscher, Romulus 317
Kazinczy Ferenc 1754
Kazinczy Gábor 72
Kázmér Ernő 2589
Kecskemét 207, 3583
Kecskeméty Aurél 76
Kéky Béla 2083
Kéky Lajos 510, 1448, 1482, 1558, 1734, 2070, 2275, 2593
Kelemen [Wolf] Béla 590
Kelemen János 2785, 3112, 3134
Kelemen Viktor 3746
Keleti Gábor 2106
Kemény Ferenc 3297, 3304
Kemény Gábor 1836
Kemény Gábor, G. 759
Kemény István 1690, 1720, 2318, 2777
Kemény Zsigmond 946, 1118, 1191, 2695, 4497
Keményfi Hartmann János 374, 574, 579, 1254
Kenedy Géza 2152
Kenessey Béla 1465
Kenyeres Imre 2787
Kenyeres Zoltán 3238, 4040
Kepler Johannes 881, 982, 1275, 2154, 3419, 4566
Kerecsényi Dezső 1731, 1902
Kerekes Emil 1606
Kerényi Ferenc 40, 4142, 4323, 4324, 4382, 4393, 4470, 4551, 4552, 4602, 4679–4685, 47317
Keresztury Dezső 539, 1707, 1807, 2489, 2575, 2631, 3247, 3720, 3815, 3859, 3981, 4143, 4197, 4215, 4686–4688
Keresztury Sándor 1534
Kereszty István 1117

Kerndl, Rainer 4477
Kerpely Jenő 4002, 4034
Kertész Iván 4445
Kertész Kálmán 1483
Keszler József 162
Kettunen, Lauri 2863
Kézai Béla 3350
Kibédi Varga, Sándor 4248, 4795
Kierkegaard, Søren Aabye 4537
Kietlicz 432
Kindermann, Heinz 4065, 4325
Kinizsi Andor 2808
Király György 530, 952, 1030, 1154, 1160, 1191
Királyhegyi Pál 2722
Kirkconnel[l], Watson M. A. 1699, 3228
Kisfaludi Strobl Alajos 3588
Kisfaludy Károly 2631
Kisparti János 930
Kiss Aurél 4689
Kiss Ernő 517, 829
Kiss Gyula 3817
Kiss Gyula, ifj. 966
Kiss Ibolya, L. 2810, 2811, 3113, 3839–3842, 4147
Kiss Ilona 2908
Kiss Gy. János 3816
Kiss József 868
Klaniczay Tibor 4144
Klearchos 2691
Klebelsberg Kuno, gróf 1290, 1559
Klekner Alajos 101
Klimó Károly 3756
Klimstein (Kőhalmi) József 107, 216
Kmeczkó Mihály 4776
Kmetty Ferenc 3672
Koczogh Ákos 2137

Kocsis Tamás 3818
Koeppel Emil 1004
Koestler, Arthur 3419
Kohányi Gyula 588
Kohlmann Dezső 2632
Kojnok Nándor 3831, 4017, 4035, 4145, 4690
Kolba Gyula 1579, 2633, 2854
Kolozsvár 193, 233, 1013, 1104, 1148, 1156, 1220, 1469, 1518, 1616, 1789. 1990, 3965
Kolozsvári Grandpierre Emil 979, 3261
Kolta Ferenc 3234
Koltai Tamás 4288, 4289, 4359, 4465, 4589
Koltai Virgil 144
Komárom 200, 4634
Komlós Aladár 1291, 1892, 2288, 3412, 3819, 3820, 4249
Komor Ilona 1804
Kondor Béla 3787, 3821, 4125, 4234, 4250
Konieczni, Féliks 727
Konopnicka, Maria 239
Kont Ignác 505, 949, 1000
Kónya Judit 3793
Kónya Sándor 845
Korda Imre 509
Korda Sándor 2269
Korenchy Rezső, id. 2153
Korn, Rita 3822
Kornis Gyula 1837
Koroda Pál 108
Kórodi József 3516
Korompay János 4604
Koronda Frigyes 19
Koryürek Péter 2832
Kossuth Lajos 1754, 2771
Kostolný, Andrej 3823, 4603, 4777
Kosztolányi Dezső 1151, 1292, 1651, 2126, 2268

Kotarbiński József 728
Kova-Feurstein Albert, lásd: Hameiri, Avigdor
Kovács Albert 3351, 3363
Kovács Dezsőné 2154
Kovács Ernő 2155
Kovács Ferenc 41
Kovács Győző 4059
Kovács Gyula 679
Kovács János 3304, 4437
Kovács Kálmán 3393, 3560, 3824
Kovács László 1293, 1934, 2156
Kovács Sándor 2693
Kovács Tibor, G. 2909
Kováts Antal 570
Kozáky István 1484
Kozáry Gyula 1485
Kozma Lajos 1154
Kozocsa Sándor 9, 1308–1310, 1658, 1706, 1716, 1727, 1839, 1873, 2075, 2076, 2133, 2157, 2159. 2294, 2364, 2367, 2462, 2528, 2925, 3089, 4324, 4326, 4478, 4487
Kőhalmi Béla 1295
Kőháti Zsolt 4479
Köllő Miklós 3236
Könnyű László 3825
Könye Nándor 695
Könyves Gábor 1486
Könyves Kálmán 430
Köpeczi Béla 4480
Körmendi Judit 4691
Környei Elek 2160, 2269, 2910, 3826, 4692
Környei Ferenc 2936
Körössényi János 3184
Kőrösy György 383, 605, 606, 641, 696, 712
Köryürek, Péter 4336, 4339, 4342
Kőszegi László 2343

Kövér Sándor, D. 4394
Krakkó 723
Kral, Andrzej Władysław 425
Krasen(y)inn(y)ikova, Zinaida Germanovna 789, 3376, 3788, 4024
Krasiński, Zygmund 4390, 4391
Kraszewski, J. I. 319, 3666
Kraus, Wolfgang 4210
Krčméry, Štefan 1525, 1560, 3113
Krecsányi Ignác 587, 1032
Krejči, F. V. 767
Krejči, Karel 3827, 4036
Krepelka Elek 1521
Kristóf György 908, 913, 928, 950, 951, 980, 1001, 1002, 1024, 1048, 1061, 1062, 1296–1299, 1306, 1307, 1439, 1487, 1535, 1719, 1999, 2622, 2688
Kristóf Károly 3185, 3278, 3279, 3413, 3445, 3517
Krizsán László 3828, 3829, 4037, 4693
Kroó György 4435
Kross, Jaan 4456, 4512, 4538, 4585, 4664
Krúdy Gyula 1308–1311
Krumov Georgi 3619, 3698, 3903, 4291
Krusinszkij, Sz. 3235
Krücken, Oscar von 1133
Kuczka Péter 3830
Kuffner, Josef 419
Kulcsár Endre 356
Kulinyi Ernő 2020, 2274
Kultsár Miklós 1136
Kumlik Emil 1312
Kuncz Aladár 1313
Kunfi Zsigmond 639, 656
Kunossy János 1314
Kunszery Gyula 1903, 2021, 2044, 2559, 2809, 3026, 3027, 3225, 3593, 3611, 3673, 3832–3838, 4146, 4694
Kunz, Egon F. 3228, 3237, 3249

Kühár Flóris 2161, 2162
Kürthy György 1072, 2723
Kürti Pál 278, 1859, 3029, 3034

L

Lábán Antal 1629, 2026
Láczer István 1541
Laczkó Géza 1315, 1316, 2163, 3010, 3048
Ladányi Ferenc 3008, 3012
Lakatos László 1840
Lakner Klára 2521
Lakó György 2367
Lakos György 4038
Lám Frigyes 1580
Lamartine, Alphonse de 1140, 1688
Lamennais, Felicite Robert de 1640
Lampért Géza 1184, 1542
Lánczy Jenő 851
Lándor Tivadar 713
Láng Gusztáv 4676
Láng József 40
Lange, Antoni 4404, 4405
Lányi Andor 3213
Lányi Viktor 2048, 2346
Lasalde, Carlos 433
László Anna 4730
Latkóczy Mihály 543, 544
Lázár Béla 527, 545, 642, 658
Lázár István 3590
Leblanc Zsoltné 4695, 4778
Lebois, André 4813
Lechner von der Lech, Julius [Lechner Gyula] 308, 316, 621, 1077, 1379, 4046
Leclerc, Guy 3481
Leffler Béla 381, 958, 2358, 4282

Lehel Ferenc 2164
Lejman, P. 4534
Lelkes István 1841
Lemierre, Georges 3103
Lénárd János 2634
Lénárt György 3843
Lengyel Balázs 4696
Lengyel Dénes 4481
Lengyel József 630
Lengyel Lajos 2813
Lengyel Miklós 830, 1561
Lenkei Henrik 631, 914, 1567
Leonov, Leonid 3511
Lévay Gyula 632, 879
Lévay József 3855
Liennert, M. G. 1081
Linari, Lina 2814
Linde, Bernard 2445
Linhart Vilmos 955
Linnunmagi, Erik 4553
Linsemann, Paul 450
Liszt Ferenc 223, 2254
Loew, William N. 867, 880, 1010
Lohr Ferenc 4446, 4554
London 1700
Longfellow, Henry Wadsworth 1483
Lotz János 2624
Lotze, Dieter 3561
Lózsy János 3035, 3039, 4439
Lőcsei Gabriella 4697, 4802
Lődi Ferenc 3542
Lőkös István 3352, 3414, 3518
Lőkös Zoltán 3454, 3467, 4039
Lőrincz Gyula 3818
Lőrinczi László 3353, 4119

Lőw Immanuel 1317, 1609, 3089
Lőw Lipót 3906, 3913
Löwith Márta 869
Lőwy Ferenc 831
Lugosi Döme 2495, 2635
Lugossi Irén 2695
Lugovszky László 3847
Lukáč, Emil Boleslav 4698
Lukács György 981, 1128, 2992, 3135, 3238, 3302, 4040, 4392, 4428, 4482
Lukács Imre 3389
Lukács Margit 3222, 3345, 3346
Lukács Móric 934, 3826
Lukácsy András 4013, 4286, 4367, 4461, 4462, 4518, 4586, 4635
Lukácsy Sándor 14, 26, 74, 3554, 3655, 3844–3846, 4779
Lukas, Mikola 4188
Lukinich Imre 804, 849
Lundgren, Olaf 1701, 1886, 2358
Luther, Márton 839, 1832, 2525
Lux Alfréd 4435
Lux, Joseph August 1118
Lyka Károly 3305
Lyy, Toivo Otto 2643, 2857, 2919, 3784, 3848, 3938, 4713

M

Mácsay Károly 3075
Madách Aladár 653, 2167
Madách Aliz 3879, 3939
Madácsy László 4253
Madarassy Gábor 2636
Madarász Endre 3077
Madarász Lujza 1093
Magyar Bálint 2463, 3674
Magyar László 1979
Magyary-Kossa Gyula 1581, 1601

Major Ottó 4805
Major Tamás 3008, 3021, 3032, 3037, 3039, 3053, 3168, 3222, 3443–3445, 3449–3451, 3454, 3463, 3467, 3517, 3520, 3707, 3958, 4353, 4396
Majoros István 3294
Majtényi Erik 4119
Majthényi Anna 4821
Majthényi Flóra 129
Makai Emil 633
Makay Gusztáv 2464, 2748, 4041
Makovnyik Jano 1738
Malihina, J. 3849
Maller Sándor 3850
Malonyay Dezső 634
Mályus Elemérné Császár Edit 3675
Manninen, Otto 1418, 1471
Manojlovity. Todor 2522
Márai Sándor 1320
Máramarossziget 203
Marék Antal 2077, 2638, 2724, 2725, 2815, 2816
Márer György 3086
Márffy, Oscar 1844, 2444, 2465, 2523
Margendorff, Wolfgang 2680, 2684, 2817
Margócsy József 3521
Mark, Thomas R. 4699
Márki Sándor 217
Markó Miklós 1321, 1322
Márkus Béla 4605
Márkus László 3186
Maros László 3562
Marosi Péter 4042, 4164
Marosvásárhely 224, 258, 708, 841, 1157, 1470
Marót Károly 1033, 1073, 1120, 1131, 1562
Marót, Clément 1141
Martinkó András 4814

Martinov, Leonid 3516, 3728, 3731, 3822, 3851, 3864, 3905, 4124, 4068, 4120, 4308, 4810
Marton Andor 1323
Marton Endre 3171
Mártonvölgyi László 4700
Martyn Ferenc 4234, 4254
Marx, Karl 1836
Masaryk, Tomas Garrigue 1645, 1736
Máté Károly 2317
Matejko, Jan 238
Máthé M. Lajos 2422, 2466
Matkovics Pál 2
Mátrai Rudolf 1440, 1779)
Mátrai-Betegh Béla 2941, 3011–3013, 3169, 3205, 3206, 3464–3466, 3586, 3714, 3967, 3971, 4043, 4153, 4287, 4358, 4369, 4379, 4463, 4483, 4588
Matusevskij, Ignatij 461, 697
Matuska Peter 2394
Mátyás Ferenc 3676, 3677, 3852
Mátyás István 4555, 4815
Mayer Judit 4698
Mázor, Michal 4781
Mazurkevic, V. A. 757, 4024
Mazzuccetti, Atonio 871
McCollom, William G. 3123
Medve Zoltán 4191
Medveczky Károly 1488
Medvigy Mihály 3227
Megyeri Ella 1806, 1812
Megyesi Lajos 3452
Meijer, Kees 1180, 1192
Meltzer, Charles Henry 1664, 1700, 1794, 1809, 1829, 1834, 1843, 1882, 2062, 2177, 2209, 2215, 2237, 3099, 3109, 3115, 3297, 3504, 3507
Merényi Oszkár 2467, 2822, 2911

Mérő Mihály 2260, 2390
Mester János 2354
Mész Lászlóné 4701
Mészáros Vilma, B. 3895
Mészöly Gedeon 1164
Mezei József 4702, 4780
Mezei, M. 4337, 4340, 4343
Mező Lajos 184
Mezselatisz, E. 3853
Mihályfi Ernő 4816
Mihályfi Ernőné Filotás Lili 4816
Mihályi József 151, 3854
Mikes Ferenc 2502
Mikes Lajos 647
Mikes-Mischek Ferenc 2023
Miklós Elemér 2598
Miklós, József 2857
Miklós Róbert 3855, 3856, 4556, 4557
Miklóssy Kálmán 1324
Mikola Sándor 881, 972, 982
Mikszáth Kálmán 92, 93, 1472, 1491, 3321, 3379, 3603, 3881, 3910, 4315, 4470
Miller, Ferdo Ž 1014
Miller, Gilbert 2481
Milton, John 492
Miskolc 196, 1178, 3634
Mitrovics Gyula 1421, 1441, 1480, 1582
Moenich Károly 99, 102
Mohácsi Jenő 1543, 1564, 1569, 1618, 1622, 1630, 1665, 1666, 1748, 1755, 1790, 1794, 1800, 1803, 1804, 1845, 1974, 1978, 1986, 2010, 2011, 2042, 2047, 2059, 2061, 2069, 2165–2171, 2213, 2220, 2234, 2236, 2270, 2272, 2273, 2298, 2313, 2439, 2442, 2446, 2449, 2455, 2456, 2469, 2485, 2639–2641, 2652, 2696, 2726, 2728, 2867, 2872, 2876, 2898, 2912, 2913, 2926, 3296, 3395, 3503, 3505, 3509, 3611, 3687, 3725, 3757, 3763, 3837, 3887, 3891, 4072, 4185, 4454, 4471, 4495, 4539, 4728, 4810

Moldvay Győző 4195
Molnár Ferenc 3248
Molnár Gál Péter 3541, 3591, 4090, 4590, 4804
Molnár Géza 4327
Molnár György 60
Molnár Jenő 1161, 1325, 1749
Molnár József 3857
Molnár Lajos 2134
Molnár Miklós 3038, 3203, 3239
Molnár Pál 4703, 4704
Molnár Zsolt 4484, 4558
Molter Károly 1792
Molter, H. E. 294
Monat, Heinrich 422, 434
Monoszlóy Dezső 3858, 4105, 4109
Moór Gyula 1326
Móra Ferenc 1327, 2395
Moravek, Jan 420
Morgan, Conrad G. 3612
Móricz Zsigmond 1003, 3907
Morvay Győző 267, 502, 563, 571, 582, 594, 614, 636, 652, 656, 719, 882, 962, 976, 1004, 1034, 1054, 1896, 2172
Mounier, René 2977
Mózes Huba 4705
Mráz Gusztáv 853
Munkácsy Mihály 2254
Munkáselőadás Budapest 2248, 2304, 2326, 2387, 2629
Murakin, Ants 2445
Murányi János 2770
Murgulescu, Ilie 4020
Müller Lipót 1504
Münz, Bernhard 340, 357

N

Nádai Pál 883
Nádasdi Péter 4559
Nagy Adorján 2396, 3859
Nagy, Alajos 4044
Nagy András 2563
Nagy András, R. 2753
Nagy Attila 4691
Nagy Barnabás 929
Nagy Emil 2299
Nagy Ferenc 3678
Nagy Géza 4706
Nagy István 2913
Nagy József [Halasi Nagy József] 983, 985, 1058, 2110
Nagy Kálmán 4397
Nagy Lajos 3078
Nagy László, B. 3540
Nagy Miklós 2775, 4005, 4782
Nagy Péter 3708, 4154
Nagy Sándor 832, 1758, 1838, 1878, 2194
Nagy Vilmos 2289
Nagyajtay Teréz 3582, 3701, 3702
Nagyvárad 1789
Náményi Lajos, (T.) 300, 318
Napoleon, Bonaparte 1763
Nawrocka, E. 4529
Nedden, Otto C. A. 3306
Négyessy László 490, 532, 596, 1328, 1329, 1445, 1489
Nelten, Ludwig 435
Nemes Dezső 3240
Nemes György 3354
Németh Andor 1517
Németh Antal 179, 396, 1020, 1750, 1847, 1867, 1869, 1921, 2035, 2036, 2060, 2097, 2173, 2381, 2404, 2419, 2659, 2683, 2729, 2795, 2871, 3522, 4045, 4328, 4347

Németh Béla, G. 3, 32, 4561, 4707–4711, 4766, 4783
Németh István 3434
Németh József 3860
Németh László 1874, 2697, 2914, 4398
Nendtvich Károly Miksa 959
Neumann-Hofer, Otto 451
Neupokeba, Irina 4560
Neupokoeba, M. G. 3415
Neuschloss, Carlos Marcel 2597
Névy László 115
New York 2062
Ney Klára 4046
Nógrádi Béla 2406
Nógrádi László 915
Norsa, Umberto 2339, 2444, 2503, 2523, 3098
North Nelson, Jessica 2376
Novák Sándor 1330
Novak, Vilko 2599, 2667, 2677, 2691, 3087, 4415
Nüchtern, Hans 1764
Nyéki Lajos 3187, 3669, 3679, 4255, 4256, 4268
Nyigri Imre 1511
Nyitrai Nagy László 1644

O

Ogrizovič, Milan 1014
Oláh Andor 3114
Oláh Gábor 1446, 1490
Oláh Gusztáv 1965, 3171, 3173, 3215
Oláh Tibor 4155, 4284
Oltványi Ambrus 4047
Onno, F. 2037
Opera Budapest 4434
Opitz Theodor 21, 36
Oppler Emil 834
Opzoomer, Adele [lásd még: Wallis, Adele Sophia Cornelia] 290, 3088

Orbók Gizella 738
Ordas István 3523
Ordódy Katalin 4485
Orosz György 3636
Osváth Béla 3462, 3628
Oszti József 2743, 2823
Overmann, Jakob 956
Örkény István 4453
Östör József 2174

P

Pais Dezső 1130, 1140, 1141, 2175, 3416
Pajevics, A. 346, 347, 363
Pajor István, Csalomjai 42, 92, 93, 95, 109, 336, 341, 583
Pákh Albert 3955
Paku Imre 2783, 4486, 4784
Pál F. János 3861
Palágyi Lajos 339, 436, 473, 547, 739, 854, 931, 977, 1331, 1583
Palágyi Menyhért 358, 359, 384, 473, 548, 584, 617, 635, 667, 717, 740–742, 775, 859, 884–886
Pálffy Endre 2642
Pálinkás, László 2915, 4487
Palkó István 4048, 4150, 4712
Palkó Magda 4372
Pálmai Kálmán 3862
Palóczy, Ladislaus 743
Pályi András 4606, 4713, 4785
Pánczél Lajos 3355
Pándi Pál 3136, 3241
Pap Károly 1150, 2621
Pápa 199
Papp Antal 2824, 4356
Papp Jenő 1920, 2033, 2426
Papp Viktor 1602
Pares, Bernard 1834

Párizs 2943, 3101
Párkány László 3638
Parlagi Imre 1133
Parodi, A. G. 3863
Pascal, Blaise 1275
Pašiaková, Jaroslava 3501, 4108
Páskándi Géza 4631, 4714
Passuth László 4443
Pásztó 4429
Pásztor Árpád 1332, 1788
Pásztor Emil 4156, 4157, 4399, 4400, 4562, 4563
Pásztor József 1968, 2496
Pásztor Mihály 714, 744
Patai József 1410
Pataki József 1333, 2176
Pataki László 4158, 4401
Pataky Károly 3001, 3002
Paulay Ede 145, 152, 161, 260, 437, 784, 1482, 1557, 2416, 2463
Pauler Ákos 1334, 1335
Pável Ágoston 2668, 2673, 2678, 3087
Pawlik, Michał 319
Péczely Ignác 835, 1593
Pécs 228, 3290
Pekár Gyula 1336, 1491
Pekár Károly 745
Péntek Imre 4715
Penttilä, Aarni 2643
Perényi József 680
Perhács László 3769
Pernesz Gyula 4049
Pesti Ernő 4607
Peterdi Andor 2280
Péterffy László 2695
Péterfy Jenő 681
Péterfy Sándor 2771

Pétergálné Kardos Izabella 2698
Pétery Károly 320
Pető Miklós 3864
Petőcz Károly 4809
Petőfi Sándor 945, 951, 980, 1001, 1002, 1024, 1185, 1186, 1202, 1240, 1297, 1299, 1306, 1307, 1344, 1348, 1361, 1373, 1387, 1550, 1708, 1771, 2254, 2299, 2507, 2631, 2648, 2688, 2771, 2800, 3156, 3255, 3412, 3570, 3698, 3747, 3749, 3765, 4124, 4295, 4470, 4664, 4713, 4717, 4763, 4776
Petrich Béla 1109
Pfeifer János 1337
Pifát Emilné 2106
Pignatell, Fernand 2440
Pilinszky János 4217
Pilzen 799
Pintér Ákos 715, 3155
Pintér Géza 2295
Pintér Jenő 535, 1166, 1193, 1677, 1774, 1871, 1872, 2520
Pirotti, Giuliano 4050
Pitroff Pál 1338
Planer, Eugen von 379
Platon 181
Podhradszky Reitter, Elsa 2582
Polák Milán 4113
Polányi Károly 1339
Polgár Géza 1194
Pollák Illés 1565
Pollák Miksa 2300
Pomogáts Béla 1313, 4060, 4488
Pongrátz Emil, báró 90
Poničan, Jan 4717
Popławska, K. 4531
Popović, Mita 4415
Possonyi László 2297, 3049, 3288, 3339, 3490, 3979
Potoczky Júlia 4223

Pozsony 329, 1519, 4377
Őcz János 342
Prága 414, 759, 896, 4222
Prażmowska, Teresa 386, 621, 723, 1159, 2866
Prém József 222
Preszly Elemér 1492, 1691
Prohászka Ottokár 1278, 1340, 1342, 2188
Prőhle Vilma 1603
Pukánszky Béla 1605, 1692, 1751, 2471
Pukánszky Béláné Kádár Jolán 1854, 2645, 4564
Pulszky Ferenc 150, 155, 174
Puruczki Béla 4786
Pünkösti Andor 1238, 1343, 1864, 1950, 2016, 2017

R

Rácz Győző 4162
Rádió, Bécs 1618
Rádió, Budapest 2509, 3243
Rádió, Lausanne 2986
Rádió, München 1665
Rádió, New York 2062
Rádió, Párizs 2943, 3101
Rádió, Prága 1661, 2372
Radnóti Miklós 3429, 3603, 3905, 4074
Radó Antal 2341, 2347
Radó György 335, 674, 792, 2377, 3155, 3613, 3866–3871, 4034, 4051, 4052, 4099, 4107, 4110, 4111, 4159, 4160, 4257–4259, 4304, 4329, 4375, 4402, 4403, 4413, 4432, 4489–4491, 4519, 4520, 4530, 4608–4611, 4718, 4810, 4817
Radványi Sándor, ifj. 1344
Rafałowski, T. 4527
Raics István 4445
Raisz Rózsa 4161
Rajk András 3333, 3448, 3472, 3716, 4441, 4612
Rakodczay Pál 158, 491, 578, 660, 699, 1036

Rákos Péter 3262, 3498, 3524, 3872, 3873, 4565
Rákos Sándor 4719, 4787
Rákosi Jenő 146, 148–150, 269, 1037, 1412, 2315
Rakovszky Tibor 4492
Rakowski, Konrad 724
Rameckers, S. J. R. 3088
Ránki György 4434, 4438, 4441, 4444, 4468, 4720
Rapaics Rajmund 1094
Rappaport Ottó 4284, 4721
Ráskai Ferenc 823
Rass Károly 1345
Ravasz Árpád 916
Ravasz László 746, 1447, 2178, 2179, 2188, 2407
Rédey Tivadar 1225, 1346, 1463, 1506, 1922, 2427
Regéczy Lilla 3165
Reh, Ernest 2333, 2391
Reichard Piroska 380, 986
Relle Pál 1795, 2180, 2524, 3015, 3016, 3059
Rembrandt, Harmensz van Rijn 2473
Reményi Ede 492
Reményi József 3126, 3874
Reményik Sándor 1302, 2181, 2284
Rényi Péter 3469, 3711, 3717, 3875, 3968, 3976, 4212, 4260
Rényi Rezső 437, 549, 550
Réti István 2525
Révai József 3323, 3356, 3417, 3436, 3526, 3580, 3614, 3960, 4330
Révay József 1347
Révész Mihály 1575, 1926, 2182, 2304, 2428
Reviczky Szevér 44
Reychman, Jan 3492
Réz Henrik 2411
Ribicki, Andrej 2656
Richter, Alexander 4123
Rideg Gábor 4360, 4591
Riedl Frigyes 121, 132, 135, 137, 836, 837, 959, 987, 988, 1873, 2674, 2699, 3876

Rigó László 40, 3657, 4172, 4331
Rismondo, Piero 4198
Ritter Sándor 2408
Róbert Jenő 760
Robert, Leslie Evans 3640
Roboz Imre 1095
Roger, Richard 2943, 2980, 2982, 3475, 3508, 3533, 3726, 3762
Róheim Géza 2183, 2701
Róna Béla 477, 519, 576, 646, 661, 682, 683
Rónai Mihály András 2322, 2350
Rónai, Paul 2096, 3250, 4493
Rónay György 3137, 3594
Rónay Mária 1752, 1753
Roskovics Ignác 813
Roszmockij, B. 4523
Rothhauser, Max 615, 657, 662
Rousseau, Jean Jacques 2832, 4342
Rousselot, Jean 3587, 3877, 4023, 4065, 4093, 4096, 4127, 4165, 4166, 4238, 4307, 4604, 4722
Röbbeling, Hermann 1755, 1951, 2010, 2013, 2018, 2184
Rubens, Péter Paul 3090
Rubinyi Mózes 2276, 2719
Rudnay Józsefné Veres Szilárda 1195
Rudnyánszky Gyula 251
Rudolf császár 1580
Ruffy Péter 3878–3883, 4261, 4723
Runkel, Ferdinand 451
Rutkai Éva 3974
Ruttkay György 2015, 2050
Ruttkay-Rothauser Miksa 783
Ruzicska, Paolo 3563, 4487

S

Saád Béla 1958
Saád Katalin 4614

Sáfrán Györgyi 4167, 4724
Sajó Sándor 1348, 1349
Salamon László 4494
Samociuk, Teresa 4404, 4405
Sándor István 1775, 2185, 2436, 2731
Sándor Iván 3332, 3391, 3418, 3721, 4053
Sándor Kálmán 3064
Sándor Lajos 1350
Sándor László 3564, 4189, 4190, 4262
Sándor Sándor 1493, 1494
Sanger, C. P. 1805, 1843, 2177, 3143, 3249, 4661
Santner, Inge 4196
Sargina, Ludmilla 3565
Sarkadi Imre 3057
Sárkány Oszkár 2261
Sárospatak 1032
Sárosy Gyula 1754
Sárvári Márta 3986
Sas Andor 999, 1053, 1097, 1098, 3747–3749, 4725
Sas György 3263
Sas László 4495
Sassi Nagy Lajos 1352, 1495
Sauvageot, Aurélien 2945
Sayous, Eduard 493
Schack, Adolf Friedrich graf von 1105
Schanner Pál 954
Schéda Mária 4151
Scheiber Sándor 1710, 2526, 4406
Scherr János 361
Schlachta Margit 1753
Schneeberger Nándor 629
Schöpflin Aladár 1057, 1234, 1353, 1354, 1680, 1931, 1932, 1948, 1975, 2090, 2186, 2401, 2429, 2566, 2569
Schreinerné Bán Flóra 2825
Schrögendorfer, Konrad 4280

Schullerus, Adolf 628
Schuschny Henrik 982
Schwarzstein Dezső 917
Schweitzer József 4496
Schwengeler, Arnold H. 2874, 2877, 2895
Scossa Dezső 302
Scridon, Gavril 4054
Sebestyén György 3188
Sebestyén Károly 611, 651, 785, 1046, 1355, 1356, 1566, 1642, 1815, 1936, 2013, 2045, 2081, 2187, 2188, 2305, 2336, 2348, 2431, 2579
See, Edmond 2968
Seladon 398
Semjén Gyula 1915, 2355, 2560, 2759, 2843
Semper Victor 1754
Sepsiszentgyörgy 206, 619
Seton-Watson, R. W. 1809, 1834, 1882, 2189, 3099, 3115
Sevcsenko, T. G. 4051
Shakespeare, William 1088, 1113, 3111
Shelley, Percy Bysshe 2467
Siebenlist, Josef von 264
Sienkiewicz, Henryk 701
Sieradzka, Zofia 4263
Sierosewski, Andrzej 4391, 4402, 4609
Sík Csaba 3556, 4726
Sík Sándor 932, 957, 1226, 2190, 3566
Siklóssy László 425, 768
Siklóssy Pál 1357
Silberstein, Adolf 164, 165, 376, 474
Simaček, Matej Anastazia 765
Simándy (Simándi) Pál 1883, 2306, 2702, 3567, 3885, 4168, 4818
Simkó József 637, 663
Simon István 4497, 4615
Simon István, Sz. 4091, 4169
Simonyi Zsigmond 245
Sinkó Ferenc 3307, 4467

Sinko, Tadeusz 1884
Sinkovits Imre 4357
Sipos, Louis 1639
Sipőcz Jenő 1847
Siptár Ernő 3886, 3887
Sivirsky Antal 1885, 3108, 3116, 3175, 4727, 4788
Skrobinec, J. 3888
Sokoropátkai Madách István 1152
Solt Andor 2530, 2757, 2842
Somlyó György 3889
Somogyi Ferenc 2647
Somogyi István 2226
Somogyi Mátyás 4227
Somogyi Sándor 3578
Somorjai Sándor 2522
Sonkoly István 3890
Sós Endre 3095, 3365, 3891, 4057, 4728
Sőtér István 1362, 2192, 3156, 3157, 3189, 3190, 3264, 3266, 3267, 3272, 3274, 3308, 3329, 3357, 3370, 3680–3683, 3892–3894, 3997, 4055, 4064–4066, 4170, 4171, 4173, 4498, 4729, 4789
Spáczay Hedvig 4324
Spiel, Hilde 4200
Spinoza, Baruch 2473
Sponer, Andor von 288, 368, 385, 620, 2498, 2602, 2679
Srejner, O. 664
Stahl, Ernst Leopold 2498, 2502, 2602, 2679
Staud Géza 79, 2527, 2851, 4730, 4819
Stefanovič, Svetislav 2661, 2691
Steffen, Albert 2882
Stengel, Elisabeth 4205
Štěpănek, Bohuš 4228
Štítnický, Ctibor 3743, 3996, 4097, 4104, 4118, 4160, 4174, 4377, 4459
Stób Zoltán 2942
Stockholm 1701

Stuckenschmiedt, H. H. 4436
Stux Ilia 2353
Šubert, F. A. 424
Sugár Károly 3515
Sugár Sándor 2473
Sulyok László 4663, 4720, 4731, 4748, 4771
Sulyok Tamás 3713
Suomi, Vilho 2858
Supka Géza 1359, 1360
Surányi Miklós 1584
Surówka, B. 4526
Sümegh Lothár 1728, 2142

Sz

Szabad György 4265, 4732
Szabadi Béla 1361
Szabadka 591
Szabirov, A. A. 3131
Szabó Ákosné 3911
Szabó Árpád 2827
Szabó Dávid 2130
Szabó Endre 700
Szabó Imre 138
Szabó István 2648
Szabó István, id. 4175
Szabó József 3896, 4067, 4158, 4324, 4332, 4333, 4399, 4401, 4408, 4472, 4499, 4500, 4506, 4510, 4566, 4567, 4570, 4616, 4617, 4627, 4733–4735, 4764, 4797, 4808, 4815, 4820–4822, 4828
Szabó Károly 4334
Szabó László, Cs. 3419, 3615
Szabó László, G. 3471
Szabó László, Z. 4014
Szabó Lőrinc 177, 1362, 2163, 2307, 2533, 2550–2553, 4328
Szabó Richárd 1886
Szabó Sándor 855, 856

Szabó Zoltán 1956, 2191
Szabolcsi Gábor 3473
Szakács Andor 701
Szakáts Mara 4568
Szalai Sándor 2732
Szalatnai Rezső 2828, 3127, 3158, 3268, 3501, 3568, 3616, 3897–3899, 4101, 4148, 4176, 4266, 4409
Szalay Károly 684, 702–705, 838, 918, 1071, 1289
Szalay László 72
Szalay Mihály 494
Szalay Zoltán 4579, 4677
Szalmáné Vichter Natália 4068
Szalontay Mihály 4618, 4736
Szana Tamás 157, 268
Szántó György 3358, 4737
Szántó Kálmán 166
Szántó Rezső 1799
Szántó Tibor 3700
Szász Ferenc 747
Szász János 3527, 4069, 4119
Szász Károly 6, 7, 19, 44, 147, 191, 531, 533, 778, 1038, 1039, 1051, 1066, 1069, 1099, 1122, 1232, 1363, 1452, 1496, 2649, 3900
Szathmári István 4790
Szathmáry Károly, P. 324, 3786
Szeberényi Lehel 3617
Széchenyi István 676, 1002, 1693, 2771
Széchy András 1988
Szécsi Lajos 1071, 3705
Szeged 209, 237, 327, 1783, 1952, 2228, 2331, 2435, 2490, 2577, 3450, 3538, 3585, 3969, 4088, 4355
Szegedy-Maszák Mihály 4738, 4825
Szegfi Mórné Kánya Emilia 73
Székely György 3684
Székely István 1363
Székely József 303

Székely Júlia 3000, 3901
Székely Tibor 1715
Székelyhidi Ágoston 3654
Szekeres Fábián 960
Szekrényes(s)y Júlia 4501, 4799
Szelényi Ödön 839, 953
Szeli István 3618, 4410, 4411, 4414, 4415, 4502, 4791
Széll István 2359
Szélpál Árpád 1929, 1971, 2231
Szémán István 790
Szemere Miklós 336
Szemere Sámuel 279
Szemlér Ferenc 1993, 1997, 2308, 3902, 4070, 4739, 4823
Szenes Tilda 1887
Szenteleky Kornél 1718, 2703
Szentes 202
Szentimrei Jenő 1977
Szent-Iványi Béla 2474
Szentmihályiné Szabó Mária 2092
Szép Ernő 407, 1643
Szerb Antal 2192, 2650
Szerdahelyi István 4001, 4177
Szerémy Alajos 2553
Szetei [Szetey] [András] Endre 2193, 2917
Szigethy Gábor 4740
Szigethy László 1498
Szigethy Miklós 80
Szigeti József 3569
Szigetvári Iván 597, 1453, 1545
Szigligeti Ede 1036
Sziklay Ferenc 2789
Sziklay János 167–170
Sziklay László 3252, 4112, 4792
Szilágyi Domokos 4272
Szilágyi Éva 4824

Szilágyi Júlia 4741
Szilágyi Péter 3269, 3330
Szilágyi Péterné 26, 3752
Szilárd Ferenc 1040
Szilvássy József 4416
Szimonov, K. 4039
Szini Gyula 825
Szinte Gábor 3589
Szinnyei József 469, 716
Szinnyei [Frans Ferenc] 810, 893
Szirák Ferenc 1757
Szirmay-Pulszky, H. von [Szirmayné Pulszky Henriette] 2309
Szlovák György 3971, 4043, 4287, 4358
Sznérvári András 2586
Szoják Rezső 857
Szokolay Ottó 4691
Szokolay Viktor 27
Szolnok 3723
Szombathelyi Ervin 3592, 3619, 3903, 3977, 4178, 4290, 4357
Szombathelyi Viktor 3904
Szombathy Viktor 2195
Szomori Emil 989
Szomory Károly 220
Szontagh Pál 130, 320, 496, 775, 2552
Szőcs István 4071, 4742
Szőke György 3740
Szőke Sándor 2534
Szörényi Éva 3008, 3012, 3219, 3221
Sztankay István 4691
Sztáray Zoltán 3528
Sztein, V. A. 3779
Sztovek, V. 3779
Szűcs János 3568

T

Tabéry Géza 1888
Tábor Béla 3788
Tábori Róbert 343, 362, 649, 786
Tahy, Ctibor 4763
Takács Menyhért 1365
Tallós Elek 2955, 2988
Tamás Ernő 1848, 1913, 2197
Tamás István 3394, 3905
Tamás Lajos 2056, 2198, 4065
Tamaskó, Stephanus 313
Tamásy György 1998
Tamberg, Karl 4553
Táncsics Mihály 2771
Tänzer Iván 4115
Tárcavölgyi János 2918
Tarján Tamás 4800
Tarnay György 3964
Tartu 4512
Tavaszy Sándor 2079
Taxner Ernő 4417
Telekes Béla 1367, 2409
Teleki László 1547
Televízió, Budapest 4363, 4451
Temesvár 326
Ternay Kálmán 3138
Tertinszky Edit 4335
Thein Alfréd 2535
Thorstad, Axel 2199
Thury Lajos 1786, 2233, 2437
Thurzó Gábor 2293, 2752, 2829, 2838, 2852
Tiborcz Zsigmond 3906
Tibullus, Albius 1547
Tichy Kálmán 1607
Tille, Václav 897

Tímár György 3907, 4267
Tisza Domokos 2410
Tiszaváry Ervin 2685
Toldy Ferenc 102
Tolnai Gábor 1852, 1866, 2027, 2087, 2281, 1319, 4744
Tolnai Vilmos 748, 933, 934, 961, 990, 1041, 1042, 1068, 1091, 1123, 1124, 1162, 1210, 1368–1370, 1394, 1401, 1442, 1449, 1454, 1455, 1497, 1499, 1500, 1547, 1678, 1693, 1759, 1761, 2071, 2072, 2148, 2149, 2200, 2202, 2410, 2475
Tolnay Lajos 15
Tomor Ferenc 110, 111
Tompa József 4503
Tompa Mihály 356, 1191, 1202, 1754, 3904, 3916, 3955
Toncs Gusztáv 858
Torda István 4362
Tordai Grail Erzsi 685
Tordai Zádor 3309
Torkos László 37, 894
Tóth Dénes 2342,
Tóth Dezső 3457
Tóth Elemér 4504, 4745
Tóth Imre 1889
Tóth Lajos 1633
Tóth, László 4487
Tóth Pál 186
Tóth Sándor 221
Török András 4256, 4268
Török János 154, 156, 304
Török Tamásné Erdélyi Ilona 3532
Trančiková, Eva 4619
Trbojević, Petar 4415
Trencsényi-Waldapfel Imre 3089, 3420, 4179
Trikál József 2203
Tronchon, Henri 1655
Trousson, R. 3686

Turi Mészáros István 320
Turóczi-Trostler József 534, 1681, 1694, 1714, 1802–1804, 1894, 2046, 2080, 2143, 2204, 2285, 2583, 3428, 3687, 4072
Tüskés Tibor 3291
Tyszka, Zygmunt 4269, 4270

U
Udvaros Béla 3584
Ugróczky Mihály 3908
Ungvári László 3219, 3221
Ungvári Tamás 4209

V
Váczy János 429, 616, 659
Vadas József 4793
Vadnai Károly 27
Vághidi Ferenc 2536
Vágó Tibor 3429
Vajda György Mihály 3970, 4073, 4418, 4746
Vajda István 2990
Vajda János 16, 144, 931, 2695
Vajda Miklós 3261
Vajda, Paul 1664, 1700, 1794, 1809, 1829, 1843, 1882, 2062, 2177, 2237, 3099, 3109, 3115, 3297, 3504, 3507
Vajk Vera 4074
Vajtai István 2733, 2786
Vajthó László 1464, 1861, 1945, 2432
Valbuena-Prat, Angel 1702,
Váli Németh László 2927
Valjavec Fritz 2769, 2850, 2856
Valkó Iván 3141
Vámos László 3969, 3972, 3976, 4355, 4747
Vándor Kálmán 2018
Ványi Ferenc 1551
Váradi Antal 178

Váradi Tibor 1964
Váradi-Sternberg János 3570, 4794
Várady Imre 1762, 3139, 3248, 3270, 3688, 4487
Várdai Béla 46, 528, 935, 1371, 1456, 3090
Varga Damján 1372
Varga Gyula 1458
Varga Imre 3360, 3364, 4505, 4748
Varga István 2651, 2715, 2830, 4395
Varga József 782, 4452
Varga Mátyás 2635
Varga, Valentin 136
Varga von Kibéd, Alexander: lásd: Kibédi Varga, Sándor
Vargha Kálmán 3571
Varjas Béla 2412
Várkonyi Ágnes, R. 4005, 4324
Várkonyi Hildebrand 1502
Várkonyi Nándor 2477, 2930
Varsó 4279
Váry Rezső 1373
Vas Gereben 1268
Vásárhelyi Z. Emil 2831
Vásárhelyi Géza 4796
Vass László 2537, 2734, 2755, 2840, 2928, 3007, 3008
Vastagh György 324
Vasvári Ferenc 4201
Vaszy Viktor 3969
Vati Papp Ferenc 4826
Vautier, Guillaume 1646, 1657, 2507
Vay Sándor [Sarolta], gróf 598, 811
Vayer Lajosné Zibolen Ágnes 3909
Végh Ilona 3910
Vende Ernő 787, 788, 812, 813, 936, 1007
Veörös Imre 4575
Vér György 1982, 2232, 2337, 2338, 2438, 2494, 2581
Veres András 4749

Veres Pálné 1195, 1252, 4010, 4067, 4167
Veres Péter 3271, 3302, 4271, 4394
Veres Samu 495
Veres-család 1548
Veress Sándor 2997
Veress Zoltán 4750
Vergilius, Publius Vergilius Maro 1347
Vértessy Jenő 1043, 1052, 1100
Vészi Endre 3030–3032
Veszprémi Miklós 4438
Vianu, Todor 3620, 3911, 4272
Viator, Scotus 2123
Vicsay Lajos 2312
Vida Imre 1585
Vidacs Aladár 840
Vidmar Antal 2007, 2173, 2340, 2357, 2411, 2414, 2444, 2523
Vígh Tamás 3912
Vihar Béla 3529, 4506
Vikár Béla 1374
Villányi Béla Árpád 706
Villat, Louis 1608
Vilt Tibor 4579, 4677
Vincze Lajos 4356, 4586
Visnovszky Rezső 1548
Vita Zsigmond 2538
Vitányi János 3172
Vodák, Jindřich 761
Voigt Vilmos 4419
Voinovich Géza 47, 83, 1035, 1039, 1044, 1059, 1064, 1111, 1196, 1224, 1375, 1572, 1594, 2126, 2196, 2220, 2313, 2857, 2919, 2994
Voronkina, T. 4075
Vörösmarty Mihály 184, 1088, 1535, 1779, 2464, 2631, 2650, 2796, 2913, 3962, 4030, 4728
Vrbka, Stanislav 4114
Vrchlický, Jaroslav 280, 414, 418, 759, 796, 799, 896, 1014, 4036

Vucskits Jenő 1459
Vutkovich Sándor 94, 99, 102

W

Waclawiczek L. Ede 722
Wahl Gerhard 3430
Waldapfel János 687, 1376, 1568, 1609
Waldapfel József 791, 2832, 3140–3142, 3163, 3191, 3197, 3242, 3244, 3247, 3254, 3273, 3327, 3328, 3361, 3382, 3384, 3534, 3572, 3573, 3574, 3625, 3689, 4076, 4273, 4336, 4339, 4342
Walden, Fritz 4194
Walentiny Dezső 1377
Wallentini Samu 1890
Wallesz Jenő 2539
Wallis, Adele Sophia Cornelia (lásd még: Opzoomer, Adele) 290, 292, 305, 428, 438, 843, 1060, 1180, 1184, 1192, 1542, 3088, 3108, 3116
Walter Gyula 1378
Wanderscheck, Hermann 2611
Wéber Antal 3554
Weber, Karl Julius 1123, 1124, 2475
Weisse, Arnold 391
Weisz Ignác 104
Wengraf, Edmund 406
Weöres Gyula 4345
West, Arthur 4220
Widmar, Antonio, lásd: Vidmar Antal
Wilbrandt, Karl 1063
Wilder, Thorton 4593
Wohl, Janka 223
Wohlmuth Ernő 919, 937
Wójcikiewicz, Juliusz 244
Wojtasek, Ch. 3575
Wolff, Karl 1697
Woolf, Leonard 1805

Woolf, Virginia 1805, 1808, 2935, 4661
Würtz Ádám 3515, 3589, 4234, 4274
Wysińska, Elźieta 4275

X

Xenophanes 1033

Z

Zabel, Eugen 599
Zádor István 3203
Zádor Tamás 2205
Zágráb 1014
Žák, Emánuel 763
Zay László 3201
Zaznamena, L. A. 4226
Zelk Zoltán 3041, 3043, 3044
Zichy Mihály 223, 247, 254, 284, 301, 307, 442, 478, 481, 553, 554, 555, 586, 713, 717, 750, 752, 780, 787, 859, 870, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 965, 1216, 1246, 1395, 1407, 1413, 1630, 1666, 1772, 2164, 2224, 2444, 2661, 2705, 2864, 3091, 3128, 3172, 3258, 3305, 3323, 3436, 3491, 3580, 3664, 3765, 3868, 3960, 3982, 4276
Zilahi Kiss Béla 648, 1626
Zilahy [Balog] Gyula 750
Zilahy Károly 5–9, 23, 44, 3571
Zilahy Lajos 15
Zilahy László 2038
Zimierski, Jan 4420–4423
Zirkuli Péter 4632
Zlinszky Aladár 546, 573
Zmaj-Jovanovics János 338, 344, 346, 347, 363, 1614, 2691, 4415
Zolnai Béla 1763
Zolnai Gyula 2324, 2478, 2541
Zombor 286
Zombory György 1955

Zöldhegyi Zsuzsanna, D. 3740
Zrínyi Miklós 2254, 2650, 3699
Zulawski Andor, ifj. 1550
Żulawski, Jerzy 725, 1884
Zuroawski, Andzei 4532
Zürich 1078
Zsadányi Ede 3192
Zsadányi Oszkár 3913
Zsigmond Ferenc 1121, 1257, 1444, 1451, 1460
Zsirkay János 2106
Zsolnai Béla 3117
Zsolnai Hédi 3318

A kiadó utószava

Madách-bibliográfiát készíteni, az idő múlásával, egyre nehezebb feladat. Nem csupán azért, mert évről évre jelentősen növekszik a szerzővel, ill. főművével foglalkozó írások száma, hanem azért is, mert a régebbi tételek pontosítása egyre reménytelenebb.

Kozocsa Sándor egy nagyszerű kezdeményezést hagyott ránk, amelyet a későbbiekben mindenképpen érdemes lenne folytatni: pontosítani és kiegészíteni. Mint a címoldalon a szögletes zárójelben álló szám jelzi: a gépirat 1982-ben keletkezett, azt pedig az utolsó lapok mutatják, hogy 1975-ig veszi számba témáját, ill. annál egy kicsit többet, hiszen pl. a *Madách hazai útlevelei* vagy *A lírikus Madách* nem tartozik szorosan *Az ember tragédiája* bibliográfiájához. (A téma szűkítése a magyarázata annak, hogy olykor ismert kutatók, pl. Győrffy Miklós vagy Kamarás Béla írásai csak elvétve szerepelnek benne. Sokan voltak, akik életrajzi kérdésekkel vagy Madách más műveivel foglalkoztak, nem a *Tragédiá*val. Ennek ellenére bőségesen – de nem hiánytalanul – találunk benne a *Tragédi*án kívüli témákat is.)

A szerző munkája során csupán három komolyabb bibliográfiára támaszkodhatott: Voinovich könyvének (1044. tétel) utolsó lapjaira, Czipó Ernőné gyűjtésére (4753. tétel), és Radó György hat folytatásban megjelent tanulmánysorozatára (3867. tétel). Azóta több olyan könyv is született, amelyeknek felhasználásával néhány ezerrel bővíthető a gyűjtés. Ebben legnagyobb érdeme a jelen kötetet összeállító Bódi Györgynének volt, aki két kötettel is hozzájárult ismereteink gyarapításához: *A legújabb Madách-irodalom (1973–1992)* (Salgótarján, 1993) és *A legújabb Madách-irodalom (1993–2003)* (Budapest–Salgótarján, 2004) c. munkájával.

De nemcsak az elmúlt évtizedek tekintetében bővültek ismereteink. A legkorábbi időszakkal kapcsolatban is számos, eddig nem ismert írást talált meg Praznovszky Mihály. Egyelőre még kéziratban lévő műve, a *Madách Imre napjai a magyar irodalomban 1861–1864*, remélhetőleg teljes képet nyújt majd a költő életének végén tőle ill. róla megjelent írásokkal kapcsolatban.

Kozocsa Sándor bibliográfiája nemcsak a nyomtatásban megjelent írásokról számol be, hanem a *Tragédia*-bemutatókról is. Ma már ebben a tekintetben is bővültek ismereteink; az utolsó, minden korábbinál átfogóbb és teljesebb mű, Enyedi Sándor: *A Tragédia a színpadon. 125 év* c. bibliográfiája az előadások felsorolásán túl az azokról megjelent tudósításokkal is rendkívüli mértékben növeli ismereteinket. Csupán néhány példa: a Ruszinszkói Magyar Hírlap, a Szarvas, a Székelyudvarhely a jelen bibliográfiában nem szerepel, pedig az említett lapokban (és még sok más helyi lapban) jelentek meg tudósítások Madách főművének bemutatóiról.

Mindmáig rendkívül hiányosak az ismereteink a *Tragédia* külföldi recepciójával kapcsolatban, jóllehet e tekintetben is sok információt tartalmaz a jelen bibliográfia. Vajon miként számoltak be a fordításokról Grúziában, Japánban, Izraelben vagy Indiában az ottani lapok és folyóiratok? Az igazság az, hogy még a közeli országokban megjelent recenziókat is csak vázlatosan ismerjük. Podmaniczky Katalin 2011-ben megjelent könyve *[La réception de la* Tragédie de l'homme *d'Imre Madách dans le monde germanophone (1862–2003)]* részletesen beszámol a német nyelvterület Tragédia-előadásairól és -adaptációiról, valamint a német fordításokról.

Kozocsa Sándor nyilván nem jutott hozzá minden egyes műhöz, amelyről tudósított; számos helyen átvett bibliográfiai tételről van szó. Ez talán az idegennyelvű írásoknál a legnyilvánvalóbb, hiszen van, ahol cirill betűs a leírás, máshol latin betűs átírással találkozunk. Az utóbbi esetben vélhetően a közvetlenül használt forrás latin betűs volt. Valószínűleg a helyenként hiányzó oldalszámoknak is hasonló a magyarázata. Mindez a későbbiekben pótolható.

Kozocsa Sándor egy nagyszerű, ma már sajnos kevesek által művelt hivatásnak volt a legismertebb huszadik századi képviselője. Mindannyiunknak, de különösen Madáchnak nagy szerencséje, hogy tevékeny és sokoldalú életében ilyen komoly figyelmet szentelt Nógrád megye legismertebb alkotójának.

A. Cs.